FHS
A I 6

Åhr 1803, den 15 November, sammanträdde
Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet.

§. 1.

Sällskapets nublifvande Ordförande, Hof-Rätts-Rådet Herr Hans Henr. Wallerian, efter at i korthet hafva tolkat sin erkänsla för Sällskapets förtroende, samt försäkrat om sin nit, at bidraga til Sällskapets ändamål och fördelar, intog Ordförande Stolen.

§. 2.

Protokollet för den 5te November upplästes och justerades af Mag. Doc. Gabr. Jfr. Hartman, som för i dag förde Protokollet, emedan Sällskapets Sekreterare, H:r Ass. Wallenius dels såsom jäfvig och dels igenom förfall, var frånvarande.

§. 3.

Ordföranden, Hof-Rätts Rådet Herr Wallerian företedrog nu, huruvida Sällskapet borde vara betänkt på, at, i likhet med hvad redan, till hämmande af smittkoppornas härjande framfart i andra delar af Finland, af Sällskapet blifvit företagit och verkställdt, sända några Vaccinatörer til Kuopio och Savolax, hvarest Smittkopporna nu äfven skulle utbreda sina regliga verkningar. Sällskapet tog detta omma mål i öfvervägande, och, i anseende til nödvändigheten af skyndsam verkställning i ett fall, sådant som det i fråga varande, där dröjsmål ej kunde undgå att medföra mycket ondt och blottställa många menniskors lif, tog det beslut, at utan vidare omvägar tänka på utförandet af detta gagneliga företag. Och som Professoren Doktor Pipping til blifvande Vaccinatörer i Kuopio och Savolax föreslog Studeranderna Langhjelm och Bergström, samt försäkrade Sällskapet om deras skicklighet och pålitlighet, samt benägenhet at i detta afseende vara Kongl. Sällskapet til tjenst; så fattades det beslut, at nämnde Studerande (Langhjelm och Bergström) borde med det möjligaste förtta afgå til sin bestämda Ort. Hvarvid tillika blef anmärkt at Bergström innom några Dagar skulle kunna vara i ordning at begifva sig gerad til Kuopio, men at Langhjelm, dezennat, som väl kunde lika snart afresa ifrån Abo, likväl komme at dröja ett par veckor hos sin Fader (Apothekaren) i Jammerfors, för at derstädes lära af dess Provisor vaccinera, förratt

i trakten deromkring kunna vara Allmänheten till hands i denna välgörande förrättning. 3 och emedan detta lag i en omedelbar förbindelse med Sällskapets afsikter, ville Sällskapet gerna bifalla til detta Langhjelms drojande i Sammersars innan han afgick til sin bestämda förrättning.

Sedan detta således var afgjordt, fann Sällskapet för godt at besluta at nämnde Studerande, skulle, sedan de med vanlig Instruction och nödiga anstalter för vaccinerandet blifvit försedde, hvardera erhålla, til reskostnadens bestridande ett förskott af Åttatiotre Riksdaler 16 fl:r Riksgäldssedlar, såsom den summa, hvilken äfven blifvit lämnad åt dem, som i detta likt ärende af Sällskapet blifvit sände til Österbottens nordligare delar, och hvartil vägen var ungefär af lika längd. De skulle derjemte erhålla anvisning at vid framkomsten vända sig til Landshöfdingen på Orten, för at få närmare upplysning, om, såväl hvarutt de vidare borde begifva sig för at kunna utratta det mässa, som och andra dem nödiga underrättelser; och tillordnigas hvarefter Sällskapet äfven beslöt, at igenom Bref gifva Landshöfdingen och Riddaren Hr O. Wibelius deras anträdande kommande tillkänna, då Professoren Doktor Pipping åtog sig at fullgöra denna Sällskapets anmaning.

§. 4.

Derpå framlade til Kongl. Sällskapets omprofvande, Hr Professor Pipping, en til honom, såsom Sällskapets Skattmästare, lämnad Borgesskrift för Löjtnant Lilljebrunn, undertecknad af Krigsrådet Herr Baron J. A. Ägnelod, samt Herr Kapten J. W. Leijel, hvilken uplästes och för god och riktig erkändes.

§. 5.

Sällskapet hade för ett år sedan beslutit, at Biskopen och Professoren Herr Doktor Tengström, samt Theol. Adjunkten Jakob Bonsdorffs Afhandlingar om Allmänna Sockneskolornas Inrättning til Testators Afsikters tjenligaste befordrande, skulle tryckas, och den upplysta Allmänhetens tankar, i detta ämne, til förfarets ytterligare fullkomnande, införskrifvas innom slutet af år 1804. Men emedan hvarjehanda hinder mellankommit, som förorsakat, at nämnde Afhandlingar ej förr än i denna månad kunnat läggas under Pressen; så hemställdes Sällskapet, om icke Tiden, hvarinnom Allmänhetens tankar i detta ämne, skulle, enligt det tagna beslutet, införskrifvas, nu mera borde anses för inskränkt, och i följe deraf böra förlängas? Hvarpå Sällskapet, som tagit saken i öfvervägande, fann tillbörligt, at fastställa, at Tiden för Allmänhetens tankars införskrifvande i afsedde ämne, skulle utsättas til Slutet af Maj månad år 1806. Hvartil Sällskapet fann sig så mycket mera äga skäl, som de, i anseende til Allmänna Testamenter, vanliga Processer, rappeligen förut kunde hinna afgöras, och således icke heller någon verkställning af det, ~~af~~ förslaget, magnande företagas.

x tillika med de derved gjorda anmärkningar.

§. 6.

Sednare företogs, i anledning af nödvändigheten af upprättandet af Sällskapets Stat för sjette året, hvilken ännu, för mellankommande hinders skull, var oupprättad, ehuru wäl året redan var tilända lupit, samt för det nu ingångna sjunde året, — til slutligt afgörande Frågan om tillökning i Ved- och Ljuspenningar för Sällskapets Sekreterare. I anledning af Sällskapets Sekreterares, Herr Assessoren Doktor Wallenii Memorial af den 9de Februari (№ 179) hvari han anhåller om tillökning i de Ved och Ljuspengar Sällskapet tillförne honom bestått hvilka numera, i anseende til dessa artiklars stora dyrhet, voro alltför otillräckelige, hade Sällskapets Ekonomie Utskott, vagit nämnde Fråga i öfverwä-

gande, och, såsom dess Protokoll för den 12 Mars ~~1803~~ §. 2. utvisar, igenom ballotering, hvarvid lika många nekande som jakande kulor funnos, sett sig nödsakadt at hänskjuta Frågan til Sällskapets omprofning. Sällskapet hade väl, enligt dess Protokoll för d:s 15 Mars §. 12, äfven företagit denna sak; men i anseende til bristande Antal af Zedamöter, ej kunnat afgöra den samma. Hvarföre den nu åter företags, och igenom ballotering, bifölls, på det sättet, at Sällskapets Sekreterare, Herr Assessorn Doktor Wallenius ~~skall~~, i stället för de förut til Ved och Zjus för honom anslagne Ellofva Riksdaler 32 Br, skall för Sällskapets 6e och 7de År, enligt förslaget i dess redan nämnde memorial, erhålla Tjugutre Riksdaler 16 Br Riksgällds sedlar, hvilka således i Staten för nämnde år borde uptagas.

§. 7.

Likaledes upstod ~~den~~ Frågan, huruvida Sällskapets Wakmästare, borde, för det ingående Året äfven, erhålla den gratifikation af tjugufem Riksdaler, som tilförene blifvit honom af Ahlmanska fonden lämnad; och emedan Sällskapet allmännt var af den tanken, at han borde erhålla samma summa, men en skiljaktighet i meningar, om den fond, hvarur den samma borde utgå, röjdes, så föreställte Hof-Rätts Rådet Ordföranden Sällskapet den proposition: ur hvilkendera fonden, antingen Ahlmanska eller Sällskapets egen, nämnda gratifikation borde, för det ingående Året, utgå? Hvarpå balloterades, då det igenom tie Kulor mot fem beslöts, at det för detta år ~~[illegible]~~ äfven skulle förblifva såsom det varit förut.

§. 8.

I anledning af Kongl. Sällskapets Protokoll af den 1a Aprill §. 8. och Ekonomie Utskottets Protokoll af den 28 Aprill, §. 3. samt de Orsaker, som derstädes finnas Anförde, företog Sällskapet sig nu at afgöra, huruvida Sällskapets Sekreterare Herr Assessor Wallenius, för det större besvär, som Ahlmanska fonden förorsakat honom, borde

erhålla någon Discretion, och huru stor den i sådan händelse borde blifva. Ordföranden proponerade derföre Sällskapet, 1mo om dess Sekreterare skulle tilerkännas någon Discretion; och då detta igenom vanlig ballotering blef bifallit, 2o om det skulle förblifva vid Ekonomie Utskottets, i det redan citerade stället af dess Protokoll, uptagna förslag, Etthundrade femtio Riksdaler, eller ej? och då blef vid balloteringen det äfven bifallit, så at Han, Assessor Wallenius, ~~skulle~~ kommer att i Discretion för sitt hafde besvär med Ahlmanska testaments ärenderna, denna ena gången för alla, erhålla ur Sällskapets enskildta Kassa Etthundrade femtio Riksdaler i Riksgällds sedlar.

§. 9.

Derpå Uplästes, utur Beredningsutskottets Protokoll för den 22 Aprill, §. 6, och ur Ekonomie Utskottets Protokoll för den 28 Aprill, §en 4, jemte de dertil hörande och derstädes citerade skrifter; och Sällskapet företog sig i anledning deraf, at öfverlägga om den föreslagna andra- eller vice-Sekreterarens nödvändighet för Sällskapets ärenders skötande; och då det derpå balloterades öfver propositionen, om Sällskapet skulle hafva en sådan, bifölls det enhälligt. Men då fråga upstod om göromålens fördelning mellan Sällskapets blifvande tvänne Sekreterare, så anmälte Underskrefven, at Assessor Wallenius önskade, at, innan Sällskapet häri skulle skrida til något beslut, så inkomma med anmerkningar öfver det förslag, som Beredningsutskottet i detta afseende Uppgjordt, ~~[illegible]~~ och som i det citerade protokollet finnes uptagit. Och som Sällskapet fann skäl i at afvänta dessa anmerkningar, så upsköts med denna saks afgörande til en annan gång, hvarjemte Sällskapet ansåg Frågan om Andra Sekreterarens lön böra hvila, tills det, at man hunnit afgöra hvad och huru mycket arbete borde komma på hans del; emedan det efter Sällskapets tanke berodde derpå, huru stor lön man borde bewilja honom.

---

§. 10.

Herr Öfverdirektören Alfving föredrag, i anledning af et Bref til honom ifrån Öfversten och Riddaren Lejonanckar, (hvarur han uplästte följande Ord:" Jag tror det nu vara i sin ordning, at Sällskapet sände mig en bevittnad afskrift af Lefréns slutna Köpe Kontrakt in dupplo, hvarå tecknades, at detsamma på Lefréns och min Ansökan bifallits til transporterande på mig, hvarföre Sällskapet ålade mig med min Underskrift och tvänne vittnens vanliga intyg, sanctionera denna afhandling, hvaraf jag sedan hade at behålla et Exemplar, och öfversända Kongl. Hushållnings Sällskapet det andra, at tillika med Lefréns vara hos de Original Dokumenter til grund för Köpebrefvet, som det åligger i laga form utfärda".) – huruvida Sällskapet fann för godt at uppfylla denna Öfverstens Önskan. Och då Sällskapet insåg icke allenast billigheten, utan äfven nödvändigheten deraf för inbördes säkerhet; beslöt Sällskapet at tvänne Exemplar af det med Herr Lefren upprättade Köpe Kontraktet, såsom nu mera transporteradt på Öfversten och Riddaren Lejonanckar, skulle til honom (Öfversten etc.) öfversändas, med anhållan at han ville, jemte tvänne Vittnen dem underskrifva, och det ena til Sällskapet återsända, för at ibland de til denna sak hörande handlingar, såsom grunder för Köpebrefvet, förvaras.

§. 11.

Derpå anmältes, enligt med hvad i Beredningsutskottets protokoll för den 24 Sept 1802 §. 2, och den 28 Okt. 1803, §. 5. innehåller, huruvida Sällskapet skulle finna sin Sekreterare Herr Assessor Wallenius, i anledning, på ena sidan, af Afhandlingen om Skadligheten af den osed at med annat än modersmjölken uppamma späda barn, som blifvit införd i Hushålls underrättelserna för menige Man, samt Anmerkningarna vid Direct. Drejlicks Afhandling om en ny Kakelugnsinrättning, hvartil Herr Assessoren är författare, och på andra sidan Sällskapets under den 1 Juli 1802 fattade beslut, at med Ahlmanska Jettonen belöna Auktorerne til de Afhandlingar som tryckas i de i Sällskapets namn utgående skrifter, böra ihogkommas med

tvänne exemplar af nämnde Jettoner. Hvartil Sällskapet lämnade enhälligt bifall.

§. 12.

Af inkomna skrifter hänvistes til Beredningsutskottets åtgärd

1mo Löjtnanten Fredr. Liljenbergs Väderleks-Observationer, m. m. ifrån Hinnerjoki, för tredje quartalet af År 1803.

2o Prosten Math. Castréns Korrespondent berättelse från Kemi, för tredje quartalet.

3o Sockne Adjunkten i Tammela Adolf Nordgrens Berättelse af den 7 November; hvilken hänvistes til Beredningsutskottet för de derjemte följande berättelser om Ren- och Islands mossan, om brödbakning af Potäter, om sina medicinska åtgärd, m. m. jämte 9 stycken bilagor til uplysning.

4o Kandidaten Carl Gabr. Diederichs Berättelse af den 14 Nov. om sina Vaccinationer i Österbotten, om Koppsmittans upkomst och lynne m. m.

§. 13.

Til Utskottet för Potätesplanteringen förvittes

1o. Prosten och Kyrkoherden Matth. Castréns Korrespondent Berättelse från Kemi, för tredje quartalet, i anseende til de dermed följande ~~berättelsen~~ anmerkningar om Potätesplanteringen.

2o. Kapten Fred. Bronikowsky's Memorial af den 29 Okt. om Potates planteringen och afkastningen uti Kyrkslätt.

3o. Major Georg Aug. von Essen's Memorial af den 25 Oktober, angående Potatesplanteringen och afkastningen uti Paldamo.

4o. Öfverste Löjtnanten och Riddaren Carl Wadenstjernas Memorial af den 24 Okt. om Potatesplanteringen i Laukas.

5o. Prosten och Kyrkoherden Jac. Malléns Memorial af den 4de Novemb. om Potatesplanteringen och afkastningen uti Uskela.

6o Enkefru Ingeniörskan Anna Margaretha Sterners Memorial af den 18de Oktober om Potates plantering och Afkastning i Kemi.

7o Sockne Adjunkten i Tammela, Adolf Nordgrens berättelse af den 7de November, om Pota-

tesplanteringen i Tammelas.

8º Kaskö Stads Ordningsmanna Rätts Memorial af d. 31 Okt, med förteckning som utvisar beloppet af Potatesafkastningen i Kaskö och på Benviks-hemman.

9º Kand. Diederichs Berättelse om Vaccinationen i Österbotten, i anseende til derinförde anmerkningar öfver Potatesplanteringen i de Socknar han genomrest.

10º. Prosten i Ilomants Herr Johan Molanders Berättelse af den 18de Oktober om Potatesplanteringen i Ilomantz.

§. 14.

Til Ekonomie Utskottets åtgärd och ~~om~~ beprofvande hänsköts för denna gången:

1º Kandidaten Herr C. Gabr. Diederichs, i afseende på dess vaccinationsresa, ~~til Sätt~~ och jemte berättelsen om densamma, ~~inlämn~~ til Sällskapet inlämnade Räkning med ~~och~~ dertil hörande Verifikationer.

§. 15.

Derefter skred Sällskapet, enligt lydelsen af dess Stadgars 55 §. til Val af Revisorer för at öfverse Räkenskaperna för det sjette Sällskapets år, hvarvid igenom flästa rösterna dertil blefvo utnämnde Herr Kammar Rådet Winter, Herrar Professorerne ~~[illegible]~~, Mether, och Hällström, Herr Kammereraren Westdal, Herr Bruks Patron Carl Fredr. Bremer, samt Herr v. Häradshöfdingen Ifvendorf.

§. 16.

Sluteligen öfverlade Sällskapet om, hvem som skulle anmodas at utdela de Belöningar som Sällskapet under sednare hälften af sitt sjette år beviljat; och ~~beslöts~~ utfagos som följer:

Rektorn vid Vasa Skola Herr Nils Aeimelaeus, at tilställa belöningen åt Bonden David Myllikoski ifrån Storkyro.

Prosten och Kyrkoherden Sam. Nicl. Heurlin at tilställa belöningen åt Häradsnämdemannen Johan Thomasson Wehko, samt Torparen Simon Olofsson Kojvunsalmi i Jämsä Socken och Korpilax Kapell.

Herr Lagmannen Krogius at öfverlämna belöningen åt Skattebonden Matts Thomasson Paranen i Laukas.

Öfverste Löjtenanten och Riddaren Herr O. Fr. Wetterhoff, at tilställa belöningen åt Torparehustrun Maja Mårtens dotter i Asickala Kapell.

Herr Kyrkoherden Stenhagen at tilställa belöningen åt Bondesonen Johan Johansson Hapala uti Laihela Socken.

Herr Assessoren Tihleman at lämna belöningen åt Stina Johans dotter Turri i Uskela Socken. (verkställdt).

Herr Assessoren Forssten at tilställa belöningen at Drängen Olof Räsenen i Kuopio, samt

Herr Kyrkoherden Grönlund at tilställa belöningen at Pigan Maja Henricsdotter i Kuortane.

År och Dag som Ofvan.

L. S.
Gabr. Isr. Hartman.

År 1803 den 1 December, sammanträd de Kongl. Finska Hushållningssällskapets Ordförande och Ledamöter.

Protokollet för dagen, fördes nu äfven i Sällskapets ordinära Sekreterares frånvaro, (hvilken ~~af~~ dels såsom jäfvig, och dels igenom anmält förfall var frånvarande) af Magister Docens, Gabr. Isr. Hartman.

§. 1.

Protokollet för den 15 November uplästes och justerades.

§. 2.

Med anledning af tredje §n i Protokollet för den 15 November, upstod den frågan, huru många vaccinationsnålar, som hvardera af de til Savolax och Karelen bestämde Vaccinatörer borde erhålla; hvarvid Sällskapet fann för godt, at tillägga hvardera af dessa Vaccinatörer,

nämligen Studeranderne Långhjelm och Bergström et likastort antal Nålar, som de erhållit, hvilka Sällskapet afsändt i lika ärende til andra delar af Finland.

§. 3.

Derpå föredrogs och upplästes, i afseende på Sällskapets Protokoll för den 15 nästvekne och 9 §n, Dess Sekreterares Herr Assessor Wallenii Memorial angående fördelningen af göromålen i Sällskapet mellan Sällskapets ordinarie eller första Sekreterare, och den nu mera nödig befundne vice eller andra Sekreteraren, och såsom dervid erinrades, at det, innan Sällskapet kunde utlåta sig deröfver, borde hvila en månad på bordet, så uppskjöts för denna gången med alla vidare öfverläggningar som kunde angå samma sak.

§. 4.

Sällskapets Ekonomie Utskotts Protokoll för den 28 November 1803 uplästes, och i anledning deraf föredrogs til Sällskapets afgörande Herr Kandidaten Carl Gabr. Diederichs Räkning, uppsatt öfver den vaccinationsresa han på Sällskapets anmodan til Österbotten företagit och fullbordat, och den 14 i nästvekne Novembermånad til Sällskapet ingifven. Hvarvid nu äfven förelades Sällskapet, de i Beredningsutskottets anförda Protokoll såsom saknade anmerkte och infordrade Verifikationer, Magister Wegelii och Studeranden Toppelii quittenser öfver uppburne Förskotter. Och emedan Sällskapet för öfrigt icke hade något at not nämde räknings riktighet anmerka, så biföll Sällskapet Ekonomie Utskottets i det ofta omförmälta Protokollet upptagna förslag; hvarföre Räkningens Saldo, belopande sig till fyratie en Riksdaler trettienie skillingar, borde til honom, Herr Kand. Carl Gabr. Diederichs, af Sällskapets Skattmästare emot Anordning utbetalas.

§. 5.

Prosten och Kyrkoherden Herr Gabr. Ring anförde at han til Kongl. Sällskapet hade insändt tvänne Memorialer angående vaccinationens fortgång i Karis, samt eskade belöningar för åtskilliga Personers berömvärda nit dervid; och som han ej sedermera erhållit någon underrättelse om, hvad Sällskapet i detta mål företagit, så anhöll han, at derom blifva underrättad, hvarpå honom til Svar meddeltes, at Sällskapet icke kunde i detta och dylika mål skrida til något slutligt afgörande förrän det erhållit det Svar ifrån Konungen som Sällskapet i anledning af sitt i underdånighet gjorda Förslag angående Vaccinations och Koppympningsfondens användande förväntade. Prosten Ring gjorde derefter hos Sällskapet en dylik förfrågan i anseende til et af honom angående Kärradlingar ingifvit Memorial; men emedan Protokollerne som angingo denna sak icke voro tilhands, såsom varande i Sällskapets Sekreterares händer, så anvistes Prosten, at hos honom söka de underrättelser han kunde i nämnda mål åstunda.

§. 6.

I afseende på de orsaker som finnas anförde uti Sällskapets Protokoll för den 2 Aug. §. 4. och den 15 Novemb. §. 7. År 1802, hade Sällskapets Sekreterare upsatt en Expedition til Konungen angående skadligheten af de i Finland brukeliga sytningar, samt med förslag til medel at kunna häfva eller åtminstone mildra detta inritade onda, hvilken nu uplästes, jemte et Bref ifrån Kongl. Kammar Collegium af År 1756 til Landshöfdingen Lilljenberg angående en speciel handelse i detta afseende, som liksom ådagalade den uppmerksamhet Regeringen redan tilförene fästat vid denna skadliga sed. Sedan Sällskapet en stund öfverlagt om hvad som i detta fall borde företagas, anförde Herr Kansli Rådet och Riddaren Porthan,

at man borde dröja med expeditionens fastställande och afsändande, för at närmare få rådfråga de i afseende på Sytningar och andra dermed sammanhängande omständigheter, tid efter annan utkomna Förordningar och författningar; hvartil sällskapet biföll i så måtts, at Expeditionen komme at til slutligt afgörande, hvila en månad på bordet.

§. 7.

Derpå upplästes utur Sällskapets Protokoll för den 15 Februari innevarande år ~~§. 8~~ och dess 8e §. hvad som deri hade afseende på Landtmätare Taxans förändring, (hvilket ämne, hade i anledning af dersammastädes upptagne orsaker blifvit et föremål för Sällskapets omtanka, och öfverläggningar) ~~samt Öfver Direktören Alfving i samma ämne författade Pro Memoria~~ Jämte den Expedition til Konungen som i anledning af Sällskapets förutfattade, och i det citerade Protokollet, uptagna beslut, hade blifvit upsatt. Och som Sällskapet fann denna Expedition af det innehåll som svarade emot dess önskan i detta ämne, så beslöts, at densamma borde oförtöfvadt afgå. Herr Öfverdirektören Alfving gjorde väl dervid den anmerkning, at ~~sådane~~ han förmodade, at sådane brister, som de, hvars häfvande Sällskapet yrkade, skulle afhjelpas vid den snart förestående Landtmätare ~~Taxans~~ Författningarnas reglering; Men Sällskapet fann denna anmerkning icke böra förorsaka något dröjsmål med Expeditionens afsärdande, utan hälde påskynda densamma, emedan det just nu tycktes vara det egentliga tilfället, då sådane förslager borde göras.

§. 8.

Med anledning af Sällskapets Ekonomie Utskotts Protokoll för den 14 sistledne Juni och

dess 5te §. som nu uplästes jämte den Skulldsedel, som af Revisions Sekreteraren Herr Pehr Henr. Strömbom den 13 Juli 1799 til framl. Assessoren Ahlman blifvit utgifven; öfverlade nu Sällskapet, om hvad som med denna Sedel borde företagas. Men emedan Sällskapet ej kunde finna några bindande skäl, hvarföre denna ovilkorliga Skulldsedel, såsom en Ahlmanska fondens tilhörighet, ej borde indrifvas; så fattade Sällskapet det beslut, at enligt Ekonomie Utskottets tanka, söka få denna Skulldsedel inlöst. Och som Sällskapet förmodade at Revisions Sekreteraren Strömbom skulle utan vägran infria denna sin löpande förskrifning; så skulle Sällskapets Sekreterare uti et handbref med bifogad vidimerad afskrift af Skulldsedeln, til Lagmannen Herr Poppius, anmoda honom at underrätta sig om Herr Revisions Sekreteraren Strömboms beslut i detta fall; då i händelse af godvillig betalning, den originala skulldsedeln med första post skulle öfversändas til inlösen; men om deremot, hvilket ej förmodades, Herr Revisions Sekreteraren skulle vägra; så borde Han ~~ige~~ ~~nom~~ vederbörlig ordning dertil förpliktas. hvarom Sällskapet vidare skulle, * då Herr Lagmannen Poppius ~~afgifvit sitt~~ svar ankommit, utlåta sig genom hvem et sådant Lagsökning ~~utsökk~~ borde ske.

§. 9.

Underskrefven anmälte, at Sällskapet ännu icke utlåtit sig, hvad utväg som borde tagas med den i 8de Punkten af Auditören Idmans til Sällskapet redan den 1a Februari 1800 ingifna Promemoria, omförmälta, och

dethos följande Skuldsedel, hvilken af nu mera Battaljons Fältskären (i Helsingfors) C. J. Ahlberg blifvit d. 27 Juli 1795 utgifven, och tillhörde en Kapten Wesman i Stockholm, som hade öfversändt samma Skuldsedel till Assessor Ahlmann, med anmodan at för Wesmans räkning indrifva denna fordran; men hvilket, på af Ahlmans död förhindrades, och Sedeln således stadnade quar i hans bo. Fältskapet yrkade i anledning af en sådan Sakens beskaffenhet, at Skuldsedeln ju förr dess hällre borde til dess rätte ägare öfversändas; men som ingen af Fältskapets närvarande ledamöter kunde utreda hvem den i frågavarande Kapten Wesman vore; så beslöts, at i fall ingen närmare underrättelse derom kunde i Bouppteckenings Instrumentet efter Assessor Ahlmann vinnas, såsom förmodades, borde det i Tidningarne kungöras, och det med det första, på det at ägaren måtte återfå sin sedel innan den blifvit förfallen.

§. 10.

Derpå anmäldes, at första Tomen af Fältskapets handlingar nu vore färdigtryckt; hvarjemte uplästes ett Revetsal af Herr Mag. Grenckell på de femtio Exemplar af samma Handlingar, som han til Fältskapet borde inlämna, och som han, nu hade, (hälften eller 25 Exemplar på stort Holländsk papper, och andra hälften eller 25 Exemplar på Tryckpapper) til Fältskapets Sekreterare, Herr Assessor Wallenius aflämnat. Hvarvid Fältskapet äfven tog det beslut, at fyra Exemplar på fint papper, skulle väl inbindas, och ett af dem sedan öfversändas til Konungen, ett til Stats Sekreteraren Rosenblad, och

ett til Kongl. Patriotiska Fältskapet i new det fjerde stadna quar för Fältskapets egen räkning. Derjemte uppstod fråga, om Författarena til de afhandlingar som i denna Tomen af Fältskapets handlingar finnas införde, borde, i likhet med hvad i Wetenskaps Akademien vore bruklig, med hvar sitt exemplar ihogkommas; men Fältskapet kunde ej finna sig vid at bifalla detta förslag, emedan Fältskapet kunde behöfva de betingade exemplaren til andra behofver, och desutom Tomen vore för vidlyftig för at kunna i nämnda afseende jemföras med de häften som Wetenskaps Akademien åt afhandlingarnas författare gratis öfverlämnade. De återstående exemplaren, jedan likväl, utom de redannämnde fyra Exemplar, hvilka blifvit öfverlämnade, ett til Fältskapets Sekreterare, som för besväret med Korrekturet, och ett til dess nuvarande Skattmästare, hvilken Fältskapets sam sig så mycket förbunden, såsom bevis af Fältskapets erkänsla, borde tils vidare stadna quar i Fältskapets förvar.

§. 11.

Af inkomna Skrifter förevistes nu til Beredning Thé Skattets ågånd, följande:

1mo Kapellanen i Arnäs Joh. Gabr. Toppelii Bref til Fältskapets Sekreterare, af den 2 Nov, jämte en Vaccinations nål af Könings backs tillverkning.

2o Professoren och Prosten i Nykyrko Herr Johan Ströms Memorial af den 17de November, med tillägg till sin sednast ingifna Quartals berättelse, m. m.

3o Kyrkoherden i Lappo Herr Johan Gummeri Memorial af den 9 November, om Hushållningen derstädes.

4o Kommissions Landtmätaren Nauckleis Vä-

derleks Journal med Anmerkningar från Lochteå, för tredje quartalet.

5:o Kommissions Landtmätaren Joh. Heinricii Memorial af den 10 Nov. med Väderleks anmerkningar från St Michel för innevarande års andra Tertial.

6:o Syne Instrument och Sockne Stämmo Protokoll af den 22 Juni och 14 Nov. 1802, om Bonden Zachris Hendriksson Kihlholms i Norrmark och Hälsby uppodlingar.

7:o Syne Instrument och Sockne Stämmo Protokoll af den 11 Juni och 12 Sept. 1802, angående Bonden Henrik Henriksson Heickilä i Sijkais och Lassmola uppodlingar.

8:o Kapellanen Carl Fred. Neubacks i Härmä, Anteckningar om Tjärbränningen och Kimrökstillverkningen i Lappo Socken af Österbotten, daterade d. 16 November.

9:o En Anonyms (P—l) Väderleks Journal för månaderna Augustus, September och Oktober från Nylandska Skärgården i Raseborgs Västra Härad.

10:o Magister Jacob Wegelii Berättelse om sin Vaccinations Resa i Österbotten, af den 1:sta December.

11:o Sockne Adjunkten Matth. Mendelins i St Mariae verificerade förteckning öfver dem han der vaccinerat sedan den 16:de Sept. 1802.

12:o Öfverdirektören Herr Pehr Adlerings Memorial af den 1:sta December om sättet at beslå Oscar och om tjenligt anspann för dem; hvarmed följde et par Oxrankor, och skor för Oxar, samt desutom en af Widéus Afsägningsklockor, som dock skulle i modellkammaren förvaras.

13:o Rusthållaren Eric Johansson (på Harjatulla i Haxkerke Kapell) Memorial angående sina

gjorda uppodlingar och förbättringar, jemte Syneinstrument af den 7 nästkomne Juni, samt Sockne Stämmo Protokoll af den 7 Aug.

§. 12.

Till Ekonomie Utskottets omprövande hänvisades denna gången:

De räkningar, som åtföljde Magister Wegelii Berättelse om sin Vaccinations Resa;

hvilka komma at företagas hos Utskottet så snart de ännu saknade Verifikationer inkomma.

§. 13.

Till Utskottet för Potatesplanteringen hänskjöts:

1:o Konungens Befallningshafvandes i Kuopio Memorial af den 5 November, med treme quittenser af Landshöfdingen Wibelius, Öfverstelöjtnanten Wadenstierna, och Tullkommissarien Mustelin, i afseende på Potatesplanteringen.

2:o Kommissions Landtmätaren Herr Joh. Heinricii Memorial af den 10 Nov; i anseende till den dermed följande Potates utdelningsländ från Hirvensalmi Kapell.

3:o Majoren Herr A. J. Hällestens Berättelse af den 18 Nov. om Potatesplanteringen i Lojnjoki för År 1803.

4:o Kapellanen i Härmä, Herr Karl Fred. Neubacks Memorial af den 16 November angående Potatesplanteringen derstädes innevarande År.

5:o Expeditions Fogden och Länsmannen i Rijko och Rijkala Adam Gust. Tenlens Berättelse af d. 8 Nov. jämte Sockne Stämmo Protokoll af den 3:e Oktob. om Potates planteringen derstädes år 1803.

6:o Kyrkoherden i Sahalax, Joh. Gust. Tederley, Memorial af den 24 Nov. om Potatesplanteringen och afkastningen derstädes innevarande År 1803.

7o Herr Majoren och Riddaren Wenzel Fred. Rothkirchs Berättelse af den 19 Novemb. Om Potatesplanteringen i Borgå Socken innevarande År

8o Konungens Befallningshafvandes i Wasa Memorial af den 18de November med Requisition på Utsädes potäter för Keuru Socken.

9o Prosten i Pelkäne, Gust. Niklas Idmans Memorial om Potatesplanteringen i Pelkäne.

§. 14.

Till Ledamot af Sällskapet kallades Vice Pastoren och Kapellanen i Reso Herr Johan Gustaf Hoslenius.

År och Dag som ofvan.

Gabr. Isr. Hartman.

År 1803 den 15 December sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Protokollet för den 1 i denne månad upplästes till justering af Herr Magister Docens Hartman, hvarefter undertecknad Sekreterare, som wid 2ne Sessioner varit frånvarande, sitt rum åter intog.

§ 2.

I anledning af den muntliga hemställan Herr Probsten och Kyrkoherden Ring, enligt 5 § i Protokollet för sednaste sammanträde, gjort om erhållande af Sällskapets utlåtande öfver sitt den 1 December 1802 inlemnade Memorial om understöd till fullbordande af en kärrodling i Karis, anmältes af undertecknad, att då Sällskapet på mera än ½ års tid icke varit wid sammankomsterne så fullsatit som

Stadgarnes 24 § för penningefrågors afgörande fordrar, hade förr än Sällskapet i dag 2ne månader sedan förändrade denna lag, Herr Probstens ansökning icke kunnat till någon åtgärd förekomma. Detta hinder hade nu upphört, och Sekreteraren wille derföre föredraga ej mindre Herr Probstens Memorial och Beredningsutskottets deröfver den 17 December sidstl. (Prot. § 8) och 22 Apr. innevarande år (Prot. § 2) afgifne yttrande, än Herr Byggmästaren Blomströms Memorial af den 24 nästveckne Februari, hvarom, Sällskapet så wida det öfven rörde Herr Probstens påbegynta uppodling, Sällskapet den 1 derpåföljande Mars (Prot. § 10) lofvat att sig i ett sammanhang utlåta.

Af dessa Handlingar inhämtades, att Herr Probsten, gemensamt med flere grannar, wid Högben i Karis Socken företagit en Kärrodling af 200 Tunnelands widd, hwilken odling, i anseende till inträffade hinder, fordrar ny och betydlig kostnad den en del af Intressenterne icke ~~vilja~~ mägta, och en del af farhoga för större förlag icke våga sig åtaga, samt att Herr Probsten erbudit sig att med 100 Rdr verkställa den ännu erforderliga sprängning och gräfning. Och emedan uti Ahlmanska Testamentets 11te punkt blifvit Stadgadt att halfva räntan som faller å den öfverblifvande behållna Testaments fonden, skall användas att understödja sådana nyttiga företag i Landthushållningen = = hwilka Allmogen blott med egna krafter svårligen kan verkställa, såsom vidlöftigare kärrs och mossars upptorkande och uppodlande, m. m.

så gjordes, i likhet med Beredningsutskottets förslag, proposition, att de till odlingsarbetets fortsättning af Herr Probsten Ring begärda 100 Rdr. måtte af Ahlmanska Fondens influtna intressen beviljas, dock med förbehåll, att Herr Probsten årligen inlemnar en vederbörligen styrkt berättelse, som utvisar icke allenast att penningarne blifvit till sitt rätta ändamål använde, utan och hvad med dem uträttadt blifvit, och i hvad mån delägarne deraf dragit nytta: hvilken proposition, vid ~~[illegible]~~ anställd ballottering fanns vara, på en enda svart kula när, enhälligt bifallen.

§ 3.

Utomdet Sällskapet vid sednaste sammanträde disponerat (Prot. § 10) fem exemplar af sine nyss tryckte Handlingar till utdelning, blef jemväl nu, på derom af undertecknad Sekreterare gjord hemställan, beslutit, att Kongl. Svenska Vetenskaps Akademien i Stockholm skulle af samma Handlingar, och tillika af alla de öfriga Skrifter Sällskapet hittills utgifvit, erhålla ett exemplar: de förstnämnde likväl oinbundne.

§ 4.

På Sekreterarens tillkännagifvande att, ibland de till Beredningsutskottet sednast remitterade Skrifter, Herr Kapellanen Stenbäcks Berättelse om Tjärubränningen och Kimröks tillverkningen i Lappo vore åtföljd af lösa Tabeller, samt att i sammanhang med denna afhandling, Herr Magister Sedenii Berättelse om Tjärubränningen i Vesterbotten och Herr Bruks Patron Nystens Ritningar på en Tjärungn, äfven borde, enligt Utskottets den 21 November 1800 (Prot. § 2) gjorda förbehåll, på en gång komma under Utskottets

granskning, blef beslutit, att för dessa Skrifter och Ritningar, som lösa lätt kunde förkomma eller förslitas, en bläckdosa af nödig storlek skulle beställas, hvari de, medan de hos Utskottets Ledamöter cirkulera, finge inläggas; hvarefter samma dosa äfven framdeles kunde nyttjas till andra Handlingars kringsändande.

§ 5.

Vidare anmälte Sekreteraren, att Herr Öfver Masmästaren Carl Otto Bremer till Sällskapet förärat 20 Exemplar af sin utgifne Handbok i Masmästeriet, med anmodan att Sällskapet ville utdela dem till sådane Medborgare, som vore i tillfälle att af en slik läsning draga någon nytta. Sällskapet uppdrog åt sin Sekreterare att munteligen, å Sällskapets vägnar, betacka gifvaren för dess välmening; och ville tills vidare låta förvara exemplaren, hvaraf, i händelse någon som med dessa yrken sig sysslesätter skulle åstunda del, de samma så långt de förslå, skulle utlemnas.

§ 6.

I anledning af Revisorernes öfver fjerde Årets Räkenskaper Memorial af den 1 Juni 1802 och Ekonomi Utskottets deröfver den 7 Oktober samma år i 3 § af samma dags Protokoll afgifne utlåtande blef beslutit

1°. Att de i Sällskapets namn vederbörligen utfärdade och af Skattmästaren honorerade Anordningar böra, såsom redan i år skett, till bestyrkande af utbetalningen, i de händelser der rätter man eller dess fullmägtig ej äro till hands att dem qvittera, qvitteras af Sällskapets Sekreterare, som åter till sin

säkerhet har att inrätta en bok, hvarutinnevarande Post Inspektor, emot betalning af Sällskapet, anteckna i form af vanligt Rekommendations bevis, ej mindre penningar, medaljer och Jettoner än andra predosa som med posten till andra orter afgå, till deras rätta summa och beskaffenhet eller antal.

2:o att, såsom redan förbedt är skett, icke blott Sällskapets enskilda penningeförråd, utan jemväl Ahlmanska, Bilmarkska och Potatöesplanterings-fonderne, samt alla de öfriga medel som kunna Sällskapets förvaltning anförtros, underkastas årlig inventering, och räkningarne öfver dessa fonder årlig revision.

Men angående Utskottets kompetens, att Sällskapets Skattmästare, utaw den honom i 63 af sin Instruktion ålagde tillsyn öfver räntans inbetalning och inteckningarnes förnyande å utlånta kapitaler, äfven måtte förpliktas, att i fall en någon Låntagares eller Löftesmans obestånd eller osäkerhet förhoga uppstå, sådant genast hos Sällskapet anmäla, så det dess medel, genom förfarenhet uppmärksamhet i denna del, icke måtte råka i äfventyr, var Sällskapet, sedan Herr Professoren doktor Pippings Memorial af den 1 Nov. sistl. år och Utskottets deröfver till Protokollet den 11 i samma månad ~~så~~ (S. 4) lemnade yttrande beslöt upplåste, af annan tanka, och vilke i stället hafva Skattmästaren ~~sig~~ anmodad, att två gånger om året, den 1 Maj och den 1 November, författa och till Sällskapet ingifva en förteckning på de personer som erhållit penningelån,

hvilken förteckning tillika utvisar förskottningarnes och återbetalningarnes data samt Löftesmännens namn, och sedan den för Sällskapet blifvit upplåst, äfvenledes lemnas till Ekonomi Utskottet för att dervid undersöka i afseende på de förändringar som till äfventyrs kunnat ske angående uti Låntagarnes och Löftesmännens förmögenhet, eller uti de pantförskrifne Egendomarnas värde, hvarofver Utskottet sedermera äger att till Sällskapet afgifva sina tankar.

§ 7.

Öfver Regements Skrifvaren vid Adelsfanan Herr Fredric Rabbes under den 1 December förledit år gjorde anskrifning, att af Ahlmanska medlen utbekomma en dess afledne fader Herr Fältkamreraren Rabbe tillhörig förr åren 1784 och 1785 inne, stående Ränte rest från Mattila och Wallerie Gemman i Hyttby by af Virkkala Socken, med 71 Rdr 35 fk. 4 rst. Banko, utaw lega ränta, hade vid Ekonomi Utskottet den 20 December 1802 (Prot. § 2) och den 13 Januari innevarande år (Prot. § 1) gifvig så vida utlåtit, att det anseett skolligen befallningshafvanden i Åbo Län Utslag å framlemne Herr Fältkamrerarens Rabbes under den 10 Sept. 1795 gjorda anskrifning borde afbidas; men emedan Sällskapet fann, att detta Utslag, då Professoren Ahlman, hvilken dessutom nu i 4 år varit död och af Sällskapet för mera än 2ne år sedan i dess rättigheter efterträdd, varit boende icke i Björneborgs utan i Jawastehus Län, ej kunde medföra någon mera kännbar åt-

i detta ämne

gård, att målet åter blefve författ i ovidrörd skick, eller kanske till en annan Exekutor förvisadt, så vore Sällskapet af den tanka, att intet vidare uppskof behöfde eller borde föregå Kl. Skollets ultimata yttrande öfver hjälpmedlens hufvudfrågan: hvarföre den samma åfven nu åter till Kl. Skollet remitterades.

§ 8.

På Sockne Adjunkten i St. Maria Herr Matth. Mendelins begäran uti ett den 15 Sept. dag. inkommit Memorial, och med anledning af Föredragets Utskott. hets öfver i 7 § af dess Protokoll för den 25 i samma månad gifne utlåtande, beslöts att han, som nu öfver ett års tid lyckligen utöfvat Vaccinationen, och som ifrån St. Maria begynt utsträcka den samma åfven till andra närliggande Socknar, vid denna stad belägna Socknar, skulle, under till sitt goda ändamåls synnerligt kraftigare befrämjande, försedd med Sällskapets öppna Rekommendationsbref, sådant som de till Österbotten, Nyland och Kuopio land affärdade Vaccinatörer det undfått. Men något arfvode för de vaccinationer han hittills förrättat kan samt Sällskapet icke åtaga sig att hemställa eller något annan än de utsände Resande hemvist bevilja, innan högl. Kongl. Skolöfver Sällskapets hemställanden i dess underdåniga Skrifvelse af den 1 sistl. Oktober sig i Nåder utlåtit, och Sällskapet får om händer förstå årets Koppympnings- och Vaccinations-fond.

§ 9.

Herr Kommerse Rådet och Riddaren Falander, som uppå Sällskapets vägnar den 10 sistledne Oktober utfärdade Kreditiv lemnat Herr Kandidaten Diederichs, på Sällskapets räkning, jemte Riksd. R. G. S. hade, sedan han, jemte Sällskapets Skrifvet se af den 1 derpåföljande November, återfått detta förskott, till Sällskapets Sekreterare återsändt samma Kreditiv, som uppvisttes och öfverlemnades till Skattmästaren att vid Räkenskaperne förvaras.

§ 10.

Herr Vice Häradshöfdingen Svenhoff erinrade, att Sällskapets Ombudsman för sthlmanska ärenderne Herr Assessoren Svenhoff ännu icke fullbordat den liquid emellan Sällskapet och Enke Fru Assessorskan Athlman han under den 1 December sistl. och 15 Mars innevarande år blifvit anmodad att upprätta, och hvarom till 5 § af Protokollet för den 2 sistl. Maj ytterligare fråga varit: Och emedan Sällskapet härvid påminte sig, att den slutliga redovisning för de af Herr Assessoren, i egenskap af Ombudsman, indrefne Athlmanska fordringarne, som den 1 sistl. Juli (Prot. § 5) och förut af Ekonomi Utskottet, blifvit ansedd nödig för uppgörande af den liquid, enligt hvilken, i likhet med Kongl. Kammarcollegii Utslag af den 10 Januari innevarande år, bevillningen af Athlmanska Testamentet bör utgöras, icke heller ännu blifvit afgifven, så anmodades Sällskapets Ordförande och Sekreterare att Herr Assessoren om fullgörande af dessa angelägna göromål erinra.

§ 11.

Skattmästaren Herr Professoren Doctor Pipping anmälte, att en af Sällskapets egne af Athlmanska Testaments fondens debitorer, som enligt Reverser

häftar för en skuld af 2000 Rd. R. G. S. yttrat den önskan att, med Sällskapets bifall, få innan kort återbetala den samma: Och Sällskapet förklarade sig härmed nöjdt, så wida inom betalningstiden någon annan låntagare med nöjaktig säkerhet sig anmäler; men i widrigt fall skulle den i fråga varande Debitorn erlägga ränta för lånet intill sex månader efter denna dag, enligt Reversens förbehåll om ömsesidig uppsägningstid af ett halft år.

§ 12.

Uti bref till undertecknad Sekreterare af den 28 sidstl. November hade Herr Vice-Häradshöfdingen Gustaf Svinhufvud, som wid Härads Rätterne i Björneborgska och Tavastehusska andelarne af Messuby Socken s Tingslag bevakat de mål om hwilka Sällskapets Protokoll för den 1 Augusti i § 5 och för den 1 September i § 2 förmäler, tillkännagifwit att twisten med Herr Expeditions-Krono Befallningsmannen Hillebrand om Ahlmanska gården i Tammerfors åter blifwit å Sällskapets sida tappad, men af Herr Vice Häradshöfdingen genom wad dragen till Laymans Rätten, hwarföre Herr Vice Häradshöfdingen nu äfven insändt ej mindre det sednaste Protokollet än alla öfriga till saken hörande Handlingar. Hwad åter beträffade twisten emellan Sällskapet och Herr Lands Sekreteraren Sahlberg samt flere dess medarfwa, så hade den tagit uppskof till Ultima Ting: Och skulle Protokollet deruti af Extra domhafwanden Herr Häradshöfdingen Lindtman wid dess ankomst till Åbo till Sällskapet aflemnas.

För att fullfölja det tagne wadet och tillika ~~bevaka sin~~ få sin talan i målet emellan Herr Lands Sekreteraren Sahlberg och Enke Fru Assessorskan Ahlman, om häfwande af Ahlmanska Testamentet i den del det henne rörer, bevakad, på sätt Laymans Rätten i Åbo och Björneborgs Lagsaga genom utslag af den 14 sidstl. Februari lemnat Sällskapet dertill tillfälle och anledning, fann Sällskapet sig behöfwa en fullmägtig, och wille i sådant afseende om biträde anmoda Kongl. Hof Rätts Notarien Herr Baron Gustaf von Kothen, för hwilken, i händelse han sig denna kommission åtager, skriftelig fullmagt sedermera skulle utfärdas.

§ 13.

Innan Sällskapets till 10 § af Protokollet för den 15 sidstl. November antecknade beslut om 2ne afskrifter af Köpekontraktet ~~om Hattanpää Egendom~~ emellan Sällskapet och Herr Lefrén om Hattanpää Egendom, hwilka afskrifter borde meddelas Herr Öfversten och Riddaren Leyonancker, ännu hunnit verkställas, hade Herr Öfversten och Riddaren uti ankommit Memorial af den 25 i samma månad begärt att undfå widimerade afskrifter

1o af Assessoren Ahlmans Testamentariska förordnanden så widt de hafwa gemenskap med Köpekontraktet af den 2 Jan. 1802;

2o af samma Köpekontrakt, hwarå Sällskapet tillika skulle teckna dess bifall till transporten deraf på Herr Öfversten och Riddaren; äfven som hälfwa Kontraktet in Originali skulle genom någon Sällskapets Kommissionär i Stockholm presenteras Herr Öfversten till underskrift och antagande;

3:o af Herr Kommissions Landtmätaren Wechers affägelse af sitt vid Auktionen den 4 Augusti 1801 gjorda anbud å Hattaupää;

4:o af Bouppteknings Instrumentet efter fruntimret Assessoren Ahlman, i allt hvad som röra Hattaupää Egendom med dess underlydande lägenheter och i köpet inbegripne Inventarier.

Sällskapet biföll att alla dessa Handlingar skulle till Herr Öfversten, och Riddaren, utskrifvas, de 3 förstä in extenso och det fjerde i utdrag, samt Herr Öfversten och Riddaren anmodas, att ju förr dess hellre meddela Sällskapet sina anmärkningar vid det honom tillsände Formuläret till Köpebref. och Revers. Äfven skulle det exemplar af Originale Köpekontraktet emellan Sällskapet och Herr Lefrén, som till Herr Öfverstens och Riddarens påtechning skall presenteras, öfversändas till Herr Landshöfdingen och Riddaren Georgii, med begäran att Herr Landshöfdingen wille sjelf draga försorg om dess påskrifvande af Herr Öfversten och Riddaren, samt det samma sedermera till Sällskapet återsända.

Hvad Herr Öfverstens och Riddarens Memorial för öfrigt innehöll om hans fattade beslut, att så snart han blefve att anse som laglig Köpare, öfverlemna Hattaupää Egendoms disposition genom Arrende Kontrakt på 15 år till förre Köparen Herr Lars Gustaf Lefrén, blef här endast upplysnings wis antecknadt.

§ 14

Underteckned Sekreterare föredrog en till honom ankommen Skrifwelse under den 2 sistlidne December från Herr Medici-

ne Kandidaten Sven Niclas Tellman innehållande fortsättningen af dess Vaccinationer uti Borgå, samt med gifwits på de 30 Rdr R. G. S. som till följe af dess requisition och Sällskapets i § 14 af Protokollet för den 1 sistl. November upptagne beslut, blifwit till Herr Kandidaten, såsom ett ytterligare förskott, öfversände. Och tillsädes detta gifwit så nu Skattmästaren att räkenskaperne förogas.

§ 15.

Herr Biskopen och Professoren Doktor Tengström upplåste ett Memorial af denne dag om fördelningen af garonmålen emellan Sällskapets förste och andre Sekreterare, som lemnades för en half månad på bordet, till dess slutligt beslutet wid sednaste Sessionen (Prot. § 3), de öfrige hithörande Handlingar komma under Sällskapets öfverläggning.

§ 16.

Jemte en tackskrifwelse adress för erhållen fullmagt att wara Sällskapets Ledamot, hade Herr Majoren Grefwe Carl von Hermanson till Sällskapets Kassa insändt Sju inträdespenningar, afgift med Fyra Riksdaler, hwilka penningar, tillika med de Fem Riksdaler Herr Häradshöfdingen Johan Jacob Polén under Sessionen obetald årsafgift insändt, redan blifwit till Skattmästaren öfverlemnade. Och skall skrifwelsen efter vanligheten förwaras.

§ 17.

Till Beredningsutskottets handläggning och utlåtande remitterades

1:o Herr Häradshöfdingen Holmboms afhandling om Socknemagasiners nytta, inrättning och förwaltning;

2:o Korresponderande Ledamoten Herr Prosten och Kyrkoherden Tachins Cygnæi Meteorologiska Observationer från Sarapetsmo för

Maj, Juni, Juli, Augusti, September och Oktober månader;

3:o Korresponderande Ledamoten Herr Sekreteraren Mjödhs Berättelse från Korpo af den 4 sidstl. Oktober för Tredje Qvartalet af innevarande år, med bifogade Anmärkningar om Kalkgödning;

4:o Adjuncti Pastoris Herr Magister Wegelii Utdrag af Meteorologiska Observationerne från Wörå för månaderne Augusti, September och Oktober;

5:o Herr Superkargören Bladhs Anmärkningar af den 22 sidstl. Nov. ved den utgifne Läroboken i Landthushållningen för Finska Bonden; Dock skulle dessa ~~Anmä~~ sidstnämnda Anmärkningar icke komma under pröfning, förr än flere dylike, som ännu kunna vara att införvänta, hunnit Sällskapet från andra händer meddelas.

§ 18.

Till Utskottet för Potatoës planteringsfondens förvaltning öfverlemnades

1:o Herr Kyrkoherden Lagi Berättelse af den 10 November om Potatoës kulturen i Monhijärvi innevarande år;

2:o och 3:o 2ne Memorialer af den 2 Nov. från Herr Landsfiskalen Schöring: det ena om utdelningen af Tio Tunnor utsädes Potäter i Ilmola Sockens Kapeller, och det andra om Potatoës afkastningen uti hela Socknen af innevarande års odling;

4:o Herr Kyrkoherden Aulins Memorial af den 15 Nov. om Potatoës odlingen och afkastningen i Kronoby år 1803;

5:o Herr Sekreteraren Mjödhs Memorial af den 28 sidstledne Oktober om Potatoës odlingen i Korpo; och

6:o Herr Vice Pastoren Åkermans Memorial af den 30 i föregående månad om Potatoës planteringen och afkastningen i Lampis.

§ 19.

Till Ledamot af Sällskapet föreslog Herr Assessoren Pomoell Kongl. Svenske Handels-Agenten i St. Petersburg Herr Josua Fredric Kock.

År och dag som ofvan

H. Wallenius.

År 1804 den 2 Januari sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Protokollet för den 15 i föregående månad upplästes och justerades: hvarunder i anledning af dess 11 §, och sedan Skattmästaren tillkännagifvit, att till kompletterande af det penningelån som den 16 sidstl. Maj bevilljades Herr Kapitenen Anders och Herr Grosshandlaren Carl Baer, 400 Rdr R. G. S. ännu behöfdes, Sällskapet beslöt att icke 2000 utan 1600 Rdr nämnde mynt skulle i Åbo tidning till utlåning annonceras; ~~inom medlet af instunda~~ om erhållande hvaraf hugade Länsökande ägde att inom medlet af instundande Februari månad sig anmäla.

§ 2.

Utom hvad 6 § af Protokollet för sednaste Session innehåller, blef, med anledning af Revisorernes öfver Fjerde Årets Räkenskaper Memorial af den 1 Juni 1802, och Ekonomi-

Utskottets betänkande deröfver i 3 § af Protokollet för den 7 Oktober samma år, ytterligare beslutit, att af det på Auktionen öfver Ahlmanska lösa Egendomen för Sällskapets räkning inropade Guldet och Silfret, ärmknapparne och Silfverskedarne skulle vid tjenligt tillfälle på någon öppen auktion försäljas, men saltkaren, samt det från Stockholm hitkomna Silfverhattbandet af Kongl. Patriotiska Sällskapets Modell, förvandlas till sådana belöningspiécer, dem Sällskapet framdeles kunde vara i behof att utdela.

§ 3.

Enligt Sällskapets till 6 § af Protokollet för den 1 sidstl. December gjorde förbehåll, föredrogos nu å nyo ej mindre 4 § af Protokollet för den 2 Aug. 1802, än det i anledning deraf uppsatte och redan den 15 November sidstnämnde år upplästa projekt till underdånig expedition om afskaffande af hemmanens belastande med sytningar m. m. äfven som Herr Kammarrådet Winters Memorial i detta ämne af den 15 Mars 1803 nu till slutelig pröfning förekom: i afseende hvarå Sällskapet, sedan Kongl. Brefvet af den 19 Juli 1751 jemväl blifvit upplöst, beslöt, att den tillämnade expeditionen, emot hvars esprit, så väl som emot nyttan och utförligheten af det deruti anmälda förslag, flere grundade betänkligheter blifvit väckte, skulle inställas och förfalla.

§ 4.

Ekonomi Utskottet hade till följe af derom den 16 sidstl. December (Prot. § 7) undfången Remiss, den 18 i samma månad (Prot.

1804
Den 2 Januari

§ 2) å nyo utlåtit sig öfver Herr Regementsskrifvaren Fredric Rabbes under den 1 Dec. 1802 gjorde ansökning att af Ahlmanska medlen utbekomma en dess afledne Fader Herr Fältkamreraren Anders Rabbe tillhörig för åren 1784 och 1785 innestående Ränterest från Mattila och Walleri hemman i Hyhky by af Birkala Socken med 71 Rd. 35 sk. 4 rst. Banko, utom laga ränta derå. Och sedan detta Utskottets utlåtande blifvit föredragit, förenade sig Sällskapet, på de deruti anförde skäl, till alla delar i samma tanka: i följe hvaraf Herr ~~Fältkamreraren Rab~~ Regements Skrifvaren Rabbe, som, emot Författningarne och särskild Resolution af den 6 Oktober 1795, icke kunde anses berättigad till åtnjutande af någon ränta, skulle, derest han härmed åtnöjdes, af Ahlmanska Testamentsfondens tillgånger, emot qvitto, utbekomma 71 Rd. 35 sk. 4 r. Banko eller 107 Rd. 29 sk. Riksgäldsmynt; men i händelse han icke ville frångå sin fordran om ränta, finge han sin talan, bäst han kan och gitter, lagligen utföra.

§ 5.

Vid pröfningen af den Räkning Herr Magister Jacob Wegelius under den 16 sidstl. December inlemnat till erhållande af ersättning för sine resor i Södra Österbotten, och af arfvode för de barn han derstädes vaccinerat, hade Ekonomi Utskottet, på sätt 1 § af Dess Protokoll för den 18 i samma månad utwisade, till Sällskapets afgörande öfverlemnat en och annan hos sig uppkommen betänklighet, särdeles om rätta förståndet af orden: Allmogens barn, för hvilka, men ej för

andra, något ympningspremium, till följe af Kongl. Brefvet utaf den 10 Mars 1802 finge begäras. Och ehuru Sällskapet, lika med Utskottet, fann, att Klockare och andre Kyrkobetjente, så väl som Sockne Handtverkare och Gerningsmän samt Bruksarbetare, egentligen icke kunde begripas under namn af Allmoge: likväl, och som desse ~~merendels äro fattige~~ icke allenast merendels äro af sämre vilkor än Hemmans innehafvaren, utan ock i upplysning och fördomsfri läraktighet stå med honom lika långt tillbaka, i följe hvaraf de äfven äro i behof af samma ~~understöd~~ omsorg och samma väckelse; så var Sällskapet af den tanka, att de ~~äfven~~ jemväl för framtiden böra, i frågan om fri Vaccination och Koppympning, betraktas under samma predikament med Allmogen, på hvilka grunder Sällskapet ock, utan afdrag, gillade och godkände Herr Magister Wegelii Räkning, som förskottsvis utaf Sällskapets egna medel, till framdeles ersättning af Koppympnings- och Vaccinations-fonden, utanordnas skulle.

Beträffande vidare de Vaccinationer som i Wörå Socken blifvit anställde af Herr Magisterns bröder, Studiosi Johan och Anders Wegelius, men i Herr Magisterns Räkning honom till förmån upptagne, så, emedan Sällskapet icke tviflade, att han ju med dem härom öfverenskommit, ~~så~~ och på ett eller annat sätt hållit dem skadeslöse, hade Sällskapet dervid för sin del intet att påminna; Men det ansåg Sällskapet nödvändigt, att deras insigt och färdighet i Vaccinationen skulle med vederbörligt Certifikat bestyrkas, hvarom Herr Professoren Doktor

Pipping, så vida de nu äro vistande här i Staden, lofvade besörja.

§ 6.

2 Jan.

Uti förnyadt Memorial af den 6 sidstl. December hade Herr Öfversten och Riddaren Leijonancker, utom de Handlingar, af hvilka Sällskapet under den 15 i samma månad (Prot. § 13) beviljat honom del, äfven begärt en uppgift af Bankens helt noga uträknade fordran så till Kapital som ränta, intill den dag i Mars månad 1802 då Hattanpää Egendom af Herr Lefrén tillträddes, samt en specifik liqvid öfver alla betalta penninge poster af Köpeskilling eller upplupit Intresse, och tiden när det skett. Och emedan Sällskapet härtill samtyckte, så skulle Sekreteraren meddela en afskrift utaf Bankens under den 8 Juli 1802 hit aflåtne Memorial, och Skattmästaren en Liqvid af den beskaffenhet Herr Öfversten och Riddaren den samma åstundat, samt grundad på den Liqvid Ekonomi Utskottet den 12 Mars sidstl. år upprättade, men enligt Räkenskapernes föranledande äfven till sednare tid fortsatt.

§ 7.

Herr Öfver Direktören Alfving upplöste ett Memorial af denne dag om fördelningen af Förste och Andre Sekreterarens göromål. Och så vida Herr Kansli Rådet och Riddaren Posthan förbehöll sig att dervid få göra några skrifteliga erinringar, så blef det samma till Herr Kansli Rådet och Riddaren utlemnadt, äfven som sjelfva frågan, hvilken, enligt Sällskapets till 3 § i Protokollet för den 1 sidstl. December anteknade

beslut, i dag bort till afgörande förelagas, nu måste blifwa till nästa Januarii tråde hwilande.

§ 8.

Uti Skrifwelser af den 15 och 25 November Januarii 1 December 1818 år hade Herr Landshöfdingen och Riddaren C. A. Möllerswärd, Herr Hofintendenten Pehr Adam och Herr Prosten Paul Juringius befwarat Sällskapets tillåtne skallelser att såsom ledamöter i Sällskapet ingå, och tillika bifogat sine Inträdes-afgifter, den förstnämnde med Tre, och de öfrige hwardera med Tre Riksdaler, hwilka penningar till Skattmästaren skulle öfwerlemnas.

§ 9.

Likaledes hade Herr Landshöfdingen och Riddaren Möllerswärd uti ett annat Memorial af den 15 sistl. November meddelat Sällskapet ej allenast underrättelse att Bonden Johan Ersson Juppuri i Herrjehaara by af Menzelä Socken, uti allmänna Socknestämman den 25 förutgående September erhållit den honom tillerkände belöning af Medaljen i Silfwer att bäras i knapphålet, utan ock en afskrift af det Tal Herr Landshöfdingen och Riddaren wid detta tillfälle hållit. Och skulle härom på wanligt sätt kungöras. Finska

§ 10.

Konungens Befallningshafwande i Uleåborg hade, efter wanligheten, tillsändt ett exemplar af den sednast upprättade Marknadsgångs Taxan på Länets producter i Länet: och Sällskapet wille hafwa den samma med den öfriga Landslagen af detta slag förwarad.

§ 11.

Widare upplästes Kommunisternn i Tawastehus, Vice Pastoren Herr Barthold Rönnbacks Berättelse af den 14 sistledne December om afhandlingen af 1803 års wext jamt om den förbättrade omtanka, hwarmed Socknemännen i sednare tider begynt genomlåsande författa sina åtrar och angor i bättre skick, och ytterst om ens kondes utmärkare idoghet. Denna Skrifwelse lades till Handlingarne. 2 Jan

§ 12.

Jemwäl upplästes Herr Chirurgiæ Studiosi Zach. Topelii Skrifwelse af den 13 sistl. December till undertecknad Sekreterare, med berättelse att han under sin Vaccinations-resa hade sistlidit Sijtajoki, Limingo, Salo, Karlö, Kemi, Rowaniemi och några Socknar af Kajana Lan att återstå; att han redan waccinerat öfwer 400 m. m. Och emedan Herr Topelius begärt några exemplar af Åbo Tidning för år 1802 N:r 20 jamt några Exemplar, så beslöts att de förra, af hwilka Herr Professoren Doktor Pipping lofwade lemna ett litet parti, skulle afgå med förstkommande resande; men beträffande de sednare eller Vaccinations-medalarne, skulle Herr Topelius underrättas att, emot framdeles ersättning af Sällskapet, beställa dem anhängas från Klwola ifrån Konungsbäcks tillverkning, eller hos någon annan skicklig Stålarbetare på närmare håll.

§ 13.

Uti Memorial af detta dato hade Herr

Professoren Doktor Pipping, i anseende till nyttan och afwelsamheten af de så kallade Angoriska Silkeshararne, tillbudit Sällskapet tio par af dem, att utan betalning utdelas å landsbygden, dock ej mera än ett par till hvarje Socken och emot förbehåll, att hvar och en som undfår ett par, skall till skänks åt någon af sina grannar aflemna ett par så snart tio par erhållits. Emot detta nya vedermäle af Herr Professorns patriotiska nit om Finska Hushållningens förkofran förklarade, på Sällskapets vägnar, dess Ordförande Herr Professorn en billig erkänsla och högaktning: äfven som Sällskapet till Beredningsutskottet öfverlemnade, att förslagsvis utse de Socknar och personer, som vid utdelningen borde komma i åtanka. Och blef här jemväl antecknadt, att Herr Professorn lofvade förse hvar och en af de tio, som erhålla de första tio paren, med en beskrifning om dessa djurs föda, ans och skötsel m. m.

§ 14.

Till Utskottet för Potatoës planteringsmedlens förvaltning remitterades

1o. Konungens Befallningshafvandes i Heinola Memorial af den 8 sidstl. Dec. med requisition på utsädes Potäter för några Socknar i Länet, och förteckning på personer som i församlingarne fått inseende öfver Potatoës planteringen;

2o. Konungens Befallningshafvandes i Uleåborg Memorial af den 19 sidstledne Dec. derom att Sällskapets remiss af 331 Rd. 24 sk. för upphandlade och utdelade utsädes Potäter dit ankommit;

3o. Herr Landshöfdingen och Riddaren Möllersvärds Memorial af den 15 sidstl. November om Potatoës odlingen och afkastningen i Menzelä år 1803; samt

4o. Herr Kommissions Landtmätaren Tesslairs Memorial af den 20 sidstl. November om afkastningen af Potatoës-planteringen i Pyhäjoki år 1803.

Är och dag som ofvan

J. H. Wallenius.

År 1804 den 20 Januari sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Efter vanligheten öppnades denna sammankomst, ~~med just~~ som för infallne hinder blifvit ifrån den 16 ~~till~~ i denne månad till i dag uppskjuten, med justeringen af Protokollet för sednaste Session: hvarefter Hans Exellens, En af Rikets Herrar, General en Chef i Finland, Generalen, General Adjutanten, Riddaren och Kommendoren af Kongl. Majts Orden, Herr Grefve Mauritz Klingspor inträdde, och emottogs, för första gången i Sällskapet närvarande, af dess Ordförande med ett kort tal, hvilket Hans Exellens behagade besvara och Sällskapet om sin tillgifvenhet och nit för dess yrken försäkra.

§ 2.

Sedan Sällskapets Ledamot Herr Apotekaren Anders Swahn den 21 sidstl. November uti Tavastehus med döden afgått, hade Herr Kansli Rådet och Riddaren Porthan tillkännagifvit sig äga kunskap derom, att den afledne i lifstiden genom skriftelig Testamentarisk Författning disponerat större delen af sin qvarlemnade

Egendom åt pios usus, och deribland även till Sällskapets förmån, samt att af nämnde Testamentariska författning en afskrift skulle finnas i det förseglade Konvolut, som den 1 Maj 1801 af då varande Herr Lagmannen, nu mera Landshöfdingen och Riddaren Wibelius, till Sällskapet inlemnades, och hvarå följande påskrift var tecknad:

En hederlig Finsk Mans Testamentariska disposition, som icke får i förhand göras bekant, enligt Skedt förbehåll, öfverlemnas till Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets noggranna vård, och öppnas, i händelse af min förut timande död, af Herr Professoren och Riddaren Porthan, som efter afstal härmed förfares. Wibelius

Sednaste hafs öfverenskommit, under den 13 i denne månad, från Herr Professoren David Hegelius, som af Herr Apotekaren blifvit utnämnd till Exekutor af desz den 9 sistlidne December i Tavastehus uppbrutna Testamente, till underteckning Sekreterare anvid: nyttad kommit en afskrift af samma Testamente, hvilken afskrift nu företedes och upplästes. Sällskapet inhämtade deraf, att Herr Apotekaren och desz ~~fru~~ äkta lefvande fru Anna Ekenberg under den 15 Febr. 1800 förordnat om sin qvarlåtenskap; att den efterlefvande Maken i sin lifstid äger öfver hela boet orubbad disposition; att efter begges död, utom några legater till Slägtingar och vänner, Sällskapet kommer att åtnjuta första en viss årlig Summa som utgår af Testiala Rusthåll i Ohcrla by och Pauka Socken, hvilket efter Herr Löjtnanten Fredric von Krämers och desz fruz död Sällskapet helt och hållet tillfaller; och att till Lazaret-

tet i Tavastehus, ej mindre än till samma Stads Kyrka och Trivialskole, samt till Stads Medicus derstädes inalles 2000 Rdr blifvit anslagne. Desza förordnande hade Herr Apotekaren enligt sin i Testamentet åberopad Bilaga af den 18 Febr. samma år vidare utfört och förklarat, samt dervid gjort några ytterligare tillägg, hvaribland hör anmärkas, att Sällskapet jemväl skulle erhålla alla hans böcker med deras skåp; att tillsynen öfver de sjuk- och barnförplägningar Herr Apotekaren vid Tavastehus Lazarett ville hafva inrättade, skulle tillhöra Sällskapet, som jemväl borde förvalta ~~Lazarettet~~ både den fond han infört Lazarettet och den han anslagit till lön för en Stads Medicus i Tavastehus; och att sedan alla Legater utgått, det öfverblifvande, under Sällskapets disposition, användes till anedikamenter för fattige sjuke i meranämnde Stad, äfven som Herr Apotekaren enligt, under den 7 April 1801, authenad å berörd Testamentet, att i anseende till evalvationen på Ritzgäldsmyntet, hans författning ej skulle gå i verkställighet, förr än Interesset på de stipulerade Summorne har uppfyllt.

20 Jan.

Efter upplåsningen häraf, upptogs ur Sällskapets Kassakista det ofvannämnde förseglade Konvolutet, och sedan desz sigill alldeles orubbadt det upptogs af Herr Kansli Rådet och Riddaren Porthan, och innehöll under ett nytt Kuvert till Herr Lagmannen Olof Wibelius,

1:o ett Kuvert förseglad med 3 Sigiller, alla likaledes orubbade, och tecknadt med följande påskrift:

Detta förvaras hos Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet i Åbo och uppbrytes efter min död

And. Swahn.

I hvilket Kuvert låg en bevittnad afskrift af den Testamentariska författningen under den 15 Febr. 1800 jemte tillägget af d. 7 April 1801, hvarå Herr Apotekaren Forthuat följande egenhändigt underskrefna och med dess Sigill försedda Attestation.

Ett lika lydande Originale Testamentet, tillika med dess bilaga, finnes förvarad, förseglad uti min Skrifvare.

And. Swahn.

2:o ett bref af den 10 April 1800 från Herr Apotekaren till Herr Lagmannen, nu mera Landshöfdingen och Riddaren Wibelius om en tillämnad gåfva till Sällskapet af sina böcker;

3:o ett bref af den 6 Nov. 1800 från den samme till den samme om sin åt Sällskapet ämnade Boksamling med dess 2ne Skåp; och

4:o ett bref af den 7 Apr. 1801 från den samme till den samme med afskriften af dess den 15 Febr 1800 upprättade Testamente, hvilken afskrift Herr Apotekaren begärt måtte förseglad till Sällskapet inlemnas.

Under den högaktning och tacksamhet som Herr Apotekarens och dess Fruns ~~i flere~~ afseenden genom dessa författningar i flere afseenden ådagalagda patriotism hos Sällskapet uppväckte, beslöt Sällskapet att uti afgående bref förklara Fru Swahn sin egen och Allmänhetens billiga erkänsla icke blott emot dess afledne Mans minne, utan ock emot hans Enka, som af sin genemsamt med honom förvärfvade förmögenhet velat göra

ett lika ~~och~~ ädelt som till jednaste tider gagnedigt bruk. Och emedan Sällskapet icke ville uppskjuta att om denna hedrande och rika disposition meddela åtven sina Landsmän underrättelse, så skulle ett summariskt utdrag deraf, så vidt det synes anordnade medel, hvarer de ad dies uses anordnade medel, i Åbo Tidning införas.

Vidare, och på tillkännagifvande af undertecknad Sekreterare, att Herr Assessoren Wegelius, i samråd med Enke Fru Swahn, hade fattat till Vederläggning förrättande den 16 instundande Februari, samt att Herr Assessoren vid samma tid ämnade till bevakning vid Rådstugu Rätten i Savaste hus uppta Originale Testamentet, och då tillika låta edeligen afhöra den enda åtlefvande vittnet Herr Vice Häradshöfdingen Thomberg, blef beslutit, att Herr Kriegs Kommissarien Gustaf Magnus Florin skulle anmodas Vederläggningen och Testamentets bevakning, i egenskap af Sällskapet biträde tillkallades skulle, enligt Kongl. ~~Kammarcollegii~~ förordningen Kongl. Skattkollegii af den 12 Juni 1801, Sällskapet, enär Testamentet vid Domstolen bevakas, inlemna en skriftelig förbindelse, ställd på vederbörande Uppbördsman, och försedd med 2ne vederhäftige Mäns borgen, att erlägga sin andel af Verkställningsprocenten vid den tid då Testamentet ~~Fruns~~ kommer att gå i fullbordan.

§ 3.

I likhet med hvad som föreskrifvit är vid denna tid skedde, skulle bref afgå till Kongl. Stats Kontoret i Stockholm, med begäran att Anordning på innevarande års Potatoës plantering medel med första mail te utfärdad och Sällskapet tillsändas.

20 Jan

§ 4.

I anledning af Herr Kyrkoherden Appelgrens uti Memorial af den 9 Dec 1801 gjorde hemställan om en underd. anhållan hos Kongl. Maj:t angående tillåtelse för Allmogen i Muhos Socken, att till de der befintliga vidsträckta mossars och kärrs utdikning, några Somrar å rad, under de vanliga mötestiderna, begagna sig af Kemi och Limingo Kompaniers af Österbottens Regemente bitråde, öfverhvilket förslag Beredningens Utlåtande den 29 Januari 1802 (Prot. § 4) sig utlåtit, har Sällskapet nu det beslut, att så vida för redan nära 30 år sedan, Herr Landshöfdingen och Riddaren Jägerhorn hos Kongl. Maj:t utverkat tillåtelse för Allmogen att: det uppgifne ändamålet befrämja sig af Kemi och Kajana Kompanier, hvilka jemväl i Muhos och Paldamo gjort en början med arbetet, ehuru det sedermera genom ~~det~~ ett mellankommande krig blifvit afbrutet, så skulle genom skrift till Konungens nuvarande befallningshafvande i Uleåborg upplysning sökas om hvad i denna angelägna sak sedan krigets slut må vara tillgjordt; om den författning härom kunnat blifvit vidtagen och kunnat vid tid, och kunnat icke numera, utan förnyad underdånig anhållning, möjlig att sättas i verket, samt om i sådan händelse Konungens befallningshafvande ville anhålla om dess förnyande, då, i fall så nödigt pröfvades, Sällskapet äfven finge förena del i en slik underdånig anhållan inkomma.

de

§ 5.

20 Jan.

Bland de ämnen som förekomma i Herr Kammarrådet Winters Memorial af den 1 Maj 1800, och Herr Biskopen Doktor Tengström derpå upprättade Reflexioner af den 15 December samma år, öfver hvilka skrifter rådplägningar flere ofta förevarit, återstodo ännu några, och deribland

1:o Nödvändigheten af en för Victualie-handel både för Borgen och Städernes invånare, om vinnande hvarom Beredningens Utlåtande den 11 Mars 1801 tillstyrkt Sällskapet att hos Kongl. Maj:t göra underdånig anhållning. Sedermera hade väl nådigst Kongl. Kommerse Collegii Kungörelse af den 1 Aug. 1803, Kongl. Maj:t i Nåder behagat förklara, att Rikets invånare utan undantag må vara tillåtit, att antingen sjelfve eller genom Kommissionärer få af Allmogen uppköpa N. sina egna förnödenheter af Victualie varor, och följaktligen Landthushållare äfven vara obetagit att med Städernes invånare uti denna upphandlingsrättighet deltaga, dock med förbehåll att författningarne emot handels idkande af obehörige personer uti detta, som i andra fall behörigen handhafvas: Men emedan genom detta Nådiga förordnande ännu icke alla skadliga band på Inrikes Handelsrörelsen Syntes vara tillräckeligen lossade, ville Sällskapet till nästa Sammanträde vara betänkt uppå, om icke en underdånig hemställan angående lika frihet för handela med Victualier som för den med Spannmål kunde finnas tjenlig att med skopp och framgång anmäla.

2:o Om Oxars nyttjande vid Jordbruket

i Stället för häftar. Denna nyttiga kurhållningsmetod hade Sällskapet, på gifven särskild anledning af Herr Kyrkoherden Mollin, uti Karcku Socken, genom Kungörelse af den 1 Juni 1801 och derutinnan utlofvadt premium sökt uppmuntra, hvaraf framgången redan varit synbar. Men emedan dessa premier med instundande Michaëli komma att upphöra, anhöll Herr ~~Kyrkoherden~~ Probsten Cygnæus i Tavastehus uti Memorial af den 2 Nov. 1801, anmäldt, att i hela Tavastland, på sex Socknar när, fördomen emot Oxars bruk så lifligen inrotad som den hittills varit det i Karcku, så beslöts, med anledning af Hushållnings Utskottets Protokoll för den 18 December sistlidna år (32), att till en början uti Wånå och Janakkala Socknar skulle, likaledes på 3 år räknade ifrån näst kommande Michaëli, med lika premier som Kungörelsen till Karcku af den 1 Juni 1801 innehåller, uppmuntras att sin ogrundade fördom afkasta samt vid jordbruk och körslor begagna sig af Oxar. Och skulle Kungörelser härom upplåtas, samt till Herr Probsten Cygnæus och Herr Probsten Doktor Hirn öfversändas. Hvarutom Sällskapet, som förbehöll sig, att småningom och efter hand vidtaga en dylik anstalt åtminstone för andra Socknar i lika omständigheter med de 3ne till hvilka den redan blifvit sträckt, ansåg nyttigt, att en afhandling om förmånerne af Oxars bruk och om sättet att dem beskö uppsättes, för att någon gång framdeles blifva i finska Almnacken införd.

2o Ja...

3:o Om Häftafvelns befordran genom premier för den Allmoge som i medersta eller norra delen af Österbotten uppföder och kör Stod, samt för dem, som på andra trakter, der Häftandelen icke förut varit särdeles idkad, kunna visa sig hafva på kortaste tid uppföds och försålt det största antal häftar. Beredningens Utskottet hade härom den 23 Sept. 1800 (Prot. 32), och 11 Mars 1801 sig förenat; men så vida inga grunder för belöningssättet eller för belöningarnes storlek och för kontrollen dervid blifvit föreslagne, så bief detta ämne till Utskottets utlåtande å nyo förvisadt.

4:o Om anstalters vidtagande emot Odjuren. Ibland dessa Boskapsafvelns fiender och förstörare hade i synnerhet Vargarne desse sednare åren blifvit både talrike och glupske, och emedan utvägarne att dem utrota, så i allmänhet äro lika ofullkomliga kände som illa verkställde, samt Sällskapet uti en förledit år af Herr Hofjägmästaren J. L. von Greiff på † ark: A:o utgifven Beskrifning om Varggårdars anläggning och skötsel, funnit en lätt och föga kostsam metod att dessa skadedjur utröda, så beslöts, att denna afhandling skulle i Åbo Tidning omtryckas. I öfrigt ville Sällskapet, i likhet med Beredningsutskottets förslag, anmoda Konungens† Befallningshafvande i de finska Länen, att uppmuntra Allmogen till de Jaktmanskotter som till Odjurens fångande och förgörande kunna finnas nödiga, med anhållan om dels undfående af

† med anledning af Kongl. Förordn. utaf d. 16 Okt. 1741

uppgifter på den behållning hvar-
Län nu äger af Häradsandelen u-
Treskifts böterne och underrättelse-
huru för uppbörden deraf bliefvit re-
visad.

§ 6.

I anledning af Sällskapets uti Åbo
Tidning för förledit år N:o 96 införde Kun-
görelse, att författaren till Svaret på
Prisfrågan om Spannmålens inberg-
ning, torkning och förvaring, med valfri
Sack och gör du sammaledes, ägde låta
Accessit undfå två exemplar af Belönin-
medaljen i Silfver, med vilkor att han ju
Skrift till Sällskapets fria disposition öf-
verlåter, hade Herr Probsten Gustaf Wil
Rydman i Torneå, uti Skrifvelse till
undertecknad Sekreterare af den 14 för
December angifvit sig såsom Auktor
dertill, och förklarat sitt samtycke t
Sällskapets förbehåll. Och emedan vi
Namnsedelns upplysande det befan
att den innehöll Herr Probstens nam
så skulle de två Medaljerne uti bref
till Herr Probsten öfversändas.

§ 7.

Bland de Sällskapets Ledamöter,
som för två eller flere år med sin
Ledamots afgift utebliefvit, hade äfven
Råd- och Handelsmannen i Vraheda
Herr Jacob Fellman förledit år bliefv
genom bref påmint om samma af-
gifts afbördande för tre år med 18
Riksdaler. Men sedan Herr Rådmanne
kort före brefvets ankomst hemmi
aflida, och dess arfvingar hos dem
stolen gjort anskrifning om Cessions-
förmån, hade Sällskapet bliefvit upp-
gifvit ibland de vederlige fordrings-
ägarne, i anledning hvaraf Rådhus

Rätten dervåda under den 9 sistl. December
tillat åfven Sällskapet, att genbe Boets öfrige
Borgenärer, den 11 instundande Juni kl. 9 f.
m. sin fordran angifva och styrka, samt
Konungens Befallningshafvande i Skaraborg,
som denna Kungörelse uti Memorial af den
24 i förenämnde December månad hit-
sändt, begärt att Sällskapet öfver undfå-
endet deraf ville afstemma sitt bevis. Och
skulle samma bevis med första varda
till nyssbemälde Konungens Befallnings-
hafvande öfverskrifvet; men att på en så
afsägse ort som Vraheda bevaka en
så ringa fordran som den i fråga va-
rande, anser Sällskapet hvarken tåna
kostnaden eller mödan, utan skulle all
talan deröm lämpligt nedläggas.

§ 8.

Herr Lars Spjuthaal på Herrings torp
vid Skara, som den 15 sistl. Oktober till Ledamot
af Sällskapet blifvit kallad, hade uti Skrifvel-
se af den 23 derpå följande November, jemte
förklarande af sin tacksägelse derföre, till-
sändt Sällskapet, på en gång för 5 år, sin
Ledamots afgift med femton Riksdaler,
som till Skattmästaren afstemmas skulle.

§ 9.

I anledning af Herr Medicine Kandi-
daten Sven Niclas Sellmans begäran uti
Skrifvelse till undertecknad Sekreterare
af den 1 sta i innevarande Januari må-
nad, skulle ett ytterligare förskott af 30 Riks-
daler Riksgäldsmynt honom tillsändas,
att af dem förvändade Koppympnings- och
Vaccinations fonden framdeles ersättas.

20 Jan.

§ 10.

Till Berednings Utskottet remitterades 1:o Herr Professoren Doktor Pihlcrans Meteorologiska observationer från Euraåminne för år 1803; 2:o Herr Löjtnanten Liljenbergs Hälsingfors observationer m. m. från Heinävesi för Tredje Qvartalet af samma år; 3:o Ett Memorial från Klockaren i Oulais Kapell af Pyhäjoki Socken, Jonas Fries, med förfrågningar öfver de barn han i detta ort Haapajärvi Kapell vaccinerat, och med anhållan, om premii undfående för denna sin åtgärd.

§ 11.

Lands Fiskalen i Kajana Län Herr Alexander Schroderus, som på 16 mils afstånd från Kajana Stad år 1799 begynt anlägga en Landtgård under namn af Alexandria hade under den 20 Oktober sistl. år 1803 låtit den samma af Hadens Borgmästare och 2ne Stads Rådmän syna och värdera, desse förrättningsmän, som skattat de ~~åbyggda~~ gamla och förut i bruk verkeligen ägorne till 428 RDr 5 Sk. 4 r. och de sedermera tillkomna nya, jemte byggnad och öfrigt tillbehör, till 1576 RDr 44 Sk. eller samman anlagt till 2004 RDr 1 Sk. 4 rst. hade i en skattmessig anseende denna Egendom icke kunnat bringas i fullkomligt stånd utan en ytterligare omkostnad af vid pass 2000 Riksdaler, hvarföre de hos Sällskapet rekommenderat Herr Lands Fiskalen till erhållande af penningelån, i hvilken affigt Herr Lands Fiskalen äfven under den 12 December ut. gifvit och hitsändt en Revers på 1000 RDr

Riksgäldsmynt, samt Cahit denna Summa samma dag, vid Kajana Råd hus Ratt, Sällskapet till säkerhet, uti bemälde Alexandria Landtgård intecknat.

20 Jan.

Öfver denna Herr Lands Fiskalens begäran ville Sällskapet inhämta Ekonomi Utskotts utlåtande: Och förekom i ärnämnde Utskotts utlåtande: Och förekom i enlighet att Syne männen, i anseende till Herr Lands Fiskalens goda esperance och insigt i Landthushållningen, meddelat honom sitt förord, att Sällskapets Ledamot vara i Sällskapet upptagen. Sällskapet fann väl denna proposition icke vara sådan som 2 § i Stadgarne föreskrifver, men vid de dock, som särskilda förekommo skäl, att Herr Lands Fiskalen såsom i dag till Ledamot anmäld.

§ 12.

Vidare remitterades till Ekonomi Utskottet 2ne anskrifningar om penningelån, den ena af Skattebonden i Reso Jacob Johansson Räjälä om 666 RDr 32 Sk. och den andra af Snickaren i Åbo Sigfrid Sedergvist om 66 RDr 32 Skill. Men emedan Sällskapet, genom sin Intimation i Nr:o 3 af innevarande år Åbo Tidning lemnat Låneskande tiden öppen till medlet af instundande Februari månad, så skulle af pröfningen af dessa, likasom af Herr Lands Fiskalen Schroderi i föregående S:d anmälda anhållan, anstå till dess samma termin vore förbi.

§ 13.

Till Ledamot af Sällskapet inkallades på vanligt sätt Kongl. Svenske Handels Agenten i St. Petersburg Herr Josua Fredric Kock.

Är och dag som ofvan J. W. Wallenius.

År 1804 den 1 Februari
sammanträdde Kongl. Finska
Hushållnings-Sällskapets
Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Vid justeringen af Protokollet för den
20 sistl. Januari anmälkes af undertecknad
1:o att i anledning af det beslut 3 § in-
nehåller, och hvarmedelst Sällskapet utfäst sig
att för Oxars nyttjande vid jordbruk och kör-
ning bestå, till en början Allmogen i Wåga och
Jamachala Socknar, på 3 år ett lika Premium
som under den 1 Juni 1801 blifvit för Karcku
Socken utlofvadt, Herr Probsten Gadolin i
Wirmo förbehållit sig att få inkomma med
ett skriftligt betänkande i detta ämne,
innan beslutet sattes i verkställighet, samt
att Herr Kyrkoherden Mollin, uti Memorial af
den 17 sistl. Januari, gjort en hemställan om
icke, ehuru verkan af Sällskapets den 1
Juni 1801 till Karcku Socken utfärdade
Kungörelse med innevarande år, eller näst
före med instundande Michaëli, år ämnad
att upphöra, Oxars bruk som den ännu
skall vara fällspat, behöfde att i några
år med belöningar uppmuntras. ——
Denna sednare proposition remitterades till
Berednings Utskottets utlåtande: och emedan
Sällskapet äfven ville skulle, så väl i an-
seende härtill, som att Sällskapet ville afbida
Herr Probsten Gadolins Memorial i detta ämne
med verkställigheten af beslutet hvarom för
den 20 i föregående månad ännu tills vida-
re göras anstånd.

2:o att i frågan om Viktualiehandelns

1804
Den 1 Februari

frihet på lika sätt som Spannmåls handelns,
någon sednare författning eller mera gyn-
nande författning än den, hvarom Kongl.
Kommerse Collegium under den 1 Aug.
1803 utfärdat, och hvars innehåll i 5 § af
Protokollet för sednaste Session finnes upp-
tagit, icke finnes vara tillfälle ensanerad:
och Sällskapet beslöt förordenställ till en så-
dan underdånig hemställan, att genom en
lika frihet för handela med Viktualier,
som för den med Spannmål, Inrikes Han-
delns rörelsen i Åder måtte blifva lättad,
och näringsfliten dymedelst äfven uppmunt-
rad till en starkare production.

3:o Hvad vidare angick 5te Ens: i Proto-
kollet för den 20 sistl. Januari 4de mo-
ment, så emedan Sällskapet fann, att den
af Herr Hofjägmästaren von Greiff utgif-
ne Beskrifning om Varggärdars anläggning
och skötsel kunde blifva nyttig icke blott för
det Publicum som förstår Svenska och läser
Åbo Tidning, utan ock för Finska Allmogen,
så skulle den samma, sedan den i nämnde
Tidning blifvit införd, öfversättas på Fin-
ska, och sedermera meddelas Kongl. Svenska
Vetenskaps-Akademien till införande i
Finska Almanacken för något år framdeles.
—— Hvarutom, i sammanhang med detta
ämne, underteknad Sekreterare föredrog
Handtsågaren på Åland, E. Fogelholms Me-
morial af den 7 Oktober 1801, uti hvilket han
föreslagit, att Sällskapet skulle utlofva sin
Medalj i Silfver åt den som på ett år fån-
gat 10 à 12 stora Vargar, och sin Medalj i
Guld åt den som på lika tid fångat dubbelt
så många, allt utom Skallgång, vid pröf-

ningen af hvilken hemställan Sällskapet tillika lät sig föreläsas Beredningsutskottets betänkande deröfver i Protokollet för den 28 Oktober samma år. Och stadnade Sällskapet härom i det slut, att så vida ett fattigt land en belöning i penningar sannolikt skulle blifva mera värde rad och begärligare än ett utvertes hedersteckn, Sällskapet ville utlofva åt den som utom skall fångar eller fäller minst 5 vargar, utom de i 6 § XXIII Kap. B. Bl. utfästa skottpenningar*, för hvarje Varg En Riksdaler, och om deras antal går till 10 eller deröfver, 1 Rd. 32 sk. stycket, samt åt den som utom skall fångar eller fäller minst 5 Björnar, för hvarje Björn två Riksdaler, men om de äro 10 eller flere, 3 Rd. 16 skill. stycket: börande den eller de, som på dessa belöningar göra anspråk verificera sin förtjenst dertill med Protokoll från ortens Socknestämma, inför hvilken de fällda odjurens skinn och öron äfvenmåste uppvisas, och de sednare eller öronen jemte Socknestämmo Protokollet, till Sällskapet insändas: Om hvilket allt Sällskapet ville låta bref afgå till samtelige Konungens Befallningshafvande i Finland, med begäran, att Allmogen härom genom allmänna Kungörelser måtte underrättas.

* som på vederbörligt ställe utsökas,

§ 2.

Till Sällskapet hade i dag inkommit en förteckning daterad den 5 sidstl. Januari och underskrefven af en Ephraim Kurtti, hvars rätta namn skall vara Wacklin och han sjelf Handlande i Uleåborg: utvisande samma förteckning, att han sedan

den 31 December 1790, ~~att han~~ ifrån sitt ägande Kurtti hemman No. 38 i Fjo Socken och Haukipudas by, der han har ett Spanskt Schäferi anlagt, utdelt intill den 21 September 1802, till Spanska Får afvelns fortplantning och utspridande, åt 49 ~~personer~~ dels Ståndspersoner dels af Allmoge inalles 26 Baggar och 49 Tackor. Och emedan ändamålet med inlemnandet af denna förteckning, enligt rubriken, icke varit annat än att visa ett ringa vedermäle af utdelarens patriotism, samt Sällskapet icke kände, huruvida han gratis eller emot betalning aflåtit sina Spanska Får, så lades denna Skrift tills vidare ad acta.

1 Febr.

§ 3.

Uti Memorial af den 10 sidstl. Januari hade Herr Probsten Doktor Hägg inberättat om Vaccinationens fortgång i Nerpes, hvarest sedan September månad 1803, 200 barn denna ympning genomgått; men i anseende dertill att Koppsmittan, som blifvit satt i rörelse genom en Bondgummas beställsamhet att tillika ympa med vanliga Koppor, bortryckt i Moderkyrko församlingen, under samma tid, 26 barn, hade Herr Doktorn funnit sig föranlåten att hemställa, om icke all Koppympning, utom i högsta nödfall, borde upphöra, sedan Vaccinationen blifvit uppfunnen och antagen, hvarom en befallning från Öfverheten kunde utfärkas. Men emedan Sällskapet, uti sina underdåniga Skrifvelser af den 1 Nov. 1802 och 1 Oktober 1803 på goda skäl yrkat nödvändigheten af att åtminstone tills vidare bibehålla begge ympningssätten, så kunde

Sällskapet icke ingå i denna hemställan, hvarom Herr Doktorn af Sekreteraren skulle underrättas.

§ 4.

Till Beredningsutskottets åtgärd remitterades

1º Herr Kyrkoherden Mollins Memorial af den 17 sidstl. Januari med Socknestämmo Protokoll ifrån Karcku af den 23 förutgående Oktober, så vidt det rörer dem hvilka för Oxars ~~bruk~~ nyttjande vid Jordbruket blifvit till belöning anmälte: varande annars af detta Protokolls 2 § att inhämta, det de belöningar Sällskapet den 2 sidstl. Maj beviljat 12 personer af Allmogen derstädes för Oxars bruk och för utvidgad Potatoës plantering blifvit vid samma Socknestämma högtidligen utdelade;

2º Herr Kyrkoherden Mollins Anteckningar om Naturen och Hushållningen i Karcku år 1803, daterade den 16 sidstl. Januari

3º Herr Probsten Castréns Korrespondent berättelse ifrån Kemi för sidsta Qvartalet af år 1803, daterade den 12 nyssvekne Januari;

4º Vice Klockaren i Saarijärvi Carl Plathans Memorial om belöning för sina Vaccinationer såväl derstädes som i Laukas och Muldia, samt med ett skrifteligt intyg af Herr Assessoren Doktor Hast om sin färdighet i åderlåtning, koppympning, Vaccination och flere Chirurgiska handlag;

5º Kapellanen i Ilmola Herr Johan Gabr. Toppelii Memorial af den 25 Januari, med 8 förteckningar på sine samt Bönderne Isaac Kivistös och Samuel Wijnamäkis vaccinerade, för hvilka om belöning af den härtill anslagne Fonden anhålles;

6º Beskrifning på ett nytt sätt att bygga Lerhus, uppfunnit och verkställt af Herr Fändriken Kelkis udd å Polaka hemman i Ithis Socken, ~~och~~ samt beskrifvit af Herr Magister Daniel Ferdinand Mallén, ~~å dess gård Oravalda i Ryska Finland~~ som å dess gård Oravalla i Ryska Finland förledne Sommar uppfört en dylik byggnad af 17½ famnars längd och 6 famnars bredd; 1 Febr.

7º Herr Regements Pastoren Henric Wegelii Beskrifning öfver Lillkyro Socken i Wasa Län; och

8º Herr Lands Fiskalen Schörings Memorial af den 19 Januari med berättelse om uppodlingen af Laivanpää och Taipale mossar i Ilmola.

§ 5.

På Kongl. Akademicus härstädes Nybyggnads-Kommittés vägnar, hade dess Ordförande Herr Professoren Doktor Haartman, uti Memorial af denne dag begärt, att Knappmakaren Johan Almstedts skuld till Bilmarkska Fonden, som enligt Revers af den 5 Februari förledit år utgjorde 800 Rd. Kapital, måtte på Kommittén få transporteras: Och ville Sällskapet häröfver utlåta sig den instundande Mars, sedan likväl Ekonomi-Utskottet sitt betänkande derom förut afgifvit.

§ 6.

Likaledes remitterades till Ekonomi Utskottet Hofslagaren i Åbo Henric Johan Thunbergs Memorial af denne dag med anhållan att få till låns 750 Riksdaler Riksgäldssedlar emot inteckning i dess gård Nº 145 uti Södra Qvarteret.

§ 7.

Till Utskottet för Potatoës planterings-Fondens förvaltning hänvistes

1º Herr Kyrkoherden Mollins i 4 § af

detta Protokoll nämnde Memorial, så vidt det rörer Potatoësplanteringen i Karcku, i hvilket afseende dermed äfven följt en Specifik Uppgift af samma planterings utsäde och afkastning uti Socknen för år 1803;

2º Herr Kyrkoherden Frosteri Memorial af den 9 sidstl. Januari med anhållan om ~~Lex~~ Tunnors understöd till Potatoës utsäde för Pudasjärvi Socken;

3º Herr Vice Pastoren och Kapellanen i Reso Gust. Joh. Hosslenii Utdelnings längd af den 18 Aprill 1803, å 29 kappar Socken Potäter, som utaf Herr Professoren Doktor Rippings den 7 Januari 1803 gjorde gåfva blifvit på Socknens allmoge disponerade.

§ 8.

Vidare intages här innehållet af Skattmästarens efteråt inlemnade Förslager för Första Qvartalet af Sällskapets sjunde År, enligt hvilka

1º Sällskapets enskilda Kassa; som den 31 Oktober 1803 hade en Behållning af 3465 Rd. 27 sk. 8 r. under Första Qvartalet fått en tillökning af 459 Rd. 36 sk. och emedan under samma tid blifvit utgifne 410 Rd. 14 sk. var Behållningen nu 3515 Rd. 1 sk. 8 rstr. hvaraf 707 Rd. 13 sk. voro anticiperade 2670 Rd. emot ränta utlånte, och 137 Rd. 36 sk. 8 r. i Kassan innestående;

2º Ahlmanska Donations Fonden, hvars Behållning vid Sjette Årets slut utgjorde 18 Rd. 29 sk. 7 rstr. i Banko och 16,753 Rd. 34 sk. 7 r. i Riksgäldssedlar, samt sedermera fått en inkomst af 122 Rd. 4 sk. ~~nu hade i Behåll~~ men under samma tid utgifvit 281 Rd. 14 sk. begge i Riksgäldsmynt, nu hade i

Behåll 18 Rd. 29 sk. 7 r. i Banko och ~~16,753~~ 16,594 Rd. 24 sk. 7 rstr. hvaraf utlånte Plantar 8 Rd. 12 sk. och i Riksgäldsmynt 4,700 Rd. samt Kontant i Kassan 10 Rd. 7 sk. 7 r. Banko och 1894 Rd. 24 sk. 7 rstr. Riksgäldsmynt.

3º Bilmarkska Donations Fonden, som den 31 Okt. 1803 utgjorde 5619 Rd. 40 sk. 6 rstr. och sedermera genom influtne intressen blifvit ökad med 46 Rd. 32 sk. nu hade en Behållning af 5666 Rd. 24 sk. 6 rstr. hvaraf emot ränta ärd utlånte 5307 Rd. 37 sk. rstr. och i Kassan innestående 358 Rd. 35 sk. 2 r.

4º Potatoësplanterings Fonden, hvars Behållning vid Sjette Årets slut var 621 Rd. 28 sk. 9 rstr. sedermera utgifvit 482 Rd. 13 sk. 4 rstr. samt hade således Kontant i behåll 139 Rd. 15 sk. 5 rstr.

§ 9.

Derefter företog Sällskapet frågan om Arbetets fördelande mellan dess ~~nuvarande~~ första Sekreterare och den enligt Sällskapets beslut i dess Protokoll för den 15 November sidstl. År, blifvande andra Sekreteraren, samt hvad dermed kunde sammanhängas Hvarföre Sällskapets Sekreterare Herr Assessor Wallenius såsom jäfvig afträdde, och Protokollet emottogs at förus af underskrefven Magister Docens Hartman.

Sedan Sällskapet låtit sig föreläsas de skrifter som omedelbart angå omförmälta ämne, nämligen dess Berednings Utskotts Protokolls, för den ~~de~~ 13e Maj 1803, 6 §, 4e §. i Ekonomie Utskottets Protokoll för den 28 Aprill samma år, samt de i följande ordning inkomne Memorialer, Assessoren Wallenii af den 1 December och Biskopen och Prokansleren Doktor Tengströms af den 15 Dec. förledit år, samt Öfver Direktören Alfvings af den 1 Januari Innevarande År; företog Sällskapet sig

1 Febr.

att öfverlägga om ~~At~~ sakens afgörande i följande ordning.

Hvad Arbetets fördelning mellan första andra Sekreteraren angår, följde Sällskapet de punktvis det af dess Berednings Utskott gjorda förslag, och beslöt att andra Sekreteraren bö

1mo Hålla Diarium öfver alla inkommande skrifter; hvari äfven med få ord borde, i en särskildt Kolumn, såsom i alla välbeställde Diarier brukas göras, antecknas hvad vid hvarje sak blifvit antingen interlocutorie eller finaliter afgjordt jämte hänvisning til de Protokoller som saken närmare utreda. Den svårighet härvid, som kan de härröra af dett att en inkommen skrift kunna innehålla flera och särskildta omständigheter borde på det sättet afhjelpas, att hvarje särskildt sak särskildt antecknades i Diarium under andra. Hvad åter sjelfva sättet at föra Diarium anginge, borde Andra Sekreteraren hafva tillträde til Sällskapets Rum och derstädes till Diarium och de inkomna skrifterna, så att hon der, utan att behöfva taga dessa handlingar hem til sig, kunde näst före hvarje session införa de inkomna skrifterna och ställa altsammans första Sekreteraren til hands, för att af honom vid målens beredning til föredragande i Sällskapet kunna begagnas. På samma sätt borde äfven Andra Sekreteraren näst efter hvarje session Diarium anteckna så väl de under Sessionen inkomna skrifter, som ock de beslut Sällskapet i hvarje mål, tagit såsom redan sagdt är, ~~tagit~~ Hvad emot likväl härefter som hittils alla inkommande skrifter emottagas af första Sekreteraren, och af honom, jämte Diarium förvaras.

2o Föra Protokollet i Sällskapets allmänna Sammankomster under det första Sekreteraren föredrager ärenderna som tilförene. Det kommer således att tilhöra första Sekreteraren att föra Protokollet i alla Utskotten såsom hittils skett med det undantag likväl, att i händelse ett särskildt Utskott komme att inrättas för Billmarkska Donationsärendernas bearbetande, skulle Protokollets förande deri, tilhöra 2a Sekreteraren

3o Hvad åter Expeditionerna angår, borde första Sekreteraren äfven härefter besörja om dem som skrifteligen komma att från Sällskapet afgå, såväl hvad sjelfva upsättningen vidkommer, som äfven renskrifningen. Deremot skulle 2a Sekreteraren, på sin del bekomma verkställningen af alla öfriga Sällskapets beslut och expeditioner, såsom belöningspiecers afsändande, munteliga conferencer med en eller annan om hvarjehanda Sällskapet rörande angelägenheter, kringsändningen af Sällskapets tryckta skrifter, m. m. d. hvarjemte andra Sekreteraren borde biträda den första vid Korrecturet af de sistnämnda.

1 Febr.

i likhet med hvad Bisk och Prokansl. D. Tengströms citerade memorial innehåller,

4o Andra Sekreteraren borde ock i likhet med Berednings Utskottets förslag vara närvarande vid Sällskapets vecko-sammankomster, och då hafva til hands de på bordet liggande handlingar, samt derjemte hafva vården öfver modellerne och arbetsredskaperne, hvilka på nämnde dagar böra för hvar och en som det åstundar vara tilgängelige. Men på det, att Andra Sekreteraren utan svårighet både för sig och 1a Sekreteraren, som nu med Sällskapets tilstånd har enskildta papper m. m. i de för Sällskapets Samlingar bestämda förvaringsrum, måtte kunna uppfylla denna sin skyldighet i anseende til modellerna och redskapen, skulle Sällskapet taga någon sådan författning dermed, att de i särskildt och egit rum komme att förvaras, och att således 2a Sekreteraren utan all svårighet ~~dertil~~ kunde när som hälst hafva dertil fritt tilträde.

5o Hela befattningen och detaillen, som förvalltningen af Billmarkska Testamentet kommer att medföra, borde äfven ensam tilhöra andra Sekreteraren.

6o Den af Sällskapet hittils utgifna Dagboken, (hvari Sällskapet velat meddela i synnerhet sina frånvarande Zedamöter en summarisk underrättelse om sina göromål,) ehvad form den ock hädanefter må erhålla, eller hvad förändring den ifrån sitt nuvarande skick kan komma att undergå, blifver andra Sekreteraarens ensak.

/6.

För öfrigt kommer 2:a Sekreteraren att förestråda förste Sekreterarens Ställe, så ofta han af laga förfall är hindrad ifrån uppfyllandet af de honom enjamt eljest tillhörige göromåler.

Sedan således Arbetsfördelningen var afgjord, blef frågan om Lön för 2:a Sekreteraren, då Sällskapet fann för godt att tillägga honom en årlig Lön af Ethundrade Riksdaler Riksgälds sedlar, eller, hvilket är det samma Sextio Sex Riksdaler 32 Sr Bankomynt. Och borde, enligt de förslag som Sällskapets så väl Beredning som Ekonomie Utskott upgjordt, och i afseende hvarpå Sällskapet äfven redan vid Arbetsfördelningen hade afseende, de af Professoren Billmark (anstegne Ethundrade Daler afrade för den som komme att hafva befattningen med Testamentets verkställande, att dertill anslås; då återstoden komme att tillfalla utgå ur Sällskapets enskilda Kassa.

Sällskapet skulle jedermera skrida til val af Eledamot till förslagets upprättande till den numera sålder i ordning trädte andra Sekreterare hysslan; men jasom tiden för sessionen redan var förlupen, så beslöts att dermed skulle anstå til nästa Session, hvilken kommer att blifva första den 1sta nästkommande Mars.

År och dag som ofvan

J.J. Wallenius. Gabr. Jfr. Hartman.

År 1804 den 1 Mars sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Protokollet förd den 1 sistledne Februari upplästes till justering.

§ 2.

Vidare upplästes Sekreteraren Kongl. Majts Nådiga Resolution af den 6 December 1803 i frågan om Beställningens utgörande af de medel framledne Assessoren Ahlman genom Testamente bortgifvit: varande deraf att inlaga det Kongl. Majt, så vida Assessoren Ahlman genom den 5 Oktober 1799 med döden afgått, då 1789 men icke 1800 års Beställnings förordning var gällande, i Nåder pröfvat hvilket andra desa Kammar Collegii Utslag af den 10 Januari 1803 (Prot. den 15 Apr. §2) och förklara, det Sällskapet endast åligger att efter 1789 års Beställnings förordning Testamentets afgiften med en procent erlägga. Men vidkommande åter Collegii förordnande att Beställningen skulle utgöras så väl i Banko som i Riksgäldsmynt, i det förhållande som i Myntförordningen influtit, hade Kongl. Majt i Nåder pröfvat skäligt Collegii i denna del vidtagne beslut gilla och fastställa.

1 Mars

Om innehållet af denna Kongl. Majts Nådiga Resolution, som af Sällskapet med underdånig vördnad åhördes, hade jemväl Konungens Befallningshafvande i Tavastehus uti Memorial af den 20 sistledne Februari Sällskapet underrättat, med begäran att Sällskapet måtte afsinna sig med behörig liqvid och leverering i detta ämne; i anledning hvaraf Sällskapet nu beslöt, att i likhet med hvad derom förut den 1 Juli 1803 (Prot. §5) blifvit förordnadt, behörig liqvid till utredande af den

beloppet utaf den summa hvaraf Bevillning utgå bör, skulle, så fort sig göra låter, af Ekonomi Utskottet upprättas, och sedan den af Sällskapet blifvit godkänd, jemte de i grund deraf utbetalande medlen, till bemälde Konungens Befallningshafvande afsändas.

Härvid anmältes af undertecknad Sekreterare, att Ombudsmannen för Ahlmanske ärenderne Herr Assessoren Bonsdorff likmätigt Sällskapets beslut af den 15 sidstl. december (Prot. § 10) nu mera fullbordat den Liqvid, som Sällskapet den 1 Dec. 1802 och 15 Mars 1803 velat hafva uppsatt emellan sig och Enke Fru Assessorskan Ahlman, så att sedan den först af Ekonomi Utskottet och sedermera af Sällskapet sjelf hunne granskas, från denna del ej någon vidare upplysning återstode. Samma Liqvid ~~som~~ hvilken nu af Sekreteraren inlemnades, blef fördenskull ~~nu~~ till Ekonomi Utskottets fordersamma åtgärd remitterad; men angående den sluteliga Redovisning Herr Assessoren, i egenskap af Ombudsman, hade att afgifva äfven för Ahlmanska Boets utestående fordringar, anmälte, på Herr Assessorens vägnar, Sällskapets Sekreterare, att den samma icke kunde till slut bringas innan Sällskapet, närmare än som den 15 Mars 1802 (Prot. § 9) skett, förordnade om de rester och försträckningar hvilka hos en stor del af Hattanpää gårds underhafvande från Assessoren Ahlmans tid innestod, och hvaraf, utom de förut afskrefne 775 Rd. 26 sk. 6 rstl. # ännu bero på indrifvande eller liqvid 48 Rd. 27 sk. 11 r.

samt några mindre likaledes afskrefne poster in natura,

dem Herr Assessoren Bonsdorff, oaktadt all använd möda, hvarken hittills kunnat inbekomma eller hädanefter utan mycken, och sannolikt större, kostnad kan hoppas att få inkassera, och hvilka Herr Assessoren således föreslagit Sällskapet att nu jemväl afskrifva: och förbehöll sig Sällskapet att öfver denna hemställan vid nästa sammanträde meddela utlåtande, sedan likväl ~~förut~~ # ur Bouppteckningsinstrumentet här blifvit antecknadt, att alla fordringar hos Hattanpää gårds underhafvande blifvit der ansedde såsom osäkra.

15 Mars

Ekonomi Utskottet sig deröfver förut yttrat och.

§ 3.

Sällskapet hade den 1 sidstl. Februari (Prot. § 5) förbehållit sig att i dag meddela utlåtande öfver Herr Professoren Doktor Haartmans, å Kongl. Akademiens Nybyggnads-Kommittés vägnar, insinuerade Memorial af samma dato, hvaruti Herr Professoren begärt, att Knappmakaren Johan Almstedts skuld till Bilmarkska Fonden, som enligt Revers af den 15 Febr. 1803 utgjorde 800 Rdrs Kapital i R. G. S. måtte på Kommittén få transporteras: Och upplästes nu, i anledning af denna fråga, Ekonomi Utskottets deröfver, i 1 § af dess Protokoll för den 28 sidstl. Febr. afgifne Betänkande, hvarefter Sällskapets Ordförande gjorde proposition om lånets flyttande på Akademiens Nybyggnads Kommitté emot ännu stående inteckning i halfva gården No. 42 af Kyrkoqvarteret, och dessutom antingen emot ett nytt hypothek, hvars säkerhet

Sällskapets Ekonomi Utskott framdeles finge
pröfva, eller emot en af Consistorio Academico
utgifven förbindelse att af den efter hand in-
gående Nybyggnads Fonden för lånet ansvara,
hvilken proposition med 16 jakande emot 2
nekande kulor biföll: Men emedan Herr
Professoren Doktor Haartman, innan han
sig derom i nysshemälde Consistorio får
rådfråga, icke kunde bestämma hvilketdera
alternativet Kongl. Akademien heldre må
vilja Sällskapet erbjuda, så skulle med re-
gleringen af den utom inteckningen erfor-
drade ytterligare säkerheten till en annan
gång anstå. –

§ 4.

Vidare föredrogos de ansökningar om
penningelån, hvarmed, enligt Ekonomi-
Utskottets Protokoll för den 28 sidstl. Febru-
ari, Landsfiskalen i Kajana Län Herr Alex.
Schroderus, Skattebonden i Reso Jacob Jo-
hansson Räjälä, Snickaren i Åbo Sigfrid
Sederqvist, Hofslagaren dersammastädes
Henric Johan Thunberg och Handlanden i
Björneborg Carl Timotheus Clouberg till
Sällskapet inkommit, tillika med samma
Utskotts deröfver i 2 § af sitt Protokoll
meddelte utlåtande.

I anledning häraf gjordes först propo-
sition om bifall till Handelsmannen
Cloubergs ansökning att ~~[illegible]~~ till låns
undfå det af Sällskapet intimerade lånet
på 1600 Rd. R.G.S. men sedan denna propo-
sition med 9 nekande emot 7 jakande
kulor blifvit afslagen, ballotterades der-

näst om Skattebonden Jacob Räjälä, med
den utgång att 15 jakande emot en enda
nekande kula biföllo hans begäran. Och
skulle han i följe häraf till låns erhålla
666 Riksd. 32 skill. R.G. mynt emot första
inteckning i sina 2ne Skattehemman, belägne
det ena i Reso och det andra i Nousis
socken, dock med vilkor, att han tills dessa
inteckningar hinna anskaffas, förser sig
med 2ne bofaste och vederhäftige mäns
proprie borgen för hela lånsumman, hvil-
ken borgen han innan den 15 i denne må-
nad bör till Ekonomi Utskottets granskning
inlemna.

Af de till Måning kungjorde 1600
Rd. återstodo således ännu 933 Rd. 16 sk.
hvaraf, med tillsats endast af 66 Rd. 32 sk.
Herr Landsfiskalen Schroderi anmålte
behof af 1000 Rdrs lån möjeligen kunnat
fyllas: Men ehuru Sällskapet icke miss-
kände Herr Landsfiskalens outtrötteliga nit
och drift att sina uppodlingar å den så
kallade Alexandria Landtgård utvidga och
iståndsätta, hvarom äfven Syne Instrumen-
tet utaf den 20 sidstl. Oktober synbart vitt-
nade, uppstodo dock hos Sällskapet nå-
gra tvifvelsmål om huruvida samma
Landtgård, såsom anlagd på Kajana Stads do-
nerade jord, hvilken icke lärer få från Sta-
den abalieneras, kunde i Sällskapets hand
blifva en fullt säker underpant för
lånsumman, äfven som den inteckning
en annan Kreditor den 19 Nov. 1802 vun-

1 mars

nit i meranämnde Landtgårds ägor för 180 Rikts. i ehe thumb dotts åtagande att för sistnämnde skuld ansvara, vara så förr genom Herr Postmästaren Basiliers funnen och dådad, att icke den ändock Sällskapet till skada, framdeles skulle kunna göras gällande, i följe hvarav ~~denna~~ denna Herr Lands Fiskalens anhållan utan ballottering blef afslagen.

På enahanda sätt afslogs äfven, och med anledning af 49 § i Stadgarne, Snickarew Sedergrists ansökning att få låna 166 Rdr. 32 sk. emot inteckning i hans brandförsäkrade gård, som förut är för barnaarf 550 Rdr. intecknad; och ytterst afslogs genom ballottering med 10 svarta emot 8 hvita kulor Kofslagaren Thunbergs begäran att till låns undfå 750 Rdr R. G. S.

De 933 Rdr. 16 sk. som ännu voro odisponerade, ville Sällskapet öka med 1066 Rdr. 32 sk. hvarigenom deras summa blefve jemnt 2000 Rdr, hvilka 2000 Riksdaler nu å nyo skulle till utlåning annonceras, och hugade förre länsökande underrättades, att de om erhållande af detta lån kunna anmäla sig inom den

§ 5.

I anseende till de betydliga tjufnader som inom en tid af några månader blifvit dels i denna Stad, dels i kringliggande Landsort, på åtskilliga publika förvaringsställen och bedrifna i härvarande domkyrka

begångne, fann Sällskapet nödigt, att dess kontanter och öfriga redbarheter med första måtte flyttas ifrån den här stående Kassakistan till Stadtmästarens eget förvar, hvarom berörde Sällskapets Embetsman 1 Mars lofvade besörja.

§ 6.

Uti bref till undertecknad Sekreterare af den 14 sistl. Febr. hade Herr Kriegs Kommissarien Gust. Magnus Florin, som den 20 sistl. Januari blifvit anmodad att vid Kroppförökningen efter afledne Apothekaren Swahn i Jakobstad och vid bevakningen af dess Testamente å Sällskapets vägnar närvara, till kännagifvit att han med all beredvillighet skall uppfylla Sällskapets begäran: hvilket här antecknades.

§ 7.

Herrar John Fredric Sederholm och Johan Petter Hedborn, båda i Stockholm, som under den 1 sistl. Januari ingått Association för Kommissioner och Expeditioner, under firma: Sederholm & Hedborn, hade genom tryckt bref af samma dato äfven Sällskapet derom underrättat: Och skulle denna notifikation till Protokollet antecknas.

§ 8.

Jemte det Herr Krigs Rådet Jacob af Forselles uti skrifvelse af den 21 sistledne Febr. till Sällskapets Kassa insändt sin obetalda Ledamotsafgift för året med Femton Riksdaler, hade äfven Grosshandlaren i Göteborg Herr Bernhard Wöhlfart och

Bruks Patronen Herr Nils Holberman, hvilka nyss till Ledamöter blifvit kallade, uti Bref af den 10 och 20 December näst förledit år, icke allenast förklarat sig med tacksamhet emottaga den erhållne kallelsen, utan ock dertill fogat, den Jednare den vanliga Inträdes afgiften Tre Riksd. och den förre en gåfva af Trettio Riksd. R. G. S. med löfte att icke dess mindre framgent affinna sig åfven med den årliga Kontingenten emot hvilken Herr Grofshandlaren o patriotiska frikostighet Sällskapet genom ett Tacksägelse bref ville betyga sin erkänsla.

§ 9.

Efter det Herr Medicine Kandidaten S. N. Tellman uti ett under den 6 sistl. Febr. till undertecknad Sekreterare aflåtit bref, som upplåstes, tillkännagifvit sig åmna före medlet af månaden från Borgå hit återkomma, hade Herr Kandidaten, som Jeder mera hitkallad, för några dagar sedan, eller den 25 i nämnde månad, inlemnat en Skriftelig Berättelse om hela förloppet och utgången af sine Vaccinations-resor, hvilken Berättelse till Berednings Utskottet nu öfverlemnades att dervid lägga vanlig hand. Och skulle åfven Ekonomi Utskottet sedan Herr Kandidaten hunnit afgifva sin Rese- och Arfvodes-Räkning, som för tillfället ännu brister verifikationen hit, en del tillz ej hunnit blifva färdig, samma Räkning pröfva och sitt utlåtande deröfver Sällskapet meddela.

§ 10.

Till Berednings Utskottets åtgärd remitterades vidare

1:o Herr Kapitenen Fredr. Bronikowskys Memorial af den 8 sistl. Febr. hvarutinnan det Herr Kapitenen tillkännagifvit sig hafva, uti allmän Socknestämma den 22 förutgående Januari med Kyrkslätts Socken, å Sällskapets vägnar betygat dess välbehag mot Rusthållaren å Stor Estby Nickes Johan Rönnberg, Bonden å Vårby Gyllas Jacob Engberg och Nämndemannen Bonden å Gunnarsby Gunnar Carl Engberg öfver deras flit vid Potatoes plantsningen, hemställan äfven göres om en belöning åt Torpare-hustrun Margareta Malmström från Vanda, som enligt Socknestämmo Protokoll af den 28 Nov. 1802, Gunnaren förut fått sig, sin man och 4 barn med bröd, gröt och välling af Islandsmossa samt bröd af Kålrötter;

2:o Herr Kandidaten Hanelles's Memorial af den 31 sistl. Januari med berättelse om Brodern Johan Peuras i Sjerva Kapell af Lekela Socken vaccinationer, med förbättring på hans vaccinerade, samt en i Hemo Socknens Moderkyrka den 29 i samma månad upplåst och befunnad berättelse om Variolæ och Nevalambi Gråsots utrotkning;

3:o Ett Socknestämmo Protokoll från Pigan Hesilax af den 8 sistl. Januari, om Pigan Maja Lena Garvonius, som hos aflidne Kommissions handlanden Runeberg tjent i 39 år, och derföre till belönings erhållande anmäles;

4:o Kyrkoherden i Malax Herr Simon Laurins Memorial af den 28 sistl. Januari, med

anhållan, att dess piga Susanna Thomadotter Wihelä, som enligt bifogade betyg af den 21 Aug. 1803 och 27 Januari innevarande år, tjent hos Herr Kyrkoherden i 16 år, måtte, på hans bekostnad, med någon belöning ihogkommas;

5:o Korresponderande Ledamoten Herr Kandidaten Hanelles's Väderleks observationer m. m. från Ilmola för 4de Qvartalet af År 1803;

6:o Korresponderande Ledamoten Herr Probsten Doktor Hambrei Anteckningar om Naturen och Hushållningen på Åland för samma tid;

7:o Korresponderande Ledamoten Herr Kommissions Landtmätaren Heinricii Väderleks observationer från St. Michel för 1803 års sidsta Tertial;

8:o Väderleks Jurnal från Nyländska Skärgården af Raseborgs Vestra Härad för månaderne Nov. och Dec. 1803 samt Januari 1804, af en Anonym (P—l);

9:o Nu mera afledne Adjuncti Pastoris i Nagu Herr Anders Ahlströms Väderleks observationer samt anteckningar om vattnets stigande och fallande i nämnde Sockens Skärgård för hela år 1803 och Januari månad 1804, fortsatte, sedan hans död, af Studeranden Herr Jacob Judén;

10:o Kyrkoherdens i Sodankylä Herr Nils Enckells Observationer på Väderlek och Naturfenomener derstädes sidstledne år 1803.

§ 11.

Genom Memorial af detta dato hade Herr Kammar Rådet Winter anhållit, att sedan han af Herr Professoren Doktor Hellenius tillhandlat sig Lofsdals berustade Säteri uti Pargas Socken, och vid köpets afslu-

ande förbundit sig att, å Herr Professorens vägnar, till Sällskapet inbetala de 2000 RCr R.G.S. Sällskapet Herr Professoren, emot inteckning i berörde Rusthåll den 15 Oktober 1802 försträckt, Herr Kammar Rådet måtte så göra denna inbetalning så snart den tid förlidit som vid lånets beviljande öfverenskommen är, och utbyta Herr Professorens förbindelse emot sin egen, under enahanda vilkor hvad inteckningen beträffar.

Sällskapet hade vid denna del af Memorialet icke något att anmärka, utan emnade dertill sitt bifall; men emedan Herr Kammar Rådet tillika hemställt, om icke den fordran på 500 RCr R.G.S. han äger hos Skomakaren här i Åbo Johan Sundgren, och hvarföre, såsom för obetald Köpeskilling, Sundgrens ägande gård No. 129 i Klösterqvarteret är Herr Kammar Rådet till säkerhet inteckna, kunde få, i afräkning å förstnämnde 2000 RCr R.G.S. på Sällskapet transporteras, så ville Sällskapet häröfver hafva inhämtat Sitt Ekonomi Utskotts utlåtande.

§ 12.

Genom Nådig Remiss af den 30 sidstl. Januari hade Kongl. Majt behagat lemna Sällskapet Nådig del af Konungens befallningshafvandes i Heinola underdåniga Skrifvelse af den 4 i samma månad, om Potatoës-planteringens tillstånd i Länet, anseende, såsom orden lyda i Remissen, till den deri gjorda underdåniga anmälan om ~~Frö Po~~ bristande tillgång på Frö Potäter; och hade dessutom Herr Stats Sekreteraren och

Kommendören Rosenblad, uti Embets-Memorial af den 30 likaledes i Januari månad, underrättat Sällskapet om Landshöfdinge Embetets i Wasa underdåniga anmälan om bristande tillgång på Potatoës utsäde i Keuru, Ähtäri, Wirdois, Kuortane och Alavo, som, på Kommungens Vederfallningshafvandes hos Sällskapet derom gjorda requisition, likafullt skall utebli och, huarom på K. M:ts nådiga befallning Herr Hofsekreteraren och Kommendören lemnat Sällskapet kunskap, i den afsigt, att Sällskapet uti dess afgifvande underdåniga Berättelse angående Potatoës plantering i Finland för år 1803 må äga tillfälle i underdånighet upplysa af hvad anledning det för ofvannämnde Socknar begärda understöd ej blifvit anskaffadt: Och gemte det dessa Skrifter nu remitterades till Utskottets för Potatoës plantering medlems förvaltning, skulle uti nyssnämnde af Sällskapet afgifvande underdåniga Berättelse om Saken till de anmälde klagomåls upplysas, samt den förra af Skrifvarne, eller Kommungens Vederfallningshafvandes: Heinola underdåniga Skrifvelse till Kongl. Maj:ts underdånighet återfölja.

§ 13.

Af de sedan sidsta Sammanträde till Sällskapet inkomne Skrifter som röra

Potatoës plantering i Finland, skade
det för samma Plantering vårdande
valde Utskott nyligen förehaft

1:o Herr Öfverste Löjtnanten och Ridd-
ren Wadenstjernas Memorial af den 27 sist
nuari med 2ne qvittenser på erhållen
betalning för lefvererade Potäter till Laukas;

2:o Herr Majoren och Öfver Adjutan-
ten Georg Aug. von Essens Memorial af den
4 Januari med qvitto på penningar för
3 Tunnor Potäter till Paldamo; och

3:o Herr Kyrkoherden i Hyrynsalmi Joh.
Vegelii Memorial af den 17 Oktober om
Potatoës odlingen och afkastningen för år
1803 i Kemitrask, med anhållan att få
lefvererа åt Sockenens Allmoge ytterliga-
re sex Tunnor à 5 Rd. Tunnan. Detta
förslag hade Utskottet så mycket helldre
ansett, som Herr Kyrkoherden utfäst sig
att till Sällskapets enskilda Kassa, såsom ett
stående Kapital för sin Lärdoms afgift,
erlägga afdemna 50 Rd. R. G. S. och begärt att
för de 30 Rd. som han borde erhålla för sina
sex Tunnor Potäter, måtte i afräkning å
förut nämnde 50 Rd. å hans vägnar,
disponeras i Sällskapets egen Kassa, hvilket
sedan blifvit verkställt, i anseende som det
Kongl. Sällskapets namn, förklarat
Herr Kyrkoherden deremot Sällskapets bil-
jaga erkänsla, med hvilken Utskottets an-
sökan Sällskapet åtnöjdes.

Men ytterligare blefvo nu till Utskottet
remitterade

1:o Herr Löjtnanten J. W. Skjerncreutz's
Memorial af den 30 sidsti Januari med qvitto

gritto på 40 Rd för afsåtne Frö-Potäter till Kuusamo Socknes förnödenhet;

2:o En af Herr Öfversten, Guvernören och Riddaren Grefve Nils Cronstedt meddelad, samt genom Herr Professoren och Riddaren Schultén hitsänd Beskrifning om ett sätt att förvara Potäter genom torkning; hvilket dock i husrummet lagd Skilde från Herr Parmentiers äfven i Sällskapets dagbok för 1801 på 164 följ. uppgifna;

3:o Herr Apotekaren Långhjelms Memorial af den 10 Febr. om förledit års Potatisplantering och afkastning i Tammerfors, med Ordningsmannа Rättens derpåde Protokoll i detta ämne af den 21 sistl. Nov. samt med anmälan af några ortens invånare till belönings erhållande för det de ifrigt befrämjat Potäternes dels plantering dels bruk. — Hvad detta Memorial för öfrigt innehöll om Vaccinationen i Tammerfors, Messuby och Birkala, att nemligen den samma med god framgång fortfattes hos Husdjurspersonerne, men går trögt hos Allmogen, blef här endast i förbigående anteckna

§ 14.

Att i likhet med 7 § i Stadgarne upprätta förslag på 3 till den nyligen inrättade andra Sekreterare tjenstan utsågos, genom val med slutna sedlar, följande tre Elektorer Herr Kansli Rådet och Riddaren Porthan, Herr Professoren Doktor Hellenius, Herr Biskopen och Prokanslerен Doktor Tengström, Herrar Professorerne Joh. Gadolin, Franzén och Doktor Haartman, Herrar Assessorerne

Lenqvell och Gyldenstolpe, Herr Kommerse Rådet Rosendahl, Sällskapets Ordförande Herr Hofrätts Rådet Wallerian, Herr Professoren Ask. Gadolin och Herr Trycks Patronen Bremer. 1 Mars

§ 15.

Till ledamot af Sällskapet föreslogs af Herr Biskopen och Prokanslerен Doktor Tengström, Öfverste Löjtnanten i Hans Majts Finnmarks Corps af Etruriens Tjenst och General Inspecteren öfver dess Trouppar Herr Augustin Ricy, som under den tid af tre månader han här i Åbo varit tillstädes, icke allenast låtit sig vid härvarande Kongl. Academii inskrifva, utan ock med ovanlig nit och nitgirighet sökt förvärfva sig kännedom ej mindre af vårt lands inre sällsamheter och naturförmåner, lagar, regeringssätt och öfriga märkvärdigheter, samt den 1 sistl. Februari, med Sällskapets tillåtelse, biträdt dess allmänna sammankomst. Och emedan Herr Öfverste Löjtnanten, så snart Postvägen häremellan och Stockholm blir praktikabel, ämnar härifrån afresa, så fann Sällskapet godt, att utan afseende på det i Stadgarnes 2 § föreskrefna vanliga uppskof af en månad, genast ballottera om den föreslagne, hvilken ballottering utföll med allmänt och enhälligt bifall.

§ 16.

Vidare föreslogs till ledamot, af Herr Professoren Franzén, Rådmannen i Jacobstad Herr Lehr Malin.

Å:r och dag som ofvan

J. Wallenius.

År 1804 den 15 Mars samman-
trädde Kongl. Finska Hushåll-
nings Sällskapets Ordförande
och Ledamöter.

§ 1.

Protokollet för den 1 i denne månad
upplästes till justering

§ 2.

Uti Kongl. Akademiens Nybyggnads Kommit-
tés och Consistorii Academici vägnar, tillkän-
nagåfve Herr Professoren Doktor Haartman
och Rector Magnificus Herr Professoren
Johan Gadolin, att Akademien, efter den ut-
Knappsmakaren Johan Almstedts Skuldsedel af
den 14 Febr. 1803, för hvilken Akademien
nu mera ansvarar, förbehållne uppsägnings-
tid, wille inbetala samma Skuld, som i Ka-
pital utgjorde 800 Rdr R. G. S. utaus upplupen
ränta; men begärde tillika, att vid denna
inbetalning Sällskapet måtte låsan kontant
emottaga en Borgaren Salmbergs Revers på
Tvåhundrade Riksdaler af den 8 Mars 1797,
hvilken summa vore uti Salmbergs brandfo-
Tråhrade gård inteckned. Öfver denna Re-
vare hemställan anmodades Ekonomi-Uk-
tskottet att jag yttra, och derjemte pröfva
säkerheten af den i betalning erbudna
Skuldsedeln.

§ 3.

Vidare anmäldes af undertecknad Sekret-
rare, att Skattebonden Jacob Johansson Räjälä
hvars ansökning om erhållande af 668 Rdr
32 Skill. lån i R. G. S. Sällskapet den 1 i den-
ne månad (Prot. § 4) bifallit, jedermera ic
inkommit jag att sina dokumenter uppge ell

1 Mars

summan lyfta, utan skall den underrät-
else inlupit, att han nu mera icke vore
behof af något lån: Och emedan således
de 1600 Rdr Sällskapet redan den 11 Febr
nuari till utlåning intimerat allt jem-
vara annu vore odisponerade, så beslöt
t: Åbo Tidning å nyo skulle kungöras,
t Sällskapet är i tillfälle att utlåna 3000
dr R. G. S. dock ej till större belopp på en
ntagares hand än 2000 Rdr, samt att
sagade låntagande kunna inom den 1
stundande Maj sig hos Sällskapet anmä-
, försedde med sådan säkerhet som författ-
ingen af den 6 Juni 1802 föreskrifver.

§ 4.

Med anledning af Sällskapets den 1 i den-
ne månad (Prot. § 2) gifne Remiss, hade Ek-
nomi-Utskottet den 12 derpå följande anhål
ig öfver Landshöfdingens för Åbolands
venderade Herr Assessoren Wansdorffs hem-
ställan om afskrifning på alla de Skuld-
ster som ännu innestå hos Hattunpää
endoms undersåtare. Och tedan samma
tskotts Protokoll för förstnämnde dag § 1
fvit upplåst, hvaraf inhämtades, att 775
dr 26 Sk. 6 rst. jemte några mindre försträ-
ngar in natura redan den 15 Mars 1802 blif
t afskrefne, att nu endast 48 Rdr 27 Sk. 11
Sk. återstodo till inkassering, att af dessa 48
dr 27 Sk. 11 r. 7 Rdr. 25 Sk. 7 r. berodde på
igvid i så måtto, att Debitoren Soldaten Kraft
remot förmerat sig en genfordran af 160
t Hö, 3 par Skor, 3 par Strumpor och 3 Skjor-
r, och att emot yranter, hvilka likväl Herr
xtra Fiskalen Twerdorff anmälte för detta va-
a af Enke Fru Assessorskan Ahlman

utan lösen återgifne jemte de öfriga lös-
pantar, om hvilka Herr Auditoren Thun-
Protocollerade uf den 1 Febr 1800 i 23de
punkten förmäler, innestådo endast 2 Rd
4 Skill. beslöt Sällskapet, att alla ofvan-
nämnde rester, utgörande tillsammans
48 Rd. 27 Sk. 11 rst. skulle, ~~afskrifvas~~ på de
Ekonomi Utskottets Protokoll anförde
grunder, afskrifvas, hvarom Grubbe-
manen Herr Assessoren Tornsdorff nu-
meligen förständigades, med tillägelse, att
hvad Soldaten Trapp beträffade, den anför-
skulle fogas, att äfven han å sin sida ef-
fade och dödade den pretention han
formerat och anmält.

§ 5.

Likaledes beviljades, på Herr Assessoren
Tornsdorffs muntliga proposition, att för-
jande Ahlmanska Boets fordringar, den Herr
Assessoren, oaktadt all använd flit och mö-
hvarken hittills kunnat indrifva, eller äg
de hopp att framdeles kunna utfå, måtte
afskrifvas:

1:o hos Herr Amiralitets-Kapitenen Lud.
Johan Escholin, 58 Rd. 14 Sk. 10 rst. Såsom i
Konkursen obevakade;

2:o hos Herr ~~Kapitenen~~ Lofsmedaren von Qvanten 29
Rd. 24 Sk. 4 r. af samma grund;

3:o hos Herr Ingenieuren Johan Florins af-
vingar 16 Rd. Såsom grundade sig endast på
Assessoren Ahlmans Bok, och af vederbö-
de stridige gjorde;

4:o hos Herr Ingenieuren Nathanael Lil-
us 4 Rd. 8 Sk. Såsom för detta förbrutne;

5:o hos Herr Ingenieuren Pehr Bergius 11 Rd
af lika anledning;

6:o hos Sergeanten Jonas Wallén 1 Rd.
Sk. Så vida han dött i yttersta fattigdom;

7:o hos Majoren Carl Ullner 10 Rd. Såsom
omundane sig på Bok, och hvilka efter
sjelvens död, ej kunnat vid Konkursen i
Oscrona, utan större kostnad bevakas;

8:o hos Fältbokhållaren Gustaf Ekmark
Rd. 30 Sk. 8 rst. emedan debiterne vid
dere försök af kommunikation, ej kun-
at anträffas hvarken i Nylands och
waskehus eller Åbo och Björneborgs
n, samt han dessutom vid Boupptek-
ingen på Hattmanpåa år 1810 varit för-
tningsman;

9:o hos Herr Kommerce Rådet Michaël
f Grubbens, 102 Rd. 38 Sk. 5 r. Så vida
an kommit på obestånd och förmån ej
lifvit bevakad i den rätta Konkursen;

10:o hos Landshöfding Assessoren A.
J. Becker, Såsom enligt Exekutions-betjentes
evis, utan all tillgång till betalning, 11 Rd
32 Skill.

11:o hos Garfvare Justrum Grundberg,
hvars vistelse ort är okänd, 29 Sk. 4 rst.

Och anmärktes här, att utom de un-
der N:o 8 och 10 upptagne fordrings-posten,
lla öfriga blefvit i Ahlmanska Boupptek-
ings Instrumentet anförde Såsom ofå-
hra.

§ 6.

Till andra Sekreterare Syssla i Sällskapet
anmäldes af de den 1 i denne månad utförde
olf Elektorer vara med flesta rösterne på
förslag uppförde: i första rummet Magister
ocens vid Kongl. Akademien Härstädes Herr
abr. Israël Hartman; i andra Philosophiæ
Magistern Herr Carl Reinhold Sahlberg;
i 3dje rummet Kongl. Hofrätts Assess-

15 Mars

tanten Herr Barthold Laurell: Och lemnade detta förslag, enligt 75 i Stadgarne, hvila en månad på bordet.

§ 7.

Emot Hof-Svärdfejaren Tillberg som redan den 15 Oktober 1801 för Sällskapet uppvisat af sig förfärdigad ganska väl arbetad, rikt förgylld och dyrbar Sabel af metall-komposition med damaskerad klinga, samt till en uppmuntran för sin flit och talang, den 2 Januari 1802 af Sällskapet erhållit en gratifikation af 50 Riksdaler, och nu åter låtit till uppvisande inlemna en annan dylik ännu vackrare Sabel, den han ämnar till köps utbjuda åt Franska Republikens förste Konsul Buonaparte, hvars både bild och åtskilliga krigsbedrifter Tillberg äfven i flere på balgan inlagde medaljoner graverat, ville Sällskapet låta förklara sitt nöje och välbehag öfver hans fortfarande och tillväxande förtjenst; äfven som Sällskapet förmodade att förste Konsulen lärer, icke mindre än Hans Majt Kejsaren i Ryssland, som den förra Sabeln med 500 Dukater i Guld inlöste, hålla Hofsvärdfejaren Tillberg skadeslös för den möda och kostnad han till Nationens och sin egen heder, på sitt arbete användt.

§ 8.

Notarien i Kongl. Åbo Hof-Rätt Herr Baron Gustaf von Rotken, som vid nyligen öfverstående Lagmans Ting med Åbo och Björneborgs Lagsaga bevakat å Sällskapets vägnar bevakat 2ne derstädes anhängiga mål, hade nyligen, genom underbefallning Sekreterare, låt inlemna at de till dessa

mål hörande Handlingar. I frågan om fastighets rätten af Ahlmanska Stads-fastighet N:o 77, hade nyssberörde Rätt, genom dom af den 5 Febr. 1802 i Tammerfors; Birkala, Wesilax, Ruoveti och Messuby Socknar den 21 September 1803 afsagde Utslag och samma gård Sällskapet tillerkänt: hvarvid derefter Herr Notarien Baron von Rotken emot denna Lagmans Rättens dom vädjat, och undfått den anvisning att Sällskapet borde fullfölja sina besvär i Kongl. Åbo Hofrätt den 26 i denne månad, eller i fall vadet ville öfvergifvas, ändamålet det sine vederparter inom half-annan af den tid som till vadets bevakande utlofvat föreskriften, och förklarat således i förtid skedan den 6 innevarande Mars. Sällskapet tog detta allt i öfvervägande: Och emedan dess yrkade påstående att framledne Assessoren Ahlman och i lifstiden varit ägare af gården och fastighet N:o 77 i Tammerfors Stad redan blifvit 2ne gånger af Härads Rätten och en gång af Lagmans Rätten förkastadt, samt Sällskapet till bestyrkande af Testators och sin rätt icke ägde någon annan bevisning än den som redan blifvit företedd, så ansåg Sällskapet någon ytterligare rättegång om berörde gård troligen icke kunna lända Sällskapet till någon förmån, och beslöt förekomst att den samma nödiga och sitt tagne vad öfvergifva. Den sista sitt beslut hade det väl ålegat Säll-

Skapet att inom föreskrefven tid sine ved-
gator underrätta; men då tiden dertill
redan var förfluten emot Lagmans-Rät-
tens dom Sällskapet i dag tillhanda kom-
och till dessa vedergator, såsom berende i
nejden af Tammerfors, intet bref hunde
afgå förr än den 20 i denne månad, de
icke heller vid Lagmans-Rätten tillstädes
varit, så ansågs för denna gång icke
nödigt, att meddela dem en så jemtida
kungörelse, som desstorom gifven meddelad i ett
enskildt bref af dem efter behag kunde
erhållas eller bestridas, utan troddes de
ändock tids nog hinna så underrättelse
derom att Sällskapet underlåtit fullfölja
sin talan i Kongl. Hof-Rätten.

Deremot, och så vida Herr Lars Gus-
tafsson, enligt 1sta punkten i Köpe-kontrak-
tet om Hattanpää Egendom af den 2 Jan-
uari 1802, äger att af den betingade och
till hälften erlagda Köpeskillingen återfå
500 Rdr Rt. G:T. i den händelse att ne-
ranämnde Herr Ahlmanska Stadsgård
skulle Sällskapet frånvinnas, borde han
genom bref underrättas att detta vilkor
nu inträffat, och att han således äger
har rättighet att samma 500 Riksdaler
som den 2 Augusti 1803 blifvit inbetalte,
antingen genast återfå, eller afräkna
dem på det interesse han i förenämnde af
3dje punkten i Köpekontrakten kommer
att den 1 Juni innevarande år erlägga.

Vidare var äfven af Herr Notarien
Baron von Rothen till Sällskapet inlem-

1/5 1811

nat ett utdrag af Lagmans-Rättens i
Wiborg och Björneborgs Lagsaga Protokoll för
den 27 sistl. Januari uti hvilken emellan
förre Landt-Sekreteraren Sahlberg och Enke-
fru Assessorskan Ahlman angående haf-
vande af hennes aflidne Mans Testamente
i vidt det henne rörer, i hvilken tvist
Sällskapet genvägen blifvit indragit: Och
hade Lagmans Rätten, genom Utslag af den
9 i sistnämnde månad, af anförd or-
sak, gjort med detta mål vidare uppskof
till instundande års Lagmans-ting, då det
syntes vore Sällskapet obetagit att sig
derställa; men emedan Sällskapet icke
genom sin närvaro dervid i saken ny
uppkommande ställning nödvändig, så och
för den samma, enligt hvad Sällskapet derom
flere gånger yrkat, egentligen icke borde
Sällskapet, så behöfde några full-
mägtig härtill hvarken nu eller framdeles
anses.

§ 9.

Sedan undertecknad Sekreterare, i anled-
ning af 8 §:n i Sällskapets Protokoll för den 1
sistl. December tillskrifvit Herr Lagmannen
Appius angående Herr Revisions-Sekreterarens
Herr Henr. Strömborgs den 13 Juli 1799 till
Herr Assessoren Ahlman utgifne
förmälde Skuldsedel på 200 Riksdaler, så hade Herr
Lagmannen, uti ankommit Svar af den 24
förflutne Februari berättat, att Herr Revi-
sions-Sekreteraren vore villig den samma
att lösa: Och skulle således Originale Skuldsedeln
till Herr Lagmannen tillsändas att penningar
derför uppbäras och hitskyras.

8.

§ 10.

I anledning af Herr Professoren Doktor Pippings under den 2 sidstl. Januari hit ingifne Memorial, hvaruti Herr Professoren till Sällskapets disposition och utdelning erbudit Tio par Angoriska Silkesharar, hade Herr Öfversten och Riddaren Henr. Gust. von Knorring uti Memorial af den 22 Febr. begärt ett par; hvilken Herr Öfverstens begäran Beredningsutskottet 3 § af Sitt Protokoll för den 13 i denne månad understödt, och tillika tillstyrkt, att Herr Öfverste Löjtnanten och Riddaren Baron August Armfelt för Haliko, Herr Majoren Johan Fredr. von Willebrand för Wehmo, samt Herr General Majoren och Kommendören Joh. Fredr. Aminoff för Wirmo Socknar måtte undfå hvar sitt par af dessa nyttiga och afvelsamma djur. Till denna hemställan lemnade Sällskapet sitt bifall, och beslöt tillika, att för Nummis Socken Herr Magister Joh. Christopher Frenckell äfven skulle erhålla ett par, allt med den förbindelse, att enligt Gifvarens förbehåll, till skänks åt någon af sina grannar aflemna ett par, sedan Tio par erhållits. Och ville Sällskapet framdeles, på skeende anmälan, gå i författning om utdelningen af de Fem par, som ännu äro odisponerade.

§ 11.

Herr Professoren Doktor Pipping, som den 15 Aug. sidstl. år (Prot. § 3) på Sällskapets anmodan åtagit sig att ~~uppsätt~~ till införande i 1805 års finska Allmanack uppsätta en Anvisning om sättet att anställa

15 Mars

Vaccination och Koppympning, inlemnade nu, jemte Memorial af detta dato, en afhandling egenteligen blott om den förra. Att Herr Professoren underlåtit att meddela underrättelse äfven om ympningen med Smittkoppor, dertill hade Herr Professoren uti Memorialet anfört åtskilliga skäl, med förklarande att han ej kunde anse denna sednare värdig att jemföras med den mycket nyttigare och lindrigare Vaccinationen. Men emedan uti Dess Nådiga Bref af den 10 Mars 1803 Kongl. Majt. täckts befalla, att alla hädanefter sig anmälande Lökande till Klockare lägenheter i Finland skulle förvärfva sig kunskap och färdighet i begge ympningsmetoderne, samt att Vaccinationen och Koppympningen utan åtskillnad skola med belöningar uppmuntras, och Sällskapet uti Dess underdåniga Skrifvelse af den 1 Oktober samma år, lofvat att till införande i Allmanacken för år 1805 meddela Kongl. Vetenskaps Akademien en Anvisning om Vaccinens och Ympkoppornes förhållande och lopp samt sättet att dem bibringa och fortplanta, så fann Sällskapet sig icke äga rättighet att i denna Afhandling Koppympningen förbigå; i följe hvaraf samma Afhandling till Författaren återlemnades, med begäran att han ville den samma med underrättelser om Koppympningen tillöka, hvilket, så vida tiden för tryckningen af meranämnde Allmanack skyndade, borde ske ofördröjligen, och Afhandlingen sedermera genast åtverlemnas åt Herr Magister Georg Laurell

att på Finska, emot derföre erhållande arfvode öfversättas. — Och ehuru Herr Professoren, i afseende på denna öfversättning föreslagit, att Vaccinen ej borde få namn af Rupuli, vare sig med tillsatt af Varjelus eller nusi, helst namnet Rupuli snarare skulle kunna väcka farhåga och vedervilja än locka till förvaringsmedlets antagande, hvaremot Herr Professoren ansett ordet Vaccina eller Vaccini tjenligare, ~~så~~ kunde likväl Sällskapet icke heller i denna del med Herr Professoren instämma, utan förmodade att namnet Varjelus Rupuli eller Skyddskoppor, ~~ej skulle~~ såsom dessutom nödvändigt till förklaring af det nygjorda Finska Vaccina eller Vaccini ej skulle afskräma någon uppmärksam och någorlunda fördomsfri läsare.

§ 12.

Uti Memorial på Finska af den 4 innevarande Mars hade Skräddaren och Torparen i Ilmola Isaak Randa anhållit, att Sällskapet måtte till hans och den öfriga Allmänhetens underrättelse utgifva en Anvisning om Mjölkens rätta ans och det bästa tillrådningssättet af Smör; Men emedan Sällskapet, i anseende dertill, att rummet i 1805 års Allmanack redan var upptagit för den i föregående § omförmälda Afhandling om Vaccination och Koppympning, icke var i tillfälle att denna Isaak Randas önskan nu genast ~~?~~ uppfylla, så skulle i denna del blifva beroende vid hvad Sällskapet härom den 15 December 1802 (Prot. § 2) beslutit, och i underdånig Skrifvelse till Kongl. Maj:t af den 3 Januari påföljande år utlofvat.

§ 13.

I anledning af hvad som uti Utdraget af Sällskapets Dagbok för förledit år och 9de [illegible] influtit om Sockne Magasinerne i Lojo, [illegible] Sällskapets Ledamot Herr Kapitenen Berndt [illegible]nas Aminoff under den 8 innevarande Mars meddelat en skriftelig ~~uppgift~~ och fullständigare uppgift i samma ämne, [illegible]lika med ett bref af den 11 Mars 1801 från Lockaren Christ. Ilmonius i Nummis om [illegible]ståndet af ~~Spannmåls~~ detta Kapells Spannmåls Magasin; hafvande Herr Kapitenen, som [illegible]ck för egen del yttrat den öfvertygelse, att Sockne Magasiner i allmänhet icke torde med [illegible]ra den nytta man dem vanligen tillägger, [illegible]emställt till Sällskapet, om icke Ilmonius, som i flere år med nit och redlighet förestått Nummis Magasin, kunde derföre hugnas med någon belöning, och om icke Sockne [illegible]edagogen i Lojo Scheele, för sin 16 åriga [illegible]erömliga och omtänksamma förvaltning af Sockne Magasinet derstädes, likaledes må [illegible]ra förtjent att erhålla något vedermäle af Sällskapets välvilja. Och skulle Herr Kapitenen härå till svar erhålla, att desse Magasins förvaltares förtjenst icke kan af Sällskapet pröfvas, innan den samma på vanligt sätt med Socknestämmo Protokoll bestyrkes

15 Mars

§ 14.

Anmodad af Öfverdirektören vid Kongl. Land Tulls verket Herr Carl August Grevesmöhlen, inlemnade Herr Öfver Inspektoren Dahlbeck till Sällskapets Boksamling ett exem-

ytter af Kongl. Patriotiska Sällskapets Hus-
hållnings Journal för November och Dece-
ber månader sistl. år, innehållande hufvud-
sakligen Herr Öfverdirektorens anmärknin-
gar vid åne under Herr Professoren Doktor
Liljeblads inseende i Upsala utgifna Atlan-
tiska afhandlingar om frågan huruvida
Trädesjord må kunna unbäras; hvarjemte
Herr Öfverdirektoren till Sällskapet insände
några Anmärkningar af den 28 sistl. Janu-
ari vid den af Sällskapet belönta och ut-
gifna Lärobok i Hushållningen för Finska
Bonden: Och skulle dessa Anmärkningar,
lika som med Herr Superkargören Bladhs, de
15 nästkomne December (Prot. §17) skedde,
förwisas till Berednings Utskottet att fram-
deles närmare prösvas och nyttjas i sam-
manhang både med de Bladhska, och med
dem som från andra håll kunna
vara att införvänta. Men emot Herr
Öfverdirektoren Grevenmöhlens Sällskapet
visade ~~försäkra~~ förekommande uppmärk-
samhet, och de upplysningar han af sin
rika hushållningserfarenhet velat Sällska-
pet meddela, lofvade, på Sällskapets begäran
Herr Öfverinspektoren Dahlbeck betyga
honom Sällskapets erkänsla.

§ 15.

Vidare remitterades till Berednings Utskottet

1:o En del Nederkalix och Kaustby Kapellags
Allmoges Memorial med anhållan, om belöning
åt Studiosus Just af Adrian Rislachi, som der
och flerestädes ympat Koppor, med förteckning-
ar på de ympade, och Herr Assessoren Doktor Hey-
betyg af den 10 December om ymparens skicklighet;

2:o Dyne Instrument af den 25 Juli 1803
och Socknestämmo Protokoll från Karl-
aki Kapell i Pyhäjoki af den 8 Januari
1804 om Klockaren Adam Parlins å Krono-
nybyggets hemmanet Pychtilä gjorde upp-
lysningar.

§ 16.

Uti bref till undertecknad Sekreterare
af den 6 innevarande hade Domprobsten
vid Wörgå Herr Doktor M. J. Alopæus insändt
Herr Medicine Kandidaten Sellmans Vaccina-
tions lista för Wörgå Socken, uti Socknestäm-
man verificerad, hvilken skulle lyftas till den
i Östnä under Resc- och Årsvodes Räkning, den
Ekonomi Utskottet vid sednaste sammanträde
(Prot. §. 9) blifvit anmodadt att granska.

§ 17.

Till Utskottet för Potatoes planterings-
medels förvaltning öfverlemnades Konun-
gens Befallningshafvandes i Uleåborg
Memorial af den 24 Febr. med qvittenser på
31 Rdr. 24 Sk. för 55 Tunnor Potäter: Och
lef här anmärkt att med detta Memo-
rial följt Sex Rdr. såsom sednamots afgift
för nu mera framlidne Herr Landshöfding
Baron och Riddaren Edelsvärd och för Herr
Lagmannen Holmberg, samt att Skattmä-
staren dessa penningar redan emottagit.

§ 18.

Sekreteraren anmälde, att Herr Lands-
kapsmålaren Alexander Schroderus begärt att
emottaga Utdrag af Sällskapets Protokoll för den
i denne månad, så vidt det rörer hans
anhållning om läns erhållande: Och var
härvid intet att påminna.

Så och dag som ofvan J. H. Wallenius.

15 Maji

Å 1804 den 3 April sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Sammankomsten öppnades med justering af Protokollet för den 15 sistl. Mars och af den expedition, som till följe af 5 § i Protokollet för den 20 Januari innevarande år kommer att afgå till Kongl. Maj:t, och hvarigenom en lika frihet för Inrikes Victualiehandela som för den med Spannmål i nuvarande tillfälle vill utverkas.

* och 15 § i Protokollet för den 1 Februari

§ 2.

Sällskapets Ordförande Herr Hofrätts Rådet Wallerius upläste, och aflemnade till Protokollet, följande dictamen:

Mine Herrar

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet har, sedan sista sammanträdet, åfven för dess dödligt en stor förlust uti en ibland dess aktnärdaste Ledamöter Herr Kanslirådet och Riddaren Porthan, hvilken dagen, under loppet af hans största verksamhet, oförmodadt bortryckt.

Sällskapet är honom i flera hänseenden för mycket förbundit, att jag utan förbråelse skulle kunna undgå att här något nämna om hans förtjenster emot det samma.

Mine Herrar

I hafven ännu i friskt minne, med hvilken nit och värma han bidrog till Sällskapets första inrättning och organisation: huru han jedermera, oaktadt jemte en tragen tjenst öfverhopad af mångfaldiga andra viktiga göromål, hvilka dels Konungens nåd, dels Medborgares förtroende honom uppdragit, och hvarvid han sig så förhöll, att allmänhetens dom alltid höjde honom öfver, allting inhöll honom under, sin anvista plats, tillfällen uteblef ifrån Sällskapets Utskott och sammankomster, der vi med största uppmärksamhet och nöje ofta åhört hans redighet och skyrka hållna Tal och författa Memorialer att förekomma ämnen, samt dem alltid bifallit och följt hans mogna dömd; ty sanning, redlighet och välmening gjorde deras grund, och Finlands gagn och sta deras enda syftemål.

Denne Store Mannen, denne ädle Patriotw är nu icke mer; men hans namn skall ed tacksamhet länge, länge lefva uti hvarjes minne, som har ett hjerta eldadt af dek för sin fosterbygd: och hans ära skall egra öfver sjelfva afundens hemliga och ppenbara försök att fördunkla den samma.

Mine Herrar

Då jag nu här offentligen uttrycker min sen lifliga saknad, tror jag mig i och med t samma uttrycka hvar och en när- och åvarande rättskaffens Ledamots af detta htnings värda Sällskap; och är jag öfertygad derom, att I M. H. med mig insammen i den upprigtiga önskan, att g. Finska Hushållnings Sällskapet alltid inom sitt skötte sanna mån af Kanslirådet Porthans sinnesstyrka och patriotism!

§ 3.

Emedan framledne Herr Kanslirådet och Riddaren Porthan i lifstiden varit Ledamot af Utskottet för Potatvès planteringsmedlens förvaltning, hemställde, genom Memorial af denne dag och likhet med 4 § i Instruktionen för samma Utskott

den 3 April

af den 1 Maj 1802, undertecknad Sekrete-
rare, om icke det lediga rummet borde ge-
nom nytt val genast fyllas; och föreslog
tillika i samma Instruktion och i hela Utsko-
tets organisation den förändring, att Sällsk-
apets Ordförande framdeles alltid skulle derjemte v-
ra sjelfskrefven Ledamot och Ordförande
Utskottet. Öfver denna sednare del af Memo-
rialet anmodades Beredningsutskottet att
sig utlåta, men angående den förra var
Sällskapet af den tanka, att då, enligt me-
ranämnde Instruktion, 2ne nya Ledamöter
ändock komma att inväljas den 1 instun-
dande Maj, något val dessförinnan icke
vore nödvändigt, helst Utskottets göromå
intill den tiden icke lära blifva många,
och Instruktionens 3 § tillägger 3ne Ledamo-
ters enhälliga beslut samma kraft, som om
alla fyra tillstädes varit och i öfverläggnin-
gen deltagit.

§ 4.

Skattmästaren anmälte, att å f. d. Öfver-
Ståthållaren, Plenipotentiär Ministern, Öfver-
Kammarjunkaren, General Löjtnanten, General
Adjutanten, Riddaren och Kommendören a
Kongl. Majts Orden m. m. Herr Baron Gustaf
Mauritz Armfelts vägnar, Herr Hofrätts-
rådet Sylvius till Sällskapets Kassa inlemnat
såsom en stående fond för Herr Barons och
Öfverståthållarens Ledamots afgift, en
Summa af femtio Rdr R. G. S. till Sällsk-
apets beständiga ägo; och skulle emot denna
gåfva Sällskapets tacksamhet genom bref för-
klaras.

Likaledes föredrogs ett Memorial af
Kongl. Svenske Handels-Agenten i St. Petersburg

Herr Josua Ferdinand Kock, som den 20 sidst-
innari till Ledamot af Sällskapet blifvit
tillad, och under den 4 eller 16 derpåföljande
ars icke allenast förklarat sin tacksam-
et emot detta prof. af Sällskapets förtroende,
an och under lika wilkor med Herr Baron
rmfelt, till Sällskapets disposition och ägo
verlemnat en Summa af Femtio Riksd.
anko: mot hvilken Herr Handels Agentens
ikostighet Sällskapet skrifteligen wille betyga
nom sin erkänsla.

4 Apr.

Än widare anmältes äfven ett bref från
ndre Sekreterarens i Konungens Kabinett för
trikes Brefvexlingen, Ambassad Sekreteraren
St. Petersburg och Härolden för Kongl. Nord-
jerne Orden Herr Gustaf af Wetterstedt, som
nder den 5 eller 17 Mars aflagt sin skrif-
eliga tacksägelse för det han icke längesedan
lifvit, såsom Ledamot, i Sällskapets gemenskap
uptagen: hvarjemte Skattmästaren tillkänna-
af, att för Herr Andre-Kabinetts-Sekreteraren
ss inträdes afgift blifvit med Tre Riksdaler
lagd.

§ 5.

Till Sällskapet inlemnades en af Kongl.
ats Kontoret under den 6 sidstl. Mars utfär-
ad och på Landt Räntmästaren i Åbo, Herr
~~ichaël Wacklin~~ Lands Kamereraren Michaël
Wacklin ställd Anordning, att af behållne
onans Statsmedel till Sällskapets disposition
betala en Summa af 500 Riksd. Banko
m i likhet med Kongl. Brefvet af den 22
ecember 1801 komma att användas till
tvidgande af Potatoïsplanteringen i Finland
h belöningar för dem som sig dervid utmärka-
ch skulle denna Anordning, efter vanligheten,

disponeras på Sällskapets Skattmästare att
dess innehåll uppbära och derföre redovisa.
Men emedan för denna gång endast hälf-
ten af den Summa Kongl. Majt genom
nyssberörde Sitt Nådiga Bref årligen an-
slagit, blifvit utanordnad, så skulle Kongl.
Stats Kontoret genom bref underrättas, att
Sällskapet framdeles, och ~~[illegible]~~ in förr dess hellre
~~utgång~~, väntade de öfriga Femhundrade
Riksdalerne.

§ 6.

Genom utfärdad Stämning af den 10
sidstl. Mars, som den 20 i samma månad
kommit Sällskapet till handa, hade Herr
Häradshöfdingen Joh. Fredr. Lindtman kallat
Sällskapet, att vid Ustima Härads Ting i Kang-
sala den 6 instundande Juni, uti det af
Rådstufvu Rätten i Åbo den 24 Sept. 1803
till Härads Rätten förwista mål (se Sällsk.
Prot. den 1 Oktober 1803 § 6) emellan Herr
Lands Sekreteraren och Kronobefallnings-
mannen Gustaf Berndt Sahlberg och dess
Svåger Bokhållaren Jonas Ahlman å en
samt Sällskapet å andra sidan, angående
ränta och agio samt innehållen Bevillning
och Realisations-afgift å ~~det~~ de Herr Lands
Sekreterarens fru ej mindre än Bokhållaren
Ahlman i Ahlmanska Testamentet tillagde
Legater, stånda bemälde Kärande Parter i
renämnde omständigheter till Swaromål.
Och skulle denna Stämning tillika med de
Handlingar som saken röra, nemligen Kämn-
ners Rättens i Åbo Protokoller för den 17 Jan-
ari samt 24 och 26 Febr. 1803 jemte Rådstufvu
Rättens Dom af den 24 Sept. samma år till-
sändas Herr Vice Häradshöfdingen Gustaf

[illegible]inhufvud, med anmodan att Herr Vice-
[illegible]radshöfdingen, som till den ändan borde
[illegible] vanlig fullmagt förses, ville ~~saken~~ målet
[illegible] bevakande å Sällskapets vägnar sig åtaga.

§ 7.

Herr Probsten Ring i Karis som den 15
[illegible]stl. December (Prot. § 2) undfått af Ahlman-
[illegible] Testaments fondens Intresse medel ett under-
[illegible]d af 100 Rdr R. G. S. till fullbordande af
[illegible] påbörjad kärrodling i Karis, hade uti Me-
[illegible]orial af den 13 Mars, som upplästes, dere-
[illegible] förklarat Sällskapet sin erkänsla och
[illegible]ksamhet, med löfte ~~[illegible]~~ att framdeles
[illegible]dovisa för medlens användande: hvilket
[illegible]r antecknades.

§ 8.

Till Beredningsutskottets åtgärd öfverlem-
[illegible]ades

1° ett Bref från Herr Probsten Ring,
[illegible] under den 19 sidstl. Mars, i anledning af
[illegible]llskapets till honom den 1 Nov. 1803 aflåtne
[illegible]rifvelse, bestyrkt Klockarne Carl Björkmans och
[illegible]han Wikströms ägande insigt och skicklighet
[illegible]vaccinationen med ett betyg af Extraordinarie
[illegible]ataljons Predikanten Herr Magister Carl Johan
[illegible]villius, och dennes färdighet i samma yr-
[illegible] med Stads Physici i Helsingfors Herr doktor
[illegible] B. Rosenströms bevis af den 14 Mars in-
[illegible]varande år: hvarjemte Herr Probsten insändt
[illegible] ny i Socknestämma upplåst och verificerad
[illegible]teckning på 23 af Allmogens barn i Karis,
[illegible] Klockaren Carl Björkman under sidstledne
[illegible]tober, November och December månader
[illegible]accinerat;

2° Sockne Adjunkten i St. Maria Herr Matth.
[illegible]endelins uti Socknestämmor upplästa och be-

fyrkta Förteckning på 57 barn och äldre personer af Allmogen i Maska Socken och Wachtö Kapell, den Herr Sockne Adjunkten vaccinerat under Augusti, September och Oktober månader förflutne år;

3:o Förteckning på 44 barn i Kauhava Kapell af Lappo Socken, som blifvit vaccinerade af Klockaren Gustaf Lilljström;

4:o Förteckning på 18 barn i Sideby Kapell af Lappfjärds Socken, som blifvit vaccinerade af Klockaren Anders Forsten;

5:o Förteckning på 24 barn i Lappfjärds Moderkyrkolän, som blifvit vaccinerade af Studeranden Henric Wadén;

6:o Förteckning på 39 barn i Lappfjärds Församling, som blifvit vaccinerade af Klockaren Hans Hellman;

7:o Sockneståmma Protokoll af den 5 sistl. Februari från Kauvatza Kapell i Ulvila om Cadugårds pigan Walborg Jacobs dotters 30 åriga trogna tjenst, bedragit hos Herr Kapellanen A. W. Forsius, som derföre vill på sin bekostnad förskaffa henne en belöning;

8:o Kyrkoherden i Mukos Herr Gustaf Reinhold Appelgrens Memorial af den 24 Januari, med vanliga Korrespondent underrättelser derifrån, om vädertekens förhållande i November och December månader, om Varupriserne m. m.

§ 9.

Till svar å Sällskapets Skrifvelse af den 1 sistl. November hade Kanslers-Gillet i Stockholm, jemte förklarande af dess nöje öfver den uppmärksamhet Sällskapet visadt äfven till Uppfostrings- och Undervisnings anstalterne i Finland, särdeles i afseende på den Ekonomiska kunskapens utbredande, begärt

† under den 3 Febr. innev. år,

4 apr.

Sällskapet, i frågan om Apologist Klassernes vid Trivial Skolarne utvidgande i afsigt att bereda en tillräcklig Jahrsad under-visning för sådan ungdom som icke är-sinnad intråda på den egentligen litterära Lärogången, ville meddela berörde Gille en närmare detaljerad Plan, hvarefter en slik anstalt lämpeligast kunde sättas i verkställighet. Och blef Beredningens Utskottet nu anmodadt att äfven härvid uppgifva sina tankar.

§ 10.

Uti Memorial af den 21 sistl. Mars hade Kommungens Befallningshafvande här i Åbo, med anledning af Herr Fältkamererarens och Regementsskrifvarens Daniel Ahlmans den 16 i denna månad gjorda anmärkning och begäran, erinrat om betalning af den vanliga Frigrumanshus afgiften för tillträdet och bebyggandet af Rusthållen N:o 83 och 81 Otavalla, N:o 82 och 83 Hattanpää, N:o 84 Järvenpää och N:o 85 Härmälä, hvilka genom Ahlmanska Testamentet Sällskapet tillfallit, samt begärt att utbekomma de Handlingar som kunde upplysa de desse Egendomar åsatta värden. Härvid förekom, att ehuru väl större delen af Ahlmanska så väl lösa som fasta Egendomen Sällskapet genom Testamente tillfallit, så de dock genom 2dra punkten i samma Testamente Enke Fru Assessorskan Ahlman blifvit förklarad berättigad, att den sednare af dessa Egendomen, så länge den wore o-försåld, utan redovisning förvalta, hvaraf följde, att Sällskapet aldrig vunnit eller kunnat blifva tillträdare af berörde Egendomar, och att således den i 15 § af Kongl. Majts Nådiga Kungörelse utaf den 4 Maj 1778 om Wadstena

Krigsmanshus afgifternes erläggande på
budna tillträdes afgift här icke ägde rum
Hvad åter Säljare afgiften anginge, vid hvil
utgörande 3 och 4 §§ i nyssberörde Höga
Kungörelse borde lagas till grund, så vore
i 4 punkten af Köpekontraktet utaf den 2
Januari 1802, Rusthållen ansedda till 11,111
Riksd. 8 Skill. 4 rst. men emedan något or
deutligt Köpebref hvarken med Herr Lars
Gustaf Lefrén, eller med dess rätts efterträ
re Herr Öfversten och Riddaren Leijonan
ker ännu vore upprättadt, så förmenter
icke heller Säljare afgiften denna utfordra
innan tidsföreskrifne lagabud tillkommit,
hvarom Sällskapet genast ville lemna
Konungens befallningshafvande underrät
telse. Dock skulle de 8 af Jemma Befall
ningshafvande för Herr Fältkamererarens
Ahlmani räkning begärde Handlingar, dem
lgen

1:o ett utdrag af framledne Assessoren
Ahlmans den 2 Juli 1798 gjorda Testamente
riska disposition;

2:o ett utdrag af 1800 års Bouppteckning
instrument, så vidt det angår Ahlmanska
dessa Egendomarnes värden; och

3:o ett utdrag af Köpekontraktet för den
2 Januari 1802

utskrifvas och till Konungens Befallnin
hafvande, jemte ett bref af sådant innehåll
som denna § utvisar, afgå.

§ 11.

Till Utskottet för Potatoës plantering
medlens förvaltning öfverlemnades Kyrkoher
den i Sagu Herr Martin Johan Tolpos Memo
rial af den 26 Löpande Mars med utdrag af Sock
nestämmo Protokollet derstädes för den 26

utgående Februari om utdelningen
En Tunna Borker Potater, hvarom Sällska
utaf Herr Professoren Doktor Pippings år 1803 14 Apr.
rda förfäring disponerat, och hvaraf 12
rdbrukare, emot förut stungjordt villkor,
hållit en del 2 och en del 3 Kappar.

§ 12.

Af Beredningz Utskottets Protokoller uppe
ltes första gången: Protokollet för den 29
vember 1803 och 27 Febr. 1804 samt af Pro
kollet för den 13 Löpande Mars §§ 1 och 2, jemte
ch 2 § af Ekonomi Utskottets Protokoll för den
i samma månad.

§ 13.

Till Ledamöter af Sällskapet blefvo kallade:
uds Fiskalen i Rajana Härad Herr Alexander
hroderus och Rådmannen i Jacobstad Herr
ber Malm.

Ehr och dag som ofvan.

J. J. Wallenius.

Kr. 1804 den 16 April Sam-
manträdde Kongl. Finska
Hushållnings Sällskapets
Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Protokollet för den 3 i denna månad
upplästes och justerades, hvarunder följan-
e omständigheter förekomma:

1:o vid 6 §, att Herr Vice Häradshöfdingen
Winhusvid, till upplysning om beskaffenheten
f det mål Herr Lands Sekreterarem Sahlberg
ch Bokhållaren Ahlman för detta gjort
mot Sällskapet anhängigt, och hvilket de
nu vid Urtima Härads Ting i Kangasala den
instundande Juni årna fullföljа, skulle

erhålla del icke allenast af Kämners-
Rättens i Åbo Protokoller för den 17 Ja-
ari samt 24 och 26 Febr. 1803, jemte Råd-
stufvu Rättens derstädes dom af den 24 Sep.
samma år, utan ock af sidstnämnde
Rätts i saken förda Protokoller, hvilka
sednare fördenskull borde lösas. Och em-
dan Sällskapet icke kände, huruvida Kä-
mners Rättens Protokoller och dom, som
vid besvärens anförande i Rådstufvu
Rätten blefvo af Sällskapets Ombud dit ingifna,
sedermera blifvit återställde eller icke,
så skulle derom hos Fullmägtigen Herr
Assessoren Bonsdorff sökas upplysning
och i händelse nämnde Handlingar hos
Rådstufvu Rätten qvarstadnat, utan att
nu mera kunna återfås, jemväl af dem
ett nytt exemplar lösas, att till Herr Vi-
Häradshöfdingen Svinhufvud afgå.

2o vid § 9, att innan Beredningsut-
skottet, enligt erhållen remiss, utlåter sig
öfver den af Kanslers Gillet i Stockholm
äskade Plan till Apologist klassernes vid
Trivial Skolarne utvidgande i afsigt att
derigenom bereda en hittills saknad undervisning för
sådan ungdom som icke ärnar inträda
på den egentligen litterära vägen, Sällska-
pets Skrifvelse af den 1 sidstl. November och
Kanslers Gillets bref af den 3 Februari inne-
varande år, förut böra afskrifvas och med
Domkapitlen i Åbo och Borgå kommuni-
ceras, med begäran att af Domkapitlens
tankar i detta ämne del måtte Sällskapet
lemnas: Kommande, sedan de ingått, Bered-
nings Utskottet att allt detta i ett samman-
hang under öfverläggning taga.

* såsom ägande öfver dessa Verk närmaste inseende,

§ 2.

Uti Skrifvelse af den 6 i denne månad
de Herr Landshöfdingen och Riddaren
rgii, som under den 2 sidstl. Januari
fvit anmodad att till Herr Öfversten och
iddaren Leijonancker öfverlemna en af-
rift af det med Herr Lars Gust. Lefrén slut-
och på Herr Öfversten transporterade
ne kontrakt och Hattanpää Egendom, samt
t å sjelfva Originale Kontraktet taga
rr Öfverstens påskrift och förbindelse
det samma fullgöra, inberättat huru
rr Landshöfdingen denna kommission
pfyllt, och tillika återsändt sidstnämnde
iginale Kontrakt, vederbörligen påtecknadt,
e försedt med 2ne så lydande tillägg:

16 April.

Omstående Kontrakt transporteres, i
rr Lars Gust. Lefréns ställe, på Herr Öfver-
en och Riddaren af Kongl. Svärds Orden,
staf Adolph Leijonancker, som för detta
rifteligen förbundit sig att till alla delar
ppfylla och ansvara för fullgörandet af
skyldigheter nämnde Köpekontrakt
öparen ålägger. Och kommer Herr Öfversten
Riddaren att härunder teckna en lika
fästelse. Åbo den 2 Januari 1804.

Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets vägnar
H. H. Wallerian
(L. S.)

H. H. Wallenius.

Med ofvanstående Kontrakt förklarar
jag mig nöjd, och förbinder mig att till alla
elar uppfylla och ansvara för fullgöran-
t af de skyldigheter nämnde Köpekontrakt
öparen ålägger. Stockholm den 5 Apr. 1804.
G. Ad. Leijonancker
(L. S.)

Såsom närvarande vittnen
A. J. Wahlstjerna, Lands Sekreterare.
R. Körner, Lands Camererare.

Och fann Sällskapet, sedan sistnämnde Transport-Accept nu mera ingått, att ~~Köpekontraktet~~ Köpebrefvet ej innehöll annat än der för Köpebrefvets utfärdande, i likhet med 9 punkten uti Kontraktet, var att Hemmanets Öfverman och Riddaren, enligt sitt göra förbehåll, och Sällskapets erinran i bref af den 2 sistl. Januari, inkommer med Anmärkningar vid de den 15 Oktober 180 honom härifrån tillsände förmulärer till Köpebref och Revers, och hvilka Anmärkning Sällskapet ännu ville afbida.

§ 3.

Undertecknad Sekreterare anmälte, att Herr Krigskommissarien Florin hitsändt ett Exemplar af Vapentecknings Instrumente som författades den 16 sistl. Februari efter framlednе Herr Apothekaren Swahn; Testamente. Deraf inhämtades, att Pastorskan Skatte Rusthåll i Oherla by af Hauho Socken blifvit värderadt till och Boksamlingen hvilka begge, genom den aflednes och hans Testamente, Sällskapet tillfallit, blifvit värderade, det förra till 2000 Riksdaler, och den sednare till 102 Rikst. 31 Sk. 2 r. allt Banko, af hvilka 2102 Rikst. 31 Sk. 2 rst. Förrättningsmännen uträknat kostnaden, efter 1800 års Förordning, till 126 Rikst. 7 Sk. 8 rst. med erinran, att Sällskapet borde, i likhet med hvad Kongl. Kungörelsen af den 12 Juni 1831 föreskrifver, ställa för dessa 126 Rikst. 7 Sk. 8 r. den säkerhet som hos Magistraten i Tavastehus kunde blifva antaglig. Och skulle för den skull, såsom redan den 20 sistl. Januari blifvit beslutit, en förbindelse af Sällskapet utfärdas, att enär Swahnska Testamentet framdeles går i fullbordan, erlägga dessa 126 Rikst. 7 Sk. 8 rst. Banko enl, till säkerhet hvarföre Herr Vorsteherinnan Vremer och Herr Handelsmannen Vros, på anmodan, lofvade å förbindelsen sina en lega borgen.

§ 4.

Då Sällskapet den 1 sistl. Februari (Prot. 9) förelade Sekreterare göromålen emellan första och Andra Sekreteraren, hade Sällskapet lemnat oafgjordt, huru vida Dagboken, och hvars föreläggaade Kongl. Akademiboktryckaren Magister Grenckell nu meduppehörd, för innevarande år och framdeles skulle fortfästas eller icke, och i förra fallet, hvad för ändrad form den sedanefter borde erhålla. Och emedan Sällskapet nu ville detta ämne till öfverläggning företaga, så uppläste hvad här i Herr Biskopen Doktor Tengström och Herr Öfverdirektoren Alfvings Memorialer af den 15 December sistl. och 2 Januari innevarande år, förekommer.

Sällskapet fästade härvid sitt afseende, dels uti sidan, på olägenheterna deraf, om intet utväg till kommunikation emellan Sällskapet och dess frånvarande Ledamöter, hvilken hittills bidragit att gifva dem en sådan tidigare och fullständigare underrättelse om Sällskapets göromål än af den årliga Redogörelsen kan vinnas, för framtiden skulle alldeles afbrytas, och å den andra sidan den förlust, som efter all sannolikhet komme att drabba Sällskapets Kassa, om Dagboken i oförändrad skick på Sällskapets eget förlag skulle utgå. Denna förlust vore väl förekommen, om enligt ett deraom

16 Apr.

vächt förslag, de underrättelser Sällskapet kan vilja sine Ledamöter och Allmänheten meddela införes i Åbo Tidning; men då icke heller denna utväg anses alldeles lämplig, wille Sällskapet, innan något vist beslut i detta ämne fattas, hafva öfver lemnadt till sitt Berednings Utskott att uppgöra en ny Plan för Dagbokens framtida inrättning, hvarvid förväg anses höra, att denna Journal hädanefter icke bindes till wisse tider eller arktal.

§ 5.

Sedan Sällskapet, med anledning af 20 §. i Stadgarne, beslutit att den tillkommande Andre Sekreterarem, wid Januari sammankomsten skulle intaga sitt rum nederst wid bordet midt emot Ordföranden, företogs nu wal till bestående af samma Andra Sekreterare styrka, hvarvid Electorerne den 15 sistl. Mars föreslagit

1:o Philosophiæ theoreticæ Docens wid Åbo Akademi Herr Magister Gabriel Israël Hartman;

2:o Philosophiæ Magistern Herr Carl Reinhold Sahlberg; och

3:o Kongl. Hof Rätts Auskultanten Herr Warthold Laurell.

Och befanns sedan de slutna wallsedlarne blifwit öppnade, att Herr Magister Docens Hartman, på en röst nära, erhållit Sällskapets enhälliga kallelse. Kommande således hafwa, att wid den 9 § i Protokollet för den 1 sistl. Februari utsatte, wara Sällskapets Andre Sekreterare.

§ 6.

Efter det Sällskapet, wid flere särskilde sammankomster, åtnjutit som förehafft Herr Kam.

16 Apr.

Råd Winters och Herr Biskopen Doktor Tengströms Memorialer af den 1 Maj och 15 December 1800, återstode, i den ordning Berednings Utskottet fått dem i sina händer, att af gjorda Remisställanden, ännu några ofullständigheter, hvilka ur samma Utskotts Protokoll för den 11 och 21 Mars 1801 föredrogos och upplästes.

Hvad således betröffade förste Herr Biskopen Doktor Tengströms förslag (p. 63) att af wederbörlige Konungens Befallningshafvande eller Landskontoren i Finland begära Tabellariska, och fullständiga, upplysningar om beloppet af hwarje jord och dess beskaffenheten af alla hwarje i Finland åtföljande allmänna, samt på särskilda orter ganska olika, omera, som Sällskapet, i anseende till de wid Landskontoren förefallande många och kostliga göromål, hyste flere grundade tfwifwel om möjligheten att winna den med dessa numeral uppgifter åsyftade upplysning, ansåg dock Herr Biskopen och Professoren med Lands Kamereraren, Herr Kammerådet Winter, öfwerlägga om upprättande af en Tabell, som skulle lätta både medtagandet af uppgifternas meddelande och öfwersigtlig framställning i det hela, så wida att sådant formulär Sällskapet framdeles föreläggas, på Sällskapet sedan finge närmare efterforska, huru wida med något sannolikhet kunde uppgifwas om framgång Konungens Befallningshafvande i de Finska Länen kunde anmodas att afgifwa de åstundade upplysningarne, men till Beredningens Utskottets

förslag att af samma Befallningshafvande begära ett utdrag ur Mantalslängderne för år 1800, lemnade Sällskapet genast fritt bifall.

Projektet om en underdånig anhållan till Kongl. Maj:t, att vid alla tillfällen, då fråga kan uppstå om en ny Ekonomisk Stadga, Kongl. Maj:t då derofver, och så vidt den kan angå Finland, ville i Nåder inhemta Sällskapets underdåniga utlåtande innan den till allmän efterrättelse utfärdas, kunde Sällskapet så mycket mindre antaga, som Kongl. Maj:t, af egen Nådig böjelse, merendels i denna del förekommit Sällskapets önskan; och hvad angick den af den 14 Juli 1800 utkastade Plan för Sällskapets både egna arbeten och dess underdåniga hemställningar till Kongl. Maj:t, så förenade sig Sällskapet dermed i Berednings-Utskottet, att Sällskapet vid dess sednares afgifvande icke skulde ~~binda~~ eller behöfde binda sig till någon viss ordning, utan att de, efter förekommande tillfällen och anledningar, i vänlighet föreslås och anmälas.

§ 7.

I likhet med Ekonomi-Utskottets hemställan uti Protokollet för den 11 i denna månad § 3, blef beslutet, att Herr Medicine Kandidaten Tellmans Rese- och Expeditions-Räkning för dess Nylandska Vaccinationsresa, skulle med 182 Rdr 12 Fk. R:t. myntfotsvis af Sällskapets egna medel utanordnas, samt af Kompympnings- och Vaccinations-fonden framdeles ersättas.

§ 8.

Sedan de svar på Sällskapets för 16 Apr.
sig uppgifne Prisfrågor om Allmanska
kne Skolarnes tjenligaste inrättning,
. Herr Biskopen och Pro Kansleren Doktor
ngström samt Herr Theologiæ Licentia-
och Adjunkten Vonsdorff år 1802
lemnat, nu mera af trycket utkommit,
beslöts, på anmälan af undertecknad
kreterare, att alla Exemplaren skulle
ftas i blått papper och skäras. Deraf
ulle ett afsemnas till Hans Maj:t Ko-
ungen, ett till Kongl. Vetenskaps Akade-
ien, ett till Kongl. Patriotiska Sällskapet,
till Herr Stats-Sekreteraren och Kommen-
ren Rosenblad, och ett till hvardera af
författarne: Och emedan Sällskapet förut
de öfriga (exemplaren) ordnagit den författning, att
utan betalning skola utdelas åt sådana
udsmän, af hvilkas inspelar och nit för den
da saken några nyttiga bidrag till den
lämnade inrättningens fullkomnande
unna vara att förvänta, så skulle, utrym
ad härom redan: Företalet tillfogat blifvit,
i Åbo Tidning kungöras, att, på skedde
qvisition, exemplar af dessa afhandlingar
~~delas~~ utlemnas åt dem, som vilja inom
föreskrefven tid, eller slutet af Maj månad
år 1806, inkomma med tjenliga och upply-
ade anmärkningar och förbättringar
id någondera af de föreslagna Planerna.

§ 9.

På Sällskapets Prisfråga om frostnätterne
Finland hade den 4 i denna månad inkommit
-svar med förseglad namnsedel, och valspråk:

Natura difficiles explicatus habet, Cicero hvilket Svar, i den ordning som Stadgarnes 43 § föreskrifver, skulle af Beredningens Utskottet granskas.

§ 10.

Jemte det undertecknad Sekreterare tillkännagaf, att Redogörelsen för förvaltningen af 1803 års Potatoës planterings medel nu vore uppsatt och af vederbörande Utskott granskad, i följe hvaraf den, så snart Skallmästaren vore med den destill hörande Räkningen färdig, skulle med Sällskapets Ordförandes underskrift till Kongl. Majt. afgå anmältes äfven att för samma Redogörelse blifvit nyttjade jemväl följande, sedan sidste Sammanträde inkomne Skrifter:

1º Konungens Befallningshafvandes Uleåborg Memorial af den 22 nästledne Mars med Potatoës utdelningslängder för år 1803 från Pudasjärvi, Rouvaniemi, Kemi, Kemiträsk, Kuusamo, Hyrynsalmi, Ijo och Paldamo; och

2º Sockne Adjunkten Mendelins Redogörelse af den 12 innevarande ~~fe~~ Aprill för utdelningen af 22 kappar Socker Potäter, dem Sällskapet förledit år, utaf Herr Professoren Doktor Pippings föräring, disponerade på St. Maria Socken. — Hvarutom

3º Herr Kommissionshandtmätaren Heinricii Memorial af den 6 i denne månad om anskaffningen af Femton Tunnor Potäter för St. Michels och Hirvensalmi församlingar, med Herr Löjtnanten Hammarbäcks qvitto af den 4de äfven i denna månad, på derföre uppburne Sextio Riksdaler, likaledes redan förevarit hos Utskottet för Potatoës planterings medlens förvaltning.

§ 11.

Uti ankommit bref af den 6 innevarande till hade Herr Lagmannen Poppius inbetat, det han icke ännu erhållit betalning Herr Revisions Sekreteraren (Strömbom) den 13 Juli 1 g utgifne Skuldsedel på 200 Riksd. och att icke med säkerhet visste när penningar ana utfalla, eller hvad omgång destill kunna fordras, hvilket här tills vidare tecknades.

§ 12.

Till Ledamöter blefvo föreslagne: Philosophiæ Magistern Herr Daniel Ferdinand Mallén på gravalla vid Fredricshamn af undertecknad Sekreterare; samt Matheseos docens vid Akademi Herr Magister Johan Fredric Hilstedt och Handelsmannen i Åbo Herr Christian Birckstedt, af Herr Magister docens Tolpo.

Är och dag som ofvan

H. Wallenius.

År 1804 den 1 Maj, sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§ 1.

Ordföranden Herr Hof Rätts Rådet Wallerian anmälde att Underskrefven, hvilken enligt 5 § uti Sällskapets Protokoll för den 16 sistvekne Aprill, numera är Sällskapets andra Sekreterare, skulle i dag komma att börja tjenstgöringen i Sällskapet; hvarpå Underskrifven förandet af Protokollet för dagen.

§ 2.

Protokollet för den 16 Aprill sistledne uplästes och justerades; hvarunder 1º, i anledning af dess 1 §, enligt hvilken sten, uti det mål Herr Lands Sekreteraren Sahlberg Bokhållaren Ahlman för detta gjort emot Sällskapet anhängigt, och hvilket de nu vid urtima Häradsting i Kangasala den 6 instundande Juni ärna fullfölja, skulle uti Åbo Rådstufvu Rätt lösas och Sällskapets Fullmägtige Herr vice Häradshöfdingen

Svinhufvud till Uplysning i målet tillsändas, anmäle Sällskapets förste Sekreterare Assessoren Wallenius att han sökt Akten uti Rådstufvurätten, samt vetа, att den vore utlämnad derifrån till Lands-Sekreteraren Sahlberg, och kunde således ej af Sällskapet få lösas. Vid denna underrättelse togo Sällskapet ~~dettamot~~ det beslut, att en afskrift af detta quitto, hvilket Lands-Sekreteraren Sahlberg vederbörligen inlämnat i Rådstufvurätten vid uttagandet af Handlingarne, borde till vice Häradshöfdingen Herr Svinhufvud öfversändas, i stöd hvaraf han sedermera genomläsa Akten hos Lands-Sekreteraren Sahlberg, för att derav veinna de upplysningar i målet som dessa handlingar kunna meddela.

2:o Vid 8:de §, derest förekom Sällskapets beslut att, af de svar, som inkommit på Sällskapets Prisfråga om Allmänna Sockenstämmorna ~~*~~ tjenligaste inrättning och som nu af trycket hade utkommit, Ett Exemplar skulle öfverlämnas åt Hans Majestät Konungen, åt dess Vetenskaps Akademi, m. fl. ~~förutom~~ förutom Sällskapets Sekreterare, om icke äfven de som öfriga samma skrifter redan inkommit med Anmärkning, nämligen Herr Kyrkoherden Mollin, Herr Kyrkoherden Zilius samt Herr Kapitenen Gripenberg borde hvardera med sitt exemplar ihogkommnas, hvilket bifölls af Sällskapet, och skulle desutom ett exemplar öfverlämnas åt Sällskapets Skattmästare Herr Professoren Dr Pipping.

§. 3.

I anseende till Bonden Matts Isaacsons å Anundsby Skattehemman i Karlsby by af Wörå Sokn, som tjenster om Uppodlingar, hvilka genom Syne Instrumenter af den 11 Juli och Sockenstämmo Protokoll af den 28 Augusti förledit År blifvit utredde på det sätter, att han, Matts Isaacsson Antus på sin genom År 1786 skedd klyfning bekomna Andel af Hemmanet, dels genom många onödiga dikens igenkastande och Stenrösens borttagande, dels genom stenbundna utmarksbackars upplösrytande utvidgadt sin åker med ett Tunne- och 24 Kappland, samt hägnat densamma med 456 Alnar Stengärdesgård af 2 alnars höjd och tjocklek, äfvensom han, utom använd möda och omsorg till sitt hobols förbättrande af skoglupen och kärraktig utmark upptagit, dikat och rådjupat äng till sex vinterlass, af hvilket sammanräknade arbete kostnaden värderats till 474 Rikst

hade väl Beredningens tillskott× varit af den tro att en silfversked om 5 lods vigt, med tjenlig skrift borde honom till uppmuntran och belöning tillerkas; men då Sällskapet efterfrågade att sådane slag voro på den orten sällsynte, och derföre förtjente att utmärkas, beslöt Sällskapet, att Han, Matts Isaacsson Antus skulle få en silfverbägare om 10 lods vigt, försedd, såsom tillförene oftast varit, med lämplig påskrift.

× uti dess Protokoll för den 29 Nov. sid. vecknr, och hvilken nu upläses,

1 Maj

§. 4.

Rusthållaren Carl Johan Peterin i Ojskata by af Randasalmi socken, ~~H~~ med sin maka Carl Leskin, enligt Syne-Instrumentet af den 30 ~~sistl~~ Juli, och Sockenstämmo Protokoll af den 11 Sept. förledet år, utom gård i gott stånd varande Husbyggnad, inrättat en Källare af 6 alnar i quadrat och 5 alnars djup, ett gräsdens tjälhus af 9 alnar i fyrkant, och en gård med väggar af gräsden, uppodlat ny åker till 1½ tunnors Råg utsäde, och äng till 40 Kappland, samt planterat årligen 4 kappar Potäter. Sällskapets Beredningens tillskott har, i afseende derpå, och såsom dess Protokoll för den 29 sistledne November och dess utvisar, ansett dessa dannemän hvardera förtjente att med en förgylld silfverbägare om 10 lods vigt hedras, hvilken belöning Sällskapet nu bifölle.

§. 5.

Dikaledes hade Rusthållaren Petter Leskin i Ojskata by af Randasalmi socken, med sin maka Kyrkoherden Carl Gustaf Zille, enligt Syne-Instrument af 3 Aug. och Sockenstämmo Protok. af den 11 September förledit år, jemte annan behöflig och väl behållen byggnad, uppfört en badstuga och stolpa af gräsdet, inrättat en bränn med väggar af gräsdet, och anlagt under en barnings byggnad en källare med gräsdens väggar, uppdragit till hägnad för en del af åkern 37 alnar stengärdesgård, uppodlat ny åker till 1½ tunnas rågutsäde och äng till 4 kappland samt ~~sått~~ sått och planterat (Potatoes planteringen med 5 Kappars årlig sättning) för hvilken Arbetens kostnaden blifvit Sällskapet ville derföre, i likhet med dess Beredningens förslag (i dess Protokoll för den 29 sistl. Nov. §. 6.) att båda män, Petter Leskin och Carl Gustaf Zille, skulle tilldelas till belöning och andra till uppmuntran, hvardera en förgylld Silfverbägare om 10 lods vigt.

§. 6.

Drängen Anders Ivan å Wakerjala gård i Randasalmi Socken, ~~hade~~ som enligt Sockenstämmo Protokoll den 12 December 1802 nu är 80 år gammal, och

öfver 50 år varit på berörde gård i tjenst, samt
utmärkt sig för nyktterhet, redlighet, drahet och klokhet
x af Beredningens Utskottet (i Protokollet för d. 29 Nov. St.) hade x blifvit anmäld att, på bekostnad af sine
lade hurbönderne Herr vice Pastor Jakob Pontan
och Herr Tendrichen Carl Magnus Forsaeus, hvilka
sig dertill villige förklarat, belönas; ~~med det~~
med det vanliga Skattbander af silfver, hvartill
skapet, i anseende till en så ovanligt lång tjenst
tid på samma ställe och öfrigt välförhållande,
nöje ~~tilfalla~~ lämnade sitt bifall.

§. 7.

Eric Johansson, dräng ~~hos~~ på Tempelås i Präst
hade af ~~sin~~ Enke fru Prostinnan Eckman tjenst
Malmar blifvit anmäld, att på hennes bekostnad
erhålla någon belöning för sin 19 åriga trogna
på samma Prästegård, samt för sin alltid nyktra
anständiga lefnad, hvilket allt genom Sockne
Protokoll för den 17 Juli förledet år blifvit bestyrkt. Säll
skapet ansåg derföre honom Eric Johansson förkl
att erhålla utmärkas med den vanliga belöning
ett Skattband af Silfver. (Se Beredn. Utskn. Prot. för den
29 Nov. 1803, §. 6.)

§. 8.

Dernäst föredrogs Sällskapet, Rusthållaren och
kovärden Eric Johanssons Harjattula i Kark
ta Kapell af Nummis Socken, förtjensten om Uppodlingar
hvilka enligt Beredningens Utskottets Protokoll för den 23
§ 7 sistlidne Februari, uti de derstädes åberopade handlingar
bestodo deri, att Han, utom det att han genom omsorg
af sin åker befriat densamma från öfverflödig fuktighet
uppodlat till Potatesplantering ett fördrifvet af
Kyrkoland, och till äng af ett sumpigt Kärr sex tun
land, samt försåfrigt sparsamt och omtänksamt hush
lat med Rusthållets skog; Men Sällskapet kunde icke
anse, dessa Uppodlingar och förtjenster vara af den betydenhet, att
någon belöning derföre kunde honom, Harjattula
tilldömas.

§. 9.

I anseende till betydligheten af de Uppodlingar
som Skattebanden Henric Henricsson Heickilä i Sjö
kais Kapell af Sattmola Socken gjort, och hvilka
genom Syne Instrument af den 11 Juni 1802, bestyr
i allmänn Socknestämma den 12 derpå följande Sept
ber, blifvet så utredde, att Han innom 15 års tid
upodlat af Stenbunden mark 7 Tunneland och
en blöt Kärrmassa 25 Kappland åker, varande i
den förra 56000 Kast sten bortförda, — uptagit
til 7 tamar hobot, och försett dels dessa uppodlingar
dels och flere gamla och sanka ängar inalles med 6
alnar diken; ~~Uti Sällskapet~~, ~~ville Sällskapet~~

~~honom~~ hade väl Sällskapets Beredningens Utskott
§ af dess Protokoll för den 23 Februari innevarande
tillstyrkt honom en belöning af en förgylld Silfver-
om 12 lods vigt; men Sällskapet ville anmo
öka denna belöning, och utsatte den för honom
Eric Henricsson Heickilä till en förgylld Silf-
dagare af 16 lods vigt. 10 maj.

§. 10.

Sällskapet ville äfven med en förgylld Silfverbä-
om 10 lods vigt belöna Skattebonden Zacharis
riesson Kihlholm, i Storrnäs kappell af Yttersby Socken
för de Uppodlingar han, enligt
i Socknestämma af d. 14 Nov. 1802 verificerade
Instrument af den 22 förutgångne Juni, ut-
, bestående i det, att han, innom 18 års tid, uppod-
af Stenbunden mark sem Tunneland ny åker,
ifrån 47500 kast sten blifvit bortsköpade och 1065
mar Stengärdesgård deraf upsatte till 9 quarters
d och höjd, samt äng vid 65 Amars Rödskattning,
hvilken förhöjning derföre blifvit af Beredningens utskottet, i dess
tokoll för den 23 Febr. sistlidne § 9 till belöning rekom-
derad.

§. 11.

Såsom Beredningens Utskottets Protokoll för den
sistlidne Mars och dess 2 § utreder, hade Herr
kofherden Mollin uti Memorial af den 17 sistlidne
mare och dervid fogadt Socknestämmo Protokoll af
23 förutgångne Oktober meddelat en uppgift
de Personer af Allmogen i Karcku, som till följe
Sällskapets den 1 Juni 1801 utfärdade Kungörelse
skaffat Oxar vid Jordbruk och Körslor. I anledning
af hade Beredningens Utskottet tagit dessa Personers
tjenster under granskning och i förhållande der- x i dep. Prot. 13 Mars
anmält dem til belöning hos Sällskapet, § 2.
Sällskapet tog nu saken under öfverläggning, och i
likhet med dess Beredningens Utskotts förslag beslöt:

1:o att Soldaten Johan Willstedt i Heinois, Juby-
gen Jakob Jakobsson Mäkelä i Mäenkylä och
omakare eller torpare sonen Matts Mattsson, som,
dan de förledet år erhållo endast hälften af den
dem tillkomne belöningen, förfarit med Oxars nyttjande,
ulle nu hvardera erhålla andra hälften deraf eller
tillsammans 1 Rdr 24 Sk i Rikesgälds sedlar.

2:o att Prästegårds drängen Carl Mattsson, som äfven detta år
erfarit att köra med Oxar, icke kunde anses berät-
rad till någon belöning, i anseende därtill, att han
1803 fick sitt full belöning.

3:o Att Prästegårds drängarna Eric och Anders Johans-
ner, som med hvar sitt par Oxar både vinter och sum-
r hela det förflutna året kört i allt gårdsbruk, borde
ven erhålla den utsatta belöningen af Tre Rikesdaler
Sk. G. M. hvardera.

4º Att Karimäki Hattu Drängen Anders He[illegible]son, som förledit år erhållit försäkran att om h[illegible] i sitt nyttiga företag fortfore, framdeles blifva [illegible] belöning ihogkommen, och hvilken nu i år med O[illegible] förrättat alla sina Körslor, äfven skulle erhålla belöning af 3 Rdr Riks G. M. och

5º Att Soldaten i Karimäki Johan Ö, som med den nyssnämda Anders Henrichson hela året [illegible] med Oxar enbett och för Rankor, äfvenledes sk[illegible] med en lika belöning (3 Rdr R. G. S.) upmuntras.

§. 12.

Genom de Handlingar, som uti 4 §n af Beredning[illegible] Utskottets Protokoll för den 12 Aprill innevarande [illegible] äro åberopade befanns vara utredt, att Klockaren [illegible] Kärsämäki Kapellförsamling af Pyhäjoki Socken [illegible] dam Parlin, å sitt innehafvande år 1787 utsynade Krono Nybyggeshemman Pychtilä, ~~hade~~ användt [illegible] och ovanlig flit och kostnad. Utom behöflig och [illegible] 434 Rdr 40 ßr värderad Husbyggnad i man- och [illegible] dugård, hade han af grof skog och annan oländig m[illegible] uptagit 9½ tunneland åker, försedd med 2670 fam[illegible] diken, och 970 famnar helståndig gärdesgård, hvar[illegible] han uprödjat inalles 110 Tunne- 13⅞ Kappland Äng [illegible] 139 häckars årlig afkastning, och nedlägger ännu [illegible] trenne sanka mossars uppodling till äng mycket [illegible] te, så att de genom dikning til 1100 famnar och g[illegible] ning til nära 766 famnar redan gifvit mossvall[illegible] till 36 stackeland, af hvilket allt uppodlingsarbete Kostn[illegible] blifvit igenom en lindrig värdering uptagen till 5[illegible] Rdr 28 ßr. äfven som han, sedan år 1784 å [illegible] va Klockaretorpet uprödjat något öfver 20 tunn[illegible] land ny äng som årligen afkastar 20 häckar hö [illegible] lagt sin åker, gärdat den, och försett den med 2[illegible] alnar diken, hvartill kostnaden blifvit pröfvad [illegible] 54 Riksdaler, hvilket sammanräknadt med alt [illegible] öfriga gör 1001 Riksdaler 20 sk. eller för 15 år [illegible] ungefär 66 Rdr 32 ßr om året. Och då til alt detta [illegible] det intygande att, icke allenast alla hans upodling[illegible] äro i mycket godt skick, utan ock att han i sin tj[illegible] och i allmänna sammanlefnaden varit skicklig, [illegible] ständig och flitig, samt år 1803 med framgång ut[illegible] vat vaccinationen; så kunde Sällskapet ej anna[illegible] än med nöje bifalla Beredningsutskottets på an[illegible] da stället gjorda förslag, att nämligen Han, Klock[illegible]

[illegible]in, skulle hedras med Sällskapets belönings Me[illegible] i Silfver att uti en vidhängande Silfverked bä[illegible] å bröstet, samt att han derjemte skulle försäk[illegible] att för dem han vaccinerat, enär Certifikat [illegible] hans skicklighet och behörigen verificerade vacci[illegible]ons längder uptes, undfå det vanliga premium [illegible] 12 skill. för personen.

§. 13.

Torparehustrun Margareta Malmström, som ~~hade~~ [illegible] Herr Kapitenen Bronikowskis Memorial [illegible]en 8 sistl. Febr. och Socknestämmo Protokollet [illegible] Kyrkstätt af den 28 Nov. 1802, hade under Säder[illegible]ten om sommaren nämnde år, någon tid uppe[illegible]it sig, ~~med~~ sin man och 4 barn med bröd, gröt [illegible] valling af Ren- och Islandsmossan, samt bakt bröd [illegible] Kålrötter; hvarföre Beredningsutskottet × hade [illegible]tyrkt, att Sällskapet, i likhet med ~~hvad~~ den be[illegible]ing som för lika berömlig omtanka blifvit [illegible]edhustrun Lisa Johansdotter i Nausis tilförene [illegible]delad, måtte äfven med Tio Riksdaler Riks[illegible]ldsmynt belöna denna Torparehustrun Marga[illegible]a Malmström, hvilket af Sällskapet blef [illegible]tallit.

× i Protok. för d. 12 Apr. inn. år och 5 §n

§. 14.

Åt Jungfru Maria Helena Garvonius, som enligt [illegible]cknestämmo Protokoll från Wesilax af den 8de sistl. [illegible]nuari, i 39 års tid, med utmärkt trohet, flit, skick[illegible]het och drift varit i tjenst, äfven vid Ladugården, [illegible] framledne Herr Kommissions Landtmätaren Ru[illegible]berg och dess efterlefvande Enka Fru Ulrika Teng[illegible]ström, tillade Sällskapet (Enligt Beredn. Utskottets [illegible]rslag uti 6 §. af dess Protok. för den 12 Aprill innev. [illegible]) till belöning en Silfverhalsked med vidhängan[illegible] medaljon, nämligen på bekostnad af Enkefru Ru[illegible]berg, som förklarat sig villig att för densamma an[illegible]ara.

§. 15.

Under det vilkor att Kostnaden af Herr Kyrko[illegible]den Laurin i Malax erlägges, tillade Sällskapet [illegible] hans piga Susanna Thomä dotter Wihelä, som [illegible]ligt 2ne särskilda intyganden från Kalajoki och [illegible]alax af den 21 Aug. 1803 och 27 Jan. 1804, trogit och [illegible] tjent hos honom i 16 år, äfven (enligt det nyss cite[illegible]de Beredn. Utskottets Protokolls 7 §.) en belöning af [illegible] dylikt hederstecken.

§. 16.

Uti det nyss anförda Protokoller och 8 §, hade Sällskapets beredning Utskott på i stad af dersamma städer citerade verifikationer tillskyrkt en dylik belöning, namnligen en Silfver Halsked med vidhängande Medaljon, åt Pigan Valborg Jakobsdotter, som under sin 30 åra tjenstetid tillbragt de sista 16 åren på Kauvaka Kapellansbol och i Wittis socken, och derunder varit dragen, flitig och verksam, samt med synnerlig omsorg vårdat sig om Sadegårdens skötsel; Kommande Herr Kapellanen A. W. Forsnius, såsom dess husbonde att densamma bekosta.

§. 17.

Uti Memorial af den 16 sistl. November, hade Kapellanen i Härmä Herr Carl Fredr. Henbäck ibland annat inberättat om sina vaccinationer i Öfver- och Neder Härmä samt i Kauhava och i 2ne byar af Nykarleby församling: varande deraf att sinna, hvarw Herr Kapellanen, utom det han åren 1791, 1794, och 1797 ympade kopporna på omkring 1200 barn, ifrån den 16 April till den 26 Juli 1803 vaccinerat inalles 481 barn. Och emedan Herr Kapellanen yttrat sig, att han för möda derwid vore tillfyllest belönad genom tillfredsställelsen att hafwa skyddat så många medborgares lif och att hafwa sökt i någon måtto swara mot Sällskaps anskan, hwaraf han har den hedern att wara ledamot, så trodde sig likwäl Sällskapet sig böra lämna honom något wederwäle af aktning och tacksamhet för hans medborgerliga tjenster; och ville derföre tillägga honom ett exemplar af belönings-Medaillen i Silfver. (Jfr. för Beredn. Utskp. Protok. för 25 April innev. år, §. 7.)

§. 18.

Herr Lagmannen och Landssekreteraren i Uleåborgs Län* hade i den 19 sistl. Oktober inkommit med bref till Sekreteraren aflagt en berättelse om de anstalter och det nit han anwändt för att kunna förskaffa frö Potäter uppå de aflägsna socknarna Kemi träsk, Kajana Kuusamo, Pudasjerfwi, och Hyrynsalmi; samt han tillagt, att ett bewis derpå att Sällskaper skulle insatta den ifwer och nitälskan han hyst för detta Sällskapets wälgörliga syftemål, skulle wara honom af stort wärde. I anledning deraf hade Sällskapet Utskott för Potates-plantérings-ärendena anförtrodt Herr Lagmannen hos Sällskapet till undersökande af nagon belöning Sällskapet ägde att tillerkänna honom, Lagmannen Skyndade derföre nu, att tillägga honom, Lagmannen Holmberg, ett exemplar af sin belönings-Medalj i Silfver, såsom ett bewis på dess aktning för hans nit, och dess tacksamhet för hans ifwer och nitälskan uti att arbeta för befordrandet af Sällskapets afsikter.

* Carl G. Holmberg

§. 19.

Tillkallades hade Utskottet för Potates-plantérings-ärenden anmäldt Herr Majoren Georg August von Haartman, till undfående af nagon belöning för den förtjenstfulla omsorg, möda och nit han Herr Majoren anwändt att utbreda och befordra Potatis-odlingen i Paldamo, och därigenom gått Sällskapets önskningar till möte. Sällskapet ville derföre äfwen igenom ett exemplar af belönings-medaljen i Silfwer, betyga honom sin wördnad.

§. 20.

Sällskapets Utskott för Potates-Plantérings-ärenden hade äfwen i sitt Protokoll för den 14 April innev. år, anmält i anledning af Apothekaren i Tammerfors Mad. Herr Ungkjelms Memorial af den 10 sistwekne Februari, anmäld Mademoiselle Laurén och Skomakare Enkan Madam Dahl ifrån Tammerfors til erhållande af någon belöning, och som Sällskapet af nämnde Apothekaren Ungkjelms Memorial, bestyrkt af Ordnings-Rätten i Tammerfors Protokoll af den 22 November 1805, inhämtade att Mamsell Laurén utmärkt sig igenom brödbakning af Potäter, och det så förtjenstfullt och oförtrutet, att hon kallat sig dertill, som befanns wara wäl, smakligt och i wälbehag med Rågbröd till salu för lindrigare pris än Rågbröd där på orten kunde säljas, till de fattiges tjenst; så ville Sällskapet hemse till uppmuntran och belöning tillägga hemne, Mamsell Laurén ett exemplar af sin belönings-Medalj i Silfwer. —— Hwad åter Skomakare Enkan Dahl

15 maj

angår, inhämtade Sällskapet ur de redan omförmälde handlingar, att Hon med oförtruten möda hade utbredt brödbakningen af Potates, samt derigenom derviste, och att hon icke allenast härutinnan varit den första på orten som så bekjent sig och lärt, utan äfven de andra bekjenna sig af denna rättvisa, utan att i det att utvända fruntimmer potates til föda, vande hon underviser det fattiga folket att tillreda den med tillsatts af lifer ragnjäl tillreda en välling, och en nära solid rätt uti Ugnen, hvilka med begärlighet blifvit åten. För sådane förtjenster, dem Dahls förtjenster, ville tillade nu Sällskapet hemne en belöning af Sex Riksdaler i Riksgälds mynt.

§21.

Kyrkoherden i Karlskrona, Mollin hade, uti memorial af den 17 sistl. Januari, hemställt Sällskapet, om icke de, af Sällskapet i dess Kungörelse af den 1 Juni 1801 utsatta premier för denna Karlskrona Socken allmoge som till sina Kårdlar befinde sig af Oxar, borde och hvilka enligt Sällskapets Kungörelse borde med Michaelis detta år uppbördes, i anseende dertill att bruket af Oxar ännu ej kunde anses så rotadt, att dess bestånd vore säkert, för längre tid fortfara. Dertill hade äfven Beredningens Utskottets i sitt Protokoll för den 15 Mars innev. år, stycke. Sällskapet tog detsamma nu, i anseende til de fördelar de af en sådan författning vänta sig för sitt andamål i dessa fall, det beslut, att de utsatte Premierne för Karlskrona Socken allmoge skulle ännu i två år fortfara. Och då Sällskapet erindrade sig att det den 20 sistl Januari (enligt Protokollets den dagen 5 §) hade beslutit att ifrån instundande Michaelis de Premierna för Karlskrona socken upphöra, äfven dylika Praemier skulle utsättas för Vana och Jämshögs Socknars Allmoge; så ville nu Sällskapet, ehuruväl Premierna för Karlskrona blifvit förlängd, likväl icke vidare uppskjuta gerningsställningen af detta sitt beslut, angående Vana och Jämshögs; utan skulle med dylika Praemier som Kungörelsen till Karlskrona af den 1 Juni 1801 utsätter, dessa Socknars allmoge uppmuntras att aflägga sin fordom emot Oxars bruk till jordbrukets

förlor; och hvilka Praemier i 3ne år räknade ifrån Michaeli komme att förvaras. Och borde Kungörelsen härom upsättas och enligt Sällskapets detta mål den 20 sistl. Januari på dett eiterade sätt i dess protokoll upragna beslut afsändas till vederbörande.

1 maj.

§.22.

I anledning af den tillstyrkan som Sällskapets beslut uti 2 § af dess Protokoll för den 12 innevarande April gjort i afseende på en förändring i ledamöternas Antal uti Utskotter för Potatesplanteringens ärenden, och på de grunder som äro utvecklade uti Sällskapets Sekreterares Professoren Doktor Wallenii Memorial af den 15 innevarande April i detta ärende, tog Sällskapet nu beslut, att Utskotter för Potatesplanteringsärenderna kommer att icke allenast att med en Ledamot förstärkas, utan äfven att denna Ledamot skulle tjenstgöra som Sällskapets Ordförande, och Ordförande i Utskottet; Och tillades att detta beslut, skulle icke blott om det nu i fråga varande Utskottet för Potatesplanteringens fondens förvaltning, utan äfven om alla de Utskott, som tillfälligen kunna nämnas skulle utom Sällskapet verkställande åtgärd, på det att Sällskapet på samma tid icke måtte tyngas af hvarje tillfällig Ordförande, utan alla expeditioner ifrån Sällskapet på dess vägnar af dess Ordförande underskrifvas.

§. 23.

I anseende til det medborgerliga handlingar, hvarigenom Sockne Allmänheten i Jämshög sig utmärkt, Herr Adolph Nordgren som att han utom sin åtgärd vid Potatesplanteringens utvidgande, med exempel och underviseningar derom föregått och upmuntrat sina åhörare i Ren- och Jordmossans användande till bröd och annan föda, hvilken sällan väg till. det fattigaste för en tjenstedel sämre än gångbara priset, att vid påkomne sjukdomar gifvit skjutsar och stundom utom botemedel utan betalning, och hvilka tillika med de källor hvarifrån kunskapen om den äro hämtade finnes uti Beredningens utskottets Protokoll för den 15 April och §. 3; ville Sällskapet

skaper i likhet med Beredningens Utskottets på dek
iderade ställer gjorda förslag, att ett bref
skulle till honom afgå, hvaruti Sällskapet skulle
förklara sin belåtenhet med honom sin aktning och tillfred-
ställelse för hans outtrötteliga välmening och
benägenhet att äfven utom Embetet vara i sin
Krets nyttig.

§. 24.

Sockne Adjunkten Nordgren ifrån Tammela hade
uti memorial af den 7 November förledit år
hos Sällskapet rekommenderat förra Nämnde-
mannen Anders Andéta i Suntila by och
Tammela socken till ernående af nåyon be-
löning för sina förtjenster om Potates Plan-
teringens vård att finna denna saks förhållan-
utredt och bestyrkt. Ifrågavarande hade Sällskapet
sig till Theologie Doktorn och Prosten i Tamm
la Arvellius; hvilken alltså igenom bref af
den 12 April hade begärat Sällskapets förkla-
gande. Men då nu Sällskapet af detta bref för-
nam att Anders Andéta väl begagnat sig af
Potates och odlat den med flit på sin lilla fyr-
ningsgård, äfven öfverstyrkad, så väl som andra
derpå orten af fördelarna af denna växt; men
icke gjort nyare mer än som var vanligt på
orten; så förfall denna saken utan Sällska-
pets vidare åtgärd dervid.

§. 25.

Med anledning af Beredningens Utskottets Protokolls
för den 12 instl. April § 10 §, upptagande derpå frågan
huruvida Sällskapet för denna gång borde uppgifva
något Prisämne; men då Sällskapet anmärkte tillfälle
Utskottet som att de sex prisfrågor Sällskapet
redan hade på utelåsande voro tillräckelige, så
beslöts att ingen ny skulle för denna gången
framgifvas.

§. 26.

Derpå tillkännagaf Sekreteraren att på Pris-
frågan om Trädslagterna i Finland hade
svar hade inkommit: № 1. med valspråk: Natu-
ra difficiles explicatas habet, Cicero, och med namn-
sedel, och № 2. med namnsedel och Valspråk:
Diam ut potero, incondite fortasse, sed tamen ut
res possit intelligi. Cicero. samt № 3 med val-
språk: Pater ipse colendi Haud facilem esse viam

Volui, primusque per artem Movit agros curis acuens mor-
talia corda: Nec torpere gravi passus sua regna veterno: Ovidius.

Äfven anmäldes att på Prisfrågan om Tiggeriets hämm-
ande etc. tvenne svar hade inkommit; № 1 med
språk: Det är tvenne olika saker: att skydda lagar, och
lagar de icke tåga, Philipsen. och № 2 med
språk: Hvar enda menniska söka bör, att få sin like
bevaka. — Alla de inkomna svaren skulle gå
som vanligt, till Beredningens Utskottets åtgärd.

1 maj.

Vidare tillkännagaf förste Sekreteraren, att på
frågan om Allens och Tarafvelns förbättring
ej var inkommit; hvarföre således denna fråga
kommer att förfalla.

§. 27.

Derefter upläste Sekreteraren Ekonomie Utskottets
protokoll för den 26 instlidne April, angående ine-
hållande pröfningen af den Ansökan, som den 21 Dec.
1792 blifvit af Ombudsmannen för Uhlmanska ären-
dena Herr Assessoren Bomboff upprättad mellan
Sällskapet och Enkefru Assessorskan Uhlman, och
som sedermera den 23 instl. Febr. blifvit till
Sällskapet ingifven; men Sällskapet upptog med
förbindet deraf til en annan gång.

§. 28.

Vidare upläste till Afgörande Ekonomie Ut-
skottets Protokolls för den 11 April innevarande
år § 9, Angående transporterandet af en af Bor-
garen Israel Sallmberg den 8 Mars 1797 till framl.
Herr Biskopen, Praktikanseren och Kommendören Doktor
Gadolin utgifven Skuldsedel på tvåhundrade Rdr
Riksgälds mynt, på Sällskapet i afräkning på be-
talningen af den Skuld som hvarföre Knapp-
makaren Johan Ahlstedt hos Sällskapet haftar,
och för hvilken Kongl Akademiens härstädes
uppbyggdas fond numera ansparar. Ekonomie
Utskottet hade nämligen ansett säkerheten för
Skuldsedelns värde tillräckelig så framt Sallm-
berg genom vederbörligt bevis skulle utreda att
den indelning som Herr Biskopen Doktor
Gadolin uti Hans (Sallmbergs) i Kyrkoquarteret
under № 132 och 133 ägande gård, verkligen är den
förra, och genom uppvisande af Brandförsäkrings
brefvet samt de för samma gård, samt de gurtlen-
der han vid brandförsäkrings afgifternas erläggande
undfått, bestyrka icke allenast verkligheten af samma
brandförsäkring, utan ock att alla honom vid sådan
förrättning åliggande inbetalningar blifvit tillfulla

utgjorde och afliquiderade, så att i händelse af b[ra]
skada, något hinder ej må möta för utbekom[ma]
de af den ersättning kvartill Reglementet och B[ra]
försäkrings brefvet honom berättiga. Och som m[an]
så väl Brandförsäkrings bref[ver], som quittenserna
samt det fordrade betyget om första inbetaln[ing]
uti Utdrag af Rådstugu Rättens här i Stad[en]
Protokoller voro komne tillhanda och upvist[es]
för Sällskapet; så biföll Sällskapet till Skull[e]
fedebrefs transporterande på mig, antagande d[et]
såsom Kontant uti liquiden mellan mig och
Kongl. Akademiens Nybyggnads Kommitté[n].

§. 29.

Kyrkoherden i Karlskrona Malin hade uti i dag
inkommit Memorial af den 28 April[i], hvaruppläst
jaket inberättar, att uti Socknen nyligen tillförene
Smittkoppor upptagit sig och redan bortryckt många
barn, samt anhållit om Medikamenter. I anse-
de till den hotande faran för Smittkoppsarnas vi-
dare utbredande i landet, i synnerhet i den tillstundande
varmare årstiden, samt under betänkande af de
mycket ryktbara förödelser de anställt i östra delen af
Landet innan de utsände Vaccinatörerne kunnat
möta deras härjning, fann Sällskapet alldt dröjs-
mål vara vådeligt, och föreslog derför Jaken genast
under öfverläggning. Man anmärkte väl att den
lagliknädigaste vägen i detta fall, vore att vända
sig til Landets Provincial Läkare, hvilken borde
infinna sig och söka förekomma det onda, samt
att läkemedel ifrån den sidan, nämligen på ni-
tionalfondens bekostnad kunde erhållas; men så
väl i anseende till faran af tidens utdrägt, till
Provincialmedici många andra göromål, dess ålderdom
och flera omständigheter som kunde medföra många
menniskjors död i brist på hans eller tillräcklig
hjelp, i dessa tid medicinalverkets tillgripet, fadrade Sällskapet vid det beslut, att en
vaccinatör skulle så fort möjligt vara sändas till
orten, för att derstädes igenom vaccinens för-
kommande kraft, förhindra det onda att utbr[ista]
da sig, och derigenom afvärja de förödelser hvar[ar]
med det hotade. Och anmodades Sekreteraren
Assessoren Doktor Wallenius att [sända] derom m[ed]
Herrar Läkare härstädes, så försanstalta att en
skicklig vaccinatör måtte kunna skyndsamt
erhållas.

§. 30.

17 maj

Skattmästarens ingifne quartals förslager utvi-
sar, att Sällskapets enskilda fond vid första Quarta-
vom insättningar af Sällskapets ledamöter samt under
sista Quartalet vunnit en tillväxt af 462 Rdr Bko hvilka
till 459 Rdr. 36 skill. samt under andra Quar-
nyktecknade
taret Febr. Mars och April Månader, 462 Riks Daler
Riksgälds sedlar, hvilka, lagde till Kassans Behållning
31 Oct. 1803, eller vid början af första Quartalet
65 Rdr, 27 Ör 8 rst:n samma myntsort, gör en sum-
af 4387 Rdr 15 skill. 8 rst:n; Och då derifrån af
Utgifterna som enligt Sällskapets Anordningar
liga sig under första Quartalet til 410 Rdr 14 skill.
under det andra til 268 Rdr 38 Ör 8 rst:n som
sammans gör 679 Rdr, 4 skill. 8 rst:n så blifver
Sällskapets enskilda Kassas behållning til tredje Quarta-
eller i Dag 3708 Rdr 11 skill Riks Gälds mynt,
hvilka 919 Rdr 25 skill, äro Anticiperade, 2670.
Ör emot ränta utlånte, samt Kontant i Kassan 118:
Ör 34 skill. Kreditsedlar. Af Ahlmanska Fonden
de Behållningen vid första Quartalets början varit
Rdr 99 Ör 7 rst:n Bankomynt samt 16,912 Rdr
skill. 7 rst:n Riksgälds sedlar. Sedan den tiden hade
i intressen influtet under första Quartalet 122 Rdr
skill, och under det andra 120 Rdr, tillsammans
42, Rdr 4 skill. hvilka lagda till behållningen
an sista året gör en summa af 18. Rdr 29 skill. 7 rst:a
Bankomynt, samt 17,155 Rdr 7 rst:n Riksg. sedlar.
h då derifrån afgår Utgiften, som för första quartalet
teg sig till 281 Rdr 14 Ör och för det andra till
97 Rdr 31 skill. 5 rst:n Riksgälds. som tillsammans
ör 878 Rdr 45 skill. 5 rst:n, så blifver behållningen
i nästa eller 3:e Quartalet 18 Rdr 27 skill. 7 rst:n Bko.
samt 16,276 Rdr 3 skill. 2 rst:a Riksg. sedlar, af hvil-
a Demot Ränta ör utlånte 15,100 Rdr R.G.S:
bestående i Staden 8 Rdr, 12 skill. samt Kontant
Kassan 10. Rdr 17 skill. 7 rst:a Banko mynt och
76 Rdr 3 skill, 2 rst:a Riksgäldssedlar. Bill mark-
da Donations fonden, som vid årets början hade
Kassabehållning af 5619 Rdr 40 skill. 6 rst:a
sedelsedlar, hade under första Quartalet vunnit en
ökning genom influtne Intressen af 46 Rdr 32 Ör
samt under andra Quartalet 124 Rdr att Riks G.S.
vilka tillsammans gör en inkomst af 170 Rdr 32 skill.
h lagde till Kapitalet Behållningen en summa stor
789 Rdr. 24 Ör. 6 rst:n, hvilken summa såsom behållning
Kassan öfverges till nästa Quartal; men af denna

Behållning är 4507 Rdr 37 skill. 4 rtkn emot
ränta utlände, samt Contant i Kassan 1981 Rdr
35 skill. och 2 rtkr allt i Riksgälds Kontorets Bok
åt sedlar.

§. 31.

Till Berednings Utskottets åtgärd remitterades
i dag x följande skrifter:

x utom de redan nämda ärenden på Prästeståndet,

1:o Kandidaten Hanelles Memorial af den 3 April
om Bonden Johan Reuas i Jurva Vaccinationer, med
verificerad förteckning; och med Kandidatens medi-
cinska Dagbok från Ilmola för första Quartalet
af innevarande år.

2:o Kyrkoherden i Muhos Appelgrens Memorial af
den 3:e April med berättelse om Vaccinken för för-
sta Quartalet af detta år, jämte Syne Instrument
af den 29 Sept. 1803, och Läkaren Hamnio Protok. af den
3 Mars, om Nybyggaren Gustaf Johansson Hedlunds
Uppfödlingar.

3:o Enkefru Sterners Memorial af den 11 April med
förteckning på dem hon vaccinerat, jämte Sockenstäm-
al af den 28 April Topelii bevis af den 27 Mars att hon Kunnat Vacci-
nera.

2:o Kyrkoherdens Mol-
lins i Karleby Memorial Protokoll från Kemi af den 9 April derom, samt

4:o Prosten Cajanders i Kemi Memorial af den 10 D
Om belöning åt Fru Sterner för dess vaccinatione

5:o Apothekaren i Åbo Gabr. Treudenthals Mem
al angående anställde kemiska Undersökningar o
Islands-Ren- och Rådmossans beståndsdelar.

6:o Kapitenen och Riddaren Joh. Magn. Brummers Memorial
om Brännvinsbränning af hafra, samt Hymnin
för Hafreadlingen.

7:o Prosten i Pojo Sannholms Memorial af
den 25 Apr. om f.d. Apothekaren Gust. Ehrnroth
Vaccinationer, med förteckning och 12 Skrifven
Skäfter såsom verifikationer på förteckningens in

§. 32.

Till Ekonomie Utskottets åtgärd hänvisades:

1:o Assessoren Bonsdorffs inlämnade Diquid af
21 April emellan Sällskapet och sig såsom Ombud
man för Ahlmanska ärenderna, med 28 bilag
hvarjemte Herr Assessoren anhöll om decharge

2:o Öfversten och Riddaren Gust. Ad. Ehrnrooth
Memorial af den 13 Apr. angående Hattanjää
handeln med nya förslag till Köpebref och Reve
samt en Promemoria af d. 13 Apr. med anmärkn
gar vid de gamla projecterna till samma hand
gar.

3:o Sadelmakaren i Åbo Jonas Lindbergs Memo
al af d. 23 April, med anhållan att emot inteckn
på ½ af lana 200 Rdr Agio sedlar.

Munsterskrifvaren Gust. Henr. Ehrbjörns Memorial
dagande af 1000 Rdrs lån emot inteckning i Ma-
to Skatte Nybygge i Pahtalax by af Ruovesi Sockn.

§. 33.

Till Utskotten för Paradesplanderings medlens för-
ning hänskjöts för i dag

Löjtnant C. M. Aminoffs Memorial af den 8:e
s om Paradesplanderingen i Mendehariver.

§. 34.

Widare föredrogs Sällskapet Prosten i Lappfjerd
anders bref till Herr Öfversten och Riddaren Ba-
Flemming om Tillståndet af en Halsked
nande mans hustrun Greta Henriksdotter Norr-
för Kroppsmpning, samt

Assessoren Wegelii bref, till förste Sekreteraren
ssaren Dr Wallenius, af den 14 April om Svah-
Testamentet och Boksamlingen, — och

Kyrkoherden Mallens i Karleby Memorial af
28 April om fullgörandet af den Kommission
betygda Sällskapets nöje emot några i dage Po-
ts planderare der i orten, hvilket här anteck-
des.

§. 35.

Enligt Instructionen för det till Paradets Medlens
ovallning tillsatta Utskott och dess 1 §, afgick nu Hr
k. och Prof. Doktor Tengström, och som Landshöfv
ths Rådet och Ridd. Porthan med döden afgått, så blefvo
nne nya Ledamöter tillkallade, hvilka voro Kammarrad
nter och Herr Professoren Joh. Gadolin, åtom Ordförandens

§. 36.

Att till d. 1 Nov. utgöra Berednings Utskotter kalla
s: Herr Biskopen och Rektorn Doktor Tengström,
err Majoren och R. Falk, Herr Kapitenen och Ridd
rammer, Herrar Professorerne Hellenius, Johan Gado-
, Gustaf Gadolin och Franzen, Herr Bibliothe-
rien Bonsdorff, Herr Assessoren Bonsdorff,
err Rektoren Bäck, Herr Direktoren Tellberg
amt Herr Handelsman Reuas.

§. 37.

I Ekonomie Utskotter blefvo Ledamöter: Herr
äradshöfdingen Collan, Herr Kammereraren Walklin,
err Theologie Adjunkten Bonsdorff, Herr Assessoren
Björkbom, Herr Akademie Sekreteraren Alanus, Herr
:e Häradshöfdingen Ifvendorff, Herrar Handels-
ian Gestrin, Hjelmerus den äldre, Hjelmerus den
ngre, samt Reinh. Bremer, samt Hofrätts Notarien
Wellan.

§. 38.

Till Ordförande för det ingående halfva året,
allades Herr Öfver Direktoren Adlercreutz.

§. 39

Till Sedamoter i Sällskapet föreslogos
Herr Apothekaren Gabr. Freudenthal, af Sällska-
bets förste Sekret. Assessoren Dr Wallenius, och
Hof Rätts Auscultanten Hr C. Fr. Carenius,
Akademie Kamereraren Widenius.

Är och Dag som ofvan
Gabr. Jfr. Hartman

Å

År 1804 d. 15 Maj sammanträdde Kon.
Finska Hushållnings Sällskapet, och Ordfö-
den, som vid sista session valdes för det
gångna halfåret, Herr Öfver Direktore
Alfving inlog sitt rum för att styra
Ärendernas gång.

§. 1.

Protokollet för den 1 i denna månad justerades, hvarvid
sinde Anmärkningar blefvo gjorde: ~~1:mo~~ 2 §:r der af
förekom, att en Afskrift af detta quitto, Lands Sekre-
ren Sahlberg skulle inlämnat till Råd Hofrätten
här i Staden vid utbekommanden af de Handl
som angå det mål, som han och Bokhållaren Ad
man, för detta gjort emot Sällskapet anhängigt,
som nu vid ultima Häradsting i Kangasala den
instundande Juni åras fullföljas borde öfversän
til Herr vice Häradshöfdingen Swinhufvud jemte
skapets Fullmagtig, på det att han måtte till upp
ning i målet så vida handlingarne hos Herr Lands
kretsaren Sahlberg. Sällskapets förste Sekretera
anmärkte dervid, att han uti Rådhufvudstaden
kunnat erhålla ett sådant quitto, men att Mål
dersstädes, Herr Oman afgifvit ett betyg, hvilk
nu åtven blefvit till Herr vice Häradsh. Swinhuf
afsändt.

Uti §. 28 gjorde Sällskapets förste Sekreterare den
förfrågan hos Sällskapet, om Sällskapet skulle anse
för nödvändigt, att brandförsäkringsbrefvet, som uti
i samma § omtalade ärende och afsigt blefvet i Säll
pets uppvisti, jemte en förklaring af Rättighe
att å vederbörlig ort lyfta penningar i händelse
brandskada, skulle till Sällskapet åtföras, o
af detta till sin säkerhet förvaras. Men då Säll
pet öfverwägade att det ägde till sin säkerhet för
inteckningen, samt att gården vore här i Staden
belägen der således en tämmad elfvada genast vor
kant, ansåg Sällskapet en sådan försigtighet för
öfverflödig, utan skulle Brandförsäkrings brefvet
ägare återställas.

§. 2.

I anledning af Sällskapets Protokolls för den 1 sistlidne
denna månad, 29 §, derest Sällskapets beslut att an-
en Vaccinator till Karelen och trakten derom
ring, hvilken enligt i samma § citerade Memori-
af Kyrkoherden Mallin, hvilade af Smittkop-
norna, anmälde nu Sällska första Sekreteraren
att ~~sådant~~ Sällskapets beslut redan vore verk-
ställdt: Studeranden Gustaf Ad. Leinberg
hade, försedd med Certifikat, Instruktion samt
ett dertill vaccinationsnålen aftrest till den bestämde
orten, såsom vaccinator; till hvilken resa han äf-
ven väl erhållit ett förskott af 20 Riksdaler
Riksgälds Sedl. som blifvet ur Sällskapets Kassa ut-
gifvet, Och hade tillika bref härom afgått
till Herr Kyrkoherden Mallin; hvilket allt
här anteknades.

§. 3.

Första Sekreteraren anmälde, att Herr vice Härads-
höfd. Baron Gust. von Rothen, hvilken varit Säll-
skapets fullmägtig vid sista Tingsmanstinget
i Ruovesi Stad uti målet angående Stadsgården i Tam-
merfors, hvilken i anledning af Ahlmanska Testamen-
tet blifvit tvistig — och om hvilket af Sedan Sista Sällskapet anmäld
det blifvit tvistig — hade, tillfrågad om hvad Pennin-
ge Utgifter han i målet hade haft nödigt att göra,
för att nu af Sällskapet godtgöras, förklarat, att
Qvarten han såsom Sällskapets fullmägtig ville för
sitt hafda besvär hafva några arfvode, eller att han
för Utslaget såsom fallit af en Sällskapets Leda-
mot kommit att utbetala något, utan att den
sanda utgift han gått i och för hvilken ersättning
kunde komma i fråga vore de af honom i målet
erlagde Wadspenningar två Rdr och 24 skill.
Hvilka 2 Rdr 24 skill. således Sällskapet tillfall,
skulle till Häradshöfd. Baron v. Rothen utan-
ordnas.

Enkefru Ahlman

§. 4

Dernäst anmälde Sällskapets förste Sekreterare, att
Kollegan vid Katedral Skolan här i Staden Herr
Magister Laurell hade öfversatt på Finska de bi-
drag till Almanackorne för Finland, hvilka Säll-
skapet till Kongl. Vetenskaps Akademien inlämn-
nadt, jemte en annan afhandling, bestående till
sylnad Landmål. Och som ingen öfverenskommel-
se om belåning för detta Herr Kollegans besvär
blifvit gjorde i förhand, så skulle nu Vedergälln-
den komma att af Sällskapets bestämmas hvarföre
Sällskapet hänvisade denna sak till sitt ~~Bordning~~

Ekonomie Utskotts utlåtande.

§. 5.

Förste Sekreteraren uplåste nu en Annons som blifvit införd uti innevarande års Inrikes tidningar Nrs 47 och 49, angående Potatoes plantering uti Inga Socken i Nyland. Anteckningen till denna Annons hade blifvit tagen af det utdrag af Kongl. Finska Hushållnings sällskapets berättelse om Potatesplanteringens tillstånd i landet som förledne sommar i samma Tidningar under Nr 63 och Nr 64 blifvit införd, och i det ti och skulle enligt denna Annoncens delse sällskapet gått förbi Inga Socken och upgift andra som mindre än den utmärkt sig för Potatoes Planteringen, hvartill Annoncens förfat re trodde orsaken ligga; det att Upgiften om Potates Kulturen i ofta nämnde Inga Socken torde förekommit sällskapet öfverspänd, hvarföre han nu ville inför Allmänheten förklara, att den Upgift som skulle för Afskattningen och plantering 1802 blifvit sällskapet meddelad, bestigande sig efter hans mening högst togs till 515 tunnors utsäde 5150 tunnors bärgning, icke hade något dermed att än att den vore för liten tillagen, emedan denna Rotväxt både allmänt och i stort odlas i socknen de 8 böndet som sätta mer sätta ut åtminstone 3 till 4 tunnor, men att andra hemmansbrukare bergat ända til 150 och 170 tunnor, samt att början med denna plantering i denna socken går långt tillbaka, emedan denna rotväxt inkommit med de Blaiksmeder som på 1730 talet blifvit hämtade ifrån Saxen til Fagerviks bruk. — Derjemte upläste Sekreteraren Ett bref ifrån Ryttmästaren Hisinger af den 8 Sept. 1802, innehållande de underrättelser om Potatesplanteringen uti Inga Socken, som til Sällskapet för det året inkommit; med då deraf inhämtades att ingen underrättelse erhållits om Inga Socken Potatesafskattning för det året, warken på detaljen eller för hela Socknen in summa upgiften som det uti Annonsen yrkades, så kunde Sällskapet ej annat än anse den slugga denna Annons fynden kasta på Sällskapets noggrannhet i sina upgifter för obefogad, och tog det skäl, att denna Annons för samma tidningar skulle upsättas och införas, hvarutinnan Sällskapet skulle förklara orsaken till sitt förhållande, samt således rättfärdiga sig inför Allmänheten.

§. 6.

Derefter uplästes ett Memorial af i dag (d. 15 Maj 1804) af Herr Professor Franzén, hvaruti Han, 15 maj
att hafva upgifvit de skäl hvarföre flera personer skriften icke bära sig i vart land, och hvarföre Redet äfven Sällskapets Dagbok icke utan skada kunde kunna fortsättas jemte förfaggaren sett sig föranlåtad att afsäga sig förtagen derföre; ja utan han, såsom Redaktör af Åbo Tidning, uti ett Herr Biskopen och Pro Kanslieren Doktor Nyström hos Beredn. Utskottet gjorda förslag att Åbo Tidning införa de underrättelser, som Sällskapet ville meddela sina frånvarande ledamöter sina öfriga Landsmän om sina göromål, såsom löpande Artikel under sin egen rubrik. Herr Professoren erbjuder sig derjemte, att, i fall Prenumerantersantal igenom denna omständighet skulle komma för tidningen åtgå, skulle han så länge han vore desse förläggare, erlägga derföre till Sällskapet en viss svarande afgift, hvilken han ämnade använda till sekreterarens såsom tillökning på hans lön, emedan han i all händelse vore förbunden att för dagboksens redaktion, och hvilken nu äfven, all detta förslag skulle antagas komme att befrija det upsättandet som Korrekturen af de införda underrättelserna — och fördenskull utsäfter Herr Professorsig att för detta hälfte, vid årets slut betala Rdr; i fall Prenumeranternas antal så skulle sig att de tjena till 300 st, til hvilket antal samm ej hunnit. — Och emedan den fråga redan vid i beredningen Utskottet öfverlagd, så ville Sällsnets genast taga sitt beslut; då icke allenast fessor Franzens förslag med nöje emottogs och lags, utan Kommer äfven så snart möjligt är fråga med dessa Underrättelsers införande i Åbo tidningen att göras, hälft den vanliga berättelsen för första maj, nu äfven kunna införas, och derjemte underrättelse kunde borde lämnas Allmänheten om förändringen Sällskapets Dagbok, till en löpande artikel Åbo tidning.

§. 7.

I sammanhang härmed hemställde Sällskapets förerande Sekreterare, om Andra Sekreterarens lön hädanefter kommer att i Sällskapets Stat upta skulle beräknas ifrån antingen ifrån den 16 April valet gick för sig eller ifrån den 1 maj, då tjenstingen började, och förklarade Sällskapet, att den beräkning kommer att ske ifrån den 1 maj, som i alla afseenden den tjenligaste och den enda rigade.

§. 8.

Sedermera uplästes Berednings Utskottets Protokoll för den 29 sistledne November §§. 1, 2, 3, — den 23 Jan. §§. 2. 3. 4. 5. 6. 10. 11. 12. och för d. 25 April, hvilka hållit utom §. 7. hvilka efter vanligheten blefvo bordet liggande; dock bestäds i anledn. af 5 §; i förra de dags Protokoll, att Landtmätaren Schörings berät- se om Laivanpä och Taipala mossars upodling skulle

§. 9.

Till Sällskapets Beredningsutskott hänvisades för i 1:o Adjunkten Henr. Wetkmans Memorial, inkommi den 8de Innev. innehållande ansökning om arfvode för Vaccinationer i Kyro och Skatis Socknar, jemte verifi- rad förteckning på dem han vaccinerat.

2:o Prosten Cajanders Quartals berättelse ifrån Ki- mi för Januari, Februari och Mars månader innevar- de år.

3:o Studeranden Herr Bäckers Memorial af den 7 Mars 1804, angående dess vaccinationer i Nurpes, je- förteckning och Verifikationer.

§. 10.

Till Beredningsutskottet för Potatoes-plantering ärenden hänvisades endast en skrift för denna dagen; nemligen,

Landtmätaren A. Schörings Memorial af den 2 April, angående Utdelningen af Fröpotäter uti Sock- Socknens Kapeller, jemte räkning och bevis öfver gång- na priser på fröpotäter i Orten.

hvarförutan hade, sedan sista sammankomsten, till Sällskapet inkommit, men redan i Utskotter förevari

Brukspatron Enoch Naukkers Berättelse af d. 14 April 1804, om sin anstalt om fröpotatoes för Rangasniemi Socken.

§. 11.

Igenom vanlig ballottering inkallades i dag t Sedamäter af Sällskapet

1:o Philosophiae Magistern Herr Daniel Jer- nand Mallen, boende på Oravalla gård i Walkiala Socken i Ryska Finland.

2:o Magister Dorens här vid Akademien Her Johan Fredric Aldfvedt. samt

3:o Handelsmannen här i staden Birk Herr Christian Birkstedt.

År och Dag som ofvan

Gabr. Jac. Hartman

År 1804 d. 1 Juni sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Sedamäter.

§. 1.

Protokollet för den 15 i förledne Månad lästes och Justerades.

§. 2.

Med anledning af 5 § i nyssnämnde Protokoll, i förekom det beslut att en förklaring till bemöfan- af den angående Potatoes Kulturen i Ingå Socken Potatesskrifningarna införda [illegible] underrättelse, skulle up- tas, och i samma tidningar införas; blef nu Upp- och till införande gillad följande Upsatts.

„ Om den nyttiga Potatoës-planteringens förkofran och i Ingå Socken af Nylands Län har Allmänheten, i des- Tidningar N:o 47 och 49, icke långesedan fått emottaga hade detaljerad och glädjande underrättelse. Att Socknen 1802, efter utsatte 515 tunnor, inbergat 5150, eller åtnjut- hvad 10de Kornet, förefallet icke otroligt, då en lika Räkning, åtnjuten i andra finska Orter icke varit o- lig. Totala åringen var imedlertid, så mycket Kongl. ska Hushållnings Sällskapet nu känner, större än dagon annan Socken af Finland, och skulle, om den vorlunda och tidigare, än genom allmänna Dagbladen i år, hade kommit till Sällskapets Kännedom, icke sedt förbigången i dess underdåniga berättelse till ngst. Majt. Sällskapet kan icke vidkännas den före- else att hafva velat dölja samingen för en Kunk- lig Konung; och under sitt eget ifriga bemödande förskynda en plantering, till hvars befrämjande i underdånighet begärt och erhållit ett publikt un- blad, hvarför skulle det förtiga, att försumligare var, som icke äro i behof att så deltaga i sin erhets ädliga välgerning? — Den enda uppgift n Ingå, som till Sällskapet år 1802 inkom, inne- ll ej mera, än att „ Potaterne på 1750 taler blefvo ten införde af de då till Fagervika Bruk insförskrefne Blekspreder, från hvilka de årligen utspridt sig andra under Bruket liggande egendomar; att plan- igen nu var allmän, och åsen hos Allmogen, efter à 10 tunnors Utsättning, afskaffade på ett beqvämt 100 tunnor; samt att någon ersättning, uppmuntran andra publika anstalter, eller i Socknarna der- ring, således icke voro nödiga. „ Hufvudsumman denna uppgift, som lika med de öfriga, medvandrigt mycket mandrages, medtalad redan den 8 September 1802, icke möjligen kunde bestämma behoppet af Socknens Po- ës intagt för det året, sökte Sällskapet uti sin ofvan opade underdåniga berättelse på följande sätt antrycka:

× Åbetidning in- föras.

»I Nylands och Tavastehus län har Sällskapet hvarken »sistledne (1802) eller något af de föregående åren behaft »vaga nagon Kostsammare eller speciel åtgärd, helst »Planteringen der länge varit känd och åt minstone »i mått ökad, samt i synnerhet, i Nyländska delen af »Kastningedamer, för Brakens och Parasitgrenarnes »hop, både ombärlig och lönande:» hvarigenom sig »ektligen Sällskapet tydligen erkänt, att vid Brakens Paradoxis planteringen kunnat vara länge tid kän och ofvad än på andra orter, ehuru Sällskapet då fråga är om något helt af de finska länen, anser tror der vara en penning, att Åbo och Björneborgs Hus linge åsine » mera och längre, än något af de öfrige, vare med samma plantering bekant,» hvilken Sällskapet Uppgift visserligen icke kan med en enda Sockens exempel vederlaggas.

Underrättelser om gagneliga näringars framsteg och tillväxt äro för Sällskapet lika som för hvarje Sällskapsbroder vän, hugnande, och eliqva jämväl tävlorika uppmuntrande, i den mon som de föreena fullständighet med Sanning och pålitlighet; men Sällskapet kan nödvändighetsvis icke meddela dem ostörligare än det sjelf dem erhållit, och annat har ej heller kunnat tända i förevarande fall. Åbo d. 15 Maj 1804.

På befallning
J. J. Wallenius

§. 3.

Uti Brev af den 19 nyssförflutne Maj, hade Kaptenen Leinberg, som nu, enligt Sällskapets Protokoll för den 15 i samma Månad och 2 §:te, utsågs såsom Vaccinatör uti Karelen Socken, hade inberätta, att Pedagogen i Åbo Herr Rabbi Calamnius som af Leinberg blifvit i vaccinerande underrättad erhållit Certifikat, såsom nu vistande i Karkku Socken, ville derstädes fortsätta och befordra vaccinen emot de sig mer och mer utbredande Kopporna, hvaremot han för sin del erhållit om utvidgad Instruktion, att äfven få vaccinera uti näststående de socknar: Mouhijerfvi, Kyro och Birkala. Sällskapet härvid tagit i Omständigheterna och lernas läge i öfvervägande, beslöt, att Leinberg skulle få utvidgad Instruktion till Mouhijerfvi Socken, att derstädes vaccinera, under det Calamnius vaccinerade i Karelen; men att Kyro, i hvilken nyss hade Adjunkten Wetkinan hade, enligt verkställt memorial som inkom den 4 dito sistledne Maj vaccinerat, samt underrätt Sockens Klockare i dennes förrättning, ej nu kunde anses vara i behof af berga närvaro och åtgärd, och att Birkala Socken, låg invid Tammerfors, hvarest kunnas flera vaccinatörer, icke heller kunde anses berättigad till

1 Juni

omedelbara hjelp. Likväl borde Herr Leinberg underrätta Sällskapet om Kopparnas förhållande derå den, på det att Sällskapet derefter måtte taga de åtgärder som skulle påfinnas nödiga.

I sammanhang härmed anmälde Herr Professoren och Riddaren Pipping, att Kandidaten Aspelmark, som varit af Sällskapet utskickad till östra delen af Nyland derstädes vaccinera, kommer nu att resa till Björneborg för att derstädes biträda Regementsläkaren, och ämnade der tillbringa sommaren; I anledning deraf hade han förklarat sig villig att derstädes i orten deromkring vaccinera Allmogens barn, i Sällskapet vitle förse honom med sin rekommendation; hvarföre Sällskapet gerned önskade sätt till, skolandes Han, Kandidaten Aspelmark, försälla af Sällskapet ett Rekommendations bref i likhet med det han förut erhållit till den han trakter af Landet.

§. 4.

Sedan nu så många anskaffningar inkommit till erhållande af den af Kongl. Maj:t nådigst beviljade utsättning för Allmogens i Finland barns vaccinerande, hvilka anskaffningar dagligen förökades, hvarföre att Sällskapets kassa redan, i anseende till de, att de utsände vaccinatörerna, deras anticiperade summor, mycket graverad; så fann Sällskapet nödvändigt göra ett försök, att om möjligt vore kunna Kongl. Statsmedlen utfå de af Konungens nådigst beviljade medel till befordrande af Kopporning och vaccin i Finland. Ett bref borde derföre till Nåds Sekreteraren, i detta ärende, hvari de skildras nödvändigheten af snar hjelp detta afseende, emedan elljest, en så god sak, som vore bragt i så god gång, kunde afstadna Sällskapets benådande, samt Konungens nådiga vördnad i detta fall blifva utan önskad nytta verkande.

§. 5.

Demnäst upläses ett bref till Sällskapet ifrån A. Wetkinan, maklare vid Bokauktionsverket i Stockholm, den 15 Maj detta år, hvari han ger tillkänna resten af Ekon. Intendenten Fischerströms Bokauktion skulle den 30, samma månad, försäljas, erbjöd sig att intropa för Sällskapets räkning, all Sällskapet skulle åstunda några af desse böcker, begära åsven Kataloger med följde. — Men såsom Tiden nu alloredan var förbi, så kunde med nyen vidare befattning tagas.

§. 6.

Herr Assessoren Fr. W. Tillman hade uti Memorial af den 28 Maj 1804 och som nu föredrogs, anmäla berättat, att han, den första i samma månad utförde 1:r Bevis Kapell Kyrka af Uskela Socken, hade blifvit stäldt den, att Kyrkovärdsdottren derstädes Stina Jo[hans] hans dotter Turri, af Sällskapet tillmätade belöning af en Halsked med vidhängande Medaljon af Silf[ver] hvilket här anteknades.

§. 7.

Sedermera upläste Berednings Utskottets Protokoll för den 29 sistledne November, 1:a §:n, angående den Afhandling om Linhanteringen hos Helsingarne och Angermanländningar, som Herr Bergmästaren Christiernin i Uleåborg hade, i anledning af de uti Hushålls underrättelserne för menige man, Sällskapet införde anmärkningar om Linskörden, och som ett bidrag dertill, blifvit författad och till Sällskapet den 24 Augusti 1803 inkommit; och hvilken Afhandling Utskotter hade ansett förtjent att ett Rum i Sällskapets handlingar, samt författaren i likhet med Sällskapets beslut af den 1:a Jun[i] 1802, berättigad till ett exemplar af Ahlmanska Tidningen i tillgift; hvilket Sällskapet i hela [illegible] vidd bifölls.

2:o Uti 2:a § af samma Protokoll, hade Beredn[ings] Utskottet anvist Herr Prosten Castrens Korresp[on]dent berättelse för 2:a, samt Herr Löjtnanten Sj[ö]borgs och Herr Kandidaten Hamellers Anteckningar för tredje quartalet af förledet år, den förstnämde från Siena, den andres från Himmerjoki, och den sistnämdes från Simola, såväl som Herr Lektoren Borg[ströms] i Memorial af den 25 sistledne Oktober tillämnade underrättelser om årsväxten vid Borgå, — vanligt bruk för Sällskapets Dagbok; men i anseende till Sällskapets under den 15 Maj och i dess Protokoll för den dagen 6 § införde, tagna beslut, [illegible] nu dessa handlingar i kort utdrag komma att Åbo tidningen införas.

3:e Uti 3:e § i samma Protokoll hade Beredningens Utskottet förehaft Kandidaten Carl Gabriel Dietz under den 14 November 1803 afgifne skriftelige berättelse om förloppet af sin Vaccinationsresa i medlersta delen af Österbotten; och hade derom anteckna[t] de underrättelser Herr Kandidaten lämnat, om [illegible] sitt vaccinerade Personer haft denna operation och försett med Certifikater, dem han vaccinerat, med

1 Juni

de dikta blifvit anmärkt, att Han till åtanka och föranledning föreslagit Adjunctus Pastoris i Kalajoki [illegible] Simon Björklof, som under föregående Sommar hade lyckligen ympat Koppor på Allmogens barn [illegible] i Socknen till ett antal af något öfver 300, hvarvid Utskotter hade menat att ingen slutlig åtgärd kunde tagas, innan Herr Adjunkten verkligen bestyrkt denna sin förrättning, och Kongl. Maj:t Nåder utlåtit sig öfver Sällskapets underdåniga förslag i dess Skrifvelse af den 1:a Oktober 1803; tillvid hvilken Utskottets tanka Sällskapet nu fann intet att ändra. Slutligen hade Beredningens Utskott tillbyrkt att Hyspad sakliga Synebetter af Herr Kandidatens anteckningar och inpassade Underrättelser skulle i Handlingarna komma till Allmänhetens kännskap; men i anseende dertill att dessa underrättelser till dess skulle tilgifna för gamlas, ville Sällskapet, att de skulle i Utdrag införas i Tidningarna.

I anledning af denna Vaccinations sak, log Sällskapet öfven der beslut, att jemte Underrättelsen om de Ympade som skulle komma att i tidningarne meddelas Allmänheten, borde en provisionell Underrättelse om Villkoren och de nödiga Verifikationerna för att af Sällskapet kunna erhålla Å nagon belöning för vaccinationer, ingå, på det att vederbörande måtte hafva sig bekant hvad Sällskapet i sådant afseende fordrade. Hvarvid likväl tillkännagafs att dessa reglor icke endast skulle gälla tills dess Kongl. Maj:t i nåder meddelt Sällskapet sina den af Sällskapet i detta afseende i underdånighet gjorda hemställan.

4:o Uti 3:e §:n af sist Protokoll för den 23 Febr[uari] innevarande år, och hvilken nu upläste, hade Beredningens Utskottet utur Herr Magister Jakob Wegelii under den 1 sistl. December till Sällskapet ingifna berättelse om förloppet af sin Vaccinations resa i södra Österbotten, antecknat att Vaccinen derstädes [illegible] varit Ränd och af flera, hvilka der [illegible] emottagne, blifvit utsprungna, ehuruväl, såsom ordet i Herr Magisterns berättelse lyder, förhända icke öfver[illegible] med nog påtaglighet — att Herr Magistern sjelf med framgång vaccinerat 2441 af Allmogens barn; samt att han undervisat och med Certifikater om vunnen [illegible]ning, Kännedom och färdighet i Vaccinationen försett [illegible] Elever, hvilkas namn likaledes stå i Beredningens Utskottets Protokoll upptagne. Hvad Utskottet

i afseende på Herr Magisterns hemställan om Kapp-
och nödvändig[heten] af dess inskränk-ning, ympningens skadlighet, hade anstått böra gälla, nämli-
gen hvad Sällskapet utlåtit sig i sitt Protokoll på
den 1a Febr. detta år, §. 3:, om ett dylikt förslag af
Herr Prosten Doktor Hagg; kunde Sällskapet i
anser ej annat än bifalla, äfven som den af Utskottet i
Sällskapets fastställelse af Herr rekommenderade
af Hr Magistern gjorda tillägg[ningen], att hvarje
Vaccinatör måtte ålägga[s] besöka de vaccinera-
de på 6te, 7de eller 8de dygnet efter operationen,
för att utröna om Vaccinen varit äkta; Sällskapet
fann nödvändigheten deraf, [i]anse bestod, att, [om] hvar
Vaccinatör borde härefter, icke allenast vara för-
sedd med behörigt[a] stämpelbevis att han den och den
vaccinerat, utan borde det i samma bevis äfven
vara verificeradt att han [per]sonligen besökt de vaccinerade, och kunde således vara för-
sedd om riktigheten och pålitligheten af vaccinen
het, emedan eljest vid en Koppepidemi flera för-
vaccinerade personer kunde till for men för de
goda saken blifva angripne — — Hvad åter de
Ekonomiska Anmerkningarne i Herr Magisterns
Berättelse anginge, ville Sällskapet att dermed
förfaras i likhet med hvad här nyss, angående
Lidaden Diederichs berättelse, bestäkte —

§. 8.

Första Sekreterarен Herr Assessor Wallenius
nälde att Studeranden Tuppelius hade lagt, att
till Sällskapets nästa Session eller den 15 Juni
le hafva Berättelsen om sin Vaccinations-resa je
de räkningarne derföre färdiga och innan dess
na inlämna dem; samt att han för en angelägen
resas skull vore tvungen att med det första öfver-
ge orten; hvarföre Herr Assessoren hos Sällskapet
gjorde den förfrågan, om Räkningarne då de in-
me skulle få direkte meddelas Ekonomie Utskottet
för att af dessamma granskas, på det att Sällskapet
vid nästa Session måtte derföre lägga sitt beslut
[i] denna sak; hvilket af Sällskapet blef bifallet.

§. 9.

Upläses Herr Öfver-Direktörens Alstroems Memorial af
den 1a December 1803, angående Oxars skoning
Raukors nyttjande eller åtminstone mankok, i stäl-
för de nu brukliga Hornoken, på dessa Dragare
samt derjemte Beredningens Utskottets Protokoll för den
Febr. 1804, §. 4, hvari Utskottet denna sak behandlat
Utskottet hade nämligen, vid frågan om Oxars skoning

att sig böra göra den anmärkningen, att, ehuruväl en
gång och verklig Erfarenhet i Östergötland, hvarpå Herr
Öfverdirektören i sitt memorial åberopar sig, satte nyttan
af det föreslagna skoningssättet i fråga utom tvifvel-
nägra dylikheter anförda erfarenheter i detta
ende borde tjena såsom uppmaning till nyttjandet
samhet vid beskaffenheter, emedan Oxarnas tunnare
fvar gjorde ett förskjutande dervid bättre och sädligare
vid hästars skoning. Sällskapet fann vigten af den-
anmärkning, och tillade, att denna sköra hyfvelse-
ligen angå unga Oxar, hvars klofvar ännu ej vun-
tillbörlig hårdga, och att således egentligen endast
re Oxar borde beskos; men att derjemte det nyttjan-
nde till att stärka klöfven och befordra dess tjock-
, om man, såsom äfven på vissa orter sades vara brukligt,
rappade och skar hofvarne under det Oxarne
ro yngre och Herr mark anmärkte Ordföranden
Öfverdirektören Alstroem, att han sett bestämma-
ske, utan att Oxen behöfde fällas onekligen på-
nen någon påstod vara nödvändigt, emedan den lätt från yngre ancer
nde vänjas att låta hålla sin fot, såsom hästen,
att (då) halen för stånglarne, väl kunde med tryck
spikbord göras i klofven, och att icke drifning vara
dvändig, såsom det berättades att någon här i orten
sig tvungen att verkställa för klofvens hårdhet skull.
Hvad åter Oxarnes hållande angick, hade Utskottet sam-
stämt med Memorialets författare uti verkligheten
deras nytta framför Hornoken, eller och jemte den,
som bestämmad igenom flera längre tids erfarenhet;
med instämde äfven Sällskapet; endast angående deras
om uppstod en skiljaktighet i meningarne. Herr Öfver-
ektören åberopade sig en mångårig erfarenhet öfver
ligheten af sådane som dem han till modell
lämnat jemte memorialet; men andra voro af den
nken att ej slags rankor med större bråkningar
ler bogarnas kam, lage och rörelser, voro tjenli-
re, och begärlige, samt att sådane skulle vara
bruk i Wirmo Socken; Men alle stämde tvenne,
det att Oxar med rankor draga starkare, och med
ndre olägenheter för dem sjelfva; hvartill denne kom,
att om man brukade bettsel, antingen med eller utan tränsa
ulle de lättare låta styra sig, samt således igenom
lla anstalter med skor, Rankor och bettsel kunna
flera afseenden göra mångdubbel nytta. — I af-
ende härpå lag Sällskapet det beslut, att en
derrättelse härom skulle införas i Åbo tidningen
allmänheten derjemte uppmuntras till att söka ut-
va unga Oxar att draga med Rankor, som att stå

att de, vid minsta tecken till skygg
på qvickum, ge
nsflyttas när,
mare åt klof-
vens kant, så vo-
re hvarken nä-
gon fara derför-
att befrukta ej
eller någon

som nogast
ad'ra efter
examen anko
tog ar;
?

i finska kor-
terna

i Juni

för skoning och att då de blefve tälde ifrån dem. M
deller skulle sätt[a] [b]eder Sällskapet, och Öfverstelöjtnanten Fr
vinna, lofvade draga försorg om, att vid alla Fam
höfdinge gästen i Landet skulle finnas modeller på
skorna i fall någon velle om dem och deras form
skulle sig en fullständigare kunskap än den
igenom beskrifning kan meddelas och inhämta
mälde förklaras
hvaremot Sällskapets önskan att erhålla del
de upplysningar om tjenligare form och brukn
sätt så väl för det ena som det andra af desse
uppgifters föremål, hvilka erfarenheten kunde gi
va vid handen.

§. 10.

Demäst upläses 6te 4ne af Berednings Utskottets
nyss anförda Protokoll, hvaruti förekommer Utsk
lets betänkande öfver Sekreteraren Adjunkten i M
Herr Mendelins Vaccinationer ifrån den 16 Sept.
1802 till den 13 November 1803; Men som Sällskap
öej dermed kunde taga någon befattning utan
; skulle detta ärende tills vi
re komma att ligga.

Sammaledes upläses 10 4ne ur samma Protokoll
hvaruti Utskottet, utur Herr Kyrkoherden Joh. Gum
ri Memorial af den 9 November 1803, angående Hush
ningens tillstånd i Lappo Socken af Wasa Län, hade
anmärkt, hvad åsyftade i Hr Magister Jac. Wegelii Pr
rättelse (se här ofvanföre §. 7, Mom. 4) befanndes, att
kerbruket derstädes varit i en synnerlig belägenhet; men att
der brukliga Fäfä, harts och terpentins brännandet
skogarne aftagit, har der börjat repa sig, och hvilka
åsyftan här anteckenades, utan att något vidare derom
för det närvarande lyttes vara att göra.

§. 11.

Uti 11 och 12 5ne af samma Protokoll, hade
skotter till vanligt bruk för Dagboken häfwitt N
hyssande Sekreterarens Herr Professoren Ströms, P
Probsten C. Cygnæi och Herr Commissions
marien Nauckhés Berättelser från Nykyrka, Tafv
hus och Lochtea, samt Anonymens i Nyländska
skärgården (P—l) anteckningar öfver Augusti, Septemb
och Oktober månader, åsyftade Adjuncti Retorii i V
Henric Wigelii Vädersleks Observationer derifrån för sa
ma tid, och Korrespondenten Sedamnden för Karpo,
Sekreteraren Mjöéns Berättelse för tredje quartalet af
ledne år; och Men dessa komma nu ännu
i 6te 4ne af dess Protokoll för den 15 Maj näst
maj; att
samtliga till införande i kort utdrag för
skrifningar.

Sällskapet fattade
om händer de
af K. M:t i nåde
till sådant ända-
mål designerade
medel,

i samma skrift anförda
Hvad åter den sistnämndes derom för Kallkyd-
ng angår, så hade Utskotter derwid gjort den an-
erkningen, att det omsag Sekret. Mjöéns Erfaren-
r för i det hela oförtäckelig, emedan enligt andra
shållares uppgifter, Kalkens nyttjande väl i bör-
skulle pådrifva vegetation, men att den sedes-
ra liksom igenom en öfverspänning, utkommer
nnast och sednas, at den sedan behäftes i sam-
man så mycket mer gödning, om den sedes-
rd skall bära sådd. Härjemte uppläste Sorts
kreteraren en öfversättning af detta ämne rörande
ke, uti Briegers ekonomisk-cameralistiske
skriften, Första Samandrag af följande Sydelse." Kalk
ngen egentlig gödsel, eller tillbringar ej åkern, e-
tligen sagt, någon ny strukturbarhet och näring, utan upp-
r blott de näringsämnen, som finnas, gör dem använd-
r och dreifver dem att inga i växternas kärl. Men
kädning för ofta, eller oftare än hvart 9de, 12te eller
de år använd, utan tillsatts af egentlig gödsel, skadar
än gagnar. För öfrigt upplöser och uppvärmer kal-
all fastare, tyngre och kallare jord, så framt den
är upptyld af kallsyra, och Vatten af dem ej afsedes,
all sig hård, kall ler- och dy-jord blir dock derav lösare
mera öppen för verkningarne af luft och sol, följakte-
en åfven varmare." Sällskapet som tog denna sak i öf-
vägande trodde derföre bäst, att jemte det en uppmuntran
bruk af Kalk på sådane slags jord, blefve, så- (verkställdt)
utdrag af Sekreteraren Mjöéns Skrift, blefve allmän-
, så tillgjord, meddelad, skulle en varning för dess misbruk
lingen så ofta eller på en jordmon som naturligen
lle skadas af Kalkens inverkningar, hvarjemte Sällskapet anskade
ja del af hvad Lofvan deras Erfarenhet, som med detta gödnings sätt skulle
göra försök, kunde
uplysa om för-
delarne af dess
bruk.

§. 12.

För första gången Upläses Beredning Utskottets
rotokoll för den 12 Maj 1804. §§. 2, 3, och 4 i hvilken
nan förekom Herr Kapitenen och Riddaren Brummers
slag att af mältad Hafra bränna bränvin, hvarvid
dan i Sällskapet påstod att dranken af mältad sådd vore
beskaffen olaglig om icke skadlig, och att följaktligen
sådan method icke vore att hos Allmänheten recommendera;
lket här anteckenades. — vidare upläses §§. 5, 6, och 7.

§. 13.

Af inkomna Skrifter förvistes till Beredning Ut-
ttets vanliga åtgärd:

1mo Sokne Stämmo Protokolls Utdrag ifrån Borgå af d:n 2 April. 1804.
gående Korporalen Erik Ek's Vaccinationer, med
teckning på dem han vaccinerat.

2do Sokne Stämmo Protokolls Utdrag ifrån Lupois

af Euraåmiens Socken
Hyssell Kyrka af d. 21 May 1804, angående belo-
för Hushållerskan Lisa Mårtens dotter, för desp. tro-
variga tjenst hos afsedne Prosten Ephr. Carenius.

3:o Prosten Cygnäi Meteorologiska Observatio-
hållne i Jakobstads Stad ifrån November 1803, til
och med April 1804.

§. 14.

Till Utskotten för Potates Planterings fonde
förvaltning hänbiftes nu endast:

Prosten Rosenius Memorial daterad Sa
järvi den 14 May 1804, om Upbandade Tropo
ter för Saarijervi Socken, jemte quitto ~~för~~
för Potatesnas betalning och pris ~~—~~ i afseende på
Sällskapet.

§. 15.

Derefter företogs ballotering om föreslagna
Ledamöter, — då till Ledamöter af Sällskapet blo
vo invalerade: Herr Apothekaren i Åbo Gabri
Freudenthal, jamt Hof Rätts Auskultanden
Herr C. Fr. Carenius.

År och Dag som ofvan.

Gabr. Ifr. Hartman.

Åren 1804. d. 15 Juni sammanträdde Kongl. Ö
ska Hushållnings Sällskapet.

§. 1.

Protokollet för den första i ~~denna~~ månad uplästes
och justerades, hvarunder Sid 8:de Paragrafen, Första Ju
terasen anmerkte, att Studeranden Topelius icke fö
än i dag hunnit inkomma med berättelsen och hand
garne rörande hans vaccinationsresa; hvarföre också Ö
nomie Utskottet ej kunnat derwid lägga hand, Assi
ren ~~th~~ Doktor Wallenius behöfde derföre Sällskapet
om icke, i afseende på Studeranden Topelii Angel
heter som påskyndade hans afresa från Orten, det h
de bifalla, att Hans räkningars innehåll skulle få utfa
nas till honom i fall och jemväl Ekonomie Utskotte
finner den riktiga; hwilket förslag af Sällskapet af
blef bifallet ~~kommendo~~

§. 2.

Med ~~djup~~ underdånig vördnad uplästes och afhördes
följande Kongl. Maj:ts Nådiga Svar på Sällskapet un
dåniga Skrifvelse af d. 1 förl. Oktober angående Förvaltningen

den af Kongl. Maj:t i nåder bewilljade fond för Kopp-
ympningens och Vaccinens befordrande i Finland.

Gustaf Adolph med Guds nåde, Sveriges, Göthes
och Vendes Konung, p. p. p. Arfvinge till
Danmark och Norrige, Hertig till Schles- 14 Juni
vig Holstein p. p.

Vår ynnest och Nådiga benägenhet med Gud Almägtig:
man, Tjenare och Undersåter; Ordförande; så och sam-
lige Ledamöter i Vårt Finska Hushållnings Sällskap!
Uti anledning af hvad hos oss blifvit af Eder i under-
dighet föreställt, hafve Wi, enligt Vårt under d
Martii förlidet år till Eder afgångne Nådige Bref,
band insett, att, till hämmande och afböjande af
allmänna eller smittkoppors förödande framfart,
gifves något säkrare medel, än ympning så väl med
liga menniskokoppor, som med de så kallade Nyckos-
por: Wi hafve jemväl, till befrämjande af detta
Menskligheten välgörande Medels allmännare an-
dande i Finland, i Nåder gillat Edert underdå-
ne förslag, det alla som till Klockare tjenligheter
tades jag anmäla, böra uti nyssnämde Tjenste
sättes verkställande och nederbörliga skrifvel för-
ta sig erforderlig, och af promoverad Fakare
rigen erkänd Kunskap och färdighet, innan de till
sikare syssloar få antagas, åtminstone de tillika, så vidt
kan, borde förvärfva sig färdighet i de allmännaste
er af Fältskärs Konsten, i hwilket ändamål ett synnerligt
ende skulle vid Klockare Tjenligheters tillträdande göras
a sådan bepröfvad och af någon Chirurgiae Magister
känd färdighet i Chirurgien, enär personen derjemte
ses äga de öfrige af Klockare, enligt Kyrkolagen,
erderlige egenskaper, och hwilkas anwändande till de
kare Syssloan egentligen åtföljande plichter honom
finge tillåtas, att vid Syssloans utöfvande sig un-
draga eller försumma, hwaremot, och på det, wid des-
Skyldigheters fullgörande, bristande tillkomst icke mät
vid de pagare Klockare tjensteren i vägen ligga,
i Nåder förklarat Oss vilja vara betänkte, att till
erbörlig verkställighet anbefalla hwad Kongl. Resolu-
en d. 17 Augusti 1763 påbjuder, rörande Klockares
skende med Beställen, enär utrymme på Kronans
mark dertill gifves, dock med det villkor för Klockare,
vid sådane Beställens bebyggande och skötsel, ställa

sig till efterrättelse de anvisningar, I finnen i sådant
seende äga att dem föreskrifva. Öfvertygade vi
det dessa anstalter, lemnade endast till deras egn
Verksamhet, finnes föga uppfylla det afsedde ändam
ler, derå ss icke jemväl, medelst utfästa belöningar,
tanken hos vederbörande uppmanades att med det allm
nas nytta äfven förena enskild förmån, hafve Vi
derjemte, uppå Eder underdåniga föreställning, t
sådane belöningar för lyckligen förrättad Koppym
ning och vaccination, i Nåder anslagit tills vidare
Summa af 2000 Rdr årligen: Men som Wi t
ka Eder i Nåder anbefalla, att, till verkställighet
och utförande af hvad I i dessa delar föreslagit, inl
na med en utarbetad fullständig Plan, hvilken äf
innefattade den Controll och de säkerhets mått, so
kunna vidtagas till vinnande deraf, att medlen
va i deras rätta ändamål använde; hafven I ut
Skrifvelse af den 1 sistledne Oktober, Eder under
niga utlåtande i detta ämne till Oss afgifvit, hv
ruman I förnämlen Eder hafva i synnerhet fästa
märksamhet på tvenne Omständigheter, nemf. 1:o Ut
garne att undanrödja de hinder, som annu motver
Vaccinationens och Koppympningens framgång, och
Controllen till säkerhet för studiens behöriga användand
I det förra beträffen I Eder redan hafva för egen del ingå
i anstalter, der att anmärka Domcapitlen i Finland, icke
nast att underrätta Presterskapet i skriften om Vår Nåd
vilja, att alla dådanefter sig anmälande sökande till
Klokkare Tjensteheter böra bestyrka deras ägande insikt
och färdighet i förrättande af Koppympning och Vac
nation, utan ock att genom Eder ämbetets åtgärd, vid
tillfällen, med tjenliga och väl afpassade föreställning
motarbeta och rätta hvarje skadlig fördom emot ym
ningarne, derå att hos vårt Collegium Medicum för
ställa angelägenheten af ett Circulaire till Provincial
Medici i Finland med anledning så väl att tjelp
nitfullt medverka till Vaccinationens och Koppym
ningens allmänna införande hos menigheten i hv
ras Distrikter, som ock att lämna alle Klokkare
didater, hvilka sig hos dem till undervisnings erhå
de anmäla, tillsätte till [illegible] inhemtande af de f
skaper Wi i öfvanberörde mått föreskrifvit, om h
ken tjenare skyldighet i äfven begärt, att jemv
i Finland vistande Chirurgiae Magistrar maga fö
fälldt erinras och förständigas. I förmåten Eder o
utom för egen del vara i begrepp, att, till införan
i Finska och Svenska Almanachan för nästa År 180

15 Jun.

låd Wår Vetenskaps Academie en anvisning om Vaccinens
ch ympkopparnes förhållande och lapp, samt sätter att
dem bibringa och fortplanta, åtföljd af en uppmuntran
ch anmaning till villigt antagande af Ympningarnes
lära och välgörande förmåner: Men för att än kraf
ligare kunna verka på Allmogens både åtnjutande
ch bjudad, hemställen I i underdånighet, om icke vi
genom Nådig Kungörelse, talkes ej mindre underrät
de Wåre finske undersåtare, om den nya välgerning
Vi dem ämnat och förunnat, än uppmuntra och beve
ka dem, att, utan misstroende eller dröjsmål, sig af
det emot Kopposmittans olyckliga följder uppgifne
räddningsmedel betjena. Widare och då efter Eder
underdåniga tanka, den tjenligaste och mest verkande
upplysning om Koppympningens och i synnerhet Vacci-
nationens både lindrighet och säkra förmåga att af-
värja naturlig Koppsmitta; åtadkommes genom ef-
terdanen under den Allmoges egna ögon, som fram-
deles skall dessa ympningar allmänt antaga, öfver-
ämnen I till vårt Nådiga godtfinnande, om icke
ne i början lugade och speckelige Koppympare och
Vaccinateurer, vare sig Provincial Medici, Medicinae
Doktorer, Licentiater, Candidater, eller Studiosi, eller
Chirurgiae Magistrar, eller andra med pålitlig Kun-
skap i denna del försedde Medborgare kunde, på den
nya Koppympnings och Vaccinations Fondens bekost-
nad, utsändas, icke blott att ympa eller vaccinera, utan
ock att i hvarje ort, som af dem besökes, tillära speck-
lige ämnen att anstalten fortsätta, och dem med en-
dera Ympmaterien samt tjenliga Instrumenter, de
behöfvande, då fragan är om medellöse Elever, utan
betalning försse: Anmälande I, att, under upprätthål-
lande af Vår härutinnan meddelande Nådiga Beslut,
I intet Eder icke kunnat, utan egen förebråelse, undgå,
att med en dylik åtgärd gåra på eget bevåg början
till motande af de svåra och dödande Koppor, som
i Österbotten och till en del äfven i Nyland inkom-
mit och sig utbredt, i hvilken afsigt I afsändat till Öster-
botten 3:ne och till Nyland 1 Ympare, försedde
på Fondens bekostnad med inpalter 8 Dussin Vaccinations
nålar, samte Smittämne till ympning. För dessa 4 Perso-
ner som I ålagt, att utan betalning lämna undervisning
åt alla dem, som sednare lugade att med endera ymp-
ningen sig tjusselsätta, samt att jedermera, genom or-
dentliga Certificater, dessas förvärfvade Kunskap och
tillbörlig bestyrka, hafven I bestämd afvoder, i likhet med

15 §. af 1774 Års Instruction för Provincial Medici
16 Skr om dagen, hvarutom de skulle åtnjuta fri
för 2ne hästar, samt, til följe af ofvannämnde Wå
Nådiga bref af den 10 Mars nästledit år, undfå
Skr för hvarje yngre eller äldre person af Allmo
som Koppympning eller vaccination under deras h
lyckligen undergått: Och förmoden I, att när dess
Resande ifrån deras förrättningsorter återkom
Undersåtare af deras resor skall vara uppfyllt
ett fält, som kan fullkomligen godtgöra den de
på använde tid och utgift, samt öfverstyga om
nyttan af dylika expeditioner äfven till andre ä
obesökte orter. Utom förenämnde Utgifter anse
I äfven någon kostnad bliva anwändelig för d
i Finland, hvars communication med Sverige
terviden, då vaccinationsmateriens verksamhet
kölden lätt förstöres, är trög och opåkter, kun
jemt vårda och bibehålla nytt Smittämnes gene
tion: I föreslån derföre, att i Åbo må, bekand
dens Läkare, antagas en beständig vaccinateur
som, emot et årligt arfvode af 50 Rdr, bör
tid hålla fullgodt och smittande vaccinämne
hända de nugade Requirenter ifrån hvad ort
hälst i Finland, samt till den ändan skicka hva
vecka vaccinera ett eller flere Subjecter, för hvil
då de lärdas Studens fattigare Inqwenarare el
kring liggande Landsbygds Allmoge, kan af
Koppympnings- och Vaccinationsfonden kunna a
desutom åtnjuta det vanliga praemium af 12 M
Personen: Och emedan, i anseende till Finlands
vidlyftiga Omfång och trögheten i Passgången
wissa afsägsnare Socknar, det kunde synas nödig
att äfven i någon annan del af Landet en
tik vaccinateur tillsattes, tren I dock för dem
gången göra tillräckligt, att till en början berör
Anstalt vidtages endast i Åbo, såsom en fullk
re stad och närmast under Eder tillsyn: Men d
jemväl andre Personer kunna, dels genom Smit
ämnes Conservation och utspridande, dels på an
sätt göra sig förtjenta som Vaccinationen, synnerligen för
de, anseen I bliswa nyttigt, att kunna i förväg
försäkra dem, utom det utsatte arfvodet af 1
Skr för hvarje lyckligen ympad eller vaccinera
person af Allmogen, äfven om någon särskild belö
eller Uppmuntran, den I i sådan fall i hvarje sär
fall efter Omständigheterne bestämma, under förs
ran, att derwid i akttaga all nödig sparsamhet

hållning. I anmälen för öfrigt, att till vårdande
alla de ärender, som med Koppsympningens och vacci-
tionens, i synnerhet den sednares allmännna be-
dran och utspridande äga gemenskap, och hvilkas
att i ett sammanhang kunna öfverses, kräf-
en egen jemn och ädelad uppmärksamhet, är-
I tillsätta en särskild Vaccinations- och Kopp-
pnings Committée eller Utskott, bestående af
ledamöter, och deribland alltid 1 eller 2ne Läkare,
, utan tidspillande Omgång genom Eder Pe-
m, disponera den anslagne Summan, till vid-
ande af alla nådiga anstalter, i likhet med
ed derom blifver af Oss i nåder förordnat,
i inför hvilken Committée äfven den i Åbo
antagande föreslagne Vaccinateur skulle för
sin tjenstgöringens uppfyllande redovisa: Komman-
i denna Committée, som för dess förvaltning
om händer hafvande medel tillse och sam-
till redo skyldig, 2ne ledamöter årligen att
bytas. Beträffande den andra hufvudföremål,
er Controllen mot dem, som göra anspråk på
löning för förrättad Koppympning eller vacci-
tion, nöta derwid, efter Eder underdåniga tanka,
sällsyntare de största svårigheterna, och i fråkten, att,
en med den förskrifvaste omsorg anskaffa och
grannaste Pröfning, någon alldeles fullkomlig
het icke kan alltid blifva möjlig att winna:
fallen dock göra, att derwid böra hufvudsakligen
aktagas 2ne omständigheter: Den ena att vara
wissad om Ympsarens skicklighet, och den andra
hans uppgifter äro pålitliga. Till winnande af
het i det förra, och till förekommande af säkta
er annars misslyckade ympningar, föreslår I, det
i förstone inga andra än Provincial Medici, gradu-
de Läkare, Medicinae Licentiater eller Chirurgiae
gister, och de Personer, hvilkas skicklighet I re-
en för detta erkänt, eller den I, under en lika öf-
lseglse numera hädanefter vilja i detta ärende
ända, eller de, som kunna uppvisa vederbörliga
is, det de med kunskap och framgång Vaccination
er Koppympning utöfvat, måga äga rättighet,
på detta af Oss för dessa Ympningar utlofvade
lvade göra Anspråk, men att jadermera alla andra,
n af de förste utskickade, eller af ordentlige Läkare,
er af andre tillförlitelige Koppympare eller Vaccina-

17 Jun.

seurer njutit handledning och kunna uppvisa
betyg om insigt och färdighet i detta yrke, bevär
gas till erhållande af enahanda förmåner, och
jen I den Koppympare eller Vaccinateur, hvars
tiuter innom kortare eller längre tid efter det
under hans vård undergått Koppympning eller
cination, bevisligen jemförd af naturlig Koppa
vare sig med eller utan dödlig påföljd eller an
jvar olägenhet, böra utan skiftesmål förklaras
ovärdig af all vidare rätt till belöning eller fö
traende, och deputatum för sitt oredliga och ja
vetslösa förhållande till vederbörlig näpst anm
las. Hvad åter angår uppgifternes tillförlit
lighet, tron I i den delen böra förordnas, att
dvarje Koppympare eller Vaccinateur, som åstu
bliva delaktig af det bestämde Praemium, bör
hålla en ordentlig Journal, och deruti för hv
dag anteckna hvilka af honom blifvit ympa
eller vaccinerade, tillika med sjukdomens hufv
jaktigaste förändringar; att de som kvarsto
na skrifva eller äro swenska språket mägtige
je sig hatill med bidrade af någon skrifkunnig
Person; att berörde Journal för den församl
der ympningen skett, ifrån Predikstolen upläs
och 8 dagar derefter i Sakristian anslås
skas och verificeras, hvarefter den, således bes
bör åtfölja ansökningen om Belönings eller
vodes åtnjutande; samt att Pastorerne bör
Församlingarnes Dopböcker anteckna, hvilka
blifvit ympade eller vaccinerade, och när, samt
hvad framgång det skett: Förmälande I, att u
Detta sista, alla de öfriga villkoren redan äro af
förbehållne i de Instructionen, som blifvit afvan
nälde till Österbotten och Åsland afsände Ymp
till efterrättelse meddelde. I öfrigt anbefallen
underdånighet, så väl att vid hvarje års slut så
Oss afgifva omständelig redo för den förlände
användande och hvad därmed kunnat uträttas,
och, att, deresst, efter erfarenhetens förantedam
någon ändring eller förbättring i de föreslagne
punkterne skulle framdeles finnas nödvändig, I d
gen äga frihet, att därtill med underdånigst Pro
inkomma, och vårt Nådiga förordnande afvak
Att som I, enligt hvad förenämnt är, redan nödgat
förskaffat vis mån i åtskilliga behöfliga utgifter, tilsk
I Eder Våre Nådige Bref till vederbörande, att för
årets Koppympnings och Vaccinations medel ja

för hållne till Eder afsemma.

I anledning af hvad I sålunda i underdånighet
undragit och hemställt, hafve Vi med Nådigt välbe
ag ansett de anställder till Vaccinationens och Kopp
ympningens i Finland befrämjande, hvarmed I redan
d en nitfull omtänksamhet gått i beställning, och 15 jur
ilken Vi följaktteligen härmed i alla delar gille
och godkänne, äfven som Vi jemväl i Nåder vele
nya bifallit, allt hvad I för öfrigt i detta ämne,
så sätt förenämnt är, så i det ena som andra
underdånighet föreslagit och tillstyrkt. I enlig
et härmed Egen I således, att, på den anordnade
ständens bekostnad, ej allenast, i den af Eder upp
dne affigt, utsända flickliga Koppympare och
Vaccinateurer, med åtnjutande af de Vilkor
föreslagit, utan äfven att i Åbo antaga en
ständig Vaccinateur med skyldighet, att emot
t projekterade Årsvodet, oafbrutet hålla full
ett Vaccinämne tillhanda, hvilken skyldighet
Vi, till ändamålets desto visare ernående,
ämnat bör deputatum äfven åligga Landets Pro
vincial Medici; som hafva, att, dels genom egen vac
nering, dels af Vaccinatorn i Åbo, det erfor
ve Vaccinämne sig förskaffa: Varande Eder
rjemte tillkänt, att, utom det bestämde Prae
ium af 12 fl:r för hvarje lyckligen ympad eller
ccinerad person af Allmogen, jemväl med afpassad
rskild Belöning uppmuntra dem, som, jemte verk
ccinering, sig utmärka, äfven som I vid berör
praemiers utdelande, hafven att följa den
Eder uppgifne grund, med iakttagande af hvad,
affeende så väl på Controllen, som å anspa
t för vårdslösad eller oredlig Koppympning
ller Vaccination, blifvit af Eder föreslagit. Vi
fve jemväl ej allenast lika med Eder, ansett nyt
igt, det Pastorerne skola i Församlingarnes Dop
ker anteckna, hvilka som blifvit ympade eller
ccinerade och när sådant skedt, utan äfven finnit
n tillägning äga rum, det böra Pastorerne så väl
deras till Eder Tabell Commission årligen insändande
belter, in margine upptaga, huru många Personer
uti Församlingen blifvit vaccinerade, som alle
Prestbevisen för de till och från Församlingarne
stående Personer utsätta om de haft Kopporne
i om de varit vaccinerade eller icke. Detta allt hafv
Wi Eder härmed till pass samt egen och vederböran

des efterrättelse vetat i Nåder tillkännagifva: Att de I, att om Verkställigheten deraf, i hvad på Eder Kan ankomma, draga behörig försorg; Och tar vi nu åfven ej allenaft medelst Nådig Kungörelse uppmuntra Finlands Inbyggare, att af de emot Smittkoppsornes förnödelse vidtagne anstalter sig med villighet befinna, utan ock genom Någe Bref, Vår Befallningshafvande och Domkapitlen i Finland samt Vårt Collegium Medicum om samma anstalter underrätta, med Nådig befallning, att vederbörligen befordra och iakttaga, hvad deraf till hvarderas åtgärd hörer; samt det Wi likaledes i Nåder bem Wårt Stats Contoir, att af förenämnde till ändamål anslagne årliga Summa, anordna och till Eder öfversända för sistvekne år 1803 fort belopp, som, efter Eder Stats Contoiret delande Uppgift och Requisition, under samm tid till i frågavarande behof åtgått. Wi be falle Eder Gud Almägtig Nådeligen Carlskrona Slott den 3 April 1804.

Enligt Kongl: Maj:ts Eget Höga Beslut
Under Hans Kongl. Maj:ts
Wår Allernådigste Konungs och Herres frånv
Dess tillförordnade Regering

Carl A Wachtmeister
Sv. R. Drots

Axel v. Fersen
S. Riks-marskalk

J. af Ugglas

F. v. Ehrenheim

C B Ziber

E. v. Vegesack
Kon. Hyllg. Gen. Adj. för Armén

M. Rosenblad

Till Finska Hushållnings Sällskapet, ang de Vaccinationens och Koppympningens befrämjande i Finland

I kraft af detta Kongl. Majts Nådiga b anmärkes nu, att alla de anstalter som Sä skapet emellertid beslutit att taga dels att hålla de af Kongl. Maj:t i nåder bevilj del till arfvode för dem som redan vaccin hvilket i 4 § af Sällskapets Protokoll för d Juni år upptagit, dels ock att ytterm

7 § 3 mom.

14 Jun

upgifter säkra och pålitliga som härefter an- vara jag, skulle såsom numera ej egande rum munna att förfalla, och i dess ställe Kongl Maj:ts nådiga Bref blifva Sällskapet till efter- rättelse i de mått och steg som framdeles komma detta ärende att tagas.

Och upsatte i sammanhang härmed Sekre- teraren en af honom sammandragen förteck- ning öfver de vaccinerade och ympade i Finland jemte den i Mars 1803 jemte en redogörelse öfver de till Sällskapet af Koppympnings och Vaccina- tions fonden hittills årligen komne att åtgå; och då dervid befanns att antalet af ympade och vaccinerade var så stort, samt kostnaderna för de Vaccinations resor som Sällskapets uppdrag föranledt gjorde och ännu göras i landet, så ansenliga, att den af Kongl. Maj:t i detta afseende för år 1803 bevilja- de summa icke skulle förslå till deras utgörande; beslöt Sällskapet, att i det Bref som skulle afgå till Stats Kontoret, borde begäras ej allenast hela fonden för 1803, utan äfven för 1804, på det att icke vederbörande skulle komma att vänta förlängd på sitt Kongl. Maj:t ytterligare anhållande och den derom till Honom ämnade afskrift.

Denne anmärktes af 1:te Sekreteraren att icke alla de som anmält sig till erhållande af förrättade ympningar och Vaccinationer, hade blandt Certificater äfven sin skicklighet; hvarför Sällskapet beslöt att dessa borde infordras och desamma inkomma, innan belöningen kun- nat afsändas, på det att de, såsom verificationer skulle bifogas räkningar som jemte redovisningen för fon- dens förvaltning komma att afgå.

Den underrättelse, om hvad af dem som skulle emedlertid anmäla sig till erhållande af Koppympning och Vaccination, bör iakttagas i gifvas till ömsesidiges säkerhet, borde äfven erhållas som skulle komma att allmänheten delas; borde äfven innehålla, att de som an- mäla sig icke böra på samma tid upsöka den- samma, utan den tid som tillägnes blifvit före Kongl. Maj:ts nådiga beslut den 10 Mars förledit år, ympade

† Denna förteckning, hvars grunder af Sällskapet gillades, skulle vid detta Protokoll bifogas: och voro derigenom de hemställningar afgjorde, hvilka innehållas i Styrelsens uti Skolletts Protokoller för d 23 Febr. § 6, 25 Apr. §§ 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 och 16, samt för den 12 Maj §§ 2 och 3. Likaledes innehöll denna förteckning en kalkulerad uppgift

‡ genom kungörelse i Åbo Tidning

eller vaccinerades eller dem som tillhört Ståndspersoner, utan borde dessa helldre på en särskilt liksa upptagas, och den egentliga förtekningen på vaccinerade och ympade af Allmogen, bifogas.—
Prosten och Kyrkoherden Hr Gabriel Ring gjorde väl härvid den anmärkning, att det för kyrkan som borde äfven de, som före den 1 Maji utlopvade betalningens bekantblifvande de af egen drift och i medborgerlig företagsamhet sig att ympa och vaccinera, blifve så mycket hellre med betalning ihogkomne. Men Sällskapet tillmäte till svar, att Kongl. Majts Bref kunde ej äga någon retrograd verkan; utan att till samma Bref de som borde hvad Sällskapet i detta afseende Kungjort blifva gällande; och kunde således de, som innan den tiden ympat så många som Sällskapets Kungörelse utsätter, med skäl göra anspråk på de af Sällskapet † utsatte 10 Rdr.

† den 1 April 1799

Widare uppstod nu fråga om hvem som skulle blifva den beständiga Vaccinatoren i Åbo, hvilken enligt Konungens Nådiga beslut kommer att för en årlig betalning af 50 Rdr ur Vaccinationsfonden [illegible] ständigt hafva godt Smittämne till hands att den som [illegible] samt requirera i Finland, men som derför för denna gången intet kunde göras, så ville Sällskapet att dermed skulle hafvas anstånd till dess att man [illegible] hunnit hos Stadens Läkare underrätta sig om hvem af dem [illegible] kunde vara lugnad, att på sådant vilkor [illegible] denna förbindelse.

Slutligen, hvad detta ämne angår, förelade Sällskapet realiserandet af det föreslagna Utskottet för de ärender som hörde till förvaltningen af Koppympnings och Vaccinationsfonden, samt dess ändamål befordrande, att anmärka då att i enlighet med Sällskapets Beslut, som är upptagit uti dess Protokoll d. 1 sistledne Maj, och 22 §n kommer Sällskapets Ordförande äfven att vara Ordförande i detta Utskott, såsom verkställande lika som det för

15 Jan

Potatoës plantering sfondens förvaltning. Man fann nödvändigt till att med flutna sedlar invotera sedamöter till detta nya Utskott på de utsatte grunder, hvaraf resultatet blef att Herrar Professorerne Hellenius, Haartman och Pipping samt Apotekaren i Åbo Herr Freudenthal kommo att jemte sedamöter utgöra [illegible] vaccinations och Koppympnings fondens förvaltnings Utskott, under ett år, [illegible] vid hvars utgång hvarje af dem kommo att emot hvemmo nya sedamöter som då inväljes, afgå ifrån Utskottet.

§. 3.

Dernäst upläses likaledes med djup Underdånig Vördnad följande Kongl. Majts Nådiga skrifvelse:

Gustaf Adolph med Guds Nåde,
Sveriges, Göthes och Wendes Konung &c. &c.
Arfvinge till Danmark och Norrige,
Hertig till Schleswig Holstein &c.

Wår ynnest och Nådiga benägenhet med Gud förblifver. Trogne, Tjenare och Undersåtar; Ordförande; så ock samtelige sedamöter i Wårt finska Hushållnings Sällskap! Wi hafve i Nåder fått och föredragas Eder Underdåniga Skrifvelse af den 3 sistledne April, deruti I för nästledit år afgifven redo för de år Eder förvaltning Nåder anförtrodde Potatoës plantering sme-del, och dess afskrifvit underdånig Berättelse om Potatoesplanteringens tillstånd i de finska länen, hvarjemte I i underdånighet anmäla, att Apotekaren Johan Henric Lungbjelm i Hammerfors, Lieutenanten Johan Wilhelm Hieracreutz i Kuopio och Landtmätaren Johan Oluf Margarethæ Nerner i Kemi, alla af Uleåborgs Län, samt Landsförsamlaren Anders Schöring i Ilmola af Wasa Län, för nästledit år gått Eder anförare med förslag till deras drift och beredvilligher till handa; Och som Wi i Nåder hafva Uppdragit Eder, att förklara bemälde Personer Wårt Nådiga Nöje och Välbehag öfver deras härvid ådagalagde beromliga förhållande.
Wi befalle Eder Gud Allsmägtig nådeligen.

Stockholms Slott den 15 Maj 1804.

Under Hans Kongl. Majests
Wår allernådigste Konungs och Herres Fråmvaro
Desz tillförordnade Regering

Carl A. Wachtmeister
Sv. R. Drots.

Axel Gyllenstierna
Riks Marskalk.

S. af Ugglas

T. v. Ehrenheim

A. B. Tiberg.

E. v. Vegesack.
Kon. Majestäts Gen. Adj. för Armeen.

M. Rosenblad.

Till Finska Hushållnings Sällskaper, angående Potatoes Planteringen i Finland för år 1803."

Och bestod Sällskaper, i anledning häraf, att en Underrättelse om detta Kungörelse delse skulle uti Åbo Tidningen Allmänheten att meddelas, samt Bref afgå till i samma Kungl. Bref upptagna Personer, för att förklara för dem på Kongl. Majts nådiga ning, Desz Nådiga Välbehag öfver deras beramliga förhållande.

§. 4.

Uplästes Ekonomie Utskottets Protokoll för 26 April 1804 innehållande desz Utlåtande öf den liquid som den 21 Dec. 1802 blifvit af Ombudsmannen för Ahlmanska Ärenderne Herr Assessoren Bonsdorff upprättad emellan Sällskapet och Enkefru Ahlman, och hvilken sedan den 23 sistl. Februari blifvit till Sällskapet ingifven, jemte Utskottets Erinringar vid de af Herr Extra Justice Vice Häradshöfdingen Sjöenhorff å Enkefru Ahlmans vägnar anmälda påståenden.

Utskottet hade uti första Momentet yttrat att den pretention Fru Ahlman formerat sig till hälften i Bankomynt, eller i R. G. Sedlar vanlig realisations Uppgäld, utgå åt det legat för 3:e punkten i Ahlmanska Testamentet hemlagger, ej nu kunde afgöras på Sällskapets vägnar utan att det skulle bero af utgången af den Process som i lika beskaffadt ärende Landssekreteraren Sahlberg och Bokhållaren Ahlman emot Sällskapet gjort anhängig, Nämligen att om de

och Ahlman skulle vinna i sista instantien, ville Sällskapet utan allt vidare rättegång äfven betala Fru Ahlman den begärde Banko-agrot differencen. att inbetala Sällskapet erkände nu, enligt med det förut redan den 22 November 1801 gjorda 14 Juni Ahlman, Utskottets Anmerkning för riktig.

Dikasteder instämde Sällskaper med Utskottet uti den i 2:a momentet gjorda Anmerkning, att nemnden Fru Ahlmans påstående om delaktighet uti halften uti desz aflidne mans bos utestående fordringar icke annat kunde än på de i Utskottets protokoll upptagna och förklarade grunder lända för obefogad och stridande mot Testamentets lydelse och mening.

Hvad för öfrigt de tvistiga punkterna angick, ville Sällskaper gå in i det af Utskottet gjorda förslag att igenom en ny utväg försöka afböja en mödosam och bedsam Process, nemligen på det sätt, att Sällskapet genom nämnden dertill utsedde Deputerade som dertill vore skickliga, skulle låta författa en Räkning, som utvisade hvad Fru Assessorskan Ahlman rättmätigen och utan fördröjning borde att fordra, och tillsände Fru Ahlman samma räkning, med Anbud att, om hon den erkände den samma, såsom man af hennes Skäl tyckte böra vänta, genast få lyfta den oftvistiga summan, hvarigenom Sällskapet och Enkefru Ahlman, utom hvad de i uppgälden Regader fordrade 2083 Rdr. 16 sk:r angick skulle vara qvitta; men att, om tillbudet blefve förkastadt, hon hade öppet tillfälle att bäst hon kan och gitter i laglig ordning utföra sina påståenden. #

§. 5.

Sällskapets förste Sekreterare anmälte, att Ekonomie Utskottet hade i sitt jemnaste hafda sammanträde föredragit till granskning Herr Memorial af den 13 April gjorda Öfversten och Riddaren Leijonanchers sistlemnade förslag till förändringar i Köpebrefvet om Hattarpåa samt den dermed åtföljande Reversen, men att Utskottet för detta ärende i anseende till desz Nyttighet ej ännu hunnit deducera; Dvilket Herr Assessoren anmäla Utskottets tillkommande för samma dag i afseende på de ändringar som hos Utskottet då förevarit, nemligen den som Sadelmakaren här i Åbo, Jonas

och åberopade Sällskapets Skattmästare Herr Professoren Doktors Pipping att denna nya Liquid upprätta.

Lindberg i Memorial af den 23 sistl. Aprill gjort, hvari han emot Intekning begärt att på twänne år på låna 200 Riksdaler Rikso. Sedl, jemte den som Munsterskrifvaren Gustaf Henric Espbjörn igenom Memorial som inkom den 15ta sistlyktade Maj ingifvit*, i denna enskilta anseende hade han begärt ett lån af 1000 Rdr emot Intekning i Majakers Skatte Nybygge i Pohjelax beg af Kumo sogn. Utskotter hade nemligen tagit dessa anseenden i öfwerwägande, och prövat den säkerhet som blifvit tillbuden; jemte i anledning derav fratt sig bära att styrka Sällskapet att lemna Espbjörn det begärda lånet, emedan det icke kunde anse ett nybyggesheemman på en så aflägsen ort för tillräcklig säkerhet, som det i detta fall så mycket mindre, som Intekning hos en Uppbördsman icke vore något att räkna på; men deremot hade Utskotter omsatt den af Sadelmakaren Lindberg erbudna säkerheten tillräcklig och följaktligen tillstyrka Sällskapet att bevilja honom det begärda lånet, hvilket här såsom anmält skulle anteckna.

* och hvilket han genom Memorial af d. 5 Maj, förnyat,

§. 6.

Andra Sekreterarren upläste ett förslag till den förändring i Kungörelse p. enligt Sällskapets beslut den 15 May, §. 6 bör föras i Åbo tidning angående förändringen m. Sällskapets Dagbok, hvilket bifölls; äfwen som d. Annons som Ordföranden Herr Öfverdirektören Alfving författat och upläste angående Weckl. Jahrmarknerna, skulle med det första i Åbo tidning införas.

§. 7.

Till Berednings Utskottets vanliga åtgärd hänvisades följande inkomna skrifter:

1:o Sokneståmmo Protokoll från Esbo af den 25 Sept. 1803, hvari anmäles till belönings erhållande hvad Expeditions Befallningsmannens Hackstons tjenstepiga Ingeborg Jakan Andersson och dess Hustru Maria Andersdr för långvarig och trogen tjenst.

2:o Öfverste Löjtnanten och Riddaren Joh. Tilgenbergs Väderleks Observationer för år 1803 från Wallerstad i Småland, jemte Anmerkningar.

3:o Kapten Adolph Magn. Gripenbergs Memorial af den 29 Maj, med Syne Instrument af den 26 Sept. och Sokneståmmo Protokoll af den 13 May sistlidne Om Boademagen Johan Henrichsons, hvarandra Teiskos Kapell Kär uppodlingar, för hvilka han tål-

Löningsberättigande anmärkes. underskrifwit af Ahlmanska Fonden anmäles.

§. 8.

Till Ekonomie Utskottets åtgärd hänskrifs för i enlighet Studeranden Topelii Räkningar öfver Vaccinations resa och sitt Arfvode för den han vaccinerat, på hvilket 18 för denne dag bredan utfaller. (14 Sept.)

§. 9.

Till Utskotter för Koppympningens och Vaccinationsfondens förvaltning:

1:o Extraordinarie Battaljons Predikanten Johan Jacob Ehrmans Memorial af den 12 Mars med förteckning på 108 i Finnmingo enligt Sokneståmmo Protokoll den 4de Mars vaccinerade barn, för hvilka han åter om Arfvode.

2:o Adjunkten Mag. C. Fr. Alcenii i Tillkyro förteckning på 42 derstädes vaccinerade barn, jemte bevis om upläsning i Sokneståmma den 21 sistl. Maj; äfwen som

3:o Studer. Topelii Dagbok öfver sina vaccinationer, under sin resa till norra Österbotten.

§. 10.

För öfrigt anmältes och uplästes ett bref ifrån Herr Kammarjunkaren och Riddaren samt Kommendören af K. M:t Orden Grefve Claes Ekeblad till Sällskapet, med Svar på Sällskapets till honom afsända Kallelse att vara dess Ledamot.

Är och dag som ofwan.

Gabr. Jac. Hartman.

År 1804 den 2 Juli sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

§. 1.

I frånvaro af Sällskapets andre Sekreterare, Herr Magister Docens Hartman, som för sina angelägenheter nu är förreest till Åland och Sverige, förde Protokollet i dag undertecknad förste Sekreterare: Och upplästes först till justering Protokollet för den 15 : sistlidne Juni månad.

§ 2.

Förste Sekreteraren tillkännagaf, a
den 20 sidstl. Juni från Kongl. Stats Kontore
ankommit ett Bref af den 4 i samma
nåd. Det upplästes, och innehöll, i anledn
af Kongl. Majts Nådiga Befallning ut
Skrifvelse af den 3 Aprill innevarand
år, en begäran att Sällskapet ville in
ma med uppgift och requisition uppå
som under år 1803 till Vaccinationen
och Koppympningens befordran i Fin
land utgått, hvarefter Kongl. Stats Kont
ret skulle om dessa medels utanordn
de till Sällskapets disposition foga beh
anstalt. Och emedan Sällskapet häro
redan vid sednaste session, på sätt Proto
kollet i 2 § utvisar, beslutit, så anm
te Sekreteraren, att brefvet och uppgi
ten nu vore färdiga att med nästa p
afgå. Hvad den sednare i synnerhet b
träffade, så hade, i anseende till en se
mera inkommen och i Socknestämmo S
tokoll af den 29 sidstl. Januari bestyrk
Förteckning på 131 i Haukipudas Kape
af Ijo Socken af Klockaren Elias Häl
vaccinerade barn, hvilken förteckning
nu till Koppympnings- och Vaccinatio
Kommittén hänvistes, någon förändri
blifvit nödig i den förut uppsatte kalk
lerade uppgiften, som, sådan den nu b
fanns, skulle vid detta Protokoll bifogas.

§ 3.

Sällskapet hade vid sednaste samman
komst uppskjutit att utse den Vaccinato
som till underdånigt följe af Kongl. Bref
under den 3 sidstl. Aprill, kommer, emot
Femtio Riksdalers årligt arfvode, här i Å
att antagas.

2 Julii

Å den af Kongl. Majt uti Nådig Skrifvelse af den 10 Mars 1803 i Nåder utlofvade Koppympnings- och Vaccinations-Fond äro af Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet förskottsvis utaf egna medel utbetalte

Till Herr Medicinæ Candidaten Carl Gabr. Diederichs — Han skulle beresa Pyhäjoki, Lochteå, Gamle Carleby, Kelvio, Kronoby och Brahestads Församlingar i Österbotten, samt har vaccinerat 201 barn, hvaraf 194 tillhört Allmogen, och bland dessa sednare 175 haft äkta Vaccin, så att i ofvanberörde arfvode ingår för vaccinationerne Rd. 43: 36.	144.	25.	—
Till Herr Medicinæ Candidaten Magister Jacob Wegelius — Han skulle beresa Pedersöre, Nycarleby, Lappo, Kuortane, Wijtasaari, Saarijärvi och Laukas i Österbotten, och har vaccinerat 455 barn af Allmogen med framgång, så att i hvad till honom blifvit utbetalt inlöper för Vaccinationerne Rd. 113: 36.	219.	38.	—
Till Herr Medicinæ Candidaten Sven Niclas Sellman — Han har vaccinerat i Borgå Stads- och Lands-Församlingar med Askola Kapell 495 barn, hvaraf 454 tillhört Allmogen, och utgör arfvodet derföre särskildt Rd. 113: 24.	278.	40.	—
Till Herr Medicinæ Studiosus Zach. Topelius — Han skulle beresa Sijkajoki, Limingo, Uleå, Ijo, Kemi, Pudasjärvi, Muhos, Kajana, Paldamo, Sotkamo och Hyrynsalmi. Har vaccinerat med framgång af Allmogens barn 863 st. för hvilka arfvodet särskildt utgör Rd. 215: 36.	443.	37.	10.
Till Herr Studiosus Henric Gustaf Bergström, förskott —	83.	16.	—
Till Herr Studiosus Johan Georg Långhjelm, förskott — Begge desse beresa ännu Kuopio Län.	83.	16.	—
Till Herr Studiosus Gustaf Adolph Leinberg, förskott — Bereser Karcku och Monhijärvi i Björneborgs Län.	20.	—	—
För Vaccinations nålar, enligt särskilda Räkningar — N.B. Räkningarne utgöra en summa af 36 Rd. 40 sk. som blifvit utgifne; men Vaccinatörerne hafva deruppå återbetalt Rd. 7: 12 för försålde nålar.	29.	28	—
Rd.	1303.	8.	10.

åtnjuta det fastställda arfvodet.

Följande anmälde och verificerade Requisitioner vänta ännu på ersättning:

1° för Koppympningar:

Studiosus Gustaf Adrian Rislacki, som ympat i Neder Vetil och Kaustby, samt i Teirijärvi, Gamle Carleby och Kronoby 636 personer, har, sedan 3 Ståndspersoners barn afgått, att fordra arfvode för 633 ympade — 158. 12.

2° för Vaccinationer:

Klockaren i Karis Carl Björkman: har vaccinerat derstädes 125 barn, från hvilka afgå 19, såsom vaccinerade före den 10 Mars 1803, och 3 Ståndspersoners samt ett eget barn. Återstå 102, för hvilka arfvodet gör — 25. 24.

Klockaren i Snappertuna Johan Wikström: har vaccinerat derstädes 82 barn, och deribland 57 före den 10 Mars 1803. Återstå 25 af Allmogen. Arfvodet gör — 6. 12.

Sockne Adjunkten i St. Maria Matth. Mendelin: har vaccinerat i St. Maria, Masko och Wachto 178 personer. Afgå 29 såsom vaccinerade före den 10 Mars 1803. Återstå 149. Arfvodet gör — 37. 12.

Klockaren i Oulais Jonas Friis: har vaccinerat i Oulais och Haapajärvi Kapeller af Pyhäjoki Socken 354 barn. Afgå 13 som haft räkta Vaccin, och ett Ståndspersons samt 2 egna barn. Återstå 338. Arfvodet gör — 84. 24.

Studiosus Carl Christian Böcker: har vaccinerat i Nerpes 154 barn, hvaraf 2ne tillhöra en Ståndsperson. Återstå 152, hvarföre arfvode utföres — 38. —

Vice Klockaren i Saarijärvi Carl Plathan: har vaccinerat i Saarijärvi, Laukas och Muldia 335 personer; afgå 15 som tillhört Ståndspersoner, och 5 som tillhört honom sjelf: återstå 315. Arfvodet för dem gör — 78. 36.

Transport 428. 24.

att antagas.

Transport 428. 24. —

Kapellanen i Ilmola Johan Gabr. Toppelius: har vaccinerat i Ilmola, Kuricka, Stockyro, Nurmo och Jalasjärvi 531 personer; afgå 344, såsom vaccinerade före den 10 Mars 1803, och 13 såsom Ståndspersoners barn: återstå 174. Arfvodet gör — 43. 24. —

Bonden Isaac Kivistö i Jalasjärvi: har vaccinerat derstädes 66 barn. Arfvodet gör — 16. 24. —

Bonden Samuel Wijnamäki i Jalasjärvi: har vaccinerat derstädes och i Peräseinäjoki 70 personer. Afgår ett eget barn. Arfvodet gör för 69 — 17. 12. —

Bonden Johan Peura i Jurva: har vaccinerat, mest derstädes 169 personer; afgå 9 Ståndspersoners och ett eget barn: återstå 159. Arfvodet gör — 39. 36 —

Klockaren Gustaf Lillström i Kauhava: har vaccinerat derstädes 44 personer. Arfvodet gör — 11. — —

Klockaresonen Anders Forssten i Sideby: har vaccinerat derstädes 18 barn. Arfvodet gör — 4. 24. —

Studiosus Henric Wadén: har vaccinerat i Lappfjerd 24 barn. Arfvodet gör — 6. — —

Vice Klockaren Hans Hellman i Lappfjerd: har vaccinerat derstädes 39 barn. Arfvodet gör — 9. 36. —

Enke fru Ingeniörskan Anna Margareta Sterner: har vaccinerat i Kemi, Tervola, Simo och Torneå 308 personer; afgå 2 som haft räkta Vaccin, och 5 som höra till Vesterbottens Län: återstå 301. Arfvodet blifver — 75. 12. —

Adjunkten Henric Weckman: har vaccinerat i Kyro och Ikalis 132 personer; afgå 27 Ståndspersoners barn. Arfvodet utföres för 105 personer till — 26. 12 —

Korporalen Eric Ek: har vaccinerat i Borgå Socken 100 personer; afgå 6 Ståndspersoners barn. Arfvodet gör för 94 personer — 23. 24. —

Transport 702. 24.

Anjuta del fastställda arfvodet.

Transport	702.	24
Extra Bataljons-Predikanten Jacob Wichman: har vaccinerat i Limingo 108 barn; afgå 2 som haft oäkta Vaccin, 3 som kort efter vaccinationen sjuknat i Smittkoppor och dött, samt 2 Ståndspersoners barn. Återstå 101. Arfvodet gör — —	25.	1
Magister Carl Fredric Alcenius: har vaccinerat i Lillkyro 42 barn. Arfvodet gör — —	10.	2
Klockaren i Haukipudas Elias Häli: har vaccinerat derstädes 131 barn; afgår ett som insjuknat i Smittkoppor: återstå 130. Arfvodet för dem gör — —	32.	2
Summa	770.	3
När härtill från första sidan öfverföras —	1303.	
så blir behofvet — — —	2073.	4

Anmälda, men hittills icke verificerade Koppympningar:

Adjunkten i Kalajoki Simon Björklöf: har år 1803 ympat Koppor derstädes på mer än 300 af Allmogens barn.

Klockaren Johan Aspegren i Mukos: har år 1803 ympat Koppor på omkring 100 af Allmogens barn derstädes.

Anmälda, men hittills icke verificerade Vaccinationer:

Klockaren Adam Parlin i Pyhäjoki: har derstädes vaccinerat ett ouppgifvit antal.

För detta Apothekaren Gustaf Ljungdahl: har i Ekenäs, Pojo ~~m. m.~~ Kisko och Uskela vaccinerat 112 personer, hvaraf åtminstone 47, såsom Ståndspersoners barn, lära böra afgå ur beräkningen.

För sednare hälften af år 1804 tillkommer äfven den i Åbo antagne Vaccinatorns arfvode, 25 R:Ro.

Rätteligen vara utdragit ur de hos Kongl. Finska Hus-hållnings Sällskapet förvarade Handlingar, intygar

J. W. Wallenius.
Sällsk. Förste Sekreterare

att antagas.

2 Julii

I anledning häraf anmältes af Förste Sekreteraren, först på egna vägnar, att Sällskapets Ledamot, Provincial-Medicus i Åbo Län Herr Doktor Åkerberg på tillfrågan förklarat sig villig att den i fråga varande sysslan emottaga; men Sällskapets Skattmästare Herr Professoren Doktor Pipping, ~~hade dessutom~~ som nu var frånvarande, hade dessutom anmodat Sekreteraren att tillkännagifva, huru Medicinæ Adjunkten och Anatomiæ Prosektorn Herr Doktor Törngren äfven för sin del vore hågad att samma befattning och kall till bestridande sig åtaga.

I valet emellan dessa 2ne Sökande uppstod nu någon skiljaktighet, helst en del Sällskapets Ledamöter tyckte Doktor Åkerberg, ehuru Provincial Medicus, icke derföre nödvändigt vara förpliktad att utan allt arfvode hålla behöfvande Requirenter Vaccinämne tillhanda, hvaremot det syntes andre vara med Kongl. Majts i Nåder förklarade afsigt enligare, att så vida utväg dertill gifves, hafva här i Åbo Heldre 2ne Vaccinatörer, Sällskapets och Provincial-Läkaren, än en enda, som naturligtvis måste medhinna mindre än 2ne: Och företogs, i anledning af denna skiljaktighet, med slutna sedlar val, hvilket så utföll, att Herr Doktor Törngren, med 2ne rösters pluralité, antogs till Vaccinator, i hvilken egenskap han hade att ställa sig till efterrättelse ej mindre Kongl. Brefvet af den 3 sidstl. Aprill än hvad Koppympnings- och Vaccinations-Kommittén för öfrigt kunde honom föreskrifva, och dervid från denna dag åtnjuta det fastställda arfvodet.

§ 4.

Förste Sekreteraren anmälte vidare att Herr Medicinæ Kandidaten Adolph Reinhold Boucht, som innevarande Sommar kommer att åtfölja det i Kumo Socken arbetande Strömrensnings manskapet, vill använda den ledighet han der under kan hafva från tjenstgöringen, till Vaccinationers anställande ‡ på Allmogens barn, och fördenskull begärt att till sin afsigts befrämjande förses med Sällskapets öppna Rekommendationsbref: Och lemnade Sällskapet till denna anhållan sitt bifall.

‡ särdeles

§ 5.

Sedan Sällskapet den 1 sidstl. Maj (Prot. § 28) bifallit, att i liqviden emellan Kongl. Akademiens härstädes Nybyggnads Kommitté och Sällskapet angående betalningen för Knappmakaren Johan Almstedts skuld 800 Rd. R. G. S. Borgaren Israël Salmbergs den 8 Mars 1797 till framledne Herr Biskopen, Pro Kanslern och Kommendören doktor Gadolin utgifne Skuldsedel på 200 Rd. ditto mynt finge, såsom Kontant emottagas, hade efteråt blifvit upplyst, att nämnde liqvid redan förut vore emellan Sällskapets Skattmästare och Herr Akademi Kamreraren Widenius afslutad, utan att Skuldsedelns nu varande innehafvare dervid tillstädes varit eller derföre undfått någon valuta. Och emedan i Skattmästarens frånvaro det icke kunde med visshet upplysas, huruvida Akademiens Ombud liqviderat skulden till fullo, eller med afräkning af beloppet utaf Salmbergska Reversen, ehuru den förra händelsen vid jemförelse af sednaste Qvartals förslaget öfver Bilmarkska medlen syntes mycket

mera sannolik, men Sällskapet icke dess mindre redan en gång, på sätt förut nämndt är, ‡ bifallit till sagde Salmbergska Revers's inlösen: så beslöts, på derom gjord motion af Herr Professoren Johan Gadolin, att merbemälde Revers skulle, derest den icke redan ingått i liqviden emellan Akademien och Sällskapet, af Bilmarkska fonden inlösas, och Skattmästaren af detta beslut, genom utdrag af Protokollet, del erhålla.

‡ lemnat sitt

§ 6.

Vidare föredrogs, utom 4 § af Ekonomi Utskottets redan vid sednaste Session (Prot. § 5) anmälda Protokoll för den 4 sidstl. Juni, äfven 4 § af samma Utskotts Protokoll för den 28 i samma månad, enligt hvilka med lånansökningar till Sällskapet inkommit

1° Sadelmakaren i Åbo Jonas Lindberg, som begärt 200 Rd. R. G. S. emot inteckning i sin ägande Stadsgård N° 25 i Norra Qvarteret, och emot sådan borgen som af Sällskapet antagas kan;

2° Regements Kommissarien och Uppbörds Munsterskrifvaren Gustaf Henric Essbjörn, som begärt 1000 Rd. R. G. S. emot inteckning i Majaketo Skatte Nybygge uti Ruovesi Socken af Wasa Län; och

3° Herr Öfverjägmästaren Samuel Smalén, som ansökt om ett lån af 2000 Rd. R. G. S. emot redan tagen inteckning i Byända Skatte Rusthåll och Braskäs Skatte Augments Hemman uti Jordansböle By af Borgå Sockens Nyländska del.

Sällskapet tog dessa ansökningar, och hvad Utskottet i anledning af dem anfört, uti öfvervägande, och kunde så väl i anseende till de i Protokollerne åberopade skäl, som för brist på medel i sina Kassor,

sedan den af Utskottet påräknade rän-
tebetalning från Herr Lefrén icke ingår
icke ens till ballottering företaga Herr
Regements Kommissarien Essbjörns och
Herr Öfver Jägmästaren Smaléns Lån-
ansökningar; men då Sadelmakaren
Lindberg ej begärt större summa än 200
Rd. Riksgäldsmynt, ~~hvaremot~~ hvartill Säll-
skapet visste sig äga tillgång, och hvaremot
hans Stadsgård, ehuru icke brandförsäkrad
ansågs vara öfverflödigt svarande, samt
han ännu derutöfver erbudit antaglig
borgen, så blef om hans ansökning ballo-
teradt, hvarvid den samma enhälligt bi-
fölls: dock skulle, innan penningarne
få lyftas, den erbudna borgen ingifvas
och af Ekonomi Utskottet bepröfvas och
godkännas. För öfrigt beslöts, att han,
enligt sin åstundan, skulle få behålla
lånet i 2ne år, och att Reversen såsom
i dag borde dateras, samt Lindberg på egen
bekostnad förskaffa Sällskapet första
inteckningen uti sin gård.

§ 7.

Uti Memorial af den 15 sidstl. Juni hade
Herr Vice Häradshöfdingen Svinhufvud
meddelat underrättelse om Häradsrättens
i Messuby och Kangasala Socknar den 6 och
7 i samma månad widtagne åtgärder ut-
målen emellan Herr Löjtnanten G. J. Eklöf
Herr Landssekreteraren G. B. Sahlberg och Bok-
hållaren Jonas Ahlman å ena samt Säll-
skapet å andra sidan, dels om differensen
emellan det å Hattanpää Egendomar af
framledne Assessoren Ahlman utsatte ~~pris~~
och det af Köparen Herr L. G. Lefrén er-
budne och till en del erlagde pris, dels
om myntsorten hvari Testators Legater
borde utgå, om ränta å samma Legater

och om återvinning af den Bevillnings-
och Realisations-afgift Sällskapet inne-
hållit: Varande af detta Memorial att
inhämta, att Sällskapet sin talan i de fle-
sta delar tappat, men att Herr Vice Härads-
höfdingen den samma genom erlagde
vad förvarat. Och hade Herr Vice Härads-
höfdingen för öfrigt återsändt Rådstufvu-
Rättens i Åbo Dom af den 24 sidstl. Septem-
ber, och tillkännagifvit att Protokollerne
för sin vidlöftighet icke kunnat genast
å stället expedieras, samt anhållit om
arfvode efter Sällskapets bepröfvande
för bevakningen dels af dessa 2ne mål,
dels af ett annat som vid sidst öfver-
ständne Höste ting förevarit.

2 Jul

Att förslagsvis bestämma det Herr
Vice Häradshöfdingen Svinhufvud tillkom-
mande arfvode, derom blef Ekonomi-
Utskottet om anmodadt: Och skulle
af Herr Häradshöfdingen Lindtman
Protokollerne i de sidst handterade
målen ju förr dess heldre utbegäras:
Viljande Sällskapet framdeles närmare
mot Lagmans tingets början utse en
fullmägtig att de tagne vaden fullfölja.

§ 8.

Sekreteraren anmälte, att Herr Kom-
merse Rådet Brändström, såsom Ledamots-
afgift, åter nu för 3dje gången tillsändt
Sällskapet Tio Riksd. R. G. S. samt att Herr
Probsten Runbom uti Skrifvelse af den
18 sidstl. Juni, som föredrogs, ‡ i lika än-
damål inskickat Två Rd. Banko, dem
förste Sekreteraren till Tre Rd. R. G. S. för-
vexlat: Och skulle dessa penningar hos
Sällskapets Skattmästare nedsättas. —
Men emedan Herr Probsten Runbom dess-
utom begärt underrättelse, huru vida hans

den 10 Febr. 1802 inkomna projekt till förekommande af Frostnätters skadliga verkan blifvit här i Finland förfördt och med hvad framgång, så löfvade förste Sekreteraren gifva honom tillkänna, att Sällskapet ännu ihuttills med den uppgifna metoden intet försökt, men att Sällskapet underden 15 i sistnämnde månad och år lemnat Författarens projekt till Berednings Utskottet tillstädjande på en gång med de i samma ämne införväntade och tedernera inkomne Täflingsskrifter, och att Sällskapet, med anledning af 45 § i Stadgarne, detta utlåtande till den 1 instundande Augusti afbidar.

§ 9.

Till svar på Sällskapets skrifvelse af den 16 sistl. April, hade Domkapitlet i Borgå, uti Memorial af den 13 i förlidna Juni månad, yttrat sina tankar om allmänna undervisnings anstalterne i Stiftet, i anledning af den skrifvelse från Kanslers Gillet under den 3 Febr. innevarande år till Sällskapet aflåtit, och som, blifvit berörde Domkapitel, tillika med Sällskapets Bref till Kanslers Gillet af den 1 Nov. 1803, meddelad: Hafvande Domkapitlet vid sitt Svar fogat utdrag af sitt Protokoll förd den 8 Sept. 1802, sitt Bref till Gillet af den 2 Oktober samma år, och Instruktionen för Rektorn och Kollegan vid Borgå Stads Pedagogi af den 19 Oktober 1803.

Dessa Handlingar öfverlemnades till Berednings Utskottet, som, sedan jemväl Domkapitlet i Åbo med sitt Svar inkommit, äger att på sätt Sällskapet den 3 sistl. (§ 9) och 16 sistl. April (§ 1) föreskrifvit, sig öfver Saken i hela dess sammanhang yttra.

§ 10.

Vidare remitterades till Beredningsutskottet:

1:o Konungens Befallningshafvandes i Nyslott Memorial af den 12 sistl. Juni med Nybyggarne Abraham Länsiäs, Henric Lapalainen samt Eric och Johan Pikkaraisen i Idensalmi uppodlingar; åfvensom om Kronobonden Michel Lahoinen samt Bönderne Bengt Bengtsson och Bengt Henricsson Virvoisen i Kides dylika förtjenst: bestyrkte med Syne Instrumenter af den 6, 7 och 8 Sept. 1803, samt en Karta med dess beskrifning af den 7 Juni 1802;

2:o Syne Instrument af den 10 Nov. 1802 med Socknestämmo Protokoller från Pieksi af den 13 Febr. 1803 samt 11 Mars och 7 Juni innevarande år om Bonden Jacob Mattsson Pjetilä i Haviseto by anhållda utflyttning ur bylaget, hvarföre om belöning anhålles; och

3:o Korresponderande Ledamoten Professoren Ströms Memorial af den 18 sistl. 6 Juni, med vanliga underrättelser om Vädersträck och Kurshållning från detta år början.

§ 11.

Till Utskottet för Potatvès plantering i Storfurstendömet Finlands förvaltning öfverlemnades Herr Majorens och Öfver Adjutantens Georg von Essens Memorial af den 9 sistl. Maj med utdelnings längd öfver de till Paldamo Socken anslagne tvenne Tunnor Utsäden Potäter.

§ 12.

Vidare anmältes af förste Sekreteraren, att han för personliga angelägenheter vore nödsakad ännu i denna månad anträda en resa åt Stockholm, hvartill han anhöll om Sällskapets bifall, som enhälligt lemnades: Och skulle emellertid hans gö-

likmätigt 9 § af Protokollet för den 1 sidstl. Feb
romål (af Andre Sekreteraren, som
lofvat att inom den 1 instundan
Augusti, då Sällskapet härnäst sam
manträder, hemkomma, bestrida

§ 13.

För första gången upplästes af Ek
mi Utskottets Protokoll för den 4 sidstl. o
Juni §§ 1, 2 och 3, med de till sidstnä
de § hörande nya Utkast till Köpebref
Hattanpää och till Revers på den in
stående Köpeskillingen, samt af Prot
kollet för den 28 i samma månad
1, 2 och 3: hvarunder vid § 2 af För
Sekreteraren anmärktes, att Studiosi
pelii Räkning redan blifvit, till för
af Sällskapets den 15 äfven i Juni m
nad (Prot. § 8) tagne beslut utanordnad, likvä
med förbehåll, att Herr Topelius skul
förskaffa sig och till Sällskapet inlem
na ~~de~~ vederbörandes afsägelser på arfvode
vaccinationer, som af dem blifvit fo
rättade, men Herr Topelius i sin Räk
ning upptagit, hvilket förbehåll
äfven lofvat efterkomma.

Är och dag som ofvan

H. Wallen

År 1804 den 1 Augusti sammanträ
Kongl. Finska Hushållnings Sällskap
Ordförande och Ledamöter.

§. 1.

Protokollet för den 2 Juli uplästes och justera

§. 2.

Sällskapets Skattmästare Herr Professoren a
tor Pipping anmälte, att tvenne af Sällskapets
damöter, Filosofiä Magistern Herr Daniel Fe
nand Mallen från Orravalla gård i Ryska Fi
land, samt Grosshandlaren Herr Carl Fr
Bremer i Åbo, hade hvardera gjort Sällsk
en skänk af 50 Rdr Riksgälds Sedlar sa
stående evärdelig fond för deras årliga Led
afgift till Sällskapet. I anledning häraf an

falte Sällskapet sin andra Sekreterare att igenom (Prot.)
Bref till hvardera af dessa män betyga Sällska
pets tacksamhet och aktning för deras medbor
gerliga tänkesätt och handling.

§. 3.

Dernäst inlämnade Skattmästaren Förslag öfver 2 Jul
Sällskapets omhänderhafvande medel för tredje
quartalet af Sällskapets sjunde år eller för Maj,
Juni och Juli månader 1804, hvaraf inhäm
tades, att Sällskapets enskildta Kassa hade
igenom Ledamotsafgift och Intressemedel under detta quartal fått
en tilökning af 315, Rdr 9 Sr 7 rstn, hvil
ken lagd till Behållningen den 31 Okt 1803 och
de i de förra quartalen influtne medel, gör
Summa Debet 4702 Riksdaler, 25 Sr 3 rstn.
Utgifterna för tredje quartalet hade varit 155 Rdr
26 skr 10 rstn, hvilken summa lagd til utgifterna
för första och andra quartalet gör i Utgifter 834
Rdr 31 skr 6 rstn; ~~gör en behållning i Kassan~~
~~af~~ Af Behållningen voro nu Anticiperade me
del 1301 Rdr 22 skr 10 rstn och emot ränta
utlåute 2870 Rdr, hvilka summor tilsammans
göra en behållning af 4171 Rdr 22 skr 10 rstn:
Vidare, att Ahlmanska Donationsfonden hade
under detta quartal ~~[illegible]~~ i Intressen infått 90 Rdr,
hvilka lagde til behållningen den 31 Okt 1803, samt
de under de 2 förra quartalen influtne medel gör Sum
ma debet til 18 Rdr, 29 Sr 7 rstn Bankospecie samt
17,245 Rdr 7 rstn R. G. M. Utgiften för 3:e quar
talet stad uptagen till 595 Rdr 1 Sr 8 rstn, som
tillsammans med Utgiften för de förra quartalen
gjorde en summa af 1473 Rdr 47 Sr 1 rst R. G. S.,
hvarföre behållningen till 4:de quartalet befanns
vara: Emot Ränta utlåute 15,100 Rdr, i slantar
utestående 8 Rdr 12 Sr, Contant i Kassan 10 Rdr
17 Sr 7 rstn Banko, samt 671 Rdr 1 sk. 6 rstn R. G. S.,
som tillsammans gör 18. Rdr 29 skr 7 rstn Banko
Specie, och 15,771 Rdr, 1 sk. 6 rstn Riksgälds Sedlar,
och ändteligen, att ~~At~~ Billmarkska Donationsfon
den för samma tid ~~[illegible]~~ inbekommit Intressemedel,
91 Rdr 38 skr 5 rstn, som lagde till de förra quar
talens influtne medel utgjorde i inkomst 262 Rdr
22 Sr 5 rst; ~~hvilka [illegible]~~ och då de räknas till behållnin
gen den 31 Okt 1803, blifver summa Debet 5882 Rdr
14 skr 11 rstn. Utgiften för sista quartalet hade
varit 13 Rdr, 42 skr 8 rstn och Behållningen i

Kassan var således 5868 Rdr 20 skr 7 rstn allt Riksg
sedlar, hvaraf 4507, 37 skr 4 rstn voro mot
utlåute.

§. 4.

Sedan företogs till Afgörande frågan om
brefvet och den dermed sammanhang hafva
Reversen angående Hattanpää handeln
lan Sällskapet såsom säljare och Herr Öfv
och Riddaren Lejonanker såsom Köpare
skapet hade kommuniserat med Herr Öf
sten och Riddaren det Förslagsformulär till
bref å de fasta egendomar som i lifstiden
hördt Assessoren Ahlman, och den revers,
af Herr Öfversten och Riddaren på den in
ende och ännu obetalte Köpeskillingen k
att afgifvas, hvilket Sällskapet låtit up
för att af Herr Öfversten och Riddaren
verses och godkännas till form och utr
till inbördes säkerhet, innan något i detta
seende blefve af Sällskapet slutligen af
och hade herr Öfversten och Riddaren
mera inlämnadt ett af honom och efter
mening rättadt förslag till samma han
gar, jemte anmerkningar, innehållande
skäl, som skulle hafva föranledt de för
ringar, som i dessa förekomma. Sällsk
Ekonomie Utskott hade äfven tagit des
handlingar i öfvervägande, och meddelat
skapet sina tankar derom i sitt protoko
för den 4 sistvekne Juni §. 3, och för den
Juni §. 1, jemte förnyadt förslag till K
bref och revers med de förändringar
i anledning af Herr Öfversten och Rid
Lejonanckers anmerkningar, trott vara af
den. Alla dessa Handlingar blefvo nu
Sällskapet föredragne, upläste, jemförde o
granskade; hvarefter Sällskapet stadnade
följande beslute

Angående Köpebrefvet ville Sällskapet
allenast icke göra något afseende på de mi
bokstafs och ordförändringar, som Herr Öf
sten och Riddaren föreslagit, emedan de ick
förändrade meningen, utan blott ökade
stämdheten af uttrycket, utan äfven b
1o att den meningen, att Herr Öfversten

Riddaren redan afgifvit sin skrifteliga förbindel-
se till fullgörande af Köpe Kontraktet af den
2 Januari 1802, måtte införas i ingressen till
Köpebrefvet, hvilken syftar att utvekla de omstän-
digheter, som föranledt samma Köpebref; 2o
att Rusthållen, som åtfölja Köpet, blifva, jem-
likt 4de punkten i nämnde Köpe Kontrakt,
i afseende på Krigsmanshus afgiften särskildt
beräknade till 11,111 Rdr, 5 skr 4 rstn; vidare
3o att Köparens accept å Köpebrefvet såsom
mindre nödig, ehuruväl här öflig, skulle ute-
slutas; dernäst 4o att åberopandet af Bo-
upteckningen på Hattanpää gård den 4 och följan-
de dagar i Januari månad år 1800, till bestämman-
det af hvilka de Egendomar äro, som Sällskapet
till Herr Öfversten och Riddaren försåldt, ehuru
riktig i sig sjelft, likväl enligt Herr Öfverstens
och Riddarens åstundan kommer att uteblifva,
och i dess ställe endast den meningen bibehållas:
Sådane de efter Assessorens författningar Säll-
skapet tillfallit; Och ändteligen 5o att orden:
med löfte å Kongl Hushållnings Sällskapets sida,
att ordentligt Köpebref skulle af Sällskapet med-
delas, så snart det uti 9de punkten af Köpe Kon-
traktet förbehållne vilkor af Köparen blifvit
uppfyldt, hvilka uti Sällskapets förra utkast
egentligen i den afsigt blifvit införda, att
dermedelst uplysa vederbörande Domstolar
och Uppbördman, om orsaken till dröjsmålet
med Köpebrefvets utfärdande samt Krigsmans-
hus Afgiftens afbördande, äfvenledes må,
såsom för öfrigt likgiltige, utgå. Hvaremot
åter Sällskapet så mycket mindre kunde god-
känna Herr Öfverstens och Riddarens påstående
om garanti af all den rätt hvarmed Assessoren
Ahlman innehaft sina fastigheter, som någon
framtida rubbning i beskaffenheten af samma
rätt, icke lär kunna anses vara omöjlig; och
Sällskapet dessutom i Köpe Kontraktet afsagt sig
all hemul i dylika fall. Men som, efter det
förra Köpebrefs Utkastets författande, den väsend-
teliga ändring förelupit med Ahlmanska Stads
gården i Tammerfors, att den samma, genom
Laga Kraft vunnen dom, af den 15de sistled-
ne Februari, blifvit Sällskapet fränkänd;

1 Aug.

hvarföre och Köparen, enligt Köpekontrakte
bör erhålla en reflexion af 500 Riksdale
Rgs:Mt; så ansåg Sällskapet nödigt att
uttrycket om öfverdragander af Ahlmar
Fastigheterna till Herr Öfversten och Rid
utelemta berörde Stadsgård, ehuru dersam
till bibehållande af Likhet ej mindre me
Köpekontrakter och Köpebrefver, än den i
ge utsatta Köpeskillingen, vid uppräknan
af bemälte fastigheter icke kunde förbi

I frågan om Reversen anmärkte Säll
per alldraförst att der i Herr Öfverstens och R
rens utkast tillsatte ord: eller Ordres, fö
till en inteckning förskrifning olämpligt, hä
der icke borde införas; och derefter, att den
Herr Öfversten och Riddaren anmärkta nis
ningen af 33 Rdr 21 sker 7 rst:a Banko, som
rört deraf, att den af Sällskapet inbetalda
på Bankoskulden, icke blifvit vederbörligen
verad, efter Herr Öfverstens och Riddarens för
på det sätter rättas, att Reversen blifver st
på jemt 25,700 Rdr Banko, och Her
verstens och Riddaren särskildt godtgör Säll
per de öfverskjutande 8 Rdr 7 sker 1½ rst:
Enot åtskillige förändringar i ord och uttryc
som Herr Öfverstens och Riddarens förslag
nehåller, och som anyå uttrycktes belefnadh
så väl som emot utelemnandet af det för
håll om Inteckning och Panträttigher fö
följande af Lag och Sakens natur, ville Sä
skapet icke något invända; men deremot
Sällskapet någon ändring icke kunna i följande
ständigheter bevilja: 1:o Att ordet: ovillkorlig
skulle gå ut der frågan är om Kapitalets Be
ning uti verkeliga Bankospecie; 2:o Att förbe
hållet om ersättning af all Kostnad som upga
i händelse Sällskapet föranlåtes att sjelf bes
ja om Inteckningsvagande i för detta Ahlm
ska egendomarna, matte utelemnas, emedan pa
endet om Kostnaden för förskrifningens K
rande förfaller, om Sällskapet, enär förskrif
gen skall utgifvas, låter tillställa Herr Öfve
och Riddaren en så stor Karta, som författn
gen af den 10 Juni 1803 fordrar, emedan den
omständighet icke synes på något sätt höra till
versens väsende; 3:o Att förbehållet om V
nens närvaro vid Reversens afgifvande, fing
lämnas, hvartill Sällskapet så mycket mindre

kunde yttra, som Skuldsedlar, äfven på längst mindre
summor pläga af tillkallade vittnen styrkas. Wida-
re anhade Sällskapet att i ingressen till förskrif-
ningen så utelemta den af Herr Öfversten och
Riddaren införde Tillagning till de orden: Assessoren
Ahlmans — — samta egendomar, hvilken tillagning
tydligen vara följande: Hattanpää och Otavala
Bergslags Säterier, m.m. emedan Sällskapet fordde,
att nämnanden endast af Hattanpää och Otavala
och också med tillsatts af med mera, vore an ofull-
ständig och icke fyllest bestämd formen, och att
ster från den förra till den sista uppräkna
alla fastigheterna, lefve att onödigtvis förlän-
ga Reversen. Äfvenså, sedan Stadsgården i Sam-
merfors nu mera blifvit Sällskapet och således
emväl Herr Öfversten och Riddaren Rejon-
necker främkand, fordde Sällskapet sig böra
ttur Skuldsedelns ingress utelemta de orden:
i Jammerfors Stad, om hvilken ändring Säll-
skapet förmodade Herr Öfversten och Riddaren
kutt blifva med sig ense — Och skulle i an-
ledning af dessa förändringar ett nytt förslag
till Köpebref och Revers jemte utdrag af detta
Protokoll Herr Öfversten och Riddaren till öf- (afsänd)
verseende meddelas.

§. 5.

Nu upplästes för första gången Beredningsut-
skottets Protokoll för den 18de nyssvekne Juli,
ch Ekonomie Utskottets Protokoll af den 20
samma månad; hvilka således jemte de mål
varom de handlade blefvo liggande på bordet.

§. 6.

Ordinarie Kollegan vid Domkyrkan här i Åbo, Herr
Mag. Georg Laurell hade innevarande År biträdt
Sällskapet med finska Öfversättningen af Herr
Professoren Doktor Pippings uppsatta Anvisning
om Koppympnings och Vaccinations anställande
ch skötsel, samt af Herr Hof Jägmästaren
von Greiffs beskrifning om Varggårdars inrätt-
ning, att nyttjas, den förra för År 1805 och den
sednare för något annat års finska Almanack;
ch emedan Herr Kollegan sjelf ej velat bestämma
sitt arfvode derföre, utan öfverlemnat det till
Sällskapets eget omprövande; så hade Sällskapets

1 Aug

Ekonomie Utskott, i sitt Protokoll för den 2[illegible] ledne Juni §. 3. profvat detta Arfvode böra stämmas till 10 Riksd. R. G. M.; hvilket [illegible]skapet nu äfven biföll, och skulle derföre [illegible]tie Riksd. R. G. S. utur Sällskapets egen [illegible] utanordnas.

(++) (verkställdt.)

§. 7.

Uti Memorial, som till Sällskapet inkom[illegible] den 27 sistl. Aprill, hade Herr Kapitenen och [illegible]daren Brummer, efter åtskilliga föregångna [illegible]flexioner om den förlust Riket lider igenom [illegible]vinsbränning af Råg, föreslagit att hädanefte[illegible] bränna det endast af Hafra, och det på det sä[illegible] att ingen gammal åkerjord till dess planterin[illegible]le upptagas, utan den sås på nyplog, hvartill [illegible]je helt hemman borde uptaga åtminstone t[illegible] Tunneland årligen, o. s. v. då de som så odla[illegible]ra skulle vara berättigade att ensamme brä[illegible] då ~~and~~ bränningen för andra förbjudes, [illegible] det endast af Hafra; då följderna skulle bli[illegible] att begäret efter bränvin, ~~skulle~~ samt för[illegible]larne af att bränna det af hafra, samt [illegible]ningsfriheten skulle andrifva Finnlands Me[illegible]het ~~att~~ till Landets snara uppodlande. Hvarf[illegible] Herr Kapitenen och Riddaren tillstyrkt att f[illegible]slaget måtte, genom Sällskapet, till Kongl. Maj[illegible] Nådiga bifall och Stadfästelse i underdånighet [illegible]mälas. — Detta Memorial, jämte Beredning[illegible]skottets Betänkande deröfver (i Prot. för den [illegible] Maj innev. År) blef nu Sällskapet föredrag[illegible] Och ~~[illegible]~~ sedan Sällskapet ~~i dett beslut, att~~ ~~af~~ ofvervägat de i Beredningsutskottets citerade Prot[illegible] anförda ~~grunder~~, svårigheter, trodde Sällska[illegible] sig icke böra hos Kongl. Majts anmäla d[illegible] förslag; Men sjelfva Memorialet, skulle, i [illegible]seende på de interessanta och upplysande up[illegible]gifter det innehölle, igenom tryckning i Abo Tidning [illegible]gas till Allmänhetens Kunskap, jemte an[illegible]merkningar som innehölle de hufvudsakliga[illegible] Orsaker, hvarföre Sällskapet ej ~~[illegible]~~ användt Me[illegible]rialet efter dess Författares afsigt.

(verkställdt)

§. 8.

Philosophiae Magistern Herr Daniel Ferdin[illegible] Mallen hade till Sällskapet insändt en Beskr[illegible]ning på ett nytt sätt att uppföra Lerhusbyggnader. Sällskapets Beredningsutskott, ~~hade~~ som denna skrift granskadt, hade ansett densamma förtjen[illegible] till ett Rum i Sällskapets Handlingar, samt för[illegible]fattaren, till följe af Sällskapets beslut för den 1 Juli 1802, till att belönas med ett exemplar af Ahlmanska Jettonen i silfver; (Se Beredn. Utsk. Prot. för den 25 Aprill 1804. §. 2.) Sällskapet förenade sig nu alldeles med Utskottets tanka, och kommer således ett exemplar af Ahlmanska Jettonen till Herr Magistern att utanordnas.

1 Aug

(++) (verkställdt)

§. 9.

Till Beredningsutskottets vanliga åtgärd hänvistes nu följande skrifter:

1º Konungens Befallningshafvandes i Vasa Memorial af den 21 Juni 1804, med uppgift om behållningen af Härädernas andel i Sakören, och Utdrag af Länets Mantalslängder för år 1800.

2º Geschwornern Eric Hagströms Memorial af den 22 Juni om Porfyrverket i Elfdalen, med beskrifning om Ortens läge och naturliga beskaffenhet, samt en begäran, att erhålla underrättelse om Finska Kärrodlingssättet, dess lämplighet för Elfdalen och sättet att det samma der införa.

3º Kandidaten Salomon Hanelles Wäderleks och Hushållnings Observationer från Ilmola för andra Quartalet.

4º Kyrkoherden i Muhos G. R. Appelgrens Väderleks och Hushållnings Anmerkningar ifrån Mussos för Andra Quartalet

5º Konungens Befallningshafvandes i Kuopio, Memorial af den 3dje Juli, med Utdrag af Länets Mantalslängd, för År 1800.

6º Löjtnanten E. M. Aminoffs Memorial af den 7de Juli, såvida det angår Svedjande och Stengärdesgårdar i Mändyharju.

7º Konungens Befallningshafvandes i Heinola, Memorial af d. 28 Maj, med utdrag af 1800 Års Mantals längd för Länet.

8º Theologiae Doktorn och Prosten Ol. Hambraei Anteckningar af den 24 Juli, öfver Väderlek, Naturfenomener m. m. på Åland för första halfva Året 1804.

Hvarjemte här antecknades ett Memorial af Författaren till Prisskriften om Nattfrosterna i Finland, Nº 3. Med Valspråk: Pater ipse colendi etc. hvaruti han förbehållit sig att få göra tillägg till sitt Arbete, händelse det skulle befordras till trycket; hvilket ~~redan~~ Memorial redan förevarit i Beredningsutskottet,

jåsom dess Protokoll för den 18 sistl. Juli §. 1 utvisar.

§. 10.

Till Utskotter för Potates Planterings-fondens förvaltning hänvisades.

1:o Löjtnanten Herr E. M. Aminoffs Memorial af den 4:de Juli, med förteckning som utvisar, die tunnor Potater blifvit utdelade i Mäuda-ju.

2:o Kyrkoherden i Pudasjärvi Johan Frosterus Memorial af den 4:de Juni med utdelnings-längd på 6 tunnor Potater i socknens öfra + hvilken redan blifvit utanordnad. trakt, jemte räkning för kostnaden, 30 Rr

3:o Kommissians Landtmätaren Herr Joh. Heinricii Memorial af den 13 Juli med utdelnings-längder på 10 tunnor Utsädespotater i St. M. och 5 ditto i Kiuruvesi, samt quitto på lön.

4:o Kornetten Herr N. J. Nykoppz Memorial af den 6 Juli om Potates Odlingen i Sulkava och om den af Sällskapet tillämnade Utsädes-utdelningen dersammastädes.

§. 11.

Till Koppympnings och Vaccinations Utskott remitterades:

1:o Theol. Doktorn och Domprosten i Borgå, Mag. Jac. Alopaei Bref till förste Sekreteraren af den 7/7 Juli, med ett quitto af Sekund Korporalen Erik på erhållna 3 Rr för dess Vaccinationer, samt anhållan om Vaccinämne, m. m. — Och anför des härvid af Undertecknaren 2:a Sekreteraren att förste Sekreteraren redan skrifvit till Herr Doktorn och Domprosten, att det ej gick an att blanda Vaccinations-fonden med Sällskapets egen.

2:o Socknen Adjunkten i St. Mariae, Mennelins förteckning på 37 dersädes vaccinerade personer af Allmogen, enligt Socknestämmo-Protokoll af den 29 April.

3:o Kyrkoherden i Mahos Gr. R. Appelgren Memorial af den 2:a Juli, med förteckning på 106 af Klockaren Joh. Aspegren Koppympade Personer.

4:o Kapellanen i Ilmola Joh. Gabr. Toppelius förteckning af den 13 Maj på 106 dersädes vaccinerade barn af Allmogen: verificerad i Socknestämma den 21 ejusd.

5:o Bonden Isaac Kivistös i Jalasjärvi treenne förteckningar af den 12 Maj och 12 Juni på vaccinerade i Jalasjärvi, Kuricka, och Kauhajoki. 1 Aug

6:o Samuel Wijnamäkis (Bonde i Jalasjärvi) förteckning af den 9:de Juni på vaccinerade dersädes.

7:o Klockaren Westerlunds (i Jalasjärvi) förteckning af den 8:de Maj på dersädes af honom vaccinerade Personer.

8:o Socknesskomakaren Johan Beckmans förteckning på 68 i Kuricka Kapell af Ilmola socken af honom vaccinerade Personer af Allmogen.

§. 12.

Härjemte förekom ett Bref ifrån Majoren Herr Ad. Fred. Boij af den 28 Juni, med 1 års redovisning af Sällskapets Medaljer, jemte 3 Rr (som till Skattmästaren öfverlämnades), jemte Löfte att framdeles uppgifva närmare underrättelser om sitt Cirkulations-bruk, än han tillförene gjort i trenne memorialer förledet år. — hvilken här antecknades.

Lika ledes ett Bref ifrån Sekreteraren i Kongl. Vetenskaps Akademien, Jöns Svanberg, til Sällskapets förste Sekreterare, med Akademiens Tackskrifvelse för tilldelningen af Sällskapets skrifter.

Ofvenså, att Studeranden Leinbergs förteckningar öfver af honom på hans vaccinationsresa vaccinerade, samt räkningar och verifikationer, blifvit inlämnade; samt ~~enligt sällskapets beslut i §. 5 af detta Protokoll~~ att de redan förevarit hos vederbörande Utskott, hvarest dessa förslag blifvit godkänd och Utanordnad, bestigande sig till 69 Rr 8 Sk. R. G. S. Ur Sällskapets egen Kassa förskotterade

Slutligen förekom ett bref ifrån Philos. Magistern Daniel Ferd. Mallen, till förste Sekreteraren af den 7/14 Juli, innehållande Tackskrifvelse för Kallelsen till Sednaret, jemte de i §. 9 af detta Protokoll omförmälda 50 Rr ~~Rr~~ hvilket alles här antecknades.

År och Dag som ofvan

Gabr. Jfr. Hartman.

Å 1804 den 15 Augusti sammanträdde
Finska Hushållnings-Sällskapet.

§. 1.

Protokollet för den förra uplästes och justerades.

§. 2.

Holmbom — om torkne Magasiner.

Sällskapets Berednings Utskott hade uti 32:ne § af Protokoll för den 25 sistledne April — tillfyllest — , då förehade till granskning Häradshöfdingens Herr Holmboms Afhandling om Socknes Magasiners nytta, ning och förvaltning, tillskrifvit, att samma Afhandling af så ett rum i Sällskapets Handlingar, och författaren derföre ihågkommas med ett exemplar af Ahlmanska Jettonen i Silfver. Till Denna Utskottets skrifvelse lämnade nu Sällskapet, som tagit saken vervägande, sitt bifall.

§. 3.

I anledning af ränande beslut, anmerktes, att förmodade att så många tjenlige Afhandlingar vara samlade, att den 2:a Tomen af Sällskapets lingar, borde kunna att läggas under pressen. Det föreslogs derföre att Berednings Utskotter vid tillfälle skulle göra vederbörligt val, så väl i anseende ämnen och styl, som äfven till figurer, för att icke belasta Tomen med alt för många gravyr Tabeller. Emedlertid åtog sig Ordföranden Herr verDirektören Alfving att hos Boktryckaren Herr Mag. Frenckell höra sig före på hvad villkor h ville åtaga sig förlaggandet deraf.

§. 4.

Herr Regementets Pastor Mag. Henric Wegelius de till Sällskapet insändt en Beskrifning öfver kyro socken i Vasa län. Sällskapets BeredningsUtsk som granskat densamma, hade deröfver lämnat d utlåtande, att den väl ej, mer än nagon annan af inkomne Sockenbeskrifningarne, ägde den fullständ het, som den af trycket utgifne planen äfvade; m att den likväl lämnade många upplysande och nyt ga underrättelser, och Ansett derföre Författaren vara förtjent att efter Sällskapets beslut af den 1 1802, hedras med ett exemplar af Belönings-M daljen i Silfver. Hvarå Sällskapet, som nu skul taga sitt beslut i detta ärende, — inväntade

§. 5.

Med anledning häraf och i sammanhang der tog Sällskapet nu det beslut, att alla de belöning som beviljades, utom de, som på dagen — den 1:a och 15:e November, till förtjente personer ut

der, och som alltid blifvit kort derpå i Tidningarne allmänheten kungjorde, skulle äfven komma att hädan efter införas i Åbo tidning ibland underrättelserna ifrån Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet; på det att allmänheten måtte underrättas om deras — befrämjande af Sällskapet — som igenom inlämnade skrifter och andra nyttiga arbeten gjöra sig af Sällskapet förtjente.

15 Aug

Äfvenså beslöts, att alla — intagande — de Redamöter som inkallas, skulle äfven i tidningen till allmänhetens underrättelse, nämnas.

§. 6.

Sedermera förekom — åter — i anledning af Beredn. Utskottets Protokolls för den 25 sistl. April, 17:de §, till afgörande, huru man borde anse Studeranden Judén, som — med stor noggrannhet och skicklighet — författ de af framlidne Adjunkten Passorin i Naga Anders Ahlström började Observationer äfver Väderleken och Vattenhöjden, och för hela Året 1803 och Januari Månad 1804, inlämnat dem till Sällskapet, samt hvad med sjelfva Observationerna var att göra; och stadnade Sällskapet i det beslut, att Studeranden Jakob Judén borde erhålla ett exemplar af Ahlmanska Jettonen i Silfver; och hvad Observationerna beträffade de ville Sällskapet framdeles taga i öfvervägande om något bruk af dem kunde göras för Handlingarne.

§. 7.

Enligt Herr Kyrkoherden Appelgrens Memorial af den 3 sistledne April, och dermed följande Synestrument och Socknestämmo Protokoll, hade Nybyggaren Gustaf Johansson Halonen på Tahtevanoja Nybygge i Ahmas by af Utajärvi Kapell och Muhos socken gjort stora förbättringar på hans samlade upodlingar af åker och äng, beräknad kostnaden efter värdi till 1306 Rdr 11 fl; varande Halonen för öfrigt flitig, nykter och hjelpsam, hvilket alla Handlingarne och Berednings Utskottets protokoll för d. 12 Maj och §. 5, närmare utreder. Sällskapet, som tagit Halonens förtjenster i öfvervägande instämde med Utskottets förslag på det citerade ställe; att Han (Gustaf Halonen) såsom förtjent att emottaga och bära belönings Medaljen, skall belönas med en förgylld Silfverbägare om 20 lods vigt, försedd med tjenlig påskrift.

§. 8.

Till Utdelare af de belöningar som Sällskapet under den 1:sta sistl. Maj beviljat, utsågos följande Personer:

Theol. Doktorn och Kontrakts-Prosten Herr Johan Westzynthius å Klockaren Partin i Pyhäjoki;

Theol. Doktorn, Professor Zetbell å Heickil i Jaffmola och å Kihlholm i Uleåborg;

Prosten Wegelius i Wårå å Bonden Nicolaus Jacobsson Jerstädes;

Prosten Joh. Henr. Cygnaeus å Carl Johan Carl Zeskin, Petter Zeskin, och Carl Gustaf Zeskin i Randasalmi, samt å Drängen Ivan Ivanoff samma ställes;

Prosten Ehrlander i Lappfjerd, å Jungfru Maria Helena Garvonius;

Majoren och Riddaren Grabenfelt å Drängen Eric Johansson i Lempelä;

Kapellanen Hällström å Pigan Susanna Wihilä i Malax; och

Befallningsmannen John. Fr. Saxmark å Pigan Walborg Jakobs dotter i Kauvatsa.

§. 9.

I anledning af Beredningsutskottets Protokoll den 28 Oktober 1803 och §. 2. företogs nu till afgörande Kyrkoherden Dagi Memorial af den 12 November 1803, angående angelägenheten af några anstalters vidtagande i afseende på Saltpeter-tillverkningen i Finnland, och beslöts följer.

1:mo Instämde Sällskapet med Utskotten deri, att något användande af Brädespluntering-fonden till Saltpeter-tillverkningens befrämjande kunde eller borde ske i anledning af de skäl som i det citerade Utskottets Protokoll äro anförde;

2:o Att igenom underdånig anhållan söka hos Kongl. Maj:t utverka att Kronans Sjudnings-Pannor, som Kronosjudningen år 1805 upphör, måga i stället att bortauktioneras, utlånas till Allmogen emot viss hyra och under Kronobetjeningens anseende tillsyn; och

3:o Att Bref skulle afgå till de tremne i landet varande Saltpeters-siederi-styresmän, med anhållan om Underrättelser dels om privata Saltpeters-tillverkningens nuvarande lage i hvarje länsort, dels om Antalet om Krono-Pannorne i landet, och af Kronans Saltpeters verkmästare, med andra hithörande Omständigheter.

§. 10.

I 4 §. af Beredningsutskottets nyssciterade Protokoll (d. 28 Okt. 1803.) hade Kontrakts-Prosten Doktor Olof Hambraeus vänligen anteckningar för Juni, Juli och med September månader sammadags, samt dertill tillägg som sedermera uti bref till Sekreteraren anhemmit, blifvit hänvisste till brak för dagboken. Sällskapet instämde härmed, såvida, att om någon

sammanlagt deri förekom, skulle det meddelas allmänheten uti Åbo tidning; men för öfrigt förfölle desse anmärkningar. Detta omdömme skulle äfven gälla om de Quartalsberättelser som finnas citerade uti Beredningens Utskottets Protokoll för den 8 förutgående Oktober manad och desse 8:de Septembris samt de som i samma utskotts Prot. för den 13:de maj 1803. §. 7. äro upptagne uti samma utskotts Prot. för den 13:de maj 1803. §. 7.

14 Aug

§. 11.

Herr Prosten Zach. Cygnaeus hade uti Memorial af den 9 Maj 1803, gjort påminnelser om nödvändigheten af en förbättrad anstalt för fångarne i Kronans fängelser, samt en lämplig inrättning till näringsarnes upplifvande i Savolaks, eller som de så kallade primändagars afskaffande. — Vid allt detta ansåg Sällskapet sig icke kunna något företaga, för orsaker som blå upptagne uti Beredningens Utskottets Protokoll för den 25 Aug. 1803, §. 4. der detta mål hos samma utskott förevarit till vidare lämplig åtgärd.

§. 12.

Uti Memorial, som den 2dra Juli 1803 inkommit, hade en Anonym erinrat, att Nyttlandsbruket, såsom lättare och förr än året lönande, icke borde komma i jemförelse med annat uppodlingsarbete, eller med någon belöning uppmuntras. Sällskapet som ej kunnat något skäl att fastställa för sig någon åtgärd i detta fall, kunde ej härvid något vidare göra. (Jämför Beredn. Utskottets Protokoll d. 25 Aug. 1803. §. 5.)

§. 13.

Uti 2:a §:n af sitt Protokoll för den 13:de Maj 1803, hade Sällskapets Beredningsutskott, i anledning af ett Anonymt Memorial af den 24 November 1802, angående vårdbete i åker och äng, samt åverkan å skog, föreslagit Sällskapet, att Sällskapet hos Konungen i underdånighet anhålla om straffets skärpande för dessa förbrytelser, hvartill nu egentligen vore tid då en Kommission blifvit nedsatt att utarbeta en ny skogsordning; men såsom det nu försäkrades att denna skogsordning redan vore färdig om ej expedierad, så ville Sällskapet afbida, hvad deri kunde vara stadgadt i detta ämne, innan det ville med detta mål taga vidare befattning.

§. 14.

Herr Majoren Boijs, med anledning af Sällskapets den 15 December 1802 afstånne skrifvelse, jemte Memorial af den 20 April 1803 insände uppgifter om sitt Cirkulations-bryggeri m.m., anhöll Sällskapet förhinna att igenom Åbo tidning Allmänheten meddelas. (Jämför Beredn. Utskottets Prot. d. 13 Maj 1803. §. 6. samt Sällskapets Protokoll för den 1 i denne månad §. 12.)

§. 15.

Af inkomna Skrifter öfverlämnades nu till Beredningens Utskotter endast:

Prosten Cassténs Quartalsberättelse öfver Kemi för April, Maj och Juni 1804.

§. 16.

Till Potatoes Utskottet hänvistes:

1mo Kapellanen i Jockas Anders Winters Memorial ~~om Pot~~ af den 7de Juli 1804 angående Potatoes Planteringen derstädes.

2o Kommissions Landtmätaren D. Tuderi Memorial af d. 13 Juli 1804 angående utdelningen af Utsädes Potäter i Christina Socken.

3o Landshöfdinge Embetets i Heinola Memorial af den 26 Juli 1804, med återsände 20 Rdr. ämnade till Potäter för Kangasniemi församling. (Penningarne lämnades till Skattmästaren.)

4o Prosten M. Castréns Memorial af den Juli om Uphandling och utdelning af 10 tunnor utsädes Potäter i Kemi, jemte fördelnings lä och Räkning.

§. 17.

Antecknades att ~~ifrån~~ 20 exemplar på Svenska och 26 på finska, af Kongl. Majts Nådiga Kungörelse angående Anstalterna för Vaccinationens och Koppympningens befrämjande i land gifven Carlsruhe d. 3. Apr. 1804, jemte af J. E. Angelini Expeditions Kopist, af d. 4 Aug. Ankommit, till Sällskapets dispositio

§. 18.

Till Ledamöter af Sällskapet föreslogos Notarien i Kongl. Bergs Kollegium, Herr Gustaf Magnus Schwartz af Professoren Herr Johan Gadolin:

Herrar Grossörerne Lars Johan Sederholm och Alexander Magnus Sederholm, af Professoren Herr Doktor Joseph Pipping:

Herr Ryttmästaren och Riddaren Georg Adlersparre af Herr Professoren Franzen, samt

Herr Ryttmästaren Axel Adlersparre af Herr Öfverdirektören och Ordföranden Alfving.

Är och Dag som ofvan.

Gabr. Israel Hartman

År 1804 den 1:sta September, samman trädde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet.

§. 1.

Protokollet för sista Sammanhomsten (den 15de Augusti) justerades, hvarvid följande anmerkningar gjordes:

1o Vid tredje Paragrafen tillkännagaf Ordföranden Herr Öfverdirektören Alfving att han talt med Magister Frenkell om förläggandet af andra Tomen af Handlingarne, men att han svarat, att han ännu ej, för bristande afsättning af den 1:sta, ville åtaga sig detsamma; hvarföre beslöts att med utgifvandet af 2:a tomen anstånd skulle hafvas tils vidare; men imedlertid skulle föranstalltas att en Recension af Första Tomen skulle blifva i Stockholms Posten ~~äfven~~ anförd, för att derigenom väcka allmänhetens Uppmerksamhet på densamma.

2o Vid 8de §n anmerktes, och i anledning deraf beslöts, att, till förekommande af utdrägt med Belöningspjecernas afsändande ~~fr~~ till sina bestämda Utdelare, borde hädanefter Pjecerna beställas icke först efter den 1a Maj och 1 November, då belöningarne offenteligen skulle utdelas och allmänheten tillkännagifvas, utan genast, som ett sådant mål hunnit afgöras, för att hafva dem, så mån som möjligt vore, genast färdiga till afsändning; och vidare, att Bref borde afgå till Utdelarne, sedan de blifvit utsedde, med anhållan, att de med något bud, ~~borde~~ skulle på sin sida föranstalta om belöningspjesens afhämtande, emedan det för dem är lattare att känna hvilka personer ~~der~~ifrån orten, der de bo, resa hit till Åbo, än för Sällskapet. Och tillades, att då större saker, såsom Packlådor, m.m. vore att afsända, ville Sällskapet ej undandraga sig att derföre gå i någon Kostnad, för att kunna få en snarare expedition af sina dekreterade belöningar och andra saker.

3o Vid andra momentet af 9 §n anmerktes, att Sällskapet väl ansåg det nyttigt, om Kronans Pannor till Saltpetersjudningen skulle efter Herr Kyrkoherden Lagi derstädes citerade memorial blifva till Allmogens bruk och nyttjande upplåtne; men att Sällskapet tillika trodde att anhållandet derom närmare tillhörde Allmogen igenom Landshöfdingarne än Sällskapet. Men Innehållet af tredje momentet i samma § blef bifallit; hvarföre Bref i der nämnde afsigt borde afgå till Herr Häradshöfdingen Collan i Åbo, Herr Kapiten Edman i Wasa, samt Herr Direktören Godenhjelm i Kuopio, såsom Styresmän för Saltpeter Sjudningen i Finland, emedan Sällskapet ansåg det för sig nyttigt att äfven känna tillståndet af denna näringsgren i Landet.

§. 2.

Tvänne Bref ifrån Kongl. Statskontoret upp-
tes: det ena af den 20 Augusti 1804, ~~och~~
och det andra af den 22 ~~af~~ i samma månad.
förra innehöll, att 2333 Rdr 16 ß Banko,
rande hela den för nästledit år i Nåder till
cinationens befrämjande i finland beståda
ma samt hälften af innevarande års till d
ma anslagne Medel, nu öfversändes, jemte e
ordning på samma summa, hvilken Anordn
behörigen disponerad och quitterad borde ~~af~~
bakasändas till Kongl. Statskontoret. Det
åter tillkännagaf af derjemte följde 500 ß
Banko i slutelig afräkning å de för innevar
År i Nåder anslagne medel till Potätespl
teringens befordrande i Finnland; jemte An
ning, som i likhet med den nyssnämnde bor
disponeras och quitteras. I anledning häraf
beslöts, att Anordningarne skulle ~~få~~ disponer
således, att af Sällskapets Skattmästare Herr
fessoren Pipping skulle Penningarne å Kon
Postkontoret der de ännu lågo, lyftas i t
gode mäns öfvervaro, och ~~de~~ den disponerade
ordningen af honom quitteras, för att till
Statskontoret återsändas.

§. 3.

Tvänne Skrifter, som utom Brefven ifrån Sta
Kontoret (§. 2) sedan ~~den~~ sista Session inkommit
blefvo nu till Beredningsutskottet hänviste
De voro följande:

1:o, Kapellanen i Ylistaro Nils Aeimelaei
morial af d. 1. Aug. 1804. med Uppgift af Bon
Thomas Köyckäs sätt att Kurera Boskaps P

2:o Sekreteraren Mjödhs Journal öfver Va
leken, m.m. från Korpo, för Oktober, November
December 1803, samt Jan. Febr. och Mars mån
1804.

§. 4.

I anledning af Koppympnings och Vaccinatio
utskottets Protokolls för d. 30 sistl. Augusti 10:de §
företogs nu till Afgörande det af samma Utskot
gjorda förslag att ej mindre ett af Herr Öfve
direktören och Ordföranden Alfving inlämnat
Formulär till förteckningar öfver vaccinerade
Personer för dem som vilja insända sådana till
Arfvodes erhållande, borde i Tidningen Allmän
ten kunngöras; ~~utan~~ än att såväl samma for
lär som alla andra för vaccinatörer som vilj
erhålla belöningar nödiga underrättelser skulle
samlas, sammandragas, och tryckas, för att se
med ~~2~~ Cirkulärer ifrån Domkapitlen, hvar

& och Koppympningens

om dessa skulle genom bref anmodas, kringspridas
och kungöras, hvar ~~jemte~~ derjemte skulle följa upptagit en
underrättelse om gränsen mellan Personer af allmogen
och andra, för att ej förblanda dem ~~se~~ för hvilka
Arfvode beviljas med dem för hvilka sådant ej kan
erhållas. Sällskapet lämnade till allt detta sitt bi-
fall i så måtto, att Formularet till Vaccinations
förteckningar skulle tryckas både i tidningen och
särskildt med de öfriga underrättelserna, för att på
föreslagit sätt göras allmänt bekant, och borde
800 Exemplar deraf afdragas, samt bref till
Domkapitlen såsom sagt blifvit afgå, och det så myc-
ket hälldre som Biskopen och Prokansleren Dok-
tor ~~Teg~~ Tengström försäkrade ~~på~~ att Domkapit-
let i Åbo skulle med nöje upfylla Sällskapets
åftundan i detta ärende. Hvad åter skilnaden
~~a~~ mellan Personer af Allmogen och de som ej borde
räknas till dem, angick, skulle Vaccinatörerne
njuta tillgodo arfvode för alla dem och deras
barn, som ej voro i åtnjutande af publika löner,
eller som sjelfve vaccinerade eller efter författnin-
garne voro pliktige att sjelfve vaccinera.

1 Sept.

§. 5.

Utur Potätes Utskottets Protokoll för den 18 Augu-
sti och 2:a §:n anmältes Löjtnanten E. M. Ami-
noff, att, för sin nit och omtanka för Potätes
Planteringens befordrande i Mändyharju och dess
medborgerliga och hedrande tänkesätt och bemödan-
de, blifva ~~hedrad~~ belönt med ett exemplar af Sällska-
pets belöningsmedalj i Silfver; hvartill Sällska-
pet ~~med nöje~~ lämnade sitt bifall, och borde Me-
daljen i Bref till honom med betygan af Säll-
skapets aktning och erkänsla genast afsändas.

§. 6.

Professoren Herr Johan Gadolin hade ~~till Sällskapet~~
låtit på Herr Bergs Rådet Norbergs anmodan, uppfö-
ra till Sällskapet för att af dess Ledamöter beses, en
Brännvinspanna af Herr Bergsrådets ~~sednat~~ Invention
med åtskilliga nya tillägg och förbättringar, och beställd
af Herr Apothekaren Bjugg i Tafvastehus. Med den-
samma hade äfvenföljt 3ne exemplar af Herr Bergs-
Rådets beskrifning öfver sina Brännvinsvärktyg för att
öfverlämnas till Sällskapet.

§. 7.

Till Sällskapet öfverlämnade nu Ordföranden Herr
Öfverdirektören Alfving en tom Bikupa med flat framsida,
kommen ifrån Östergötland. Dess företräde för de
vanliga skulle bestå deri att man kunde igenom det
att man sätte en dylik gent emot denna då man

ville skatta kupan, kunde förmå Bin att inflyt
den toma, utan att de behöfde svärma, eller
~~behöfde döda~~ hade af nöden att döda dem. De
skänkta ~~bi~~kupan borde få ett rum i Sällskap
Modellkammare.

§. 8.

Underskrefven Andra Sekreterare anförde, att
för Sällskapet vore nödigt att för sin egen del i
ett exemplar af Abotidning sedan denna
mera blifvit ett blad äfven för Sällskapets
lägenheter, hvartill Sällskapet lämnade i sä
to sitt bifall, att ~~ett~~ exemplar af samma t
borde ifrån Redaktören Herr Professor Fran
till Sällskapet anskaffas.

§. 9.

Sällskapets Ekonomie Utskott hade i anl
af Sällskapets d. 2. Juli sistl. gjorde Remiss, † förej
Arfvode för Herr vice Häradshöfdingen Svin
vud för de trenne ~~de~~ dersammastädes ~~i~~ nämn
bevakade mål, med 50 Rdr R.G.S. hvart
Sällskapet nu lämnade sitt bifall, såvida, a
samma 50 Rdr R.G.S. borde till honom
Ahlmanska Donationsfonden utanordnas
utlämnas.

† i sitt Prot. d. 20 sistl. Juli §. 2.

§. 10.

I anledning deraf upstod fråga om ~~det~~ mål
emellan Herr Löjtnanten Eklöf, Herr Landsk
teraren Sahlberg och Herr Bokhållaren Ahl
å ena sidan samt Sällskapet å den andra,
för Sällskapets Prot. för d. 2 Juli innev. år §.
hvilket Sällskapet vid Häradsrätten tappat,
hvari talan för Sällskapet genom erlagdt v
blifvit förvarad. Herr ~~Vice~~ Häradshöfdingen Li
man som varit domare i detta mål hade ej
~~int~~ ifrån sig lämnat Handlingarne; och såsom
skapet icke hade sig bekant när Lagmanstin
hvarvid detta mål borde af Sällskapet bev
kommer att hållas, så anbefalltes underskr
Sekreterare, att såväl ~~hos~~ på Kongl. Hofrätten
derrätta sig om Termin för Lagmanstinge
som ock, i händelse † ~~det~~ påskyndade målets be
betande, ~~och~~ genom en skrift till Hofrätten
hålla, det måtte ~~vice~~ Häradshöfdingen Lind
förpliktas att Handlingarne med det snaraste
pediera, på det att Sällskapet måtte i tid ku
na förse sig med en fullmägtig till att i detta vigtig
ärende, bevaka Sällskapets Rätt.

† Terminen

§. 11.

Sedermera uppstod fråga om orsakerna, hvarför
icke Bevillningen för Ahlmanska Testamentet
~~ken~~ hvarom af Landshöfdinge Embetet i Tafvastehus
Memorial af den 20 sistledne Februari påmin

se blifvit gjord, ännu icke blifvit afbetalad; Och,
sedan Sällskapet underrättat sig om den ställning
hvari de detta mål angående ärender sig befunno,
så befanns, att dröjsmålet hänledde sig deraf
att Liquiderne, som skulle afgöra rätta belöp-
pet af Sällskapets erhållna Andel af Afledne
Assessor Ahlmans egendom, ännu ej voro
brägte till sitt slut, och borde derföre, dessa
så fort som möjligt vore af~~gör~~slutas, för
att med det första kunna afbörda bevillnin-
gen.

1 Sept.

§. 12.

Att Sällskapets Ekonomie Utskott, såsom dess
Protokoll för den 20 Juli §. 1 förmäler, enligt
Sällskapets den 2 förutgående tagna beslut, un-
dersökt säkerheten af den borgen ~~Herr~~ Sadel-
makaren Jonas Lindberg för de af honom till Läns
begärte 200 Rdr R.G.S., ~~och uppgaf~~ anskaffat,
samt befunnit den vederhäftig; äfvensom ~~att~~
Han i anledning deraf erhållit Penningarne,
blef här, i anledning af det citerade Ekonomie
Utskottets Protokoll som nu upplästes, anteknadt.

§. 13.

I Enlighet med Beredningsutskottets, uti dess
Protokoll för den 18 sistl. Juli §. 3, afgifne till-
styrkan, kommer Hushållerskan å Heinilä Rust-
håll i Luvia Kapell af Eura Åminne Socken, Lisa Mårtens dr att,
på bekostnad af sin Matmoder, Enkefru Prostin-
nan Carenius, för sin 32 åriga flitiga och trogna
tjenst, belönas med en Halsked af silfver med
vidhängande medaljong.

§. 14.

Gårdsfogden Johan Andersson, och dess Hustru
Maria Andersdotter å Bondas hemmas i Mårtens-
by af Esbo Socken hade af sin Husbonde Expe-
ditions Befallningsmannen Carl Johan Hacklin
blifvit, genom Socknestämmo Protokoll ifrån Esbo
af den 25 Sept. 1803, anmälde till belönings erhållan-
de för 15 års trogen och flitig tjenst hos honom,
på det sättet, att Han redan låtit förfärdiga
för Johan Andersson en Silfversked om 8 lods
vigt, och ~~för~~ dess Hustru en Gullring om 1¾ dukat,
hvartill Sällskapet ville läna sitt namn, och
förse samma pjeser med tjenlig påskrift, hvar-
före han ock desamma till Sällskapet jemte an-
lökningen öfverlämnat. Kongl. Hushållnings-
Sällskapet lämnade nu dertill sitt bifall, i anled-
ning af dess Beredningsutskotts Protokoll för
den 18 sistl. Juli och §. 4. som nu upplästes.

§. 15.

Konungens Befallningshafvande uti Kuop[io] hade uti Memorial af den 13 sistl. Juni tillstadkommen förteckning af belöning anmält följande Dannemän: 1:o Krononybyggaren Abraham Länsä å Nj[ska]-Nº 4 Säätälö i Salome By och Idensalmi Sock[en]; 2:o Ditto Henrik Klapalain å Nybygget Klap[ala]-i Klapajärvi by af samma Socken; 3:o Ditto Nybyggaren Henric Pikkaraises Sonen Eric [Pikkaraise]-han Pikkaraiset å Nybygget Mickas i Salo[me]-by af samma Socken; 5:o Kronobonden [Mich]-Lakoin å Hemmanet Nº 37 i Hammas[järvi]-by af Johnajärvi Socken; samt 6:o och 7:o Kronobönderne Bengt Bengtsson och [Joh]-Henricsson Hirvonen å Hemmanet [Nº] 1, Warpasalo by af Rides Socken, för [tjenster], som uti Beredningens Utskottets Pro[tokoll] för den 18 sistl. Juli, §. 5. och de d[ärtill] des citerade handlingar, finnas utförda [och] utredde Sällskapet, som nu ingått i ans[ökan] af nämnde Beredningens Utskotts Protok[oll] lagit desse Dannemäns förtjenster i Öp[pet] vägande, förenade sig med Utskotter i [hän]-seende till belöningarne, såbundet, att [Joh]-han Länsä, Henric Klapalain, Eric Pikkar[aise] Johan Pikkanen och Michel Lakoin hvarde[n] erhålla en förgylld Silfverbägare om 12 lod[s] samt Bengt Bengtsson Hirvonen och Ben[gt] Henricsson Hirvonen hvardera en förgyld[d] Silfverbägare om 16 lod.

§. 16.

Skattebonden Jacob Matsson Pietilä i [Pie]-by af Orivesi Socken, hade af Sällskapets [Be]-nings Utskott i Protokollet för den 18 Juli [1804] och i anledning af de Handlingar som der [äro] anförde, för Utflyttning ur by samt upp[tag]-lingar blifvit hos Sällskapet rekommende[rad] till erhållande af en belöning bestående i [en] Silfverbägare af 12 lods vigt; hvilken Sällskapet nu beviljade.

§. 17.

Att användas till ett sammandrag, [af] Åbo Tidning hänvisades de Quartals berättel[ser], som uti Beredningens Utskottets Protokolls, [af] den 18 Juli 1804 §. 8:de §, finnas upptagn[a] i likhet med hvad på samma ställe af B[e]-nings Utskottets blifvit tillstyrkt.

§. 18.

Jemte Syne Instrument af den 26 Septemb[er] 1803 och Kyrkostämmo Protokoll från Teiskola [by] den 13 Maj innevarande år, som utvisade att

Sept.

dennagen å Huorauda Hemman, Johan Henrics-son uppå Sandaspeo och Rothkaspeo Kärr af vid pass 4 tunne-16 Kappelands vidd genom rödjning, bränning och dikning till 88 ¾ tunnan, hittills an-vändt 72 Rdr 47 sk:r 4 r. i afsigt att deraf in-rätta Kyttländer, och den sedermera till äng eller åker igenlägga, hade Herr Kapitenen Adolph Magnus Cripenberg, uti Memorial af den 29 sistl. Maj anmält sin och Johan Henricsons önskan, att denne, som nu mera icke skall kunna utväg till vidare Kostnaders nedläggande å detta arbete, må af Allmänna Medlen undfå 50 Rdr till under-stöd i sitt odlingsföretag. Dertill Hade Beredningens Utskottet uti dess Protokoll för den 18 sistl. Juli tillstyrkt, i afseende på 11te punkten i Allmän-na Testamentet, som innehåller att halfva Räntan som faller af den öfverblifvande behållna Testamentsfonden, skall användas att understödja sådane nyttiga företag i Landthushållningen-hvilka Allmogen blott med egna Krafters tillgång kan verkställa, såsom vidlyftigare Kärrs och Mos-sars upptorkande och uppodlande m.m. Sällskapet instämde nu dermed, och bestod i anledning af anförda skäl att Han, Johan Henricsson, måtte erhålla den begärda summan 50 Rdr R.C.S. med vilkor att han årligen inkommer med en veder-börligen bestyrkt berättelse, som utvisar icke allenast att penningarne blifvit till sitt rätta ändamål använde, utan ock hvad med dem uträttadt blif-vit, samt huru odlingarne sig efterhand förkof-rat, och borde penningarne till Herr Kapitenen Cripenberg öfversändas, med anmodan, att Han, genom hans rekommendation Penningarne er-hållits, måtte hafva vård deröm och tillse, att de rätt användas, och de förbehållna vilkoren uppfyllas.

§. 19.

Ordföranden Herr Öfverdirektören Adlercreutz anförde, att Herr Öfversten och Riddaren Zejon-flycht till honom öfversändt Ettusende Riks-Daler i Rikogäldssedlar, hvilka han efter an-modan till Sällskapets Skattmästare öfverlämnat i afräkning å Interesset för den samma [för] hvilken [tid] i afseende på Kattunsä Handeln [med] Sällskapet häftade; samt anhöll om quit-[tens] på fulla beloppet af Interesset för det utgångne året, då nämligen till dessa 1000 Rdr räknades värdet för Stadsgården i Tammerfors 500 Rdr:d. samt tvenne stadade Partåer, på hvilka en quittans af Apothekaren Långkjelen, jemte det tillhöriga Ver-ificationer, uppvisades af Sällskapet som öfverlade derom, samt, att ett sådant quitto icke kunde

p. Herr Öfver-sten och Riddaren

§ 15

lämnas, innan en ordentlig Liquid mellan Sällskapet och Herr Öfversten och Riddaren blefve upprättad, utan borde endast en interimsquittans på de inlefererade penningarne honom afslämnas, hvilken äfven Sällskapets Skattmästare tillkännagaf redan vara gifven och af Herr Öfverdirektören erkänd.

§. 20.

Till Ledamot af Sällskapet anmäldes af Ordföranden och Ordningsmannen i Stammen Herr Ernst Fredr. Tehlman, af Ordföranden Herr Öfverdirektören Alstryng.

År och Dag som ofvan.

Gabr. Isr. Hartman

§ Apothekaren Laughjelm, genom

År 1804 den 15 September sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings-Sällskapet

§ hvarvid Första Sekreteraren, som nu var hemkommen ifrån sin resa till Stockholm, återupptog sina föredragningar som vanligt.

§. 1.

Protokollet för den 1 September justerades, hvarvid följande anmärkningar, rättelser och tillägg gjordes: Uti 3dje Mom. af 1 Paragrafen anföres, att Brefven de afgå till Salpeterfjuderi-Styresmannerna i Finland med anhållan, att de ville underrätta Sällskapet om Salpeterfjuderiernas närvarande belägenhet, såsom 3:ne uti 9 Sn af Sällskapets Protokoll för den 15 Sept. Augusti närmare förmäler. Härvid gjorde Sällskapet det tillägg, att derjemte skulle anhållas om underrättelse om Kronans Saltpeterfjudrings Pannor, så väl huru många de äro samt huru de af Kronan och Allmogen blifvit brukade, samt hvad för fraktpenning med dem skulle betalas, när nu Kronans Saltpeterfjudring upphör. Vid 4de Sn, der det förekom, att begreppet för de Personer af Allmogen i afseende på rättigheten af vaccinationer erhålla desamma skulle bestämmas, anmärkte Första Sekreteraren, Sällskapet till minnes, att det, vid tillfälle, då Herr Mag. Jacob Wegelius' ansökning som under den 16 December 1803 blifvit i Januari månad protokollerad, skulle till Justerande för denna dag förekomma, hade Sällskapet bestämt begreppet af Ordet Allmoge, att icke allenast Jordbrukare såsom Klemmansinnehafvare, Torpare, Landbönder m.m. borde här derunder förstås utan äfven Klockare och andra Kyrkobetjente, Manufakturister och Brännvinsbrännare, samt Brukare, hvilka väl egentligen icke derunder kunde begripas; men likväl i anseende till deras

lämnare vilkor än Klemmansinnehafvarens, samt lika brist på Uppsyning och fördomsfri Särskildhet, vore i lika hög grad behof af samma omsorg och samma vaksamhet, som blifvit gifven åt vaccinerade och ympade som blifvit tillförordnade och granskade hittintills blifvit ansedde. Sällskapet som härvid fann åtskilliga ofullständigheter och Särskildheter, beslöt att ordentligen uppgifva huilka som med orden Allmoge borde förstås; och skulle således komma att dit räknas Skattebönder, Kronobönder, Landbönder, Torpare, Backstugusittare, Soldater, Reserver, Tjenstefolk, Sockne-handtverkare, Gemeinsmän, Kyrkovaktare, Brukesfolk, och Stadernas fattigare invånare, och kommer således bestämningen af dem som ej äro innehafvare af publika lägenheter att förfinnas.

Uti 6te Sn anmärkte Sekreteraren, att de åtskilliga nya Tillägg och förbättringar som Bergsrådet Norberg gjort vid sina Brännvinsbrännings-verktyg voro beskrefne uti Kongl. Patriotiska Sällskapets Journal.

§. 2.

Första Sekreteraren, Herr Assessoren Doktor Wallenius anmälte, att de Handlingar, rörande Hellmans handel, som, enligt 4 S af Sällskapets Protokoll för den 1sta sistledne Augusti, blifvit lämnade, ej af honom kunnat lämnas till Herr Öfversten och Riddaren Sjöancker, emedan han under all den tid han varit bortrest ifrån Stockholm; utan hade Herr Assessoren lämnat dem förseglade i hans quarter, med det att Herr Öfversten och Riddaren måtte själfve afhämta desamma då han återkom ifrån sin resa.

§. 3.

Vidare anmälte Sällskapets första Sekreterare, att Penningar utfallit för den af Herr Remissionssekreteraren Strömbom utgifne Skuldsedel på 90 Rdr R. G. S, hvarföre han tillika Ahlmanska boet häftade, och hvilken således i förra Ahlmanska bestämmelsen blifvit Sällskapets tillgodo. Och emedan Interesse icke borde betalas för mer än 3 och ½ månad, hvilket var förfallet vid 3 Rdr 16 sk. så blef belopet af hela denna inbetalte fordran 203 Rdr 16 sk. R. G. S. hvilka nu åfven af Herr Assessoren Wallenius till Sällskapets Skattmästare öfverlämnades att i Ahlmanska boet ingå: och anmälte Herr Assessoren derjemte, att han tillbyggat Herr Lagmannen Pappius som indrifvit denna fordran, Sällskapets Tackskrifvelse för det besvär han dervid vidkommit. (Man jemföre här med Sällskapets Prot. d. 16 April §. 11. och d. 15 Mars. §. 9.)

Sept

§. 4.

Dernäst öfverlämnade Herr Assessoren Wallenius till Skattmästaren att insättas i Sällskapets egna fond 3 Rdr R. C. S. eller 2 Rdr Banko, som Hans Excellence Grefve Carl Adam Wachtmeister till honom i Stockholm såsom Ledamots afgift lämnat att ingifva till Sällskapet.

§. 5.

Kyrkoherden Herr Johan Wegelius i Hyrynsalmi hade uti memorial af den 1st Okt. 1803 förrat sig villig att till Sällskapet lämna 50 Rdr R. C. S. såsom stående fond för dess Ledamots Afgift; hvarpå han äfvenväl i afräkning lämnat till Kemi träsk Sockneboer 6 tunnor Potäter, emot 5 Rdr tunnan, hvilket Säd per åfven, enligt bref till Herr Kyrkoherden af den 11 sistledne Februari, honom tillerkändes och derföre utanordnat af Potatesplantefonden 30 Rdr för att insättas i Sällskapets egen Kassa; och som nu Herr Kyrkoherden genom insänd Protokolsutdrag af Kyrkostämma i Kemi träsk den 27 sistl. Maj, bestyrkt att nu af 6 tunnor Potäter blefvit af honom skördade till sin beständiga ort och afsigt; så finner nu ej mera än 20 Rdr återstå för att de utlofvade 50 Rdr. Dessa 20 Rdr R. C. S. hade nu äfven Herr Kyrkoherden till Herr Assessoren Wallenius insändt, och blefvo af honom till Skattmästaren öfverlämnade för att ingå i Sällskapets egen Kassa.

§. 6.

Vidare inberättade Herr Assessoren Wallenius, att Doktor Retzius i Stockholm anhållit Sällskapets Medalj- och Jettons-Stämplar att förvara, sedan Herr Hofpredikanten, m. m. Doktor Wallenius icke mer ville behålla dem i sitt förvar utan dem till Herr Assessoren afstämnat.

§. 7.

Sedan upplässe Herr Assessoren ett Memorial, hvari han hemställer till Sällskapet huruvida nu, sedan Fonden för Vaccinationens och Koppympningens främjande i Finland, utfallit och utfallen i Sällskapets Kommynt, de 12 Rdr, som blifvit fastställde till Arfvode för hvarje ympad eller vaccinerad person af Allmogen, borde utgå i Banko, eller såsom hittills i Riksgälds; samt anförde de skäl som han ansåg borde i detta fall åt dessa sidor stegras; öfvervägande, och hvilka Memorialet innehöll, Sällskapet sedan dagen dito i öfvervägande, och förenade sig i det beslut, att dessa 12 Rdr borde utgå i Riksgälds-sedlar för detta och följande åren emedan det redan utgångne, såsom enligast med billigheten, och såväl Regeringens som Sällskapets åsigter; enär den igenom myntförändringen med en tredjedel förökta fonden så mycket mer än tillräckelig att belöna Vaccinatörerna hvilkas antal dagligen tilltager, och att således en tredjedel flere barn kunna blifvva vaccinerade på fondens bekostnad; hvarförutan det vore billigt, att de sednare vaccinatörerna icke skulle komma att åtnjuta större arfvode än de förste, hvilkas förtjenst förnärvarande borde anses störst, och slutligen att Vaccinationens framgång bevisar, att Vaccinatörerne sjelfva finna 12 Rdr R. C. S. tillräckeligt arfvode för sitt hafda besvär.

15 Sept.

§. 8.

Uti Bref till förste Sekreteraren, (af den 30 Juli) som den desse dagar anlände, och nu upläses, hade Domprosten i Borgå Herr Doktor Alopaeus insändt Attest af det Certifikat som Medicinae Kandidaten Sellman lemnat Korporalen Ek, som desse dagar undergått 2:dra Aumälll, att Vaccinatörerne borde förbindas att alltid efter nägra månader till Pastorerna i församlingarne inlemna förteckningar öfver dem de vaccinerat, och som fått åkla vaccin, såsom nödvändigt, i fall ofvanbemälte Herrar Pastorer skola kunna efterkomma Kongl. Maj:ts nådiga Befallning, att uti utflyttningsbetygen uttsätta om den utflyttande blifvit vaccinerad eller ej — Hvad det förra Angick, borde det gå till de handlingar och Räkenskaper hvarpå det hade afseende, och hvad åter det sednare vidkom, inflöde Sällskapet med Herr Doktorn och Domprosten såvida, att det för Vaccinatörerne skulle blifva en omvärklig plikt, att, om ofvanbemälte de ville undfå sitt arfvode, till Sockenens Prästerskap afsända en dylik förteckning som den de till Kongl. Hushållnings-Sällskapet afsände i afsigt att derföre erhålla belöningar och borde detta Sällskapets beslut intagas i det Sammandrag af Vaccinatörernas Skyldigheter, som jemte formulären till Vaccinations förteckningar kommer att afsändas till alla Kyrkor i Landet.

§. 9.

Herr Biskopen och Rektorn Doktor Tengström anmälte hos Sällskapet, att han hade sjelf nägden förnimmit, att Kopporna grasserade i Euramo, och bekant att Kopporna grasserade i Euramo, och

att om Sällskapet ville dit afsända någon vaccinator skulle han med nöje emottagas. Sällskapet lämnade omedelbart till det (att afsända en vaccinator) sitt bifall, och då Herr Professor Pipping gaf tillkänna att en studerande Blomleuf, vore af honom undervisad och villig att i sådant ärende afresa, så anmodade Sällskapet honom, Herr Professor Pipping, att tala vid samma Herr Hans Blomleuf; och borde han, i fall han emottage anbudet med det första förses med nödvändigt vaccinationsämne och dokumenter, samt afresa till bestämd ort, för att derstädes ~~så väl~~ och i trakten deromkring, så väl sjelf vaccinera så mycket han medhann, som äfven lära och inöfva personer som kunde anses skicklige att det derstädes således började verket fortsätta och utsprida.

§. 10.

Sedan Herr Kammar Rådet Winter under den 24 sistl. Februari tillhandlat sig Lofsdals Säteri uti Pargas socken af Herr Professoren Doktor Hellenius; samt åtagit sig att hos Sällskapet ansvarfor de Tvåtusende Riksdaler Riksgälldssedlar, som Herr Professoren enligt Skuldebref af den 15 Okt. 1802 var blifven Sällskapet ~~sli~~ skyldig, och hvarföre Inteckning i samma Säteri blifvit tagen, så hade väl Herr Kammar Rådet, uti Memorial af den 1 Mars innevarande år hos Sällskapet anhållit att vid inbetalningen af samma summa hvilken äfven dermed uppsades, få öfverdraga i afräkning en skulldsedel på 500 Riksdaler R. G. Mynt, hvilken blifvit af Skomakaren här i Abo, Johan Sundgren under den 24 September 1803 till Herr Kammar Rådet utgifven, och ~~nu jemte Utdrag~~ och i dess gård No 129 i Östra quarteret ~~blifvit~~ intecknad, samt ~~nu~~ jemte Memorialet och Protokolsutdrag öfver Inteckningen till Sällskapet inlämnades; hvilken Herr Kammar Rådets anhållan äfven blifvit af Sällskapets Ekonomie Utskott undersökt, såsom dess Protokolls för den 12 Mars 2. §. utvisar; men i dag inlämnade Herr Kammar Rådet ett Memorial i samma ärende; hvari Herr Kammar Rådet går ifrån sin förut gjorda petitiva ~~anhållan~~, och i dess ställe anhåller, om Sällskapets tillåtelse att få på samma vilkor som Professoren Helenius behålla de nämnda lånet af Tvåtusende Riksdaler R. G. S. samt dessutom, att Sällskapet ~~om~~ ville af andra medel förstracka Mäster Sund-

gren de 500 Rdr som han vore Herr Kammar Rådet skyldig, då Herr Kammar Rådet åtage sig att brandeles uppte erforderligt bevis deröfver, att Sundgrens gård vore brandförsäkrad och hela afgiften derfor betald. Sällskapet tog nu denna Herr Kammar Rådets dubbla begäran i öfvervägande, samt bifall dertill i så måtto, Att Herr Kammar Rådet får behålla de af Herr Professoren Hellenius lånta 2000 Rdr R. G. S. emot det, att Herr Kammar Rådet iklädes sig Herr Professorens förbindelse och låter ~~sig~~ således på sig transportera Skulldebrefvet med den i Lofsdal tagna Inteckningen; och hvad åter Mäster Sundgren angår, ville Sällskapet förstracka honom de begärta 500 Rdr, emot det att Skulldebref och inteckning blefva till Sällskapets disposition öfverlämnade, samt det utlofvade Brandförsäkrings beviset till Sällskapets säkerhet inkomme.

15 Sept.

§. 11.

Sockne Adjunkten i St Mariae Herr Mendelin hade än ytterligare tämnat förteckning på 31 i Lundå af honom vaccinerade personer, jemte memorial med anhållan om arfvode derföre; och som denna förteckning befanns behörigen verificerad, så skulle han för de vaccinerade erhålla sitt arfvode, sedan likväl tvänne som blifvit före den 10 Mars 1803 vaccinerade, och tvänne som tillförene haft naturliga koppor, och på hvilka vaccinen ~~ie~~ icke gjort någon verkan blifvit afdragne, således för 27 personer, eller 6 Rdr 36 sk. R. G. S. hvilka derföre jemte innehållet af hans öfriga vaccinations förteckningar, såvida de till arfvodes erhållande blifvit godkände, skulle till honom utanordnas och betalas.

§. 12.

Herr Biskopen och Prokansleren Doktor Tengström anläste och inlemnade ett Memorial ~~ena~~ med förslag till Prisfrågor att föreslås den 1sta instundande November, hvilket hänvistes till Beredningsutskottet.

Till samma Utskotts åtgärd hänskjöts äfven ett ~~Memorial~~ Utdrag af Socknestämmo Protokollet hållit i Karis den 27 Maj 1804, jemte anhållan om belöning för Drengen Daniel Straudman, som 16 år ~~tjen~~ med flit och trohet tjent på Karis Rästgård hos Prosten Ring.

§. 13.

Till Utskottet för Vaccination och Koppympning hänvistes nu:

1. Studeranden A. Fr. Arvidssons Memorial, med tvänne förteckningar af den 11, ~~fr~~ och 13. Juli öfver honom vaccinerade i Nykyrko och ~~Tjikyrko~~ försam-

f Rohdais

lingar, ~~med~~ Certifikat och verificationer, jemte anhållan om Arfvode.

2:o Philosophiae Adjunkten Lagus Memorial af den 15 Sept. 1804, jemte verificerade förteckningar öfver af honom uti Adjunkten Pastoris i Idensalmi Herr Rosberg, derstädes vaccinerade Personer, jemte anhållan om Arfvode för Rosberg såväl för de han sjelf ~~vacci~~ som äfven för de Adjunkten Lagus vaccinerade.

§. 14.

Till Utskottet för Potatesens Kulturen i Finland hänvisades nu ~~enahanda~~.

1:o Herr Regementsskrifvaren Petter Hallbins Memorial af den 31 Aug. 1804, om Potatesens plantering i Simola.

2:o Utdrag af Sockenstämmans Protokollet i Kemi Prästk. d. 2 April 1804, om derstädes utdelade 6 tunnor utsädes potater. (Jemför §. 5.)

§. 15.

Apothekaren Langhjelm i Tammerfors hade uti Memorial af den 31 Augusti sjelf. inberättat att han tillställt belöningen af Mansell Lauren och Skomakarenkan Dahl, samt insändt Sockenstämmans Protokoll deröfver; hvilket här anteknades.

§. 16.

Af i vanlig ordning föreslagna Ledamöter, blefvo nu genom ballotering inkallade:

1:o Herr Notarien vid Bergs Kollegium, Gustaf Magnus Schwartz.

2:o Herr Grosshandlaren Lars Johan Sederholm

3:o Herr Grosshandlaren Alexander Magnus Sederholm,

4:o Rytt:mästaren och Riddaren Herr Georg Adolf Sparre, samt

5:o Rytt:mästaren Herr Axel Adlerspar[illegible]

§. 17.

Till Ledamot anmäldes Presidenten och Kommendören af Kongl. Nordstjerne Orden Herr Carl Eric Lagerheim af Statssekreteraren Matth. Rosenblad, genom ~~Hr~~ Assessor Wallenius.

Å:r och Dag som ofvan

Gabr. J:r Hartman.

4 för förtjenster om Potatesens vändande,

Å:r 1804 den 1 Oktober sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Ordförande och Ledamöter.

1 Oktober

§. 1.

Protokollet för sista Sammankomsten, den 15 September, lästes till Justering, hvarvid följande anmärkningar gjordes:

1:o vid första moment:et af 15:de, der det förekommer, att i det af som borde afgå till Saltpeter Sjuderi Styresmamemmi Finland de dertill anhållas om underrättelse om Kronans Saltpeterstjuderi Pannor, i synnerhet i afseende på hvad författning med dem framtiden skulle tagas, anförde Herr Kammar Rådet Wiberg, att detta icke nu kunde af dem upplysas, emedan saken hos Krigs Kollegium anhängig, och dess utslag i detta ärende afbidas.

2:o Uti 2 momentet af samma § förekom en ytterligare och nogan bestämning af Ordet Allmoge och huilka som derunder skulle förstås i afseende på rättigheten att af den af Kongl. Maj:t Vederbörande fund erhålla attest för vaccinationer och uppympningar. Härvid gjorde Justa Sekreteraren den ytterligare anmärkning, att ~~icke allenast~~ i afseende på den till Kongl. Maj:t underdånigst afgångne uppgift på vaccinationer och koppympningar och anhållan om utbekommande af ofvanskände fund i afseende på Sällskapets Utgifter som redan blifvit gjorde, och som skulle göras, hade enligt den den 2:a Januari innevarande år 65 bestämda grund, afven Klockares barn blifvit upptagne, och ansågs derföre icke tjenligt att nu mera undersöka despenser, emedan Summan skulle blifva en annan och uppgiften och räkningen som kunnde att inlämnas icke så lik. Sällskapet beslöt derföre i anledning af denna anmärkning att hvad som redan härom vore gjordt skulle blifva dervid, men att för framtiden ~~och~~ räkna allt ifrån den bestämning borde gälla som ~~skett~~ blifvit i 2:a momentet af 7:de ~~§~~ i Protokollet som justerades upptagen.

3:o I §. 9 förekom, att Studeranden Blomberg blifvit af Herr Professoren Dr Pipping föreslagen att ~~afsee~~ afsee som Vaccinator till Curaämnne och näjden deraf ~~ning~~. Härvid anmärktes att Herr Blomberg ~~vid~~ befanns ~~vara~~ bortrest till Wehmo, och att han således ej än kunnat vårdas till bestämd ort: men Justa Sekreteraren fick sig ~~tvad~~ skrifvit honom till på Wehmo, att han af Sällskapet vore utsedd dertill, och att han, i fall han kunne sig ~~sagad~~ att uppfylla Sällskapets begäran skulle afkortas att lämna sig; men att ännu ej något svar ankommit. Herr Professor Pipping anförde dervid, att Kandidaten Sellman, som nyss ankommit sjell Staden vore hugad att afsee sig Curaämnne som vaccinator; hvarföre Sällskapet ~~ock~~ ordnade: der beslut, att om Herr Blomberg ~~ej~~ svart ankommer, skulle Herr Kandidaten Sellman anmodas att åtaga sig utförandet af Sällskapets önskan, och så fort sig göra lader för den stora, hvari dråjsmål synde försatta många medborgares lif och väl.

4:o I anledning af 10 §, hvari annat stadt förekommer att Sällskapet bifallit till Herr Kammar Rådet Wunders anhållan att åt Skomakaren här i staden Mårten Sundgren skulle 500 Rdr R. C. S. emot det att Herr Kammar Rådet skulle till Sällskapets disposition öfverlemna det ~~skuldebref~~ på denna Summa som Mårten Sundgren till ~~samma~~ Herr Kammar Rådet under den 24 September blifvit utgifvit, jemte inteckningen i Sundgrens gård N:o 129 i Östra quarteret, och bevis deröfver att samma gård vore brandförsäkrad och afgiften derför till fullo

betald. I anseende härtill uppvisade nu Herr Kammarrådet ett Bevis af Landtränteriet här i Staden af den 1 Okt. (eller i Maj) att alla Taxt årens Brandförsäkrings afgift för samma gård, som enligt ett med följande Värderings Protokoll blifvit värderad till 700 Rdr Banko, blifvet med efter prånting 347 Rdr 17 Sk. 3 rst banko i Landtränteriet deponerade, och på dessa handlingar afgå till Brandförsäkrings Kontoret i Stockholm. Sällskapet lämnade derföre sitt bifall dertill, att de utlofvade Penningarne när som hälst få af Herr Kammarrådet Lyttas sedan Sundgrens Skuldsedel blifvit på Sällskapets vederbörligen transporterad; hvarföre äfven Herr Kammarrådet nu samma Skuldsedel aflemnade.

§. 2.

Med djup Underdånighet vördnad upplästes följande Hans Maj:ts Nådiga Skrifvelse:

Gustaf Adolph med Guds Nåde, Sveriges, Götha och Vendes Konung etc. etc. etc. Arfvinge till Danmark och Norrige, Hertig till Schlesvig Holstein etc. etc.

Vår synnerligen gunstige och Nådige benägenhet med Allsmäktig: Framän, Tjenare, och Undersåtar; Ordförande och Samtelige Ledamöter uti Vårt Finska Hushållnings Sällskap! Då Vi från Eder vid flere tillfällen fått emottaga välgrundade Betänkanden till Finlands förkofran och Trägnad, hafve Vi ofvergade om Eder Nit att befrämja detta ändamål; Nader vet at uppdraga åt Eder, att till Oss i Vänlighet inkomma med förslag, huru uti Finland i synnerhet uti norra delen af Tavastehus och Nyslotts Län, uti Kuopio, samt inre delarne af Wasa och Uleåborgs Län, nyssa tjenliga hemslöjder skulle kunna bland Allmogen införas, för att fyrkastätta dem under de långa vintrarne och därigenom till flit och bestämhet förändra den tystlösa och råa lefnad, som enligt Landshöfdingens uti Tavastax och Carelens Län afgifne berättelse, skall hos en stor del af Innevånarne uti dessa Län vara rådande. Wi befalle Eder Gud Allsmägtig i synnerhet Nådeligen. Nyslotts Slott den 17 Augusti 1804.

Enligt Kongl. Maj:ts Eget Höga Befallning,
Under Hans Kongl. Maj:ts
Wår Aller Nådigste Konungs och Herres Frånvaro,
Dess tillförordnade Regering
Carl A. Wachtmeister
Fr. v. Ehrenheim
A. B. Piber. E. v. Vegesack, Sal. Mo Rajalin
Kon. Tjenstg. Gen. Adj. för Armén. Kan. Tjenstg. Gen. Adjut. förre.
Matth. Rosenblad

Till Finska Hushållnings Sällskapet angående Förslag huru uti Finland, i synnerhet i norra Delen, vissa tjenliga hemslöjder skulle kunna bland allmogen införas.

Sällskapet, öfverdrog detta ärende åt sitt Beredningens Utskott, det inom sig måtte öfverlägga och sedermera huru Sällskapet bäst kunde svara emot Kongl. Maj:ts detta förtroende, samt att med förslag derom Nådigst bevista förkrossande, samt att med förslag derom till Sällskapets granskning inkomma.

1 Okt.

§. 3.

Sedan Sällskapet under den 1 November 1803 dagtagit beslut, att till upphyllnaden af Professor Bilmarks Afsigter med de till Finlands uppodling afsagne medel, hvilka enligt hans vilja borde i smärre summor emot låg ränta till Allmogen utlånas, i thon ett år efter Kungörandet deraf vänta, om någon Allmogebrukare ville sig så sådane vilkor som testamentets föreskrifter innefina att betjena sig af samma fond, de Sällskapet genom Bref till Landshöfdingarne, under den 1 November samma år, anhöll om Underrättelse när och hvar samma Kungörelse fått i hvarje län blifvit afkunnad. I anledning häraf hade nu Konungens Befallningshafvande i Uleåborg med Memorial af den 7 innevarande näst-lidne September inkommit med den Underrättelse, att samma Kungörelse blifvit i Uleåborgs Län först afkunnad den 3 sistledne Juni i Pyhäjärvi Kapell Kyrka i Pyhäjoki socken; hvilket här antecknades.

§. 4.

Herr Assessoren Nils Bansdorff inlämnade nu Memorial, hvaruti Han ger Sällskapet tillkänna han, vid Ekonomie Utskottets sammankomst den 5:te Septembr, då hans Inlämnade Redogörelse för sitt Testamente med Ahlmanska fordringarne, förevarit sattningen med Ahlmanska fordringarne, förevarit blifvit öfverlagd att Utskottet till Granskning, hade blifvet öfverlagd om, att ett mustag i hans räkning förekommit, hvarinnan Herr Assessoren hade falderat sig till gald 37 Rdr 45 Sk 9 rst, i hvilket fall Han ännu vore Sällskapet skyldig 27 Rdr 36 Sk R. G. S. Herr Assessoren samma 27 Rdr 36 Sk anmodades till Sällskapets tillgodonjutande. Och sedan han sedermera uti Sällskapets förnämnade Ekonomie Utskott granskat, trodde sig hafva stadgat sin åtgärd såsom Sällskapets Ombudsman i dessa ärender, förmyndade han sin anhållan om decharge från sitt Ombudsmanskap och det så vidt vändeligt och vidsträckt, att allt hvad Herr Assessoren gjordt, och med egen handsträckt skrifvit, eller quitterat, måtte af Sällskapet blifva ratificeradt. Samt slutligen att en förteckning på en hop af obetydliga papper som han af Sällskapet emottagit; afsände på sin begäran och hvarföre han nu, för att icke quarhålla något mera den saken kunde inga till Sällskapet jemte memorialet inlämnade.

Ekonomie Utskott granskat

I sammanhang härmed föredrog förste Sekreteraren Amanuensen af Ekonomie Utskottets i samma ärende den 29 nästlidne September hållne första Protokoll, emedan Herr Assessoren Bansdorff vidhyftig begärt att Han ej för hinner förnimma och förnimma dessa ärende således i hela sin vidd blifva föremål på bordet.

§. 5.

Ny uppstod fråga huruvida Bevillningen för Ahlmanska Testamenter kunde afbördas sedan denna (i föregående §. omförmälda) Exemplar vore afskrifvet; och dårig

sig första Sekreteraren att i samråd med Skattmästa
uppsätta den dertill behöfliga uträkningen på be
af Beviltnings-summan; hvilken sedan borde inla
till Ekonomie Uttskotter för att derifrån gran
~~intet~~ inkomma till Sällskapet. (Jemför härmed
skapets Prot. för 2. l. Sept. §. II.).

§. 6.

Snickaren Joh. H. Starck i Stockholm hade
dit är insänt till Sällskapet ett modell af en af han
uppfunnen Smörkärna, hvarför Sällskapet uti bref
2 Januari innevarande år tackat honom för nåd
med samt anhållit att få samma Kärna af honom
i stort emot betalning; med några små ändringar, so
vet uti Brefboken för sagde Datum utvisar. I anled
häraf hade Snickaren Stark till Sällskapet inskickat
begärta Kärnan i stort förfärdigad, samt igenom D
till Herr Advokatfiskalen Gummer, som af honom
vit till Sällskapet öfverlämnad, alla nu upplastes, förk
sin vördnad för Sällskapet samt hembjudet samma hja
åt Sällskapet såsom modell för någon annan e
ning än den att få vara i Sällskapets berägna åta
innesluten, hvilket allt, jemte det afseende Han, p
anmärkningar Sällskapet gjordt, kom vid förfärdigan
deraf, bifogat ytterligare utvisar. Sällskapet fattade
ledning härmed den beslut, att Snickaren Sta
borde för sin goda vilja för Sällskapet, samt dess
han i anledning deraf gjort, åsyftar som det honom
hvarpå han lämnad delsamma, erhålla såsom bevi
Sällskapets aktning och tackamord ett exemplar af
Sällskapets Belöningsmedalj i Silfver ~~och borde d~~
~~Adjunkt-fiskalen Gummer anmodas, att nedsän~~
~~sig med Herrn till Person och om han vid~~
~~Sednast af Sällskapet då kan komma att~~
~~ende inför Sällskapet anmäla~~

§. 7.

Enligt Stadgarnes Lydelse skulle Sällskapet i dag
na sitt utfallande åsyfter de tacklingar, skrifter som
såsom svar på Sällskapets Prisfrågor inkommit och
Beredningen Uttskotter, i vanlig Ordning tillsvarit, d
före nu åter Beredningen Uttskotters Protokoll för d
18 Juli innevarande år §. 1 och 2 som innehålla ju
Uttskotter betänkande öfver de inkomna skrifterna
låsses, och jemte skrifterna granskades af Sällskap
hvilket nu helt och hållet instämde med Uttsko
så väl hvad skrifternas val egen och inbördes v
angår, som äfven de belöningar hvar till deraf
fattare anses förtjena; Kommande således:

1mo Skriften № 3 i afseende på prisfrågan o
Trassnätterna i Finland, med Valspråk: Pater ipse co
di Haud faciem esse viam voluit, primusque per arvum,
vit Agros, curis acuens mortalia corda: Nec torpere gra
passus sua regna veterno. Virg. och förseglad namnsedel
skulle såsom fullt Prisgillig belönas med stora priset elle
Guldmedaljen.

2do Skriften № 1 i afseende på samma ämne, med
språk: Natura difficiles explicatus habet, Cicero, samt för
lad namnsedel, skulle med ett hedrande accessit, eller ett ex
plar af Belönings-Medaljen i Silfver ihågkommas, i fall
dess författare gåfve sig tillkänna.

3o I afseende på och såsom svar på Prisfrågan om Tigg
ders hade trenne svar inkommit; men ingendera ansågs
värd stora priset, utan skulle endast № 1 med Valspråk:
Lod de trenne olika Saker: att stifta lagar, och få lagar
att de iakttagas, Philipsson, med vanligt accessit eller
samme exemplar af Belönings-Medaljen i Silfver, belö
vad — allt på de grunder hvilka nämnde äro utförde
Beredningen Uttskotters citerade protokoll.

1 Oct.

§. 8.

Beredningen Uttskotters sednast tal eller vid dess sam
manträde den 19 näst. Sept. förda Protokoll blef
uppläst, och således liggande på bordet, utom för
nämde tvenne punkter:

1mo uti §. 5 anmäles ett belöning af det vanliga
Slagthandet af Silfver på sin Husbondes bekostnad,
Prosten Rings i Karis dräng Daniel Strandman
vid 16 årig tjenst och flitig tjenst hos samma sin
Husbonde, hvilket af Sällskapet blef bifallit, och:

2o Anmäldes till Sällskapets stadfästande tvenne
Prisfrågor, som af Ordföranden i Uttskotter Herr Biskop
Tegnér och Prokanslerens Doktor Tengström blifvit
Sällskap i Memorial af den 15 Sept. sistl. föreslagne, att
samtligen att ~~köpa~~ innom April Månad 1806, besvaras:

Om, och i hvad afseende en Diskont, med de vilkor
Kongl. Maj:t Nådiga Kungörelse af den 26 Aug 1800
Uttskotter, kan blifva nyttig för Åbo Stad och Finlands
dtriga näringsidkare? Huru bör den i sådant fall an-
ägas och organiseras, att vederbörande Actieägares
skilda förmån må kunna tämpligast förenas med det
allmänas gagn? Och nämne en slik Diskont tillika
unde så inrättas att vagen omedelbar och hastmedfölje
nytta äfven för Landtbruket i gemen, och förde
för dess hvarjehanda nyodlingar, vore förut att
förvänta;

och att innom samma tid 1808 utredas, och besvara:
Kan det så kallade Cirkulations-fädet vara verkeligen
tigt och passande för Finland, med nödigt afseende
dess närvarande så väl Klimat, som sällsamma och
u obegagnade vidsträcktare nyodlingar tillfällen? Och
händelse så vore, huru och på hvad sätt bör det
i efterhand hos oss införas, och så inrättas, att der
för vårt Landtbruk den möjligen största nytta
en framtid må vara att hänta.

Sällskapet beslöt nu i anledning häraf att dessa
Frågor skulle näst kommande 1 November efter Ut-
skottets tillstyrkan framställas för Allmänheten till
besvarande.

I sammanhang härmed, så skulle Prisfrågan
om Ull och Klädesfabriker, som varit af Säll-
skapet uppgifven, men hvarpå inga svar derifrån
ut, återkallas, och indragas.

§. 9.

Till Beredningen Uttskotter hänvisades nu att inkomne
skrifter ~~att undf~~:

Sekreterarens Mjölnes Journal öfver Väderleken
å Korpo, under Månaderne April, May och Juni,
nevarande År.

Till Allmänheten den
i Nästkommande
November;

§. 10.

Till Vaccinations Utskottet hänvisades:

1:o Adjunkten Sam. Cedercr Memorial af den 9 nästvekne Augusti med anhållan om Attestat för de på nedskjutne förteckning upptagne af honom förrättade vaccinationer, jemte verifikationer.

2:o Samme Adjunkten Zacharias Gallenii Memorial af den 4 Maj, 6 Juni, 18 Julii och 27 Juni 1803 med anhållan om Attestat för Vaccinerade personer enligt bilagde förteckningar.

§. 11.

Herr Majoren och Riddaren Sjöman hade till anskaffat Bref af d. 11 Sept. till Första Sekreteraren jemte bilagt Sednr Samme Protokoll hållit i Kyrkslätt den 19 Augusti; inberättar att han till Inparehustrun Margareta Malmström tillfälle haft att för Hushållets räkning af Sällskapet lämnade 10 Rdr R. G. Sedlar, hvilket här antecknades.

§. 12.

Medelligen skreds till val af de i Stadgarne utsatte sex Inventeringsmän, som nu vid detta Sällskapets 7de år borde inventera dess tillhörigheter; och blefvo dertill genom slutna sedlar kallade: Herr Majoren och Riddaren Tornerhielm, Herrar Professorerne Hartman och Hällström, Herrar Assessorerne Pomelius och Björkbom, samt Herr Handelsman Roos.

Ar och dag som ofvan.

Gabr. Jfr. Hartman.

Ar 1804 den 15 Oktober sammanträdde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapets Direktion och Sednamöten på vanlig ort och tid.

§. 1.

Protokollet för den 1sta Oktober justerades, då vid 3dje Momentet af 1 Sn af Första Sekreteraren anmäldes, Att Skaderanden Blomkvist, som blifvit utsedd till Vaccinator i Eura Åminne och trakten deromkring, men som då ej ännu var ankommen till Staden, hade ordern efter anlände, och genast derpå afsegt till bestämmelsen med 1 dessa Vaccinations nålar, och 20 Rdr Riks Sedlar i förskott.

§. 2.

Uplästes och föredrogs Sällskapet Theologiae Doctorn och Prosten Olof Hambraei Memorial af den 30 Mars 1803 om Tiggerierne på Åland, samt medföljande Berednings Utskottets betänkande derom, jemte

i detta Protokoll för den 22 April samma år §. och i sammanhang dermed Kapellmästare Wahlo, Ålands Memorial af den 14 Februari 1801, om Tiggeriets afskaffande i allmänhet, jemte samma Utlåtelse deröfver uti Protokoller för d. 22 Mars samma År §. 3. Men saknade de upplysande omständigheter i sjelfva detta ärende afseende annex förekommer i det förra, kunde likväl Sällskapet ej dermed lämna nagon vidare atgard; utan skulle Memorialerne förvaras ibland Sällskapets Handlingar.

15 Oct.

§. 3.

Herr Kommissions Landtmätaren Dr. Tessaire, hade i Memorial af d. 11 Jan. 1803 till Sällskapet afgifvit en anmälelse om Jordbrukets tillstånd i Pyhäjoki, jemte de Berednings Utskottets deröfver hållna Protokoll der den 18 Mars samma År §. 6 —, upplästes till Afgörande.

Uti de många anmärkningsvärda klagomål, hvarpå i samma Memorial förekommer, och hvarvid Sällskapet icke kunde finna sig föranledt att någon vidare åtgärd skulle vidtagas, förtjenade likväl följande anmärkningar att af Sällskapet tagas i närmare öfvervägande:

1:o Att Allmogen der på orten vid Jordbruket befinner sig af dåliga gaffelplogar, som icke kunde tillbörligen bruka jorden, utan jemte anmälan att Sällskapet ville draga försorg deram att modeller till bättre plogar måtte komma dit framskaffas. Sällskapet, som öfvervägade omständigheten deraf stadnade i det beslut, att trenne Plogar, nämligen en Träsfluk, en valsjärd Gafplog jamt en Vändplog, hvilken Herr Professor Doktor Pipping åtog sig att draga anskaffa om, att de skulle förfärdigas i likhet med det honom från Sällskapet ingifna exemplar med 3 vändspån, skulle öfver Stockholm afsändas i Brahestad med anhållan hos Borgmästaren derstädes Mentzer, att han ville draga försorg om att samma Plogar skulle komma till Bonden Pasten, och svänne till Bonden Ojala ifrån Pyhäjoki, hvarjemte icke mindre Sednebaerne skulle deram underrättas, utan hvilken framdeles belöning utsättas för den som först började plogar efter dessa modeller, och använde dem i Jordbruket derstädes.

ovanligt utsatta åkerredskap, men i synnerhet af

dåvarande Utskottets tvistiga mening,

§. 4.

Af inkomna skrifter hänvisades till Berednings-Utskottets vanliga åtgärd:

1:o Professor Strauss Quartals berättelse ifrån Abo för Tiden ifrån sistl. Junii Månad till den 1 Oktober, då Berättelsen var daterad;

2:o Bergmästar D. Christiernins Afhandling om Jordberedningens verkställande i Allmänhet, som inkommit den 10 i denna månad; och

3:o Ejusdem Bref till Första Sekreteraren jemte der samma dag inkommit, angående årskilliga Amnen i Ekonomien.

4:o Sockneståmmo Protokoll ifrån Sibbo af den 22 Oc-
ber 1803, angående Kapitenen C. U. Tigerstedts Dri-
fogdes, Johan Gabrielsson, langvariga och trogna tje-
hos samma dess husbonde.

§. 5.

Första Sekreteraren anmälde, att Historiarum an-
Juris natural. ~~Docenten~~ Adjunkten Herr Magister Jo
Henric Tattenborg, som förledit år, 1803, tillhandlat sig
den N:o 109; Kyrkoquarteret här i staden och derpå
vid förre ägaren Herr Biskopen och Prokanslern
tor Tengström skyldig 900 Riksdaler R. C. S, hvar
Revers ~~fliset~~ blifvit ~~till~~ den 1 Okt. samma år utgifven att
hafft sex Uppsägning, inlåsas, samt tadit för samma p
inteckna ~~sam~~ ofvannämde gård, ansölte ~~He~~ hos Säll-
pet, att Sällskapet, i fall tillgång vore i dess Kassa
ville liquidera med Hr Biskopen och Prokans
om samma summa, emot ~~det~~ skuldsedeln blefve p
Kongl. Hushållnings Sällskapet, ~~Transporterad~~ på kvarn ~~satt~~
Detta mål förvisstes nu till Kongl. Hushållnings Sällskapet
~~vidtag~~ anproförande.

§. 6.

Ett Memorial af d. 26 sistledne September ifrå
Herr Kyrkoherden i Sjetkas Gottlund, med underrät
se om de Anstalter Han ~~t~~ vidtagit till att uppfyl
Sällskapets åtgärder i afseende på Potatesplanter
~~den~~ i nämnde Socken, ~~blott~~ som nu inkommit skul
gå såsom vanligen till Hushållet för Potates a
derna.

§. 7.

Anmältes, att hos Hushållet för Vaccinations
Koppympningsärenderna hade sedan senaste Sessio
förekommit, trenne förfrågningar af Medicinal
deranden Hr A. M. Cronholm öfver af honom
vaccinerade personer på Åland, den ena af den 1 Sta
Sept 1804, och den Lera af den 8 i samma månad
de de dermed följande verifikationer: och att, emedan
skottet funnit dem i den ordning som de borde vara; b
Arfvode för dem blifvet utanordnadt till samma
Huderande.

§. 8.

Likaledes anmältes ett Bref ifrån Bergmästaren A. L
Hiernin dat. Torneå d 23 Sept. 1804. innehållande Tac
sägelser för den Jetton han bekommit för sin Af
handling om Linfrön.

§. 9.

Såsom Nya Ledamöter blefvos nu genom vanlig
hallottering inkallade:

1:o Presidenten i Kongl. Stats Kontoret och Kammerh
af Kongl. Nordstjerne Orden Herr Carl Eric Lage
heim.

2:o Ordningsmannen i Tammerfors, Löjtnanten Her
Ernst Fredric Tikkman.

Å och dag som ofvan

Gabr. Jfr. Hartman

År 1804. Den 1 November sammanträ-
de Kongl. Finska Hushållnings Sällska-
pets Ordförande och Ledamöter.

15 Oct.

§. 1.

Protokollet för den 15 Oktober upläses och justes-
rades.

§. 2.

Enligt Sällskapets Berednings Utskotts Protokoll
för den 27 nästledne Oktober, samt 5 och 6 §§,
och som nu upplästes, hade genom Sockneståmmo Prot.
ifrån Sibbo af den 22 Okt. förledit år, ~~t~~ Drengfogden
Johan Gabrielsson i 22 år väl och trogen tjent på säder-
nälla gård, samt att dess Husbonde Herr Kapitenen Carl
Ulric Tigerstedt i sådant afseende förklarat sig villig
att påkosta den belöning Sällskapet kunde samma dess tjen-
stehjon tillerkänna: åtnöjen som ~~att~~ enligt ~~ofvanom~~ Sockneståmmo Protok,
ifrån Ulfkela af den 8 sistl. September, Drängen Elias
Jacobsson med flit och förmån tjent i 17 år på Kärri
Lufthall i Kaivolaby, samt för öfrigt ådagalagt ett är-
bart och anständigt uppförande; hvartill kan att dess
Husbonde lofvat bästa belöning Klosttuaden, för
hvilken dessutom Prosten Herr Jac. Mallen efter hvad
hans Memorial af den 18 sistl. Oktober lofvat anvara,
och hvilka tvenne personer Tjenstehjon i anledning
deraf, af Utskottet blifvit till Belöning anmälte;
hvarföre åfven Sällskapet nu tillade hvardera af dem den vanliga
Medersprydnaden: ett Hattband af Silfver.

† blifvet upplyst att,

§. 4.

Beredningens Utskott hade i anledning deraf att
förfrågningen på Sällskapets Ledamöter skulle kom-
ma att ~~jemte~~ nu jemte ~~den~~ den vanliga Årsberättelsen † trycktas,
uti 4 § af sist ~~nyligen~~ citerade Protokoll, hemställdt,
om icke Herr Regementsskrifvaren Andersin, Herr Lag-
mannen Bergwall, Herr Rittmästaren Brandenburg,
Herr Kapitenen Burtz, Herr Öfverstelöjtnanten Baron
Carnall, Herr Assessoren Carpo, Herr Majoren Ehren-
valm, Herr Borgmästaren Ekholm, Herr Kapitenen
Carl Joach. Falk, Herr Majoren och Riddaren Fuhru-
helm, Herr Sekreteraren Gerss, Herr Sällkammerer
Gripenberg, Herr Öfversten och Riddaren Grönvall, Herr
Sekreteraren Heikell, Herr Vice-Presidenten och Ridda-
ren Hisinger, Herr Handelsmannen Holmberg, Herr vice-
Fiskalen Hiljander, Herr Kapitenen af Klercker, Herr
Bruksförvaltaren Kreuger, Herr Öfverstelöjtnanten
Baron Leijonhufvud, Herrar Assessorerne Linnell och
Lindebäck, Herr Landtrikten Baron Mellin, Herr Öfver-
stelöjtnanten och Riddaren Möller, Herr Löjtnanten
Printz, Herr Kommissions Landtmätaren Rungius, Herr
Hospitals Predikanten Snellman, Herrar Probsterne

† som Första Sekreteraren upp-
satt, och i Beredning-
ens Utskott blifvit
granskad och gillad,

Carl och Jacob Stenius, samt Herrar Kommission
Landtmätarne Wirzenius och Zidén, hvilka hvarke
flera År betalt deras Ledamots Afgift, eller bes
de fordringsbref, som af sådan anledning till den
ledit år afgingo; borde, i förmågo af § i Stadgar
tills vidare ur förteckningen öfver Sällskapets
lemmar utelämnas. I anledning hvaraf Sällskap
i så måtto lämnade denna hemställan sitt bifä
att ~~Af~~ samma (ofvanföre uppräknade) personer, p
ur Förteckningen uteblifva, så framt de ej innan
lägges under prässen uppfylla de skyldigheter sö
dem såsom Ledamöter af Sällskapet åligga.

§. 4.

I afseende derpå att Sällskapets för detta ha
år beviljade belöningar nu kommo at Allmä
heten kungöras, så väl i Årsberättelsen som
Tidningarne; föredrogs Sällskapet ett Bref ifrå
Prosten Cygnaeus i Randasalmi,+ hvari han
Sällskapet inberättar, att gamle Drängen Svan
ken af Sällskapet blifvit med ett Hattband af
ver belönt för långvarig och trogen tjenst; nu m
och således innan belöningen blifvit hvarken af
eller kundgjord, med döden afgått; samt i anledn
deraf hemställer Sällskapet, hvad författning me
belöningspjecen skulle tagas, antingen den som e
Svans tillhörighet skulle komma att gå i arf,
och tilläggas hans Son Anders Herrman Svan
hvilken alltifrån sin födelse (1773) tjent på sam
gård som dess fader; och förfrågar sig, om denna
anmälan i sådant afseende vore nog, eller om
Socknestämmo Protokoll derofver skulle böra inf
das. Sällskapet, som tog detta ärende i öfvervägan
beslöt: att den ~~till~~ ~~Johan~~ Anders Johan Svan
viljade belöningen skulle utstryckas ur berätt
och helt och hållit förspinna, sedan Han sjelf i
mera var till; och att Prosten Cygnaeus skulle
underrättas, ~~att~~ hvad Sonen, Anders Herrman Svan
går, att denne i sin ordning, sedan vederbörligh
Socknestämmo Protokoll inkommit, skulle efter
förtjenst anses.

+ till andra Sekreteraren

§. 5.

Redogörelsen till Allmänheten ~~innehåll~~ skulle dess
innehålla de Belöningar som Sällskapet för in
komna Prisskrifter varit i tillfälle att ~~med~~ utdela
I anledning deraf bröts nu först namnsedeln till
med Sällskapets Guldmedalj eller stora priset, be
ta svaret på prisfrågan om Nattfrosterna i Finla
och befanns Författaren vara Physices Professo
~~Här~~ vid Kongl. Akademien härstädes Herr Gustaf Gä
el Hällström, och emedan Herr Professoren v
tillstädes i Sällskapet, hade Ordföranden tillfäl

att genast, under betygandet af Sällskapets akt
ning och tacksamhet för ~~han~~ dess Arbete, öfver
lämna till Herr Professoren den honom såsom
vedermäle deraf tillerkände Medaljen.

15 Nov.

Dernäst bröts namnsedeln som åtföljde det med
Accessit, eller tvänne Medaljer i Silfver belönta
svaret på Prisfrågan om Tiggeriernas hämmande;
men fanns innehålla i stället för Författarens
namn ett Sigill med Bokstäfverne R. I. C. hvar
före så väl i ~~Ab~~ Tidningarne som i Årsberättelsen
skulle kungöras, att Författaren hade, om han be
löningen ville emottaga, att anmäla sig hos Säll
skapet, igenom det att han derjemte upgaff inne
hållet af Namnsedeln, och således bestyrkte sig va
ra Författare till den ifråga varande Afhandlin
gen.

§. 6.

Af Inkomna Skrifter anmältes nu och an
tecknades:

1º Ett Bref ifrån Grosshandlaren Lars J. Seder
holm af d. 16 Oktober innehållande Svar och tacksägelse för Säll
skapets Kallelse till Ledamot; hvarjemte Skattmä
staren anmälte att den vanliga inträdes afgiften
blifvit till honom insänd, såväl ifrån honom, som
ifrån Herr Grosshandlaren Al. Magn. Sederholm.

2º Ett Bref ifrån den sistnämde, af den 16 Okto
ber af samma innehåll.

3º Memorial af den 17 sistl. Oktober, ifrån
Herr Rektoren N. Aejmelaeus, med underrät
telse, att Han den 30 September uti Sockne
stämma i Storkyro, tillställdt Nybyggaren David
Myllikoski den belöningsMedalj som Sällskapet
honom förärat för dess Uppodlingar; jem
te ytterligare berättelse om Myllikoskis verkeli
ga förtjenster i Landthushållningen.

4º Et Bref ifrån Theologiae Doktorn, Professor
Pihlman till Första Sekreteraren, af den 22 Okt.
med underrättelse, att Han icke sjelf varit i till
ställe att tillställa Bönderna Anders Andersson
Imbola och Michel Johansson Ujula ifrån Rau
mo Pastorat, de belöningar Sällskapet dem be
viljat, och till Herr Doktorn öfversändt med
innehållan, ~~om~~ att Herr Doktorn ville dem desamma
tillställa, utan hade Herr Probsten Sacklinius
tagit sig samma ~~Komm~~ ärendes utförande.

5º Ett Memorial ifrån Kronofogden Sann
mark af den 8de Oktober, med underrättelse
att Han uti Socknestämma i Kauvatsa Kapell
Kyrka den 30 sistl. September, tillställt Pigan
Vallborg Jacobsdotter den Silfverhalsked; ~~som~~ hvar-

med Sällskapet delaktt hennes långvariga och ...
tjenst.

6. Ett Bref ifrån Philosophie Magistern, ...
Ferd. Malkén, af d. 20 Sept. till Andra Sekret...
med Tacksägelse för den gåfvan, Sällskapet täcktes ...
nom för afhandlingen om Serhus-byggnad.

7. Memorial af den 20 Oktob. ifrån Kyrkoher...
Mallin, jemte Sakne-stämmo Protokoll ifrån Kar...
af den 16 September, med redogörelse för till...
landet, af de åt Karkku Sockneboer för Ock...
beviljade premier.

§. 7.

Till Berednings Utskottet hänvisades på ...
ligt sätt:

1:o Ifrågavarde Memorial ifrån Kyrkoherden ...
tin, i anseende till deri förekommande ytter...
gare förslag att befordra bruket af Ester...
Karkku.

2:o Herr ~~Lyth~~ Prosten Tömans Memorial ...
den 9 Okt. med underrättelse om Årsväxten ...
Pelkåne.

3. Kyrkoherden Appelgrens Quartals-berättel...
för Julii, Aug. och September Månader innev...
Salerad Muhos den 2. Oktober.

4. Kyrkoherdens ~~och~~ Collans Memorial af ...
30 Oktober, med svar på Sällskapets förfrågan ...
om Saltpeter-tillverkningens tillstånd i den del ...
af Finland, öfver hvilken han hade öfverinspek...
del. Hvarvid anmärktes, att den ~~på Konungens~~ öfverspede handlin...
~~Befallning lämpligast är trygt i Stockholm kapita...~~
~~underrättelse om Saltpeter-Bruk utverkade~~, ...
han lofvat låta memorialen åtföljа; icke befa...
åtfölja detsamma.

5. Konungens Befallnings-hafvandes i Tav...
stehus memorial af den 19 Oktober, jemte Ut...
drag af ~~d~~ 1800 års Mantals-längd.

§. 8.

Till Utskottet för Potates planterings ärender ...
hänvisades:

1:o Öfverstelöjtnanten och Riddaren Wadenstjer...
nas Memorial af den 15 Okt ifrån Saukas, me...
Sockne-stämmo Protokoller ifrån Saukas och Jyfver...
kylä, jemte utdelnings-längder öfver dertill ...
delde 10 tunnor fröpotater, samt tacksägelse för ...
erhållen betalning för Potaterne med 73 Rdr ...
16 Sk:r.

2:o Assessoren Gabr. Bergboms Memorial ...
af den 19:de Oktober; med underrättelse om Ut...
delning af 10 tunnor frö-Potater i Sykajoki och ...
Salo socknars öfre Kapeller, hvarpå förteckningar o...
och Räkning medföljde.

§. 9.

Anmäldes att här Vaccinations och Koppymp...
ning:s Utskottet redan förevarit:

1:o Studeranden Hans Blomlöfs Memorial af ...
den 13 Oktober 1804, med förteckning på 146 vaccine...
rade personer af allmogen i Wekmo Socken; hvarför ...
han redan erhållit Arfvode med 36 Rdr 24 Sk:r

2:o Studeranden Joseph Tömbloms Memorial ...
med Förteckning på vaccinerade Personer af All...
mogen i Wekmo och Tyssela Socknar; hvarför ...
Han äfven redan erhållit betalning med 23 Rdr ...
36 Sk:r.

3:o Förteckning öfver 106 personer som i Tyssela ...
blifvit vaccinerade af Kandidaten Sellman, och ...
Organisten Adolph Lillberg; för hvilka äfven ...
blifvit utanordnade 26 Rdr 24 Sk:r —

4:o Förteckning på 64 Personer som i Kides Sn:...
blifvit vaccinerade af Klockaren Pehr Mansne...
rus; Hvarför han redan erhållit betalning med ...
15 Rdr 24 Sk:r.

5:o och 6:o Två:ne förteckningar öfver vaccine...
rade Personer uti Ingo socken och i Snappertuna ...
kapell af Karis socken, af Klockaren Carl Björk...
man, den ena af den 11 och den andra af den 31. ...
Augusti innev. år, hvarföre Arfvode ~~skulle~~ utan...
ordnas med 19 Rdr 24 Sk:r —

7:o Ett Bref till Förste Sekreteraren ifrån ...
Stud. Blomlöf, med berättelse ~~om~~ derom, att natur...
liga Kopporna på allmogen utbreda sig i Eura-å...
sinne och trakten deromkring, och desutom ...
tillräckligt antal vaccinatorer derstädes funnos, ...
att han ej trodde sig der kunna uträtta något, ...
hvarföre han anhåller om vidare anvisning. Ut...
skottet hade i anledning deraf beslutit, att han ...
skulle förständigas att resa till Sajmajoki, der Kop...
sorne nu börjat utbreda sig, samt till Kumo, i ...
fall ingen pålitlig vaccinator der kunde vara tillfäl...
lig att med Koppsmittans hämmande genom allmän...
nare vaccinerande.

Men till Utskottet hänvisades nu af sedermera inkomna Skrifter:

1:o Kapellanen Joh. Rothovii Memorial af den ...
Oktober, jemte Förteckning på 52 af Honom i Ska...
lis vaccinerade Personer; med anhållan om Arfvode.

2:o Memorial af Adj. Past. C. J. Tanselius, dateradt ...
den 12 Oktober; innehållande en Berättelse om Vacci...
nationens framgång i Pyhäjoki, Merijärvi, Oulais, ...
Lappajärvi etc. — Jämte tjenande till Upplysningar ...
vid uppsättandet af Redovisningen till Konungen.

3:o Kyrkoherden Aaron Aströms Memorial, af-

/ nov.

den 20 Oktober, angående Koppor och Vaccination uti Pungalaxia. Men hvad det angår att Hans Studerande Elers anhåller om ~~tillstånd~~ att samtidigt såsom Vaccinator, kunde Sällskapet ~~honom~~ mycket mindre bifalla, som ~~Han~~ enligt Kyrkoordens Hygieister hvarken allvarligen var ~~de~~ hugad låta vaccinera sina barn, eller någon skulle finnas i Socknen som skulle vara benägen att inställa till Vaccinator för orten.

§. 10.

I sammanhang med dessa ärender anmärkte Förste Sekreteraren att den Kungörelse angående hvad af Vaccinatörerne borde iakttagas, som ~~blifvit författad och~~ skulle tryckas och kringsändas; nu vore ~~af~~ tryckt, och till Domkapitlen afsänd, och upvisades ett exemplar deraf i Sällskapet.

Ordföranden hemställde äfven, om icke Vaccinatorn i Åbo, hvars skyldighet var att hålla gratis Vaccinamme till hands, och dermed förena requirenter i Landsorterne; borde underrätta Sällskapet om förvaltningen af sin syssla. Och svarades dertill, att Han såsom stående Vaccinations och Koppympningens Utöfvare omedelbara uppsigt, hade att rätta sig efter dess förordnanden; men likväl ~~bör~~ anses ~~och borde derför hvarje~~ skyldig ~~anmäla~~ huruvida det skulle anses tillbörligt, att af vaccinatorn infordra Journal öfver ~~sina~~ remisser af vaccinamme till requirenter, såväl öfver requisitionen som öfver deras honorerande genom afsändande af hvad som blifvit requirenten.

§. 11.

Dernäst uplästes Ekonomie Utskottets förslagande, öfver det till dess granskning remitterade mål, angående Historiarum adjunctus Juris Naturæ Adjunkten Herr Mag. Hans Henric Tattenborgs anhållan att Sällskapet ville liquidera med Herr Biskopen och Professorn Kanslern Doktor Tengström de 900 Riksdaler R. C. S. som Herr Adjunkten vore honom skyldig; emot det att hans Skuldsedel, jemte inteckningen i dess gård N:r 109 i Kyrkoquarteret, m.m. blefve på Sällskapet transporterade och hade Utskottet uti dess Protokoll för den 9 Oktober, D. A. sedan det undersökt den erbjudna säkerheten, ansett inga hinder vara för Sällskapet att bifalla Herr Adjunktens begäran; med det vilkor, att inteckningsbrefvet skulle ät Sällskapets förvar öfverlämnas, samt Herr Biskopen, Doktor Tengström såväl Reversen som Inteckningsprotokollet med sam-

ma rätt som han dem innehaft på Sällskapet öfverdraga. Och sedan den anmärkningen blifvit gjord, att Inteckningsbeviset borde innehålla icke allenast att ingen Inteckning framför denne var lagen i samma gård, utan äfven att ingen var begärd; så bifölls detta, om denna fråga, hvilken blef allmänt bifallen i så motto, att Sällskapet på ofvananförda vilkor ville af Ahlmanska fonden lämna de begärda 900 Riksdaler, så snart Herr Adjunkten uppvisse ett ~~det~~ Inteckningsbetyg af det innehåll som anmärkt blifvit.

§. 12.

Inventeringsmännerne, som inventerat Sällskapets tillhörigheter, hade tecknat derunder följande slutmening som nu upplästes: "Inventerad och riktigt befunnit, intygas underskrefne Inventeringsmän, Åbo den 30 Oktober 1804.

G. I. Tock.

Gust. Gabr. Hällström. Joh. C. Roos."

Likaledes hade ~~Revisorn~~ den under Skattmästarens vård befintliga Sällskapets tillhörigheter blifvit inventerade, och var under Inventeringsförrättningen följande slutmening tecknad: "Förenämnde Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet tillhörige Egendom har af Undertecknade blifvit befunnen i behörig ordning, således att Skuldsedlarne äro i Kassa Kistan inlagde, och de kontanta medlen, jemte de öfrige redbarheter tillhörande af Guld och Silfver i Skattmästarens enskildta vård förvarade. Åbo d. 31. Oct. 1804.

G. I. Tock. Gabr. Er. Haartman

Joh. Christoph. Roos."

Under Redogörelsen för Sällskapets enskildta Kassa ifrån och med d. 1 Nov. 1802, till och med d. 31 Oct 1803 var följande af Revisorerne tecknade slutmening: "Ofvanstående redogörelse är granskad och riktig befunnen. Åbo d. 19. Oct. 1804.

A. I. Mether. G. G. Hällström."

Under Skattmästarens Redogörelse för Kongl. F. H. Sällskapets Medaljer och Jettoner för samma tid, befanns följande slutmening: "Ofvanstående redogörelse är granskad, och derwid Medaljerna antal riktigt befunnet: olikheten emellan Debet och Credit i anseende till antalet af Svenska och Finska Medaljer torde härröra af någon miring som för äldre, än att anledningen dertill vid detta tillfälle kunnat upptäckas. Åbo d 19 Oct. 1804.

A. I. Mether. G. G. Hällström."

Skattmästarens Redogörelse för Ahlmanska Donationsfonden för samma tid, var å den teckning med denna mening: "Omstående redogörelse är granskad och dervid anmärkt, att Sällskapets Skattmästare uraktlåtit att i Credit upptaga de ~~xx~~ fyratio skill. som å verification pag. 4. äro upptagne. Åbo den 19 Okt. 1804.

A. J. Mether. G. G. Hällström.

Under Redogörelsen för Billmarkska Donationsfonden för samma tid, var denna slutmening: "Vid granskningen af ofvanstående redogörelse har befunnit att Sällskapets Skattmästare vid utlåning af denna fonds medel gått i ett för Skattmästaren stort skill. ~~xxx~~ 3 rdr; utan att i denna räkning hafva upptagit denna summa, hvarigenom kommer att Balancen i debet är olik summan af de emot ränta utlånte medlen som i Credit äro upptagne. Åbo d. 19 Okt. 1804.

A. J. Mether. G. G. Hällström.

Redogörelsen för de af Kongl. Maj:t i Nåder beställde medel till Polacker Rantzs befordrande i Finland, för Året 1803. slöts med följande mening: "Ofvanstående redogörelse är granskad och riktig befunnen. Åbo d. 19. Okt. 1804.

A. J. Mether. G. G. Hällström.

§. 13.

Sällskapets Skattmästare Herr Professoren Pipping hade i dag öfven inlämnat: Sammandrag af Quartalsförstagerna öfver Sällskapets Cassor för tiden ifrån och med d. 1 Nov. 1803, till och med d. 31 Oktober 1804, hvaraf samma, att i Sällskapets enskilda Cassa, hade behållningen den 31 Okt. 1803 varit 3465 Rdr 2 fkr 8 rtn R. G. S., att sedermera influtit genom Sedamöternas insättningar 1368 Rdr 12 fkr, samt genom intressen 166 Rdr 9 fkr 7 rtn, hvilka de till Behållningen gör Summa Debet 5000 Rdr 1 fkr 3 rtn. Utgifterna under samma tid, hade besteget sig till 1193 Rdr 28 fkr 10 rtn; så att behållningen den 31 Okt 1804 var 3806 Rdr 20 fkr 5 rtn, hvaraf 3370 Rdr voro emot ränta utlånte och 436 Rdr 20 fkr 5 rtn inne i Kassan, allt R. G. S.: vidare: att i Ahlmanska Donationsfonden hade Behållningen d. 31 Okt. 1803 varit i penningar och Revers 18 Rdr 29 fkr 7 rtn Banko och 16912 Riksd. 44 fkr R. G. S. samt intressena för 4 quartaler, 2103 Rdr 8 fkr, så att Summa Debet var: 18 Rdr 29 fkr 7 rtn Banko, och 19,016 Rdr 4 fkr 7 rtn R. G. S. Utgifterna för året hade bestigit sig till 8 Rdr 12 fkr Banco, och 1827 Rdr 14 fkr 1 rtn R. G. S. så att Behållningen d. 31 Oct 1804 var emot ränta utlånde 15,000 Rdr R. G. S. och Kontant i Cassan 10 Rdr 17 fkr rtn Banco, samt 2088 Rdr 35 fkr 6 rtn R. G. S. och slutligen, att i Billmarkska Donationsfonden, hade Behållningen den 31 Okt. 1803 ~~varit~~ utgjordt 5619 Rdr 40 fkr 6 rtn, samt Inkomsterne bestående i influtne intressen, 322 Rdr 22 fkr 5 rtn; Utgifterna för hela året hade varit 33 Rdr 27 fkr 4 rtn, Hvarföre Behållningen till nästa år beramnas vara 5942 Rdr 14 fkr 11 rtn hvaraf 4707, Rdr 27 fkr 4 rtn voro mot ränta utlånte, och 1200, Rdr 36 fkr 3 rtn i Kassan innestående.

1804.

§. 14.

Ordföranden, Herr Öfver-Direktören Alfving, anmälde att Herr Öfversten och Riddaren Sejonancker återsände de till honom, enligt Sällskapets den 1 Aug. §. 4 tagna beslut, öfverlämnade nya förslager till Köpebref och Revers i anseende till Hattenpåhandeln, med påteknadt fullkomligt bifall till deras lydelse, jemte anhållan, att det måtte ~~xxx~~ desse handlingars utväxlande till nästa gång i anledning häraf det beslut, att Köpebrefvet skulle ~~xxx~~ skrifvas rent, och till Herr Landshöfdingen Georgii öfversändas med anhållan det ville han anstalta derom att Köpebrefvet blefve på Charta Sigillata Cantoret stämplad med erforderlig Charta; ~~xxxxxx~~ då ~~xxxx~~ Utbytet emot Skuldsedeln skulle ske. Hvarvid tillika borde anmärkas, att, enligt 4 punkten i Köpekontraktet kommer Köparen att answara för stämplade papprets betalande, för Köpebrefvet, hvaremot Sällskapet vore förpliktadt att betala stämplad papper till Skuldsedeln på den återstående Köpeskillingen.

§. 15.

Förra Sekreteraren Herr Assessoren Wallenius anmälde, att Han vid utarbetandet af den Räkning, som skulle bestämma belappet ~~xx~~ af Bevillningen för Ahlmanska Testamentet, hade stadnat i oviss[het], antingen man ur den summa för hvilken bevillningen borde betalas skulle utelemna och ~~xxxxxx~~ afdraga sådane nödvändiga omkostnader såsom de fattigas Procent, Auktions Provision, Upptecknings-männernas Arfvode m.m. hvarföre han till sin egen underrättelse anhöll om Sällskapets tillkännade deröfver. Sällskapet förenade sig då om det, att Herr Assessorn borde utelemna alla sådane poster som enligt lag nödvändigt böra afgå, ~~xx xxxxx~~, men icke sådant som berodde på ägarens anmälelser, såsom fullmägtiges Arfvoden, m. m. d. —— och

således beräkna afgiften efter summan som återstår de förra posterna blifvit afdragne, men utan afp på de sednare afkortningarne.

§. 16.

Vidare anmälte första Sekreteraren, att honom b meddelt Protokolls Utdrag af den 22 Oktober Kongl. HofRätten, Hvari Kongl. HofRätten ett Vite af 30 Rdr ålägger ~~Zi~~ Häradshöf Zindtman att, † innom en månad efter inhändig deraf förklara sig och då tillika, vid lika vite inge att Han tillställt Sällskapet ~~de~~ Hundlingarne ~~let mellan Sällskapet och Landssekreteraren Sahl m. fl.~~ hvilket † han såsom Domare haft om hände Assessoren tillade; att honom Protokollsutdraget genast frantagit, för att igenom Konungens fallningshafvande ~~åtfärd~~ blifva Zindtman tillställa sedan Herr Assessoren betalt derföre Lösen med 40 skr Banco; hvarföre han nu erhöll om erp ning; och hvilket honom beviljades.

† i anseende till dröjsmålet med handlingarne i målet mellan Sällskapet, och Landssekreteraren Sahlberg, m. fl.)

§. 17.

Derefter företogs Val af Ledamöter ~~i~~ i Kö ten med slutna sedlar, då igenom flesta rösterne kän des till:

Ledamöter i Beredningsutskottet: Herrarne Majoren och daren Bruncrona, Hr HofRätt Rådet Wallerian, Hr merse Rådet Rosendahl, Hr Kammar Rådet Winter, Öfver Direktören Alfving, Herrar Assessorerne Gy stolpe och Pomoell, Herrar Professorerne Haart ~~och~~, Mether, och Hällström, Hr Öfver Inspector Pi samt Herr Magister Frenckell. och till

Ledamöter i Ekonomie Utskottet: Herr Rätts Rådet Gadelli, Herr HofRättsSekreteraren ström, Herr Kammereraren Wacklin. Herr K tenen Escholin, Herr Öfver Inspektoren Dahlb Herr vice Advokat Fiskalen Gummer, Herr Akaden Kammereraren Federley, Herr Ekonomie D rektoren Stadigh, Herr Rådmannen Zoff Herr Apothekaren Åkerman, ~~och~~ Herr Gu och Silfver Arbetaren Borgström, samt Hr Mag. Docens Sahlberg.

§. 18.

Till Skattmästare valdes ~~med enhällig~~ på va ligt sätt, Herr Professoren Doktor Pippin

§. 19.

Till Ordförande i Sällskapet för det in gående halfva Året, valdes Herr Bruks P tronen och Handelsmannen Johan Chr pher Roos.

År och Dag som ofvan.

Gabr. Isr. Hartman

Den 29 November 1803 Närvarande i Beredningsutskottet dess Ordförande och Ledamöter, utom Herrar Professorerne Gust. Gadolin och Hällström, Herr Bibliotekarien Bonsdorff och Herr Handelsmannen Sundbeck.

§ 1.

Herr Bergmästaren Joh. D. Christiernin i Uleåborg hade, i anledning af de uti Hushålls-underrättelserne för Menige Man Andra Häftet införde Anmärkningar om Linskötseln, uppsatt en afhandling om hvad af Helsingar och Ångermanländningar vid Linets sådd och handtering iakttages, och den samma till Sällskapet insändt, hvarefter ~~[illegible]~~ den blifvit till Utskottets utlåtande remitterad. Sällskapets Sekreterare tillkännagaf i afseende härå, att han jemfört den med 2ne under Herr Professoren Anders Berchs den äldres Præsidio utkomna Akademiska disputationer, den ena Bodings Ångermanna Hushållning mordan skogen af år 1747, och den andra Törnstens om Nätra Sockens i Ångerman land Linsäde, samt funnit uppgifterne i dessa 3ne Skrifter, fast icke öfverallt de samma, likväl ganska väl förenliga, och till en del af Herr Bergmästaren med nya bidrag riktade. Med enhällig öfvertygelse om värdet och brukbarheten af hans arbete ansåg jemväl Utskottet det samma förtjent af ett rum i Sällskapets Handlingar, och tillstyrkte fördenskull att Författaren, i likhet med Sällskapets beslut

A

af den 1 Juli 1802, mätte undfå ett e
plar af Ahlmanska Tettonew: Silfv

§ 2.

Af Herr Probsten Castrens Korresp
denk berättelse för Andra, samt Herr L
nanten Liljenbergs och Herr Kandidat
Hanelles's Anteckningar för Tredje Dis
talet af innevarande år, så väl den
för månader från Kemi, den andres fr
Kimmerjoki, och den tredjes från Ulea
så väl som af Herr Lektoren Borgström
Memorial af den 25 sistl. Oktober afl
nade underrättelser om årsvaccin
förgå, skulle, efter vanligheten, bruk
ras för Sällskapets Dagbok.

§ 3.

Angående den skriftliga Berättelse
Herr Kandidaten Carl Gabriel Wiedenick
under den 14 i denne månad aggifv
förloppet af sin Vaccinations resa i a
första delen af Österbotten, wille Wälbo
intill dess den tillämnade och hos Kon
gen i underdånighet föreslagna Vaccin
nings- och Vaccinations-Kommitteen
framdeles han finna nödigt att dera
lägga någon närmare hand, har en
hafwa anteckna, att Herr Kandidaten
dör anförde orsaker icke synpat koppo
utan blott enstaka vaccinerat; att han fål
icke i Koppsmitning utan allenast
Vaccination lemnat underwisning
de lärlingar som på hwarje ställe åt
hans förrättningar; att 4 af dem, n
ligen Klockare Jonen Thomas Cannelin
Pyhäjoki, Kapellanen Borgs Son Johan Ga
Borg och Klockare Jonen Jacob Mikander

Lochtea, samt Klockare Jonen Eric Swedje-
lin i Kelvio, blifvit af honom förfärdade
med Certifikater om sin inhämtade kun-
skap och färdighet i Vaccinationen; att
han vaccinerat inalles 201 barn, hvari-
ibland 7 tillhört Ståndspersoner och alle de
öfrige Allmogen, af hvilka åter 175 fått
ägta Vaccine, då deribland räknas 9
Apotekares, Sockne-Skräddares och Skom-
mares barn; att af de 3 dussin dubbla
och 1½ dussin enkla Vaccinations nålar
hvarmed han vid sin afresa från Åbo
förseddes, han behållit elfva st. enkla och
tolf st. dubbla, af hvilka han fält unge-
fär hälften och bortskänkt de öfriga, så
när som på 2ne enkla och en dubbel
hvilka såsom högst odugliga återstå; och
slutligen att han, på begäran, sig åtagit och be-
fattat sig med anmäld Adjunctus
göromåls förrättning i Pulajoki Simon Björklöf, som
honom förledne vår och hela Sommaren
igenom lyckligen ympat koppor på all-
mogens barn der i Socknen till ett an-
tal af något öfver 300. Denna siffra
kunstålan trodde Wälbohrtet icke kunna
slutligen afgöras, innan Herr Adjunctens
underlydelse bestyrkt denna sin förtjenst,
och Kongl. Maj:t i Nåder utlåtit sig öfver
Sällskapets underdåniga förslag i dess
skrifvelse af den 1 sistl. Oktober; åfven
som Wälbohrtet, aktadt sin ägande öfver-
bygelse derom, att Herr Kandidatens egna
anteckningar och insamlade underrättel-
ser förtjenade att till fått kunnighetsfulla
innehåll skulle till Allmänhetens
kunskap, hvilket anfägs lämpeligen
kunna ske i Handlingarne, likväl dychte
det vara tjenligt och att detta sker på en

29. nov.

gång och i ett sammanhang med nytt-
det af de rapporter som ifrån Herr
Magister Wegelius, Herr Kandidaten Se-
man samt Herrar Studiosi Topelius, Lan-
hjelm och Bergström i enahanda än-
framdeles ärd att införvänta.

§ 4.

Enligt Syne Instrument af den 11 Juli
Socknestämmo Protokoll af den 28 Aug.
sti innevarande år, hade Åboen å Anti-
Skattehemman i Karfsor by af Wörå Sö-
Matts Isaacsson, sedan han år 1786, gen-
hemmanets klyfning, undfått på sin lo-
en andel den af ⅛ mantal, dels genom
många onödiga dikens igenfyllande, o-
steurösens bortskaffande, dels genom s-
bundna utmarks backars uppbrytande
utvidgat sin åker med Ett Tunne - och 2
kappeland, samt hägnat den samma m-
456 alnar stengärdesgård af 2 alnar
högd och tjocklek, äfwen som han, ut-
använd möda och omsorg till sitt höbe-
förbättrande, af skoglupen och kärrar
utmark upptagit, dikat och rödjat Ä-
till sex winterlass, af hwilket sam ma-
räknade arbete kostnaden blifwit värde-
till 474 Riksdaler, hwilken summa liku-
i Utskottets tanka tålde betydlig afpru-
ning, då för åkerlägenheternas uppodlin-
ända till 6 Riksdaler funnos vara berä-
nade på hwarje kappeland. Utskottet ip-
icke huru wida der i orten det må var-
mera eller mindre vanligt att stenha-
nader af Allmogen uppföras; men kun-
de i förra fallet icke tillstyrka för Matts
Isaacsson någon större belöning. än en
Silfwersked om 5 lods wigt, försedd, såsom
tillförene öfligt varit, med en tjenlig påskrif-

§ 5.

Såsom Syne Instrumentet af den 30 sidstl.
Juli och Socknestämmo Protokollet af den 11
derpåföljande September utwisade, hade Rust-
hållaren Carl Johan Pesoin i Asickala by af
Randasalmi Socken, med sin måg Carl Leskin,
utom annan i godt stånd varande husbygg-
nad, inrättat en gråstens källare af sex
alnar i qvadrat och fem alnars högd, ett
gråstens fähus af 9 alnar i fyrkant, och
en brunn med väggar af gråsten, uppodlat
ny åker till fem Tunnors Råg utsäde, och
Äng till 40 Lassland, samt utplanterar
årligen 4 kappar Potäter: Och ehuru
kostnaden af dessa arbeten icke blifwit
utförd, ansåg dock Utskottet desse Danne-
män, Carl Johan Pesoin och Carl Leskin,
hwardera förtjente att med en förgylld
Silfwerbägare om 10 lods wigt hedras.

29. Nov. 1803.

§ 6.

Rusthållaren Petter Leskin i Osikonmä-
ki by af Randasalmi Socken med sin Måg
Kyrkovaktaren Carl Gustaf Lille hade, en-
ligt Syne Instrument af den 3 sidstl. Aug. och
Socknestämmo Protokoll af den 11 Septem-
ber, jemte annan behöflig och väl behållen
byggnad, uppfört en badstuga och kölna
af gråsten, inrättat en brunn med väggar
af gråsten, och anlagt under en bonings
byggnad en källare med gråstens väggar,
uppdragit till hägnad för en del af åkern
120 alnar stengärdesgård, ~~upptagit~~ uppodlat ny
åker till 4½ Tunnas Råg-utsäde och Äng
till fyra Lassland samt drifwa Potatoës
planteringen med 5 kappars årlig utsätt-
ning. Kostnaden för dessa arbeten var icke
utförd, men Utskottet ansåg icke dess min-
dre bemälde Petter Leskin och Carl Gustaf Lille
hwardera värdige att undfå en förgylld
Silfwerbägare om 10 lods wigt.

§ 7.

Drängen Anders Swan å Wahersalo gård i Randasalmi Socken, som enligt Socknestämmo Protokoll af den 12 December förledit år, ~~öfver~~ nu är ~~nara~~ 80 år gammal, och öfver 50 år varit på berörde gård i tjenst, ~~och~~ samt alltid utmärkt för nykterhet, redlighet, trohet och klokhet, anmäldes att på bekostnad af sine nu rande Husbönder Herr Vice Pastoren Jacob Pontan och Herr Fändriken Carl Magn. Orraeus, som sig dertill villige förklara belönas med det vanliga Hattbandet af Silfver.

§ 8.

Drängen Eric Johansson, anmäld Enke Fru Probstinnan Eckman i Lempelä och i Socknestämmo Protokollet för den 17 sidstl. Juli hedrad med det intyg, att under sin 19 åriga tjenstetid å Prestegården alltid uppfört sig troget, nyktert och anständigt, ansågs förtjena, att på Fru Probstinnans bekostnad erhålla den vanliga belöningen, ett Hattband af Silfver.

Justeradt den 23 Febr. 1804.

Gabr. Haartman

År 1804 den 23 Februari Närvarande i Beredningen Utskottet Dess Ledamöter, utom Herr Ordföranden, som af oppasslighet var hindrad, samt Herr Hof Rätts Rådet Sylvius, Herr Majoren von Willebrand, Herr Professoren Gust. Gadolin och Herr Handelsmannen Sundbeck.

§ 1.

Sedan i Ordförandens, Herr Öfversten och Riddaren Baron Flemings, ställe, Herr Professoren Doktor Haartman blifvit, genom fleste rösternes kallelse, utsedd till Ordförande för dagen, upplästes och justerades Protokollet för den 29 sidstl. November.

§ 2.

I anledning af Herr Komministern i Ilmola Joh. Gabr. Toppelii under den 2 Nov. sidstl. år till Sällskapets Sekreterare aflåtne skrifvelse, hvarmed följt en Vaccinationsnål af Jacob Königsbäcks tillverkning, om hvilken nåls företräde för de vanliga Herr Komministern förut i Memorial af den 31 Aug. utförligen förmält, tillkännagaf Sekreteraren sig hittills endast en gång hafva varit i tillfälle att den nya nålen försöka. Ympningen hade då skett, hos ett och samma subjekt, på den ena armen med Herr Komministerns och på den andra med en vanlig nål, och resultatet hade då på begge armarne blifvit lika, så att efter hvarje styng en Vaccinblemma uppkommit. Något företräde som den nya nålen skulle äga framför de gamla hade således icke ännu kunnat observeras; men om framdeles något sådant skulle finnas, ville Sekreteraren derom till Utskottet inberätta.

§ 3.

Af Herr Magister Jacob Wegelii under den 1 sidstl. December till Sällskapet ingifne berättelse om förloppet af sin Vaccinationsresa i Södra Österbotten inhämtades, att Vaccinationen redan förut blifvit derstädes af flere anställd, nemligen af Herr Magistern

Hjelf och dess bröder i Wörå, af Herr Kommunisten Carl Fr. Stenbäck i Kåruå, af Herr Doktor Lundmark i Nykarleby och Pedersöre af Herr Lazarett Fältskären Ebeling och Assessoren Doktor Hast i Mustasaari, Lochela Lillkyro, af Ministerii Adjunkten Herr Jacob Stenman i Lappo, af Adjunctus Pastoris Herr Carl Fredric Lilius i Kuortane, af Warunmon Man i Wasa Madame Sundberg, at Alavo och Töysä, af Expeditions-Sekreteraren Herr Sackne-mannen Bergström i Etzäri, af Herr Sackne-Adjunkten Mag. Gallenius i Malax och Pörtom af Studiosus Herr Carl Chr. Becker i Nerpes och af Herr Sackne Adjunkten Snoll i Storkyro, emedan enligt §:d. 13, för hända icke öfverallt med nog pålitlighet; — att Herr Magistern Hjelf med framgång vaccinerat ~~254~~ 455 af Allmogens barn; — samt att han undervisat och med Certifikaten försett om sinnen öfning och färdighet Vaccinationen förrätta 8 Elever, nemligen Klockaren Gustaf Lillström i Kauhava, Sergeanten Anders Isaac Wargelin i Lappo, Skräddaren Olof Lescell i Alajärvi Kapell af Pedersöre Socken, Studiosus Herr Johan Nordman i Pörtom Kapell af Nerpes Socken, Studiosus Herr Wilhelm Forsman i Östermark, Klockarsonen Anders Forsten i Sideby, Studiosus och Barnaläraren Herr Herman Wadén samt Klockaren Hans Hellman begge i Lappfjerd.

Angående Herr Magisterns kenstallan om Koppympningens skadlighet, och nödvändigheten att den samma inskränka, fälldes Sällskapets utlåtande om ett dylikt förslag af Herr Probsten Doktor Hagg. Kvar-

medelst Sällskapet den 1 i denne månad (Prot. §3) förklarat sig icke kunna, emot den i sina underdåniga Skrifvelser af den 1 Nov. 1802 och 1 Okt. 1803 etablerade princip, förut yrka någon förändring af hvad Kongl. Maj:t Hjelf uti Nådigt Bref af den 19 Mars sistlidne år täcktes förordna. Den betråffande Herr Magisterns tillstyrkande, att hvarje Vaccinatör måtte ålagges besöka de vaccinerade på 6te, 7de eller 8de dygnet efter operationen, för att utröna om Vaccinen är ächta, så var den, i tillhörde tanka, på goda skäl grundad, hvarföre tillhörde den samma äfven till Sällskapets fastställelse rekommenderade.

23. febr.

De bifogade ekonomiska anmärkningarne innehöllo, i korthet några uppgifter om Kurhållningens tillstånd i Socknarne, ~~vilka jemte till tillhörde för Polat~~ men förnämligast om Potatoës plantoringen, hvilka jemte, till vederbörande tillhörde uppsände öfversemmader. — Och åberopade tillhörde för öfrigt rörande denna Beräkning, som den använde i sitt hela, hvad 3:d af dess Protokoll för den 29 sistl. Nov. innehåller.

§ 4.

Uti Memorial af den 1 sistl. december hade Herr Öfverdirektören Alfving meddelat underrättelse om Österbotha landtmannens sätt att bredda eller beska sina oxar, till upplysning hvaraf Herr Öfverdirektören äfven till Sällskapet inlemnat några dylika skroddar, med hvilkas tillhjelp oxarne ~~äfven~~ lemnas på hal is skola kunna gå alldeles säkre. Likaledes hade Herr Öfverdirektören behagat öka Sällskapets Modell- och Redskaps-

samling med ett par Oxrankor i stort,
om hvilkas företräde framför de ~~så kal~~
vanliga ~~lade~~ Hornoken erfarenheten längesedan fä
utslag; äfven som Herr Öfverdirektören
förklarat den önskan, att Sällskapet måt
göra undervisningen härom allmännare
bekant än den förmodligen ännu torde
vara.

Hvad således först angick Oxbroddar
ne, så anmärktes om dem af några Utsko
tets Ledamöter, att äfven de på ett och an
nat ställe här i landet redan blifvit försök
Åtminstone hade sådant skett af nu mera
afledne Herr Bruks Patronen Linder på Sva
samt af likaledes afledne Herr Majoren
Taube på Prestkulla. Deras erfarenhet hav
väl icke varit alldeles förmånlig för
detta skoningssätt, hvaraf en del Oxar
skola dött, förmodligen sådana, som haft
mycket tunna klöfvar. Utskottet visste att
af dylik orsak äfven hästar stundom tag
skada efter skoning, till och med till lifvet
men trodde dock Oxar vara derföre än
mera blottställde: hvilket allt oaktadt
Utskottet likväl hvarken ville eller kunn
bestrida den erfarenhet, som i Östergöthland
skall vara så allmän och förmånlig,
utan ville egentligen hafva gjort denna an
märkning endast för att påminna om
nödvändigheten af den försigtighet att vid
Oxars skoning ej skada de mjukare delar
ne hvilka i klöfven ej alltid äga nog tjock
betäckning och skydd.

Beträffande dernäst Oxrankorne, så

23. febr.

erkände Utskottet med fullkomlig öfver
tygelse deras lämplighet till sitt ändamål
och företräde framför Hornoken: begge
afgjorda äfven genom några finske Hus
hållares erfarenhet t. ex. på Qvidja, Ispois
och Brödtorp. Utskottet trodde ock, att
Rankorne icke utan förmån skulle kun
na nyttjas tillhopa med Hornoken, hvilket
i emväl på något ställe hade blifvit prak
tiseradt: och Utskottet ansåg nyttigt att
Rankornes fördelar blefve kända af
Allmanacken. Den största svårighet vid
meddelande af denna underrättelse, så
väl som af den om Oxars beskoning,
bestod, enligt Utskottets tanka i behofvet
af figurer, utan hvilka ~~hvarken Rankor~~
~~nes eller~~ broddarnes beskaffenhet rätt
skulle kunna fattas. Men så upplysande
dessa figurer, väl exsequerade, kunde blif
va för läsare af en viss odling och ett
vandt öga, så litet begripliga skulle de
ändock vara för en Allmoge, hvilken
dessutom, i fall underrättelsen tryckter i
Handlingarne, helt visst skulle förlora all
nytta deraf. För att sprida denna kun
skap till Menigheten visste således Utskottet
icke annan utväg, än att en berättelse
derom införes i finska Allmanacken för
något tillkommande år; hvarföre Utskot
tet föreslog, att Författaren måtte anmodas
att vidare utföra sin uppgift med all nö
tig omständlighet och popularité, samt
den samma sedan Sällskapet till framdeles
bruk meddela.

§ 5.

Herr Superkargören Bladhs uppsatte Anmärkningar vid den af Sällskapet utgifne Läroboken i Landthushållningen för Finska Bonden, skulle enligt Sällskapets beslut af den 15 sidstl. December (Prot. § 17) hvila till dess flere dylike Skrifter framoles kunna hinna till Sällskapet inkomma, och då på en gång till omprofning företagas.

§ 6.

Dernäst genomgick Utskottet den förteckning Sockne Adjunkten i St. Maria Herr Mendelin uppsatt på barn och äldre personer af Allmogen der i Socknen, som af honom sedan den 16 Sept. 1802 och intill den 13 sidstl. Nov. blifvit med framgång vaccinerade. Utskottet fann denna förteckning, som innehöll inalles 121 personer vederbörligen verificerad genom Socknestämmans derå tecknade intygan af den 27 i sidstnämnde månad; men emedan Kongl. Majts Nådiga bref af den 10 Mars 1803, i frågan om belöning för lyckliga vaccinationer icke kunde medföra någon retroaktiv verkan, så borde ifrån denna förteckning de första 29 personerne afföras, då 92 blifva qvare, för hvilka Herr Sockne Adjunkten, ~~ansågs berättigad att erhålla~~ som redan den 15 Nov. 1802 undfått ett exemplar af Sällskapets Belönings medalj i Silfver, ansågs berättigad att erhålla ett premium af 23 Riksdaler, så snart de af Kongl. Majt härtill i Nåder destinerade medel hinna hit ankomma.

§ 7.

Rusthållaren och Kyrkovärden Eric Johansson Harjattula i Kaxkerta Kapell af Nummis Socken hade jemte Memorial till Sällskapet insändt ett Syne Instrument af den 7 Juni förledit år: 23. Febr.
varande deraf att inhämta, huru Eric Johansson, utom det han genom omdikning af sin åker befriat den samma från öfverflödig fuktighet, uppodlat till Potatoësplantering ett jordstycke af 40 Kappland, och till Äng af ett sumpigt kärr Sex Tunneland med ett utfalls dike af 200 famnars längd, samt för öfrigt sparsamt och omtänksamt hushållat med Rusthållets skog, som enligt Socknestämmans Protokoll af den 7 Augusti samma är är liten och klen: Men Utskottet ansåg för sin del denna Eric Johansson Ahlstedts eller Harjattulas förtjenst icke vara af den betydlighet, att han derföre till någon belöning kunde rekommenderas.

§ 8.

Enligt Syne Instrument af den 11 Juni 1802, som den 12 derpå följande September blifvit uti allmän Socknestämma med Lijkais Kapell af Sastmola Socken verificeradt, hade Skattebonden Henric Henricsson Heickilä inom 15 års tid uppodlat af stenbunden mark 7 Tunneland och af en blöt kärr mossa 25 Kappeland, varande från den förra 56000 Lass sten bortförde; äfven som han upptagit äng till 7 åmars höbol, och försett dels dessa uppodlingar dels ock flere samla, odugliga och sanka ängar inalles med 6342 alnar diken: i anseende till hvilket akt Utskottet tillstyrkte att han måtte belönas med en förgylld Silfverbägare om 12 lods vigt.

§ 9

Åt Skattebonden Zachris Henricsson Kiehholm i Norrmarks Kapell af Ulfsby Socken, som, enligt ett i Sockenstämma af den 14 Nov. 1802 verificeradt Syne Instrument af d. 22 förutgående Juni, inom 18 års tid upptagit odlat af Stenbunden mark åtta Tunnelands ny Åker, hvarifrån 1500 kast sten blifvit bortslåpade och 1065 famnar Stengärdesgård deraf uppsatte, till 9 qvarters bredd och hög, samt Ång till 15 Åmars höafkastning, tillerkte Utskottet en belöning bestående uti en förgylld Silfver-Tumlare om 5 å 6 lod.

§ 10.

Ur Herr Kyrkoherden Johan Gummerus uti Memorial af den 9 förra November lemnade Berättelse om Kurhållningens tillstånd i Lappo Socken af Wasa Län, anmärkes här endast hvad äfven i Herr Magister Jac. Wegelii under § 3 förevordne Relation befunnades, att Åkerbruket derstädes hittills varit dels vanskött dels utstått för nattfrosters, med att nu sedan i nyligare tider Socknens gamla hushållning af svedjebränning med Harts- Terpentins- och Potaske sjudning begynt, för brist på skog, aftaga, Allmogen begynt med börjat mera flit vinlägga sig om Jordens skötsel: vid hvilket allt, för närvarande, intet tyntes vara att tillgöra.

§ 11.

Af Korrespunderande Ledamöternes Herr Professoren Ströms, Herr Probsten Tegnai och Herr Kommissions Landshöfdingen Nauckhoffs Berättelser från Nykyrka, Tavastehus och Lochteå, samt af Anonymens i Nylandska västra Skärgården (P. C.) Anteckningar för Augusti, September och Oktober månader, i mindre än af Adjuncti Pastoris i Wörå Henric Wegelii Vederlekes observationer derifrån för samma tid, skulle, i fall Dagboken framdeles kommer att fortfattas, vanligt bruk derföre göras.

§ 12.

På enahanda sätt skulle äfven Korrespunderande Ledamoten för Norra Österbotten Herr Sekreterarens Mjöths Berättelse för Tredje Qvartalet af sistlidne år användas; men hvad samma Skrift i öfrigt innehöll om förbrukad af gödning med Kalk framför af den med Spillning, ansåg Utskottet annu behöfva af en längre erfarenhet bestyrkas, helst, enligt andre hushållares uppgifter, Kalkens nyttjande rådrar förtjänst och lätteligen inom kort kommer all mark och sjetma, deraf tid uttömmer den annan gödsel efteråt påföres.

Justerad den 13 Mars 1804.

Carl Ad. Hallenberg.

Den 13 Mars 1804 Kongl. Varande i Beredningens Utskottet, utom Ordföranden Herr Öfverstelöjtnanten och Riddaren Baron Fleming, samt Herr Majoren von Willebrand, Herr Professorn Doktor Haartman, Herr Bibliothekarien Wiedemann och Herr Handelsmannen Lundbeck Desse öfrige Ledamöter.

§ 1.

I stället för Ordinarie Ordföranden Herr Öfverstlew och Riddaren Baron Fleming, som för anmäld förfall var frånvarande, förde Herr Professoren Doktor Hellenius i dag, efter Utskottets val, ordet.

§ 2.

Jemte det Herr Kyrkoherden Mollin uti Memorial af den 17 sistl. Januari och dervid fogadt Socknestämmo Protokoll af den 23 sistl. förlidne Oktober meddelat en uppgift på de personer af allmogen i Karleby, som till följe af Sällskapets den 7 Juni 1801 utfärdade Tungörelse nyttjar Oxar vid Jordbruk och Körslor, hade Herr Kyrkoherden äfven föreslagit, att verkan af samma Tungörelse som med Michaëli innevarande år skulle upphöra, måtte förlängas, och Oxarnes bruk till ofvannämnde ändamål ännu i några år med samma belöning som hittills uppmuntras.

Vid denna förrättare hemställan förekom hos Utskottet, att Sällskapet den 20 sistl. Januari (Prot. § 5), med afseende derpå att de för Karleby Socknes allmoge i denna väg utfallne premier skulle före detta års utgång komma att förfirma, beslutit att ifrån samma tid eller från Michaëli innevarande år 1804, flytta samma premiller till Wasa och Jacobstads Socknar i Österbotten. Verkställigheten af detta beslut hade väl sedermera den 1 Febr. (Prot. § 1) blifvit inställd, och Utskottet visste icke ännu huru Sällskapet derom skulle gilla. Men den föreslagna utgiften var, efter Utskottets tanka, icke större, än att den väl skulle kunna bära sig äfven med ett dylikt premium för Wasa och Jacobstad, hvarföre, och emedan, såsom Herr Kyrkoherden Mollin jemväl anmält, Oxarnes nyttjande ännu icke vore så allmänt, att det utan hopp om någon förlägare belöning syntes kunna bibehållas sig, ville Utskottet tillstyrka att det; fråga varande premium måtte ännu någon tid få fortfara.

Beträffande sedan den anmälan som Socknestämmo Protokollet för den 23 Oktober sistl. år innehöll, så inhämtades deraf, att

1:o att de 3:ne som förlidet år undfingo halfva belöningen, 1 Rd. 24 Sk. hvardera, Soldaten Johan Willstedt i Heinois, Gästgifvaren Jacob Jacobson Mårtens i Maxmo och Skomakare eller Torpare Jonas Mattsson, fortfarit med Oxars nyttjande; hvarföre nu äfven tillstyrktes att de hvardera måtte utfå den andra halfva af det vanliga premiet med 1 Rd. 24 Sk.

2:o att Prestegårds dräng Carl Mattsson, som år 1803 fick full belöning, fortfarit med Oxarnes bruk hela året; hvarföre likväl Utskottet icke nu mera ansåg sig kunde anse honom till belöning berättigad.

3:o att Prestegårds drängarne Eric och Anders Jöransöner, med hvar sitt par både vinter och sommar hela det förflutna året

13. mars

kört i allt gårdsbruk med Oxar: hvar-
före de till undfående af 3 Rd. hvarder-
anmältes; men Utskottet trodde likvä-
att sedan förledit år 2ne och nu i år
åter 2ne af Prestegårds drängarne kom-
mit i åtanka till belöning, så borde
framdeles icke mera någon sådan der-
till anses berättigad, helst både genom de-
sa belöningar, och deras husbondes egen-
nitälskan, denna hushålls metod redan
syntes böra vara der rotfäst, och det
dessutom skulle kunna ~~[illegible]~~ uttydas
som en partiskhet i fall premierne
allt för ofta återkommo till ett og-
samma ställe

4o att Karimäki Hattu drängen
Anders Henricsson, som förledit år erhöll
försäkran, att ~~[illegible]~~ om han i sitt nyttig
företag fortfore, framdeles blifva efter
sin förtjenst ihogkommen, nu i år
med Oxar förrättat alla sina körslor,
hvarföre han äfven rekommende-
rades att undfå 3 Rd.

5o att Soldaten i Karimäki Johan
Ö, lika med den föregående Anders
Henricsson hela året kört med Oxar
enbett och för Rankor, hvarföre för
honom en lika belöning tillstyrktes.

§ 3.

Sedan Herr Professoren Doktor
Pipping genom Memorial af den 2
sidstl. Januari, erbudit Sällskapet utan
betalning 10 par Angoriska Silkes harar,
med vilkor att ~~ett par utdelas till~~ de
måtte utdelas på landsbygden, ett par

men ej flere, till hvarje Socken, och emot
förbehåll att hvar och en som dem till
tänks emottager, förbinder sig att gratis
till någon af sina grannar aflemna ett
par, sedan 10 par erhållits, hade Herr
Öfversten och Riddaren Henr. Gustaf von
Knorring, ⁑ Herr Öfverste Löjtnanten och
Riddaren Baron August Armfelt för
Haliko, och Herr Majoren Johan Fredr. von
Willebrand för Wehmo Socknar, anmält
sig, den förstnämnde skriftligen, att hvar-
dera undfå ett par, äfven som Herr
General Majoren och Kommendören
Johan Fredr. Aminoff troddes vilja e-
mottaga ett par för Wirmo Socken. Och
emedan Utskottet, som den 2 sidstl. Janu-
ari blifvit anmodadt, att förslagsvis
antse de Socknar och personer, som
vid Adelningen borde komma i å-
tanka, för närvarande icke visste af
flere afnämare, så tillstyrktes nu till
en början, att nämnde 4 Herrar
Possessionater och Boställs hafvare,
måtte emot de af gifvaren förbehåll-
ne vilkor, undfå Gvardera ett par
Silkesharar.

Justeradt den 15 Mars 1804.

Den 12 April 1804 samman-
trädde Berednings-Utskottets
Ledamöter.

§ 1.

I Ordinarie Ordförandens, Herr Öfversten och
Riddaren Baron Flemings ställe, valdes, så vida

⁑ för Kumo,

Herr Baron af Oppasliget var hindrad att tillstädes komma, till Ordförande för dagen Herr Professorn Doktor Haartman.

§ 2.

Enligt Remiss af Hälsokapet företog sig Utskottet till utlåtande det af Sekreteraren, Assessoren Doktor Wallenius uti Memorial af den 3 innevarande April väckta förslag, att Utskottet för Potatöis-plantenings Fondens förvaltning framdeles måtte förstärkas med en Ledamot mera, och att Hälsokapets Ordförande alltid jämte Hälsokapets Ledamot och tillika Ordförande i ~~Hälsokapet~~ samma Utskott: i hvilken hänseende Utskottet på de uti Memorialet anförda skäl sig förenade.

§ 3.

Af den berättelse Socknen Adjunkten i Tammela Magister Nordgren under den 7 sistl. November till Hälsokapet insändt, inhämtades utom hvad som vörde hans åtgärd vid Potatöesplanteringens utvidgande: Socknen att han med exempel och undervisningar föregått ~~han~~ ~~den~~ sine åhörare uti Rennäsfjärd och Islands näsfjärd använd[a]nde till föda, att han årligen sålt Råg till de fattigaste för en ¼ mindre än gängbara priset, och att han vid påkomne sjukdomar, gifvit dem skäl och någon gång äfven botemedel för intet Utskottet fann häraf ~~han~~ med nöje, huru han bemödade sig att i sin Krets vara nyttig äfven utom Embetet, och önskade att Hälsokapet emot ~~en sådan~~ hans outtröttliga välmening ville genom ett bref förklara honom sin aktning och tillfredsställelse.

† bröd och annan

12. apr.

§ 4.

Genom Syne-Instrument af den 23 Juli 1803 och Socknestämmo Protokoll af den 8 Januari innevarande år, samt Prestestabets uts: Pyhäjoki Socken och Karsämäki Kapell intyganden af den 9 och 25: sistnämnde månad, hade Utskottet vara upplyst, att Klockaren: berörde Kapell Församling Adam Parlin, å sitt innehafvande år 1787 utlymade Kronno Nybyggen Hemman Pyhtilä använt mycken och ovanlig både flit och kostnad. Hvarn behöflig och till 434 Rdr. 40 Sk. värderad Husbyggnad i Åker- och Ladugård, hade han emellertid af grof Skog och annan oländig mark upptagit 9½ Tunneland Åker, försedd med 2670 famnar diken och 970 famnar fullständig gärdesgård, hvarutom han upprödjat inalles 110 Tunne – 13 7/8 Kappeland Äng till 139 häckars årlig afkastning, och nedlagt mer annu som bäst på 3ne famna motsvars uppodling till äng mycket arbete, så att de genom dikning till 1100 famnar och gärdesling till vara 766 famnar redan gifvit Mäjsvallskörd till 36 Skeppeland, af hvilket uppodlings arbete så i Åker som äng kostnaden blifvit värderad till 572 Riksd. 28 Skill. äfven som sedan år 1784 å sjelfva Klockare torpet upprödjat ~~29~~ något öfver 20 Tunneland äng som årligen afkastar 20 häckar hö, anlagt jemte åker, gärdat den, och försett den med 2000 alnar diken: hafvande kostnaden derwid blifvit ~~till~~ prövad till 54 Rikdaler, hvilka sammanräknade med allt det öfriga till 1001 Rikdaler 20 Sk. som för 15 års bestånd gjort något mer än 66 Rikd. 32 Sk. om året. Och var det öfrigt om Parlin

= Utskottet fann nog lindrigt

intygadt, icke allenast att alla hans uppo-
lingar äro i utmärkt godt skick, utan o
att han i sin tjenst och i allmänna samm
lefnaden varit skicklig, anständig och flit
samt år 1803 med framgång utöfvat
Vaccinationen: i anseende till hvilket att
Utskottet tillstyrkte att han måtte hedrad
med Sällskapets belönings medalj i Silfver
att uti en vidhängande Silfverked bäras
bröstet, och dessutom försäkras att för den
han vaccinerat, enär Certifikat om hans
skicklighet, och behörigen verificerade Vac-
cinations längder upptes, undfå ~~för~~ det va
liga premium à 12 skill. personen.

§ 5.

Enligt Herr Kapitenen Bronikowskis Me-
morial af den 8 sidstl. Febr. och Socknestämm
Protokollet från Kyrkslätt af den 28 Nov. 18
hade Torparehustrun Margareta Malmström
från Bondarby under sädesbristen och som
maren nyssnämnde år, då äfven, å Sällsk
pets vägnar, Studiosen, nu mera Kongl. Hof-
Rätts-Auskultanten Barthold Laurell, på
stället lemnade Allmogen anvisning att till
föda använda Ren- och Islandsmossan, någon
tid uppehållit sig, sin Man och 4 barn med
bröd, gröt och välling af hemälde Lafarter
samt dessutom bakat sig bröd af Kålrötter
Och emedan Sällskapet den 1 Nov. samma år
för en dylik berömlig omtanka belönat
Smedhustrun Lisa Johansdotter i Nousis me
Tio Riksd. Kontant, så tillstyrktes att en lika
belöning äfven måtte Margareta Malmström tilldel

§ 6.

Åt Jungfru Maria Helena Garvonius,

som enligt Socknestämmo Protokoll från Wesilax af
den 8 sidstl. Januari, i 39 års tid, med utmärkt
trohet, flit, skicklighet och drift varit i
tjenst, äfven vid Ladugården, hos framledne
Herr Kommissions Landtmätaren Runeberg
och dess efterlefvande Enka Fru Ulrica Teng-
ström, ansåg Utskottet den vanliga belö-
ningen af en Silfverhalsked med vidhän-
gande medaljon med skäl kunna gifvas,
likväl på bekostnad af Enke Fru Runeberg
som förklarat sig villig att för den samma
ansvara.

12. Apr.

§ 7.

Under lika förbehåll, eller att kostna-
den för belöningen af Herr Kyrkoherden
Laurin i Malax erlägges, tillstyrkte Utskot-
tet, att hans piga Susanna Thomadotter
Wihelä, som enligt 2ne särskilda intyganden
från Kalajoki och Malax af den 21 Aug. 1803
och 27 Januari 1804, troget och väl tjent
hos honom i 16 år, måtte med ett lika he-
derstecken hugnas.

§ 8.

Likaledes trodde Utskottet Pigan Valborg
Jacobsdotter, som enligt Socknestämmo Pro-
tokoll från Kauvatza i Hvittis af den 5 sidstl.
Febr. ~~tjent~~ under sin 30 åra tjenstetid till-
bragt de sidsta 16 åren på Kauvatza Kapel-
lans bol, och derunder varit trogen, flitig
och verksam, samt med synnerlig omsorg
vårdat sig om Ladugårdens skötsel, vara
förtjent att på bekostnad af sin Husbonde
Herr Kapellanen A. W. Forsinius, som den
samma sig åtaga lofvat, undfå en lika
belöning.

§ 9.

Utj var på Sällskapets skrifvelse af d. 1 Nov. 1803 om beredande af tillgång till ele-mentarisk undervisning vid Lärowerken, Jämte för sådan anydoan som icke ämnar inträda på den egentliga litterära vägen, hade Kam-rers Gillet i Stockholm, i anledning af förfrågan om Apologisk klasserne vid Trivial Skolarne utvidgande, begärt en uppgift af den plan, hvarefter samma anstalt skulle kunna fås i verkställighet. Men härutpå ville Utskottet sig till en annan gång besinna.

§ 10.

Sekreteraren erinrade, i anledning af 3 § i sin Instruktion och 42 § i Stadgarne, om föreläggande af någon Prisfråga att de i instundande Maj till allmän täflan upp-gifvas. Men utom det gamska få af Utskot-tets ledamöter nu voro tillstädes, anfägs af-ven, då Sällskapet för närvarande har sex prisämnen utelöpande, något nytt icke för denna gång behöfva uppgifvas.

Justerad

Gabr. Gadolin

Den 25 April 1804 sammanträdde Berednings Utskottet.

§ 1.

Utskottets Ordförande Herr Öfversten och Riddaren Baron Fleming, hvars opasslighet ännu fortfar, hade icke kunnat sig inställa, och Herr Professoren Doktor Hellenius, Chef, på Utskottets kallelse, för i dag dess Ordförande.

§ 2.

Af Philosophiæ Magistern Herr Daniel Ferdinand Mallén hade till Sällskapet ankommit

25. apr.

anhållan om Beskrifning på ett nytt sätt att byg-ga Lerhus, uppfunnit och verkställt af Herr Lindriken Kalkbrudd å Polaka hemman i Sibbo Socken, samt tillika medsänd Ritning öfver sam-ma Magistern, som på sin gård Oravalla i Nyslotts Finland förledne Sommar uppfört en dylik Byggnad af 6½ Famnars längd och 6 Fam-nars bredd. Och emedan framför det vanliga är, af Herr Ryttmästaren och Riddaren Adler-stråle, år 1799 anvisad uti Låsning i Blandade Ämnen N:o 19 och 20 uppgifna, Lerhusbyggnads sätt, Herr Magistern beskrefna method äger, förefalles det angående, att icke obetydligt förträde, att vid denna Byggnads ämnet icke löst påslås, samma fogas och jemnas, utan inom lådor af stolpverk och bräder genom trampning med fötterne bringas till jemn tjockhet, packning och sam-manhang, samt den meddelta beskrifningen för öfrigt äger all nödig både fullständig-het och tydlighet, vardande jemväl med en tillfogad Tabell beskaffenheten och förelarna af detta byggnads sätt tillräckligen upplysta, så tillstyrkte Utskottet, att denna Afhandling måtte få ett rum i Sällskapets Handlingar, och Herr Magistern således, till följe af Säll-skapets beslut för den 1 Juli 1802, erhålla ett Exemplar af Ahlmanska Jettonien i Silfver.

§ 3.

Tillkännagafs, att Herr Häradshöf-dingen Henric Holmboms Afhandling om Socknе Magasiners nytta, inrättning och förvaltning måtte i Sällskapets Hand-lingar införas, och Författaren för sitt arbete tillsändt ett exemplar i Silfver af Ahlmanska Jettonien: till hvilken hemställan Utskottet ansåg sig hafva så mycket större anledning, som ehu-

C

ru hans förslag till Magasins inrättning o
ke mera än något annat lärer vara fr
för möjligheten af illusioner och underst
det samma likväl fanns vara, i det hel
väl uttänkt, och Sällskapet icke haft d
nöjet att få emottaga, mindre belöna,
got svar på sin i detta ämne den 1 No
1798 uppgifne, sedermera återtagne, Prisfr

§ 4.

Herr Regements Pastoren Magister Hen
Wegelii insände Beskrifning öfver Lill Kyr
Socken i Wasa Län fanns väl icke, mera
än någon annan af de hittills inkomne,
äga den fullständighet, som den år 1798
af trycket utgifne Planen äskade, men em
dan den likväl innehöll många läsvärda
upplysande och nyttiga underrättelser, så
hemställdes, om icke, i likhet med Sällska
pets beslut af den 1 Nov. 1802, författaren
borde undfå ett exemplar af Belönings
medaljen i Silfwer.

§ 5.

Herr Lands Fiskalen Schöring i Ilmola
hade uti Memorial af den 19 sidstl. Januar
insändt en den 22 förutgående December
af åtskillige Ilmola Sockens invånare
uppsatt beskrifning och berättelse om
uppodlingen af Laivanpää och Taipale
mossar, hvilken berättelse om ett nyttigt
och nu mera fullbordadt företag Utskottet
med mycket nöje genomläst. Utskottet
skulle äfven velat tillstyrka, att den må
te få ett rum i Sällskapets Handlingar,
eller åtminstone i dess Dagbok, men
som den sednare för i år var afstadnad,
och af de förra icke heller någon Tom
innevarande år utkommer, samt Sällska

mets Förste Sekreterare dessutom tillkännagaf,
att Insändaren Herr Landsfiskalen Schöring
ville hafva denna berättelse tryckt in förr
dess heldre, i anseende hvartill han jemväl
förklarat, att han i brist af annan ut-
väg att göra den allmän, önskade få den
införd i Inrikes Tidningen, så förenade sig
Utskottet i den tillstyrkan, att sidstnämnde
expedient måtte vidtagas.

25: Apr.

§ 6.

Af de underrättelser om Väderlek, Årsväxt,
Varupriser och öfriga märkvärdigheter i
Natur och Hushållning som blifvit inlemnade,
för hela året 1803: af Herr Professoren
och Probsten Doktor Pihlman i Euraåminne,
Herr Kyrkoherden Mollin i Karcku, och Herr
Kyrkoherden Enckell i Sodankylä;
för samma års 3de eller sidsta Tertial:
af Herr Kommissions Landtmätaren
Heinricius i St. Michel;
för samma års 4de eller sidsta Qvartal:
af Herr Löjtnanten Lilljenberg i Hinnerjoki,
Herr Probsten Castrén i Kemi, Herr Kandidaten
Hanelles i Ilmola och Herr Probsten Doktor
Hambraeus i Jomala;
för samma års November och Decem-
ber månader: af Herr Kyrkoherden Appel-
gren i Muhos; och
för första Qvartalet af Sällskapets
Sjunde År; af Anonymen (P—l) i Nyländ-
ska Skärgården och Raseborgs Westra Härad;
kunde för närvarande icke något bruk
göras, emedan utgifningen af Sällskapets
Dagbok, genom förläggarens afsägelse,
var inställd; men Utskottet tillstyrkte
att de framdeles, vid yppande tillfälle,
måtte på vanligt sätt användas och
Allmänheten meddelas.

§ 7.

Uti Memorial af den 16 sidstl. Novem
hade Kapellanen i Härmä Herr Carl Fr
Stenbäck, bland annat inberättat om sin
Vaccinationer i Öfver- och Neder-Härm
samt i Kauhava och i 2ne byar af Nyl
seby Församling: varande deraf att inhä
ta, hunc Herr Kapellanen, utom det han
Åren 1791, 1794 och 1797 ympat Kopporne
på omkring 1200 barn, ifrån den 16 Apr
till den 26 Juli sidstl. år vaccinerat inal
481 barn. Och emedan Herr Kapellanen
yttrat sig för sin möda dervid vara till
fyllest belönad, genom tillfredsställelsen a
hafwa skyddat så många Medborgares li
och att hafwa sökt i någon måtto swara
emot det Sällskaps önskan, hwaraf han h
den hedern att vara en Ledamot, men
Sällskapet icke troddes böra lemna hans
patriotiska förtjenst utan allt tacksamt
afseende, så tillstyrktes att han måtte u
få ett exemplar af Belönings Medaljen i
Silfver.

§ 8.

Af Herr Medicinæ Kandidaten S. A
Sellmans afgifne berättelse om sin Va
cinations resa åt Nyland inhämtades, att
Herr Kandidaten i Borgå Stads- och Lands-för
samlingar samt Askola Kapell vaccinerat
inalles 495, mest af Allmogens och de fatt
gares barn, samt att han tillärt och med Cer
tifikater försett 18 Vaccinatörer, nemligen:
Gymnasisterne Carl Gustaf Winter från Jock
Nils Adolph Winter ~~från Puumala~~ och Carl
Gustaf Melartin från Puumala, Carl Johan
Pontan från Randasalmi, Carl Gustaf Nycopp
från Sulkava, Georg Henric Tammelander från
Urdiala och Carl Siljander från Kuopio, Skole-

ynglingen Ephraim Emanuel Järnström från
Christina, Klockaren i Borgå Landsförsamling
C. H. Sjöström, Styckjunkaren Pehr Wennerberg,
Sergeanten N. J. Aspegren och Vice Korporalen
E. Ek i Borgå Socken, Herr Samuel Matthias
Ruth i Askola, Klockaren C. H. Saxbäck i Perno,
Fru Vice-Pastorskan Wallgren i Sibbo, Vice-
Klockaren Helsingius i Thusby, Klockaren
Österberg i Nurmijärvi, och Vice Pastoren
Ingman uti Lilljendals Kapell; äfven som
Herr Kandidatens berättelse för öfrigt innehöll
några Anmärkningar dels om Potatoës plan-
teringen, dels om Ren- och Islandsmossan
hwilket här antecknades.

§ 9.

Klockaren vid Oulais Kapell af Pyhäjoki
Socken Jonas Friis hade, enligt Memorial af
den 20 sidstl. December, och dermed följande
behörigen verificerade Vaccinations-längder,
uti Haapajärvi och Oulais Kapell församlin-
gar vaccinerat inalles 354 barn utaf hwilka
341 haft äkta Vaccin, och 4 # sedermera blifvit
af en annan å nyo vaccinerade, äfven
som ett barn tillhört icke någon af Allmogen,
utan en Ståndsperson Herr Kommissions-
Landtmätaren Tesslair; men för de öfriga 340
ansågs Friis vara berättigad till ersättning
med 85 RCr, så snart den i Kongl. Brefvet af
den 10 Mars 1803 härtill utlofvade fond ut-
taller, och Friis uppter behörigt Certifikat om
sin insigt och färdighet i Vaccinationen.

af dem som haft den oäkta

§ 10.

Klockaren Carl Plathan i Saarijärvi
hade uti den 30 sidstl. Januari inkommit
Memorial med dervid fogade Handlingar,
icke allenast bevisat sig hafwa af Herr Asses-
soren och Provincial Medicus Doktor Hast i
Wasa inhämtat tillförlitelig kunskap om
Vaccinationens anställande, utan ock be-
styrkt, att han i Saarijärvi och Laukas, samt i

Muldia Kapell af Keuru Socken lyckligen och med framgång vaccinerat 335 barn, af hvilka dock 15 tillhört Ståndspersoner och 5 honom sjelf, så att han ej syntes vara berättigad till ~~ersättning~~ ~~arfvode~~ belöning för flere än 315, utgörande arfvodet för dem 78 Rd. 36 skill. som framdeles bör af fondens tillgångar utfalla.

§ 11.

Uti Memorial af den 25 sidstl. Januari hade Kapellanen i Ilmola Herr Johan Gabriel Toppelius insändt förteckningar på de barn ej mindre han än Bönderne Isaac Kivistö och Samuel Wijnamäki från Jalasjärvi Kapell, hvilka af honom erhållit undervisning, vaccinerat: varande deraf att inhämta

1º att Herr Kapellanen sjelf vaccinerat i Ilmola 297, i Kuricka 95, ~~i Storkyro 14~~, i Nurmo 104, och i Jalasjärvi 35 tillsammans 531 personer, för hvilka ersättning arfvode begäres;

2º att Bonden Isaac Kivistö i Jalasjärvi vaccinerat 66 barn, för hvilka likaledes begäres ersättning; och

3º att Bonden Samuel Wijnamäki i Peräseinäjoki vaccinerat 44 och i Jalasjärvi 26 personer, in alles 70 stkn, hvarföre äfven ersättning fordras.

Beträffande således först Herr Kapellanen Toppelius, som redan den 2 Maj förledit år erhållit ett exemplar af Belönings medaljen i Silfver, så nödgades Utskottet vid hans Vaccinationer ~~för~~ längder först anmärka, att då Kongl. Majts Nådiga Bref af den 10 Mars 1803 icke kunde medföra någon retroaktiv verkan, borde från antalet af de vaccinerade han söker ersättning före, afdragas 344 såsom före sidstnämnde dag af honom ympade, och dernäst, att af de öfriga 187, om och 5 Länsmans barn skulle

anses varande under samma predikament med Allmogen, åtminstone 8 barn som tillhört Ståndspersoner, ytterligare böra förswinna, då det rätta antalet blifver endast 179, för hvilka ersättning med 44 Riksd. 36 sk. enär penningar ifrån Stockholm hitkommit, icke kan vägras.

25. Apr.

Hvad vidare angick Bonden Isaac Kivistö, så war vid hans förteckning icke anledning till någon anmärkning, hvarföre hans arfvode för 66 vaccinerade fastställdes till 16 Riksd. 24 sk.

Likaledes ansågs Bonden Samuel Wijnamäkis arfvode för 70 vaccinerade böra utgå med 17 Riksd. 24 sk.

§ 12.

Om Bonden Johan Peuras i Laihela Socken och Jurva Kapell förrättade Vaccinationer på 61 barn till större delen inom Kapellet, hade Herr Kandidaten Hanelles uti Memorial af den 31 sidstl. Januari insändt berättelse af den 19 Sept. 1803 och verificerad förteckning på de vaccinerade af den 7 samma månad och år; och ansågs Peura, som af Herr Kapellanen Toppelius erhållit all nödig undervisning om Vaccinationens anställande, ~~vara för sin möda berättigad till ersättning~~, och som dessutom genom vaccinerande äfven af Lärares barn nogsamt synes hafva dokumenterat sin skicklighet, vara för sin möda berättigad till ersättning. Men emedan af de vaccinerade 61 yngre och äldre subjekter 9 höra till Klassen af Ståndspersoner, så kunde denna ersättning icke bevilja, för flere än 52, då Peuras fordran blifver 13 Riksdaler.

Till styrkande af Johan Peuras förtjenst äfven i annat afseende än för Vaccinationens befordran, hade Herr Kandidaten Hanelles uti redan åberopade ~~[illegible]~~ Memorial anfört jemväl, att han med berömlig flit bedrifvit och i det me-

sta verkställt utborkningen af Vuorus- och Nevalammi Träsk, hvilka nu blifvit förvandlade till växtliga ängar, hvarom också en Socknestämma den 29 Januari innevarande år uppläst och besannad berättelse vittnade. Meningen hade härmed förmodligen varit, ~~antingen~~ att förskaffa Peura antingen någon ökad belöning, eller något understöd till uppodlingens fortsättande och fullkomnande; men emedan Syne-Instrument och Kostnadsförslag nu icke blifvit inlemnade, kunde Utskottet i dessa delar icke ingå i någon tillstyrkan, minst om penninge understöd, som i allt fall syntes höra till Ekonomi Utskottets utlåtande.

§ 13.

Att Studerande Herr Gustaf Adrian Rislachi, som, enligt Assessorens och Provinciale Medici Hr. Doktor Hasts betyg af den 10 sidstl. December, hos honom inhämtat kunskap och öfning i Koppympningen, lyckligen och väl ympat koppor i Kaustby på 209, i Neder Vetil på 181, i Teivijärvi på 234, i Kronoby på 4, och i Gamle Carleby Modeckyrko församling på 8, eller inalles på 636 personer, derom voro af en del Neder Vetil och Kaustby Kapellers Allmoge, jemte Memorial, som den 8 sidstl. Mars inkommit, verificerade förteckningar ingifne, med rekommendation till belöning för ymparen. Och sedan ifrån detta antal 3ne Ståndspersoners barn blifvit afdragne, återstodo af det uppgifna antalet 633 personer, för hvilkas ympning arfvodet, ~~i de~~ enligt de af Kongl. Majt. under den 10 Mars 1803 stadgade grunder, bestiger sig till 158 Riksd. 12 skill. hvilka af fonden, enär den hunnit inflyta, böra utbetalas.

§ 14.

Genom i Socknestämmor den 1 och 8 Januari innevarande år upplästa och erlände förteckningar, var upplyst, att Socknesidjunkten i St. Maria Herr Matthias Mendelin förledit år med full framgång vaccinerat: Masko 29 och i Wachto 28 ~~barn~~, eller inalles 57 barn, för hvilka honom tillkom i arfvode 14 Rdr. 12 skill.

§ 15.

Sedan Herr Probsten Ring, uti Memorial af den 17 Oktober nästl. år anmält Klockarne Karis och Snappertuna Carl Björkman och Johan Wikström till belönings erhållande för det de vaccinerat den förre 102, och den sednare 82 barn, och Herr Probsten sedermera blifvit underrättad derom, att de till Testyrkande af sin verkliga insigt och skicklighet i Vaccinationen borde förse sig med något giltigt Certifikat, hade Herr Probsten ~~insane~~ uti Skrifvelse till Sällskapets Förste Sekreterare af den 19 sidstl. Mars, insändt ett betyg af samma dato, hvarigenom Herr Bataljons Predikanten Magister Carl Johan Grevillius, som enligt Stads Physici i Helsingfors Herr Doktor Olof Berndt Rosenströms skrifteliga intygan af den 14 i samma månad, hos honom inhämtat full och fäker kännedom af Vaccinationen, uppgift att nämnde Klockare, dem Herr Bataljons-Predikanten sjelf undervisat, ikaledes äro fullkomligen kunnige i denna operation och äkta Vaccins urskiljande; hvarjemte Herr Probsten bifogat en ny förteckning på 23 af Klockaren Björkman, enligt Socknestämmans erkännande, lyckligen vaccinerade barn, i följe hvaraf Björkman således vaccinerat 125 och Wikström 82 barn. Men emedan ibland

den förres vaccinerade förekomma 19 som blifvit det före den 10 Mars 1803, och af de öfriga, 3 äro Ståndspersoners barn, så kunde arfvode icke tilläggas honom för flere än 103 personer, som à 12 skill. utgjorde 25 Riksd. 36 skill.

Beträffande åter Wikström, så måste äfven för honom 57 före den 10 Mars 1803 vaccinerade afdragas, så att endast 25 återstodo, för hvilka arfvodet bestiger sig till 6 RCr. 12 skill.

§ 16.

Enligt till Sällskapet insände verificerade Förteckningar, hade Klockaren Gustaf Lillström i Kauhava, Klockaresonen Anders Forsstén i Sideby, Studeranden Henric Wadén i Lappfjerd och Vice Klockaren Hans Hellman dessammastädes, hvilka fyra förledit år af Herr Magisten Jacob Wegelius undfått undervisning i Vaccinationen, och Certifikat om deruti förvärfvad skicklighet, vaccinerat den förstnämnde eller Lillström i Kauhava 44, Forssten i Sideby 18, Wadén i Lappfjerd 24 och Hellman dessammastädes 39 barn; och emedan härvid intet var att invända, så ansågos Vaccinatörerne i sinom tid vara berättigade till följande arfvoden, nemligen Lillström till 11 Riksdaler, Forssten till 4 Riksd. 24 sk. Wadén till 6 Riksdaler och Hellman till 9 Riksd. 36 skill.

§ 17.

Studiosus Jacob Judén, som fortsatt de af framl. Adjunctus Pastoris i Nagu Anders Ahlström började observationer öfver Väderleken och vattnhögden, hade för hela år 1803 och Januari månad innevarande år, inlemnat dem till Sällskapet, på 25½ ark. Och ehuru dessa observationer icke annorlunda än i utdrag kunde användas, fann likväl

Utskottet dem så ~~märkvärdiga~~ omständliga och upplysande, att Sällskapet, som i allt fall komme att förvara dem, syntes böra deröfver betyga Herr Judén sitt nöje.

Justeradt
Carl N. Hellenius

Den 12 Maj 1804 sammanträdde af det nya Beredningsutskottet Herr Biskopen och Prokanslern Doktor Tengström, Herr Majoren och Riddaren Fock, Herr Assessoren Bonsdorff, Herrar Professorerne Rector Magnificus Joh. Gadolin, Doktor Hellenius, Gust. Gadolin och Franzén samt Herr Handelsmannen Roos.

§ 1.

Emedan vid Sällskapets sammanträde den i denne månad så månge Utskottets Ledamöter icke närvarit, att val af Utskotts Ordförande då kunnat företagas, så anställdes, i dess ställe, nu samma val, och utföll med fleste rösterne på Herr Biskopen och Prokanslern Doktor Tengström.

§ 2.

Utom hvad Utskottets Protokoll för den 8 sidstl. April i 12 § innehåller om de af Bonden Johan Peura i Laihela Socken förrättade Vaccinationer, hade uti Memorial af den 3 i samma månad Herr Kandidaten Hanelles ytterligare insändt en förteckning på 108 barn*, dem Peura ifrån den 16 December 1803 till och med den 11 Febr. innevarande år med full framgång vaccinerat i Laihela, Jurva, Östermark och Imola. Och emedan, enligt Socknestämmoprotokoll af den 26 Febr. alla dessa 108 vaccinerade fått äkta Skyddskoppor, och jemväl alla tillhöra Allmogen, så ansågs billigt, att Peura, af hvilken Utskottet redan förstnämnde dag

* och äldre personer

rekommenderat till ett arfvode af 13 Riksdaler, må äfven för de sedermera vaccinerade erhålla, efter lika grund, 27, eller inalles 40 Riksdaler, som ~~han~~ anses böra utfalla enär de i Kongl. Maj:ts nådiga Bref af den 10 Mars 1803 utlofvade Vaccinations- och Koppympnings medel ingått.

§ 3.

Landtmätare Enkan Fru Anna Margareta Sterner hade uti Memorial af den 11 sistl. April anmält, huru hon sedan December månads början vaccinerat, enligt upprättad förteckning, i Kemi, Tervola och Simo 303 samt i Torneå Socken 5, ~~mercod~~ personer, mest barn. Af dessa 308 ympade hade, enligt Socknestämmo Protokollet af den 9 April 306 haft äkta Vaccin, hvars skillnad från den oäkta, Fru Sterner, såsom Herr Studiosus Zach. Topelius under den 27 Mars skriftligen intygat, skall väl och pålitligen känna. I anledning af allt detta hade hon begärt, att utöfver af Kongl. Maj:t nådigst utlofvade belöning jemte någon billig ersättning för de kostnader hon i sin fattigdom varit nödsakad att för ändamålet göra: i hvilken hennes anhållan Herr Probsten Pastren, genom särskilt Memorial af den 10 April sig i så måtto förenat, att han hemställt, om icke hennes utläggningar för skjuts och resor, hvaraf likväl beloppet ej blifvit uppgifvit, äfven kunde af Sällskapet ersättas.

Utskottet tog detta allt i öfvervägande och fann Fru Sterners anspråk på arfvodes erhållande i det hela välgrundade. De 308 personer hon vaccinerat hade alla tillhört allmogen, och af dem hade 306 haft äkta Vaccin. Det var för dem hon ägde rätt till belöning; och om detta antal ännu borde förminskas, vore det blott med de-

4 egentelejen

som som i Torneå Socken vaccinerades, så
ida desse, såsom underlagde Westerbottens Län,
ke kunde räknas till finska allmogen,
i hvilken ensam Kongl. Brefvet af den 10
ars 1803 syftade. Utskottet kunde icke underlåta att hit Sällskapets yrkande öfverlämna
enna skälige påminnelse, hvarefter i Utskottet tanka ingen vidare anmärkning
de rum, utan anses Enke Fru Sterner bevilligad, att för de återstående 301 undfå
fvode 75 Rdr 12 fl. Men någon särskild
lägning för rese-kostnaderne hvadde Utskottet icke kunna, emot nyss åberopade
ngl. Bref, henne tillläggas.

§ 4.

Uti den 27 sistl. April inkommit Memorial hade Utskottets nuvarande Ledamot, Herr Kapitenen och Riddaren Brummer, efter åtskilliga föregångna reflexioner om den förlust Riket årligen lider genom Brännvinsbränning af Råg, föreslagit att hädanefter sådanna det endast af Hafra, som så den delvis ältad, dels omältad men malen, i lika proportioner härtill användes, skall gifva på hvarje kannor
emman 15 kappar godt Brännevin. Herr Kapitenen och Riddaren ville icke att den härtill behöfliga dryga quantitet Hafra skulle produceras på gammal åkerjord, utan tvertom oförminskad borde förbehållas åt de fädesarter ~~som skola~~ hvarmed ches behof af bröd skall fyllas, utan så nyplog, den hvarje helt hemman borde nyttja minst till två Tunneland, och de andre proportionaliter. Den jordbrukare som så gjort, och på sin uppodling producerat Hafra, hvilket genom syn före skörden borde bevisas, skulle då, enär brännvinsbränningen för alla andra förbjudes, obehindradt så bränna, men endast af Hafra; och följ-

D

na deraf skulle blifva, att begärat efter bränvin, och friheten att när som helst få tillverka det, och öfvertygelsen om förderlarne att bränna det af Hafra, genomsamt reppenum trade hela Finlands menighet till besparing af Råg, till ny och ökad Spannmåls producktion till Augsmarkens förbättring, och till hela landets snara uppodling. I anseende till hvilket allt Herr Kapitenen och Riddaren tillstyrkt, att förslaget måtte, genom Sällskapet, till Kongl. Majts nådiga bifall och stadfästelse i underdånighet anmälas.

Utskottet misskände icke i detta projekt hvarken vigten af det ändamål författaren velat uppnå, eller den varma medborgerliga nit hvarmed han yrkat på antagande af en redbar att få det uppfylld. Genom de föreslagna lyckerne hade han äfven sökt förekomma möjligheten af underslef, vid utverkande af tillstånd att få bränna under förbuden tid. Men det gäfvos, i Utskottets tanka, andra svårigheter, hvilka icke lika lätt kunde ur vägen rödjas. Den som ödlat Hafra på två till exempel på två Tunnelands nyodlogs jord, ägde, enligt förslaget, rätthighet att använda hela afkastningen deraf till Bränvinsbränning; men om han, lockad af vinsten, som under ett brännings förbud alltid är mångfalt större än ellest, missbrukade denna frihet; om han afbrände mera än hans odling gifvit om han tillika förvandlade till bränvin icke allenast den Råg hans egen jord burit, utan och den han af andra kunde köpa få köpa, om han för vänskap, eller för en arbiträr, jemnolikt dyr och obillig betalning, brände äfven åt andra, och på sådant sätt både bedrattade sine medborgare, och tillika förstörde deras brödämne, skulle sådant aldrig kunna genom någon slags kontroll förekommas.

12. maj.

är härtill än komme, att Hafran i Finlands norra provinser nordligaste orter, sällan och knapt; större delen af Österbotten, sällan eller aldrig hinner till mogvad, samt att den nyligen sedan icke längre sedan införda sed, att af Potatis, åtminstone sådana som genom frysning ofärd till andra behof odugliga, tillverka bränvin, ej borde gåfvas, utan snarare uppmuntras: så kunde Utskottet icke tillstyrka Sällskapet att hos Kongl. Maj:t anmäla och kommendera ett förslag, som i flere afseenden, den mest i kontrollen, möttes af oundvikliga förmodligen oöfvervinnerliga svårigheter. unnande Utskottet icke heller sälja den farliga, att igenom en författning, sådan som föreslagna, Allmogen möjligen kunde locka, att utan motsvarande gödsel tillgång, vidga sina nyodlingar längre än dels arbetskyreller medgaf, eller åtminstone på behöfad af den gamla åkern, som likväl oundgängligen behöfves att föde landet med bröd. †

† Men hjelfva Memorialets förtjenade, efter Utskottets tanka, åtminstone förkortade, att genom trycket kommas till Allmänhetens kunskap.

§ 5.

Enligt Herr Kyrkoherden Appelgrens Memorial och den 3 fjärd. April, och dermed följande Syne-strument af den 29 Sept. 1803 samt Socknestäm-o Protokoll af den 3 Mars innevarande a, hade Nybyggaren Gustaf Johansson Halonen, ur för 14 år sedan tillträdt Lähteväsoja Nygge i Ähmäs by af Utajärvi Kapell och kuhos Socken, inom den tiden byggt och förbättat hus för 254 Riksd. upptagit ny åker till Sju unne - 19 kappeland, dikat och gärdat den, upprödjat ung till 38 kapsland, och på dessa odlingars ständsättande användt, efter värdering, inalles 052 Rdr. 11 fk. eller jemnaräknadt med byggnadskostnaden 1306 Rdr. 11 fk.: Varande för öfrigt Halonen flitig, nykter och hjelpsam samt i orten mycket älskad. Och som han skall vara

för mycket försynt att vilja emottaga Bel-
nings-medaljen, så tillstyrktes att han m
en Silfverbägare af 20 lods vigt, försedd, så
vanligt, med tjenlig påskrift, må belönas.

§ 6.

Herr Kandidaten Hanelles's och Herr Kyr-
koherden Appelgrens Korrespondent berättelse
från Ilmola och Muhos för första Qvartalet
af innevarande år, skulle förvaras och t
framdeles tjenligt bruk användas.

§ 7

Herr Apothekaren Freudenthals till Sällskap
ingifna analys af Islands-Ren- och Röd-mos
ne fanns innehålla åtskilliga märkvärdiga
uppgifter, och i sådan egenskap förtjena fram
les ett rum i Handlingarne. Men emedan
samma analys ännu i vissa delar ansågs
behöfva kompletteras, så lofvade Utskottets
Ledamot Herr Rector Magnificus Professoren
Johan Gadolin derom uppsätta sina tankar
och dem med ~~författaren kommunicera~~ Utsk
tet kommunicera att författaren sedermera
meddelas.

Justeradt den 1 Juni 1804.

J. Tengström

Den 18 Juli 1804 Närvarande
i Beredningsutskottet dess Ord
förande, och af Ledamöterne
Kongl. Akademiens nu varan
Rector Herr Professoren Gustaf
Gadolin, Herrar Professorerne
Hellenius och Franzén, samt
Herr Handelsmannen Roos.

§ 1.

På Sällskapets den 2 November 1801 uppgifna
Prisämne att författa en i möjligaste måtto full

ständig undersökning om frostnätterne i
Finland, hade inom vederbörlig tid, såsom
svar, följande Täflingsskrifter inkommit:

No. 1 med valspråk: Natura difficiles
explicatus habet. Cicero, och förseglad namn-
sedel.

No. 2 med valspråk: Dicam ut potero,
incondite fortasse, sed tamen ut res possit
intelligi. Cicero, och förseglad namnsedel.

No. 3 med valspråk: Pater ipse colendi
Haud facilem esse viam voluit, primusque per
artem, Movit agros, curis acuens mortalia corda:
Nec torpere gravi passus sua regna veterno.
Virgilius, och förseglad namnsedel.

Dessa skrifter, som sedan den 1 Maj hos
Utskottets Ledamöter cirkulerat, föredrogos
nu, och med dem ett för 2ne dagar sedan
inkommit Memorial från författaren till
Afhandlingen No. 3; förmälande han demti,
att sedan han till Sällskapets granskning
samma afhandling inlemnat, hade han
lärt känna ett rön, hvars resultat komme
att ~~göra~~ verka en ändring i den af honom nytt-
jade kalkulens ziffror, som tillika skulle
göra hela teorien mera påtagligen sann.
Om derföre Sällskapet åt hans skrift kunde
lemna någon uppmärksamhet, ville han
anhålla att få göra denna ändring, men
icke förr än Sällskapets utlåtande fallit,
huru vida skriften må komma i dagsljuset
eller icke, helst ziffrornas förvandling blefve
nödvändig på så många ställen, att afhand-
lingen borde å nyo renskrifvas.

Vid öfvervägande af hvad denne förfat-
tare således anfört, fann Utskottet det vara
lika så enligt med hans rättighet som med
Läsarens både förmån och billiga fordran,
att i ett ämne, som till så hufvudsaklig del
måste ur erfarenheten upplysas, alla nyare
säkra rön rådfrågas och nyttjas. Då de änd-

ringar han uppgifvit sig vilja göra, icke rubbade utan tvertom befäste hans teori, skulle afhandlingens grunder i det hufvudsakliga blifva de samma som förut, blott med den nya förtjensten af en större tydlighet och en lättare tillämpning. Ett bestäldigt söka uppnå en högre fullkomlighet vore hvarje Författares plikt: och af ett dylikt bemödande skulle egenteligen den gode Författaren igenkännas. Utskottet kunde således i intet fall hafva något vid Anonymens åstundan att påminna utan lemnade dertill sitt hela och odelade bifall.

Hvad dernäst angick sjelfva Täflingsskrifterna, så fann Utskottet den sidstnämnde eller N:o 3 i alla afseenden fullt prisgiltig, och således förtjent af Stora Priset eller Gull Medaljen. Genom en utförlighet som sträckte sig till alla delar af ämnet, genom en på rön grundad och med Naturkunnighetens nuvarande skick enlig teori, och genom ett redigt och tydligt föreställningssätt ägde den icke allenast framför de öfriga, utan ock ensamt betraktad, allt det redbara värde som berättigar till ett sådant Pris: och Utskottet tviflade ej att ju äfven Sällskapets Plenum skulle i detta omdöme instämma.

Utskottet kunde icke yttra sig lika så fördelaktigt om de öfriga 2ne Skrifterna, dem Utskottet funnit både för mycket ofullständiga och i teorien osäkra: men då Sällskapet vid Täflingsämnets framställande tillkännagifvit sig vilja, i händelse det icke skulle lyckas att få ämnet i hela sin vidd upplyst, ändock med nöje och erkänsla emottaga äfven de mindre vidt omfattande undersökningar, som åt en

eller annan del af frågan gifva något verkligt och nytt ljus, och efter omständigheterna, med något tjenligt mindre pris belöna äfven sådana uppgiften, när de finnas säkra och grundade på en granskad tillförlitelig erfarenhet, så trodde Utskottet sig böra hemställa, om icke Skriften N:o 1 med 18. juli.
ealspråk: Natura difficiles explicatus habet, kunde, så framt dess Författare vill gifva sig tillkänna, med ett halft Accessit, eller med ett exemplar af Belönings Medaljen i Silfver, ihågkommas.

Vidare förekom, att Sällskapet den 15 Febr. 1802 förbehållit, det utom de egentelig Täflingsskrifterna, äfven andra frostnätternes orsaker och medlen till deras förekommande rörande Afhandlingar, som utan anspråk på något verkligt Pris, blifvit i anledning af det uppgifna Täflingsämnet till Sällskapet ingifne, skulle på en gång tagas under pröfning. Och hade fördenskull Utskottet till granskning förehaft

1:o Herr Probsten Joh. Runboms Bref af den 3 Febr. 1802 med ett exemplar af Uppsala Tidning för 1801 N:o 18, som innehåller en afhandling ~~af d~~ om frostnätters orsaker och förekommande, egentligen genom rökning på åkrarne;

2:o, 3:o och 4:o Sergeanten Henric Johan Sölfverarms Memorial af den 13 Febr. 1802 med åtföljande beskrifning om förekommande af frostnätters skadliga verkan genom rökning; — ett Betyg utgifvit den 2 Januari samma år af Skattebönderne Anders Båsk, Johan Finne m. m. om den förmånliga följden af detta medels användande på Petelax bys i Nerpes Socken åkrar; — och Sergeantens anmärkningar vid nästnämnde af Herr Probsten Runbom äfven i Inrikes Tidningen meddelade Rön;

5º Vice Pastoren i Wehmo Herr Anders Björkqvists Ekonomiska Rön för Landtmannen, hvaruti äfven något förekommer om repdragning på åkrar, såsom tjenlig att afvärja nattfrosters skadliga verkan;

6º Ett Anonymt den 12 Apr. 1802 inkommit Memorial om frostnätternas orsaker och förekommande genom kärrs, källors och bäckars uttappning; och

7º Herr Komministern Aaron Wegelii Memorial af den 1 Oktober 1802, som utom andra ämnen äfven framställer några anmärkningar om nattfrosternas orsaker.

Härvid anmärktes, att Herr Probsten Runboms rön, icke allenast, såsom redan nämndt är, blifvit tryckt i Inrikes och Uppsala Tidning, utan ock i Sällskapets Dagbok för år 1802 sid. 38 recenseradt; att detta sednare äfven skett med Sergeanten Sölfverarms uppgift i samma Dagbok sid. 39; att Herr Vice Pastoren Björkqvists råd jemväl framdeles komma, i likhet med Sällskapets beslut af den 15 Juli 1802, att på enahanda sätt användas; att hvarken rökning, repdragning eller vattuspika ställens uttappning äro några nya eller okända utvägar till frosters förekommande; och att de öfriga Skrifterna dels äro mycket ofullständiga, dels innehålla endast bekanta saker: och Utskottet kunde således icke anse någon af desse Författare vara förtjent af någon belöning.

§ 2.

På Sällskapets den 1 November 1802 uppgifna Prisfråga:

Hvilka utvägar äro för vårt land de lämpeligaste, att både i Städerne och på landsbygden förekomma och afskaffa tiggerier, så att hvarken arbetsföre fattige

måtte sakna tillfälle till nödtorftig förtjenst, eller bräcklige och ålderstegne till tarfligt underhåll och skötsel? På hvad sätt skall den sysslolöse lättingen kraftigast kunna förmås till arbetsamhet, och derigenom blifva för sig sjelf och Staten nyttig? Och hvilka anstalter äro att vidtaga för att dana den uppväxande ungdomen af de lägre folkklasserne icke blott till upplysning, sedlighet och dygd, utan ock till mera idoghet och näringsflit, än man för det närvarande, särdeles i Städerne, finner vara rådande?

hade inom föreskrefven tid inkommit följande 2ne Svar:

Nº 1 med valspråk: det är tvenne olika saker: att stifta ~~goda~~ lagar, och så laga att de iakttagas. Philipson; med förseglad namnsedel.

Nº 2 med valspråk: Hvar enda menska söka bör att få sin likes väl bevaka; utan namnsedel.

Vid jemförelse emellan dessa 2ne Afhandlingar befanns den sednare vara både alldeles ofullständig och eljest i alla afseenden bristfällig: Och ehuru Utskottet i den förra icke misskände hvarken Författarens välmening eller de flere goda upplysningar han meddelat, kunde likväl Utskottet icke till alla delar i hans förslag instämma, eller anse honom hafva uppnått den grad af förtjenst, som skulle berättiga honom till Stora Priset eller Gull Medaljen. I dess ställe önskade Utskottet att hans afhandling måtte belönas med det vanliga Accessit, 2ne Medaljer i Silfver, och att den, såsom både nyttig och läsvärd, framdeles måtte få ett rum i Sällskapets Handlingar.

§ 3.

Att Husbållerskan å Heinilä Rusthåll, Luvia Kapell af Euraåminne Socken, Lisa Mårtensdotter, som derstädes tjent med flit och trohet i 32 år, måtte, med anledning af Socknestämmo Protokollet förd den 21 Sistl. Maj, på bekostnad af sin Matmoder, Enkefru Prostinnan Carenius, som sig dertill villig förklarat, belönas med en Halsked af Silfver, ansåg Riksrådet vara enligt både med Sällskapets författning af den 1 Nov. 1798 och vanlig Praxis.

§ 4.

Likaledes hade, genom Socknestämmo-Protokoll från Esbo af den 25 Sept. Sistl. år, Herr Expeditions Kronо Befallningsmannen Carl Johan Hackelier till belöningars erhållande anmält sin Gårdsdrengs Johan Andersson och dess Hustru Maria Andersdotter, å Vorndals Hemman i Mårtensby, hvilka begge, och den sednare såsom Lägårdspiga, i 15 år med flit och trohet varit i hans tjenst: Och emedan Herr Expeditions Befallningsmannen redan låtit förfärdiga för den förre en Silfversked af 8 lods vigt, och för den sednare en Gullring om $1\frac{3}{4}$ Dukat, den han tillsänt, med önskan att de af Sällskapet måtte förses med Inskriptioner: Så tillstyrktes, att hans åstundan måtte bifallas.

§ 5.

Uti Memorial af den 12 Sistl. Juni hade Konungens Befallningshafvande i Kuopio till åtanka af belöning anmält följande Dannemän der i Länet, nemligen

1:o Kronо Nybyggaren Abraham Länsä å Nybygget № 4 Päätalo i Salome by och Iwensalmi Socken, som enligt i Kjeruvesi Kapells Kyrkostämma den 20 Nov. 1803 upplåst och erkändt Syne Instrument af den 7 Sept. Samma år, utom husbyggnad till ett värde af 231 Rdr Sp. upptagit inom 7 år 14 Tunne-kappland åker, men endast 7 kapland äng af orsak att vid Nybygget ej finnas flere tjenliga Anläggenheter, anlagt ett Torp med 1½ Tunneland åker och ett kapland äng samt håller Tamfä med en Hus grannе en husbehofs mjölqvarn;

2:o Kronо Nybyggaren Henric Hapalain, i Nybygget Hapala i Hapajärvi by af Pielisjärvi Socken, som enligt i Kjeruvesi Kapells Kyrkostämma den 20 Nov. 1803 upplåst och erkändt Syne Instrument af den 7 Sept. Samma år, utom en till 180 Rdr Sp. värderad husbyggnad, upptagit inom 17 å 18 år 7 Tunne- 8 kappland åker, samt äng till 45 kapland och inrättat en husbehofs mjölqvarn; 18. Juli.

3:o Kronо Nybyggaren Henric Pichanaises Söner, Eric och Johan Pichanaiset å Nybygget Mickas i Salome by och meranämnde Iwensalmi Socken, som enligt äfven i Kjeruvesi Kapells Kyrkostämma den 20 Nov. 1803 upplåst och erkändt Syne-Instrument af den 6 Sept. Samma år, utom åbyggnad till ett värde af 147 Rdr. 32 Fk. Sp. upptagit inom 7 år 12 Tunne-kappland åker, och 20 kapland äng, utom 10 à 50 lass Starrhö;

4:o Kronobonden Michel Lakein å Hemmanet № 37 i Hammaslax by af Johnnavesi Socken, som enligt i Pihtelisvaara Kapells Kyrkostämma den 9 Oktober 1803 upplåst och erkändt Syne Instrument af den 21 Sept. Samma år, utom ovärderad åbyggnad och utom uppgifna åker- och äng upptagningar, inrättat 443 Famnar Stengärdesgård af 2½ alns höjd och halfannan alns bredd, samt anlagt 8186 famnar Diken, utaf hvilka 756 famnar äro ofvantill stenlagde och med mull betäckte, så att åkerns utsädes terrein derigenom blifvit betydeligen ökad; ¼ quarter djupa och en alns breda

5:o Kronobönderne Bengt Bengtsson och Bengt Henricsson Hirvoser å Hemmanet № 1 i Warpasalo by af Rides Socken, som # varande hela Kostnaden härföre i värde uppförd till 1328 Rdr. 14 Fk. Sp.

enligt i Bräkylä Kapells Kyrkostämma den 23 Oktober 1803 upplåst och erkänd Syne-beskrifning med Charta af den 7 Juni 1802, å sin oländiga steniga och med höjder och dälder tätt omvexlande åker inrättat 2110 1/3 famn 3 alnar djupa och breda diken, hvilka, till förekommande af deras sammanfallande, blifvit med gråsten ~~så högt och~~ ~~öfver~~ hvälfde, och med mylla så betäckte att de utan hinder kunna plöjas, besås och skördas och dessutom 413 famnar öppna diken, uppfyllt dälderne i sin åker genom höjdernes förminskning och jemnande, anlagt 196 alnar stengärdesgård, och den öfriga hägnaden 3 alnar hög af gärdsle, samt en ganska vacker och väl upptimrad husbyggnad.

Och hade Konungens Befallningshafvande, ehuru odlingarne, till undvikande af tidspillan och kostnad, icke öfverallt kunnat värderas, anhållit, att Sällskapet det oaktadt, ville lemna de anmälde sju odlare något vedermäle af sitt välbehag.

Utskottet tog allt detta i öfvervägande, och trodde sig böra hemställa att åt Abraham Lämsä, Henric Hapalain, Eric Pickarain, Johan Pickarain och Michel Lakoin, hvardera en förgylld Silfverbägare om 12, samt åt Bengt Bengtsson Hirvoin och Bengt Henricsson Hirvoin hvardera en förgylld Silfverbägare om 16 lods vigt måtte beviljas.

§ 6.

Skattebonden Jacob Mattsson Pjetilä i Havisto by af Orivesi Socken, som enligt Syne-instrument af den 10 Nov. 1802 och Socknestämmo Protokoller af den 13 Febr. 1803 samt 11 Mars och 10 Juni 1804, ~~på egen~~ ej mindre än Herr Kommissions Landtmätaren Nathan Lilii betyg af den 2 Dec: förstnämnde år, på egen bekostnad, för ungefär 19 år sedan,

till winnande af bequämligare storskifte, utflyttat sitt hemman ur by, utan att han af någon Landtmätare eller Ägodelnings Rätt varit dertill lagligen förpliktad, och som dessutom upptagit 10 Tunneland Äng af kärr, anlagt humlegård af 200 stänger, byggt hus till ett värde af 280 Rd, dikat i åker och äng till 2120 famnar, och hägnat denna odlade jord jemte betes-hagarne med 3344 famnar gärdesgård, hvilket allt, utom åbyggnaden, blifvit värderadt till 119 Rd. 32 sk. anmäldes hos Sällskapet att undfå en belöning bestående i en förgyld Silfverbägare om 12 lods vigt.

§ 7.

Jemte ~~Socknestä~~ Syne Instrument af den 26 Sept. 1803 och Kyrkostämmo Protokoll från Teisko af den 13 Maj innevarande år, som utvisade, att Bondemågen å Kuoranda Hemman ⚲ ~~i~~ uppå Sandasuo och Rohkasuo kärr af wid pass 4 Tunne-15 Kappelands widd, genom rödning, bränning och dikning till 883 famnar tillsäl användt 72 Rd. 47 sk. 4 r. i afsigt att deraf inrätta kyttländer, och dem sedermera till äng eller åker igenlägga, hade Herr Kapitenen Adolph Magnus Gripenberg, uti Memorial af den 29 sidstl. Maj, anmält sin och Johan Henricssons önskan, att denne, som nu mera icke skall hafva utväg till widare kostnaders nedläggande å detta arbete, må af Ahlmanska medlen undfå Femtio Riksdaler till understöd i sitt odlingsföretag. Och emedan Ahlmanska Testamentets 11te punkt innehåller, att halfva räntan som faller å den öfverblifvande behållna Testaments fonden, skall användas att understödja sådana nyttiga företag i Landthushållningen = = hvilka

⚲ Johan Henricsson

E

Allmogen blott med egna krafter kvårligt kan verkställa, såsom vidlyftigare kärrs och mossars upptorkande och uppodlande m.m. samt kvarvarande kronoman jemväl är beläget i Wiborgs Län, och uti den del deraf, som före nya Länsdelningen utgjorde Östra Sabbolands Härad, så tillstyrkes att det begärda understödet måtte kan Johan Hennerson med Femtio Rdr. R.G.S. beviljas, dock med förbehåll, att kan årligen inkommer med en vederhörligen styrkt redovisning, som utvisar, icke allenast att penningarne blifvit till sitt rätta ändamål använde, utan ock hvad med dem uträttadt blifvit, och hurusom odlingarne sig efterhand förkofrat.

§ 8.

Slutligen förehades åtskilliga ifrån en del Korresponderande Sällskaper inkomna Underrättelser, nemligen

1:o Herr Probstens Pastréns från Kemi af den 2 sistl. April för innevarande års första kvartal;

2:o Herr Probsten Zach. Cygnæi Väderleks Observationer från Savastehus för de 2 sista månaderne af föregående och de 4 första af innevarande år;

3:o Herr Professorens och Probstens Ströms Memorial af den 8 sistl. Juni med uppgifter från Nykyrka intill samma dag. — Och skulle dessa alla på redan förut beslutit sätt användas till ett sammandrag i Åbo Tidning.

Men af Herr Öfverste Löjtnanten och Riddaren Liljenbergs under den 24 sistl. Maj meddelade Anteckningar öfver Vädret uti år 1803 vid Wallenstads Fäbodar i Småland, hvaraf Utskottet, i anseende till det stora afståndet från Finland, sig icke befann utan skulle de, såsom förut skett, förvaras.

Justerades den 1 Aug. 1804

C. J. Strengström

Den 19 September 1804. Närvarande: Vederlänings Utskottet, dess Ordförande Herr Biskopen och Prokuratoren Doktor Strengström med Herrar Professorerne Hellenius och Johan Gadolin, Herr Direktoren Tillberg och Herr Rektoren Wrede.

§ 1.

Sedan i anledning af Sällskapets skrifvelse under den 16 sistl. April, Konungens Befallningshafvande i Nyland under den 28 Maj, i Wasa under den 21 Juni och i Kuopio under den 3 Juli insände Sammandrag af Mantalslängderne för år 1800, hvar och en i sitt anförtrodde Län, hade samma uppgifter väl blifvit med Utskottet kommunicerade; men Utskottet kunde för närvarande dermed icke taga annan befattning än att de bland Sällskapets Handlingar måtte förvaras att framdeles blifva nyttjade vid den afhandling om Finlands Folkmängd som Utskottets Ordförande för Sällskapets Handlingar begynt utarbeta, och hvars fortsättning han för flere hinder skull till Herr Professoren Ströms öfvertagande.

Kommande för öfrigt, hvad Konungens Befallningshafvandes i Wasa Skrifvelse jemväl innehåller om Behållningen af Häradernes derstädes andel i Sakören till 1803 års redovisning, likaledes att en annan tid, i sammanhang med hvad från andra Län i lika ämne införväntas, användas på sätt Sällskapets den 1 sistl. Mars (Prot. S) dertill ~~anledning gifva~~ förehafde öfverläggning gar dertill anledning gifva.

§ 2.

Uttaf följande Sällskapets Korrespondera
Ledamöters insände berättelser

1:o Herr Sekreterarens Mjödy af den 31 M
från Korpo för Tjerde Quartalet af Sidstledne
och förra Quartalet af innevarande år

2:o Herr Probsten Doktor Hambræus af den
Juli från Åland för ~~Förra~~ 2:dra halfva året 18

3:o Herr Probsten Cajanders af den 4 Juli fr
Kemi för ~~Förra~~ 2:dra Quartalet af innevarande år;

4:o Herr Kandidaten Hanelles's från Ilmo
för samma tid, ~~Hr~~

Skulle, på sätt Sällskapet förut om Skrifter o
detta slag föreskrifvit, Crick göras för Åbo
Tidning.

§ 3.

Vidare förehades ett Memorial af den 2
sidstl. Juni, hvarmedelst Förvaltaren af Elfved
Porphyrverk Herr Geschwornern Eric Hagström
i ändamål att, utom den förtjenst ortens in
våners genom Hjelfva Porphyrverket vinna
kunna öppna en väg till jordens bättre od
ling, begärt upplysning om det i Finland vi
lagne Kärrbruk, och Sällskapets yttrande
huru vida samma uppodlingssätt må i Elf
vedals Socken vara praktikabelt och tillä
peligt: i hvilket afseende han äfven med
delat en kort beskrifning om Socknens
läge, klimat och jordmåner, samt flere
tillkännagifvit sin önskan, att i händelse
finska Kärrbrukets metoden pröfvades kunna
i Elfvedalen med förmån verkställas, Säll
skapet då ville öfvertala någon skicklig
och erfaren Landtman, som samma
odlingssätt hjelp öfvade, att derstädes sig
införma och med sitt exempel gifva
ortens inbyggare all nödig och fullstän
dig underrättelse derom.

Utskottet inhämtade af den beskrifning
Memorialet innehåller, att de talrika Myror,

som inhaga större delen af Socknens areala vidd,
och som efter dikning, gräfning och rothugg
ning ändocks bära svarthen jord eller gräs utan
förligt och starkt gödslande, bestå till sin botten
af sand eller af grusblandad ~~lo~~mylla, att
dera finnes; Socknen rent allmänt blott på
ett enda ställe ~~i~~ Jä och äfven der i så ringa
mängd att den ej förslår till husbehof; samt
att jemväl gödsel tillgången är ganska
knapp och otillräcklig. Alla dessa omständig
heter voro för Kärrbruket icke gynnande,
och lofvade i synnerhet icke någon god eller
varaktig ång; men Utskottet misströstade
likväl icke alldeles, att ju dessa Myror med
förtjenlig behandling kunde till åker användas.

Angående Hjelfva den finska Kärrodlings
metoden, så gofvo Herr Professoren och Rid
daren Kraftmans beskrifning om Lattomeri
Kärrs utdikning och berättelsen från Ilmola
i Abo Tidning för innevarande år N:o 58 och
59, men förnämeligast öfverläggningen om sättet
att uppodla Kärr och Mosar till åker och
äng i Sällskapets Hushålls underrättelser för
Menige Man, andra Häftet, derom tillräcklig
upplysning. Och som Herr Geschwornern
Hagström ~~som~~ efter all likhelse icke haft
tillfälle att lära känna den, så önskade
Utskottet, att åtminstone af den tidsmängd
de afhandlingen måtte ~~tillsändas~~ honom
tillsändas, och han dymedelst kunna ingå
i närmare pröfning af alla de omstän
digheter, som vid ett dylikt odlingsföretag
böra komma i fråga. Men i inthet fall ansåg
Utskottet troligt att någon finsk Jordbruka
re wille flytta öfver till Dalorten. Bättre och
lättare skulle ändamålet vinnas, om en
Elfvedals bo, såsom lika med nästan hela Dal
allmogen af gammalt vana vid utvand
ringar, på någon tid hitkomme: då Säll
skapet kunde förse honom med sin föreskrift

till undervisnings erhållande i Södra Österbotten genom anstalt af Herr Lands Fiskal Schöring och Herr Kandidaten Hanelles, så vida äfven Kärrbruket der är både allmänt antagit och med skicklighet verkställes.

§ 4.

Gedan Skattebonden Thomas Köyckä i Toppela by af Ylistaro Kapell och Storkyro Socken, uti Memorial af den 4 Nov. 1802 med utdrag af Härads Rättens Protokoll för den 10 Oktober 1798 och Kapellanens i nämnde Kapell Herr Nils Aimelæi betyg sökt att ådagalägga sin ägande kunskap och färdighet att bota och förekomma Boskaps- och i synnerhet Hästsjukdomen eller Pesten, med anhållan att derföre blifva med någon belöning ihogkommen, i hvilken händelse han ville till en eller flere af Storkyro Sockneboer meddela kännedomen af sin förfarings metod, hade Sällskapet, för att kunna utröna huru vida den måtte vara ~~antingen~~ både förut okänd och pålitelig, uti skrifvelse till Herr Kapellanen Aimelæus begärt att Köyckä skulle inlemna en fullständig uppgift af sin åtgärd vid så väl de friska som de sjuka kreaturens behandling, med löfte att, derest kuren befunnes tillförlitelig, icke lemna Allmänheten deraf del, utan att tillika gifva honom någon lämpelig belöning: I anledning hvaraf ~~Köyckä~~ Herr Kapellanen nyligen uti Memorial af den 1 sidstl. Augusti meddelat underrättelse om de medel Köyckä vanligen plägar använda, bestående egenteligen endast i pestböldernes uppskärande samt utvertes bruk af saltpetter, koksalt och terpentinolja, men sättet att förekomma sjukdomen hos friska kreatur skall han, enligt sitt eget medgifvande, alldeles icke känna. Utskottet kunde således i denna metod icke finna något an-

nat än hvad som enligt, Herr Israël Holstii år 1754 under Herr Professoren Doktor Kalms præsidio utgifne Disputation om den i Österbotten gångbara Boskapssjukan, derstädes redan längre tid varit brukligt och af Allmogen kändt, samt sedermera i Herr Assessoren Doktor Haartmans underrättelse om de mest gångbara sjukdomars kännande och motande, i Dess Disputation om Boskaps Pesten (p. 19) och i Sällskapets Underrättelse om Boskaps Pestens igenkännande, förekommande, botande och hämmande, samt flerestädes, uppgifvit och rekommenderadt; hvarföre icke heller Utskottet kunde för Köyckä tillstyrka någon belöning. Likväl hemställdes till Sällskapet, om icke tjenstförrättande Kyrkoherden i Storkyro Herr Rektoren Aimelæus kunde anmodas, att betyga Köyckä Sällskapets välbehag öfver den rådighet och oförtrutna flit hvarmed han vid flere tillfällen gått sina Sockneboer, ~~till~~ med hjelp för deras sjuknade kreatur, tillhanda.

19. Sept.

§ 5.

Emedan, enligt Socknestämmo Protokollet från Karis af den 27 sidstl. Maj, Drängen Daniel Strandman med trohet och flit tjent fulla sexton år på Prestegården derstädes, så tillstyrktes, att han på bekostnad af sin husbonde, Herr Probsten Ring, som sig dertill villig förklarat, må undfå det vanliga Hattbandet af Silfver.

§ 6.

De Prisfrågor Utskottets Ordförande Herr Biskopen och Prokansleren Doktor Tengström uti Memorial af den 15 innevarande föreslagit att den 1 instundande November till täfling framställas, den ena om en Diskont inrättning i Åbo ✝ inom April månad 1806, och den andra om Circulations brukets lämplighet för Finland inom samma tid 1808, blefvo af Utskottet antagne och gillade, samt förthy till Sällskapets fastställelse anmälde.

✝ att besvaras

att ritredas

Insteradt d. 1 Oct. 1802. J. Tengström

Den 27 Oktober 1807 Närvarande i Berednings Utskottet Dess Ordförande, Herr Biskopen och Prokanslerens Doktor Tengström, med Herr Majoren och Riddaren Tock samt Herr Professoren Johan Gadolin.

§ 1.

Sedan Konyl. Maj:t uti Nådig Skrifvelse till Sällskapet af den 17 sistl. Augusti i Nåder täckts infordra dess underdåniga förslag, huru uti Finland, men i synnerhet uti Norra delen af Tavastehus och Kymmenegårds Län, så väl som uti Kuopio och inre delarne af Wasa och Uleåborgs Län, vissa tjenliga hemslöjder skulle kunna blifva allmogen införas, för att tysslelösa dem under de långa vintrarne, och derigenom till flit och arbetsamhet förädla deras tysslelösa och råa lefnad, så hade väl Sällskapet under den 1 i denne månad öfverlemnat till Utskottet, att i detta ämne först inkomma med sitt utlåtande: Men emedan Utskottets Ledamöter ej ägde någon kännedom eller erfarenhet angående lokalen och lefnadssättet i de orter hvarom fråga blifvit väckt, så afslog Utskottet, derest, såsom förmodades, Sällskapet ville ingå i någon närmare detalj af saken, ingen tjenligare utväg än att Sällskapet derom förut inhämtade sådane sine Medlemmars tankar, som hjelpte vistande på stället de uppgifne orterne, närmast kände både deras belägenhet och hjelpmedlen deremot samt möjligheten af dessas anskaffande, och Utskottet föreslog derföre att för inre delen af Uleåborgs Län Herr Kyrkoherden Appelgren i Muhos, för Wasa Län Herr Kyrkoherden Hertzström, för Tavastehus och Kymmenegårds Län Herr Öfverste Löjtnanten och Riddaren Wetterhoff, samt för Kuopio Län Herr Landshöfdingen och Riddaren Wibelius måtte anmodas om betänkanden afgifvande, hvilka när de kunnat inkomma jedermera kunde vägleda Utskottets eget tillskyrkande. Som tillväl detta expedient, i fall det antogs, icke kunde annat än medföra någon tidsutdrägt, så ansågs för nödvändigt, att emellertid ett bref från förste Sekreteraren afginge till Herr Stats Sekreteraren och Kommendören Rosenblad, hvilken dymedelst skulle erhålla underrättelse om orsaken till dröjsmålet med uppfyllandet af Konungens Nådiga önskan och befallning.

4 pelgre ang orsaken

§ 2.

Af Korresponderande Ledamöternes Herr Sekreteraren Mjödy och Herr Professoren Ström[g] Berättelser för Korpo och Nykyrka, daterade den förra den 1 Juli och den sednare den 4 i innevarande månad, skulle enligt Sällskapets förut fattade generela beslut, bruk göras för ett sammandrag till Abo Tidning.

§ 3.

Herr Bergmästaren J. D. Christiernins till Sällskapet insände afhandling om Smörhandteringen förbättring föredrogs och jemförde[s] med framledne Rådmannen Tellmans i K. Patriotiska Sällskapets Hushållnings Journal för Augusti månad 1778 infördа uppgifter, och med hvad utaf Engelska Journal, samma ämne rörande, inflytit: Herr Öfverdirektoren Grevesmöhlen svar på Frågan om Trädgårdsjordens användande, 2dra upplagan fol. 144–146. Den förstnämnde Utskottet i det mesta stödd på samma grunder som de sednare, och ehuru i vissa detaljer mindre fullständig än de, åter i andra delar innehåller några, som icke nya, tillväl mindre allmänt kända, men som det synes, af erfarenheten bekräftade anmärkningar. Utskottet ansåg derföre denna afhandling kunna, icke utan nytta, användas för Abo Tidning: i hvilket afseende Herr Professoren Johan Gadolin lofvade den samma öfversee och tillöka: hvarefter deraf äfven någon belöning borde kunna hemtas för de Underrättelser, som enligt Sällskapets beslut af den 1 Juli 1800 (Prot. § 13) och detta Utskotts

i deras hushållning

x öfre orterne af

Protokoll för den 12 Oktober 1802 § 1 framdeles komma att, allt i samma ämne, uti Almnakorne inflyta.

§ 4.

Än widare hade, uti bref till Sällskapets Förste Sekreterare, Herr Bergmästaren Christiernin, förmält sig hafva färdige 2ne afhandlingar, den ena om torr och salt fisks ans och beredning, den andra om Getafvel; äga ett hemligt medel hvarigenom Vargar kunna afhållas ifrån Boskapshjordar; känna ett ouppgifvit tillredningssätt af god och välsmaklig Ost; och vara hågad, i fall å Hattanpää eller någon annan Egendom en praktisk Landthushållnings Skole komme att af Sällskapet inrättas, att vid befattningen dermed biträda. I anledning här af tillstyrktes, att Herr Bergmästaren måtte anmodas lemna Sällskapet del ej mindre af sina handskrefna arbeten och sitt Ostgörningssätt, än af sitt förvaringsmedel mot Vargar, hvarmed äfven här å orten syntes böra anställas försök: kunnande Sällskapet möjligen framdeles, efter befinnande omständigheter, på något sätt bidraga till publicerande af hans Ekonomiska afhandlingar.

Hvad ändteligen beträffade Ahlmanska Skole-inrättningen och Herr Bergmästarens derwid erbudna biträde: så, ehuru under flere vidt utseende Rättegånger det icke war troligt, att Sällskapet så snart skulle kunna samma inrättning till verkställighet befordra, och dess plan en detaille icke heller ännu war af Sällskapet ~~oryggeligen~~ antagen; troddes dock Herr Bergmästarens anbud förtjena att tills widare hållas i minne: kunnande han emellertid undfå del af de i detta ämne till trycket befordrade Swaren.

§ 5.

Emedan, enligt Socknestämmo-Protokoll från Sibbo af den 22 Oktober förledit år, drängfogden Johan Gabrielsson i 22 år wäl och troget

tjent på Söderkulla gård, och hans Husbonde Herr Kapitenen Carl Ulric Tigerstedt i sådant afseende förklarat sig willig att bekosta den belöning Sällskapet kunde samma hans tjenstehjon tillerkänna: så tillstyrktes, att Johan Gabrielsson under nyssnämnde vilkor måtte undfå den wanliga hedersprydnaden af ett Silfver-hattband.

27. Oct.

§ 6.

Ehuru ännu icke hos Sällskapet föredragit eller remitteradt, företog likväl Utskottet för tidens Korthet skull nu genast ett Socknestämmo Protokoll från Uskela af den 8 sidstl. September, enligt hvilket Drängen Elias Jacobsson med flit och trohet tjent i 17 år på Kärri Rusthåll i Kaiwola by, samt för öfrigt ådagalagt ett ärbart och anständigt uppförande: på hvilka skäl, och så wida hans Husbonde Rusthållaren Elias Johansson lofvat bestå belöningskostnaden, hvarföre till öfverflöd Herr Probsten Mallén, efter hvad dess Memorial af den 18 innevarande ~~ans~~ lofvat answara, Utskottet föreslog äfven Elias Jacobsson till erhållande af ett Silfverhattband.

§ 7.

På den grund, att Herr Regementsskrifvaren Andersin, Herr Lagmannen Bergvald, Herr Ryttmästaren Brandenburg, Herr Kapitenen Burtz, Herr Öfverste Löjtnanten Baron de Carnall, Herr Assessoren Carp, Herr Majoren Ehrenmalm, Herr Borgmästaren Ekholm, Herr Kapitenen Carl Joach. Fock, Herr Majoren och Riddaren Furuhjelm, Herr Sekreteraren Gerss, Herr Fältkamereraren Gråå, Herr Öfversten och Riddaren Grönwall, Herr Sekreteraren Heikel, Herr Vice-Presidenten och Riddaren Hisinger, Herr Handelsmannen Holmberg, Herr Vice Pastoren Kiljander, Herr Kapitenen af Klercker, Herr Tullförvaltaren Kreuger, Herr Öfverste Löjtnanten Baron Leijonhufvud, Herrar Assessorerne Limnell och Lindebäck, Herr Fändriken

Baron Mellin, Herr Öfverste-Löjtnanten och Riddaren Möller, Herr Löjtnanten Printz, Herr Kommissions-Landmätaren Rungius, Herr Hospitals-Predikanten Snellman, Herrar Probsterne Carl och Jacob Stenius, samt Herrar Kommissions-Landmätarne Hirzenius och Liden hvarken på flere år erlagt någon Ledamots afgift, eller besvarat de fordrings-brefv, som af sådan anledning till dem förledit år afgingo, blef bemäldt, om icke de borde, i förmågo af §. i Stadgarne, tills vidare ur ~~Sällskapets~~ förteckningen öfver Sällskapets Medlemmar utslutas.

§ 8.

Den af förste Sekreteraren upprättade Redogörelsen för Sällskapets sjunde år, hade nyligen cirkulerat, och med några få förändringar, hvilka nu stadfästes, blifvit godkänd: Och skulle den således Sällskapet den 1 instundande November föredragas.

Justerad den 29 Oktober 1804.

J. Tengström.

Den 28 November 1803 Kär-
varande i Kongl. Finska
Hushållnings Sällskapets
Ekonomi Utskott Dess Ordfö-
rande och Ledamöter, utom
Herr Assessoren Pomoell, Herr
Rådmannen Sacklén, Herr
Tullfiskalen Ahrenberg och
Herr Magister Docens Winge.

Utskottet hade sammanträdt till gran-
skande af den Räkning Herr Kandidaten
Carl Gabriel Diederichs, som i Österbotten
varit Sysslesatt med Vaccinationens ut-
spridande, under den 14 i denne månad
afgifwit, och ~~som sku~~ hwilken Räkning
slutade sig honom till förmån med ett
Saldo på Tyratio En Riksd. 39 skill. Ut-
skottet fann denna Räkning enlig
med de bilagde Verifikationerne, hvari-
bland likväl saknades Herr Magister
Wegelii och Herr Studiosi Toppelii qvit-
tenser öfwer uppburne Förskotter: och
skulle således Herr Kandidaten Diederichs
tillsägas, att samma qvittenser till Säll-
skapet ingifwa. Och emedan Herr Kan-
didaten bevist sig lyckligen hafwa vacci-
nerat 175 af Allmogens barn, så ansåg
Utskottet honom äfwen böra, förskottsvis
ur Sällskapets egen Kassa, till framdeles
ersättning af Koppympnings- och Vac-
cinations fonden, ~~böra~~ undfå det af Kongl.
Majt. i Nåder utfästa arfvodet à 12 skill.
personen: hvarföre Utskottet tillstyrkte,
att Räkningens Saldo 41 Rd. 39 skill.
må till honom utanordnas.

Justeradt den 1 Dec. 1803. Eurlaf Gadelli

Den 18 December 1803 Kär-
varande i Ekonomi Utskot-
tet Dess Ordförande och
Ledamöter, utom dem som
redan vid sednaste Session
woro frånvarande.

§ 1.

Enligt den remiss Utskottet från Sä-
llskapet erhållit, företogs nu till pröfn-
den Rese- och Arfvodes Räkning Herr
Magister Jacob Wegelius under den 16 i
ne månad inlemnat till erhållande af
ersättning för den resa han nyligen i af-
ende på Vaccinationens införande och
utspridande i Södra Österbotten, full än-
dat: Slutande sig samma Räkning in-
alles på 219 Rd. 38 sk. å hvilken summa
51 Rd. 24 sk. Herr Magistern redan till
godo kommit, i följe hvaraf hans fordr
blifvit utförd till 168 Rd. 14 sk.

I förstnämnde Summa inlupo Skjö-
penningar till ett belopp af 78 Rd. 18 sk.
och 27 Rd. 32 under rubrik af Dagtrak-
mente, vid hvilka poster, såsom med Säll-
skapets förut gjorda beviljande enlige, in-
tet war att anmärka; men emot debit-
ringen af Vaccinations arfvode för 45 Ro-
barn uppstodo hos Utskottet några be-
tänkligheter, dem Utskottet ansåg sig bör
Sällskapets pröfning underställa.

Sällskapet hade, då det utlofvat för
hvarje lyckligen vaccineradt barn af
Allmogen ett premium af 12 skill. un-
derlåtit att närmare bestämma begreppet
af ordet Allmoge, och Utskottet kunde i-
ke veta huruvida det wore ~~Utsk~~ Sällskap-

mening att derunder inbegripa andra än
verkliga Jordbrukare utaf Bonde Ståndet
med Torpare, Inhyses män och Soldater.
Utskottet borde derföre anmärka, att i
de förteckningar som åtföljt Herr Magi-
ster Wegelii räkning, äfven några andre
personers barn blifvit upptagne, nemligen
för Wörå Socken: Klarinett blåsaren Wor-
grens son Måsten, Murmästaren Lundgrens
barn Maja Greta, Johan och Michel, Skrädda-
ren Dahls barn Johan och Maja Beata, Mur-
mästaren Hellbergs söner Matts och Abraham,
samt Skräddaren Henriks son Michel; —
för Sideby Kapell af Lappfjerds Socken: Kloc-
karen Forsstens och dess Sons döttrar Brita
Maja, Anna Greta och Brita Rebecca; —
för Kauhava Kapell af Lappo Socken: Kloc-
karen Lillströms son Gustaf Adolph; — för
Lappo: Glasmästaren Aulins dotter Anna;
— för Lappfjerd: Kyrkovältaren Mattsons
dotter Sophia Wilhelmina, Smeden Bergströms
son Gustaf Wilhelm, Skomakaren Frivilligs
son Johan, Skräddaren Hagmans dotter
Anna Greta och Skräddaren Hellmans barn
Maja Greta och Johan Henric; — samt för
arbetarne vid Östermyra Bruk Byggmä-
staren Hägyblads barn Olof och Brita, ej
mindre än Knipsmeden Björklunds son
Henric, in alles 23 barn, som i fall Säll-
skapet skulle anse deras föräldrar icke va-
ra berättigade att gratis på publik bekost-
nad få begagna sig af Vaccinationen, borde
utgå från förteckningen, då Räkningen
komme att förminskas med 5 Rd. 36 skill.
hwarom Utskottet, som sjelft icke ägde
någon decisions rätt, var föranlåtit att
påkalla Sällskapets eget utlåtande.

Utskottet ville icke göra någo-
anmärkning dervid, att å förteckninge
från Vörå Socken sådane barn äro up-
tagne som blifvit vaccinerade redan
Juni ~~Juli~~ och Juli månader, eller för
än Herr Magister Wegelius erhöll den
nom af Sällskapet uppdragna kommiss
~~[illegible]~~ så vida enligt Kongl. Brefvet af
10 sidstl. Mars premium äfven för den
synes böra bestås; men då samma förte-
ning tillika innehåller att de till en d
blifvit vaccinerade af Herr Magistern
bröder Studeranderne Johan och Ander
Wegelius, så höll Utskottet före det var
nödigt, att Herr Magistern genom orden-
ligt Certifikat bestyrker desse sine bröder
ägande kunskap och färdighet i Vaccin-
tionen, samt att han bevisligen äfven m
dem liqvideras eller öfverenskommer
så att på arfvode för de af dem vacc-
nerade icke framdeles må kunna göra
något särskildt anspråk.

§ 2.

Angående Regements Skrifvaren Her
Fredric Rabbes anmälte fordran af en
Räntereſt från Mattila och Walleri Gem-
man i Hyhky by af Birkala Socken,
utgörande, såsom allt sedan åren 1784 o
1785 innestående, i Bankomynt 71 Rd.
35 sk. 4 r. van Utskottet, i anledning af
Sällskapets den 15 i denne månad förny-
de Remiss, af den tanka, att utbetalnin-
gen deraf, i fall den lagligen söktes, icke
skulle kunna undgås, helst det ovilkorli-
gen tillhört afledne Assessoren Ahlman, så-
som innehafvare af bemälde Skattegemman

att vid bristande tillgång hos åboerne, hvar-
om redan år 1786 intygadt blifvit, ersät-
ta Räntetagaren hvad honom ostridigt
tillkom. Och emedan Regements Skrifvaren
Rabbe, Utskottet veterligen, är enda son
och arfvinge till framledne Fältkamrera- 12. Dec.
ren Anders Rabbe, som i sin lifstid om
denna fordrans utbekommande hos Exe-
kutorn ansökt, så tillstyrkte Utskottet,
att förstnämnde Herr Regements Skrifva-
re må samma 71 Rd. 35 sk. 4 r. Banko-
mynt, eller deremot svarande 107 Rd. 29
sk. i Riksgälds sedlar, utaf Ahlmanska
fonden utfå. Men till dess i Ansökningen
till Sällskapet gjorde påstående, att för
denna summa jemväl få till godo njuta
laga eller 6 procents ränta, fann Utskottet
så mycket mindre någon skälig ~~anledning~~
eller grundad anledning, som utom det
framledne Fältkamreraren Rabbe ~~detta~~ ett sådant
påstående alldrig yrkat, eller Konungens
Befallningshafvandes ~~R.~~ i Åbo Resolu-
tion af den 6 Oktober 1795 honom der-
till berättigat, författningarne icke god-
känna eller medgifva att intresse å
Räntereſter beräknas må: i anseende
hvartill Utskottet icke heller med annat
förbehåll kunde tillstyrka utbetalnin-
gen af ofvanberörde 71 Rd. 35 sk. 4 r.
Banko eller 107 Rd. 29 sk. Riksgälds mynt,
än att Regements Skrifvaren frångår sin
fordran om ränta; varande det, efter
Utskottets tanka, i annat fall oundvik-
ligt, att heldre underkasta sig lagsökning,
än belasta ~~Ahlmanska~~ en ad pios usus
anslagen fond med en onödig och olaglig utgift.
Justerad d. 2. Jan. 1804. Gustaf Gadelli

År 1804 den 28 Februari Ut-
varande i Ekonomi Utskot-
tets Ordförande och Leda-
ter utom Herr Tullfiskalen Ö-
renberg, Herrar Rådmännen
Sacklén och Mellenbergh, Hr
Vice Advokat Fiskalen Gum-
och Herr Magister Docens Wen

§ 1.

I anledning af erhållen remiss fr
Sällskapet företog sig Utskottet att me
dela utlåtande öfver ~~den anhållan~~ Her
Professoren Doktor Haartmans, såsom
Ordförande uti Kongl. Akademiens Ny
byggnads Kommitté, anhållan i Mem
rial af den 1 innevarande Februari,
att det lån af 800 RR. R. G. S. Sällskapet
den 15 Febr. 1803 beviljat Knappmakare
här i Åbo Johan Almstedt, måtte, sedan
hans för samma skuld intecknade halfva gå
No 42 i Kyrkoqvarteret, genom Köpe
afhandling af den 7 Juli samma år
blifvit en Kongl. Akademiens tillhörigh
få på Akademien transporteras, i
hvilket fall Herr Professoren hemställt
huruvida inteckningen i berörde
Gård, må jemte Akademiens öfriga
vederhäftighet, anses utgöra tillräcklig
säkerhet för lånsumman.

Härom öfverlades; och ehuru
Utskottet vid förslaget om lånsumman
transporterande på Kongl. Akademien
ej kunde finna någon betänklighet,
var likväl Utskottet af den tanka att

halfva gården No 42, såsom förfallen
och till öfverflöd icke brandförsäkrad
ej ~~kunde~~ ensam utgjorde någon fullt deremot
svarande säkerhet, under hvilken öfver-
tygelse Sällskapet äfven den 15 Febr. 1803
förbehållit, utom inteckning i samma
gård, ännu inteckning i Almstedts
halfva åker vid Kuppis och i hans
Skatte Augments hemman Ullais uti
Paattis, hvilka sednare dock nu kom-
ma att förswinna. Utskottet föreslog
derföre, och på det Sällskapet icke mät-
te synas mera gynna den ena än den
andra Debitorn, att Akademien, enligt
sitt eget vilkorliga anbud, ~~måtte~~ finge,
utom inteckningen ställa ännu ett
annat hypothek, sådant som förut den
15 Nov. 1802 för en annan skuld blif-
vit lemnadt, ~~och hvars säkerhet~~ då Utskottet
sedan kunde pröfva säkerheten af detta
nya hypothek. Och skulle för öfrigt här
antecknas, att å Knappmakaren Almstedts
skuld ränta kommer att betalas ifrån
den 15 Febr. 1803.

§ 2.

Sedan i No 3 af innevarande års
Åbo Tidning blifvit kungjordt, att 1600
RR. R. G. S. kunde af Sällskapet utlånas,
hade med ansökningar om lån på den-
na eller någon mindre summa in-
kommit.

1o Landsfiskalen i Kajana Län Herr
Alexander Schroderus, som emot utgif-
wen och hitsänd Skuldsedel af den 12 sidste
december, för hvilken uti hans ägande

och uppå Kajana Stads donations jort
med vederbörligt tillstånd upptagne
Alexandria Landtgård inteckning blif-
vit ~~den~~ under samma dag af Staden
Rådhus Rätt beviljad, begärt att till lå
erhålla 1000 Rd. R. G. S. på 2 år: varan
i Inteckningsprotokollet anmärkt,
att den inteckning som förut den 19
Apr. 1802 blifvit för 150 Rd. äfven uti
Alexandria ägor ål en annan Kredit-
meddelad, nu mera är på Herr Lands-
fiskalens Mag. Postmästaren Basilier
så vida flyttad att han för sidstnämn
skuld ensam lofvat ansvara: hvarjä-
te genom Syne Instrument af den 20
sidstl. Oktober blifvit upplyst, att Alex-
andria Landtgård med åbyggnad och
uppodlad jord, utom än återstående
odlingslägenheter, svarar i värde
emot 2004 Rd. 1 sk. 4 rst.

2o. Skattebonden Jacob Johansson
Räjälä i Reso Socken, som under den
20 sidstl. Januari skrifteligen anhållit
att undfå ett lån af 666⅔ Rd. R. G. S.
emot förbindelse, att den dag som till
penningarnes lyftande kunde utsättas
vara försedd med alla äskade vanli-
ga dokumenter och med sådan obli-
gation som Sällskapet ville föreskrifva,
eller i fall han uti detta sitt åtagan-
de bruste, vilja ersätta allt Sällskapet
deraf förorsakade lidande: Och hade
Herr Vice Pastoren Hosslenius om denne
Lånsökande intygat, att han är nyk-
ter och arbetsam samt ägare af vida
större förmögenhet än # han nu vill låna.

det Kapital

3o. Snickaren här i Åbo Sigfrid Se-
dergvist, som uti Memorial af den 21
sidstl. Januari begärt, att emot inteck-
ning uti sin gård No. 52 ~~vid~~ i Norra qvar-
teret, som under den 15. Apr. 1795 blifvit
brandförsäkrad till 550 Rd. Specie, och hvarå
tie års brandförsäkrings afgift är betald,
erhålla ett lån om 166 Rd. 32 sk. R. G. S.
Varande för öfrigt, genom ~~betyg~~ den 11
sidstl. Januari utgifvit betyg af Herr Stads-
Aktuarien Renfors, upplyst, att samma
gård förut är Sedergvists stjufbarn till
säkerhet för deras fäderne arf 550 Rd.
R. G. S. med laga ränta, den 23 Mars 1801
intecknad.

28. Febr.

4o. Hofsmeden här i Åbo Henric Johan
Thunberg, som i Memorial af den 1 in-
nevarande Februari ansökt om ett lån af
750 Rd. R. G. S. emot inteckning i sin uti
Södra Qvarteret under No. 145 belägne
gård, brandförsäkrad den 9 Dec. 1802 till
700 Rd. Sp. å hvilken Summa 2ne års
afgift blifvit erlagd; hafvande Thunberg
utlofvat, att med detta lån vilja döda
en äldre inteckning å 700 Rd. R. G. S.
som under den 24 Januari 1803 blifvit
Herr Fabrikören Gustaf Adolph Siercken
beviljad.

5o. Handlanden i Björneborg Herr
Carl Timotheus Clouberg, som skrifteligen anhållit
om 1600 Riksdalers penninge lån i R. G. S.
emot inteckning i sin gård No. 193, hvar-
å brandförsäkring † den 16 Dec. 1802 blif-
vit gifven och 2ne års afgift derå be-
tald, äfven som Borgmästaren i Björne-
borg Herr Carl Mörtengren under den

† till 1511 Rd. 30 sk. 3 rst.

14 Dec. sistl. år intygat, att Jamnma gård derintill icke blifvit med någon interkuings last besvärad, samt Hand. landerne i Björneborg Johan Sourander och Fredric Cloneberg junior, ~~under de 28 nästvekne J~~, om hvilka Magistraten den 28 nästvekne Januari nyligen intygat att de äro bofaste, Jamnma dag gått, en fod begge och begge fod en, uti pengar borgen för den begärda länsfamman, in till desz laga interkuing i Sökandens gård kan erhållas.

Dessa anförkningar togos nu i öfvervägande: Och emedan Herr Lands-Fiskalen Schroderus, Skattekonden Jacob Rajala, Snickaren Sedergvist och Hofsmeden Thunberg dels icke varit i behof af den fulla Summa Sällskapet till utlåning inflytat, dels icke kunnat erbjuda Sällskapet någon sådan säkerhet som författningen af den 6 Juni 1802 föreskrifver, så var Utskottet nu icke i tillfälle, att å deras petitioner göra affeende, utan förenade sig i det tillstyrkande, att Handelsmannen i Björneborg, Herr Carl Timotheus Cloneberg måtte, emot sex procents årlig ränta, och under vanligt förbehåll om sex månaders ömsesidig uppsägning, undfå den jemte det han på lag egen bekostnad utverkar Sällskapet förste interkuingen uti sin brandförsäkrade gård, anser Utskottet ~~sig~~ det ~~sig~~ven lända till Sällskapets så mycket fullkomligare

säkerhet, att han, i likhet med sitt eget skriftliga anbud, ämnar desutom låta för Jamnma skuld interkuna sine å Stadens jord belägne åkrar och öfriga fastigheter, om hvilka jemväl bör upptes bevis att de äro gravationsfrie, att han åt Sällskapet förvar öfverlemnar sitt Brandförsäkrings bref, och att han årligen med vederbörligt qvitto bestyrker det han erlagt till Brandförsäkrings direktionen erlagt den afgift, som Jamnma direktions utfärdade Reglemente föreskrifver.

Gifvet d. 1 mars i 1804. Fadelli

Den 12 mars 1804 Härvarande Ekonomi Utskottet Desz Ordförande och Ledamöter utom dem, hvilka äfven vid sednaste sammanträde voro frånvarande:

§ 1.

I anledning af Sällskapets den 1 i denne månad (Prot. § 2) gifne Remiss hade Utskottet att nu afgifva sitt tillstyrkande i frågan om den afskrifning Crubadsmannen för Ahlmanska ärenderne Herr Assessoren Wonsdorff ~~till~~ föreslagit i afseende på några hos en del Hemmansegendoms undersåtare återstående restor och förströckningar, dem Assessoren kvarken tillitlig, inom ene år efter Sällskapets derom förut tagne beslut, kunnat indrifva, eller hädanefter utan mycken och sannolikt större kostnad, lärer kunna inkassera.

Såsom af Sekreteraren redan Sällskapets nyss åberopade Protokoll at märkt blifvit, vore, i Bouppteckningsinstrumentet efter framledne Assessoren Ahlman, alla fordringar hos underhafvande ansedde såsom osäkra; och då Sällskapet den 15 Mars 1802, i likhet med den af Herr Assessoren Bonsdorff den 30 Mars 1801 hållne Restransakning, hvilken Utskottet den 29 Juni samma år till pröfning förrehaft,* hade äfven största delen deraf, eller 775 Rd. 26 sk. 6 rstr. jemte några mindre poster in natura blifvit afskrefne, så att utom de för detta betalte 25 Rd. 40 skill. endast 48 Rd. 27 sk. 11 rstr. ännu återstodo till inkassering. Af dessa 48 Rd. 27 sk. 11 rstr. berodde 7 Rd. 25 sk. 7 rstr. på liqvid i så måtto, att debitorn Soldaten Trast deremot formerat en genfordran af 160 ~~lb~~ hö, jemte 3 par skor, 3 par strumpor och 3 skjortor; och tillstyrktes nu att hans ~~fordran~~ skuld måtte afskrifvas, emot det han likaledes å sin sida afsäger sig sin fordran. Torparen Henrie Thelin var emot pant af 2ne Silfverringar skyldig 1 Rd. 16 sk. och Formisto torparen Carl, emot pant af ett Silkeskläde, 40 skill. men desse panter skola icke finnas hos Ombudsmannen utan hos Enke Fru Assessorskan Ahlman, samt syntes utan skada kunna eftergifvas derest icke Sällskapet ville requirera dem från bemälde Fru Assessorska, ~~samt~~ och genom deras försäljande, utan föregångit uppbud, skaffa sig ersättning. Hvad som af

* sig öfver dessa fordringar utlåtit,

de förmenta säkrare fordringarna var qvar, utgjorde ej mera än 38 Rd. 42 sk. 4 rstr. hvilka likväl hittills icke stått att indrifvas; och då icke allenast nödvändigheten fordrade, att innan Liqviden, hvarefter Bevillningen af Ahlmanska Testaments medlen utgå bör, kan uppsättas, hafva deras behållning determinerad, utan ock det syntes vara enligare med principen af en billig jemlikhet Hattanpää gårds underhafvande emellan, att sedan för detta nära 800de Riksd. ~~blifvit afskrefne~~, måst afskrifvas, icke heller vara alltför nogräknad med den vida mindre, ~~kanske lika osäkra~~ summan af vid pass 40 Rdr., än att vilja med en ovanligare, kanske ändock fruktlös, stränghet hemsöka blott några få af Debitorerne, så trodde Utskottet sig hafva skäl att föreslå en allmän afskrifning, dock med iakttagande, i afseende på Soldaten Trast, af hvad Utskottet om hans afsägelse från sin yrkade talan, ofvanförd proponerat.

§ 2.

Uti hitremitteradt Memorial hade Herr Kammarkådet Winter, under den 1 i denne månad, förmält sig hafva, genom köpeafhandling med Herr Professoren Doktor Hellenius, blifvit ägare af Lofsdahls Berustade Säteri i Pargas Socken, samt vid köpets afslutande förbundit sig att å Herr Professorens vägnar inbetala de Tvåtusende Riksdaler

Herr Professoren, enligt Skuldebref af den 15 Oktober 1802, är Sällskapet skyldig, och hvarföre inteckning i Lofsdal blifvit tagen. Denna skuld ville Herr Kammarkådet betala inom den i Reversen förbehållna uppsägningstid, i anseende hvartill Herr Kammarkådet begärt att få utbyta Herr Professoren Hellenii Obligation emot sin egen under enahanda vilkor hvad inteckningen beträffade: Och emedan Herr Kammarkådet hos Skomakaren här i Åbo Johan Sundgren äger en fordran på 500 Rd. R. G. mynt jemte inteckning uti dess gård No. 129 i Klösterqvarteret, den Sundgren skall vara sinnad brandförsäkra, så hade Herr Kammarkådet anhållet att i afräkning å de 2000 Rdne ~~transpo~~ ~~ska~~ på Sällskapet transportera denna fordran och inteckning, hvilken enligt Sundgrens här upptedde Revers af den 24 Sept. 1803 och Rådstufvu Rättens här i Åbo Protokoll af den 3 derpåföljande Oktober fanny vara gifven såsom för obetald köpeskilling.

Till allt hvad Herr Kammarkådet i så måtto begärt ansåg Utskottet Sällskapets bifall tryggt kunna gifvas, men med förbehåll, att Sundgren ju förr dess hellre visar att han låtit brandförsäkra sin gård, och erlagt derå fulla brandförsäkrings afgiften, samt brandförsäkrings brefvet sedermera till Sällskapets vård öfverlemnar.

Justeradt den 15 Mars 1804.

Emt af Gadelli.

Den 11 April 1804 Sammanträdde ~~af~~ Ekonomi Utskottets Ledamöter.

§ 1.

Utskottets Ordförande Herr Hofrätts Rådet Gadelli var i dag från Staden bortrest, och till Ordförande för dagen kallades i stället Herr Assessoren Pomoell.

§ 2.

Då å Kongl. Akademiens härstädes och dess Nybyggnads Kommittés vägnar, Herr Rector Magnificus Professoren Johan Gadolin och Kommitténs Ordförande Herr Professoren Doktor Haartman den 15 sidstl. Mars tillbjöde Sällskapet att emottaga betalningen för ~~det~~ Knappmakaren Johan Almstedts skuld ~~till~~ 800 Rdr R. G. S. hade de tillika begärt, att i afräkning på samma skuld Sällskapet ville såsom kontant ~~—~~ antaga Borgaren Israël Salmbergs den 8 Mars 1797 till framl. Herr Biskopen, Prokanslern och Kommendören Doktor Gadolin utgifne Skuldsedel på 200 Rdr Riksgäldsmynt, öfver hvilken hemställan Utskottet förstnämnde dag blifvit anmodadt att sig yttra. Salmbergs Revers hade i följe häraf sedermera blifvit till Utskottet inlemnad, och utvisade att för nyssberörde Herr Biskopen Doktor Gadolins fordran Salmbergs i Kyrkoqvarteret under No. 132 och 133 ägande gård, som jemväl skall vara brandförsäkrad, blifvit den 8 Apr. 1797 inteckna wid denne Stads Rådhus Rätt: i anledning hvaraf Utskottet icke heller, då Reversen och inteckningen på Sällskapet transporteras,

kunde affe något äventyr eller olägenhet af dess emottagande såsom Konkan~~s~~ Dock nådigades Utskottet för sin del, dervid göra dich förbehålla, att ~~sig~~ Salmberg förut genom vederbörligt bevis utreder, att den inteckning som Herr Biskopen Doctor Gadolin denne afvannämnde Dag tagit, verkligen ~~för~~ är den första, och att ~~han~~ Salmberg dessutom, genom uppvisande af Brandförsäkringsbrefvet, samt af de qvittenser han vid ~~af~~ brandförsäkrings afgifternes erläggande emottagit, bestyrker icke allenast verkligheten af samma brandförsäkring utan ock att alla honom vid sådan beskaffenhet åliggande inbetalningar blifvit till fullo utgjorde och afliqviderade, så att, i händelse af brandskada, något hinder ej må möta för utbekommande af den ersättning, hvartill Reglementet och Brandförsäkringsbrefvet honom berättiga.

§ 3.

Derefter företog sig Utskottet till granskning den Rese- och Arfvodes-Räkning, som Herr Medicine Kandidaten Sven Niclas Sellman, efter återkomsten från Nyland, der han med vaccinerande varit sysselsatt afgifvit, tillika med de i Socknestämmor upplästa och verificerade Vaccinations längder hvaruppå samma Räkning till en del sig grundar. Och emedan härvid intet var att påminna, så tillstyrktes, att Herr Kandidaten fordran, som i Salo var utförd till 182 Rd 12 ßk. måtte förskottsvis af Sällskapets egna medel utanordnas.

§ 4.

Till Utskottets öfverseende hade jemväl blifvit remitterad den af Ombudsmannen för Ahlmanske ärenderne Herr Assessoren Wrandorff upprättade Liquiden emellan Sällskapet å ena samt Enke Fru Assessorskan Ahlman å andra sidan rörande det dem emellan och den andras inbördes fordringar och skulder, i följe hvaraf äfven samma liquid jedermera emellan Utskottets ledamöter cirkulerat; men Ordföranden förnöjer sig likväl nu, att innan Utskottets yttrande afgifves, först få den nämnde liquid till tillsyn vidare pröfvande och jemförande med Ahlmanska Testamentet: Och skulle således med Utskottets närmare åtgärd till en annan dag anstå.

Justerad den 16 Apr. 1804.

E. Bomoell.

Den 26 April 1804 Närvarande i Ekonomi Utskottet dess Ordförande och Ledamöter, utom Herr Rådmannen Tackén; Herr Kammereraren Westdahl, Herr Fullmägtigen Ahrenberg, samt Herrar Magistrarne Winge och Frenckell.

Utskottet företog till pröfning den liquid som den 21 Dec. 1802 blifvit ~~upprät~~ af Ombudsmannen för Ahlmanske ärenderne Herr Assessoren Wrandorff upprättad emellan Sällskapet och Enke Fru Assessorskan Ahlman, hvilken liquid jedermera den 23 sistl. Februari blifvit till Sällskapet ingifven: och fanns Utskottet icke undgå, att vid de af Herr Extra Fältmarskalen Grefvendorff å Enke Fru Ahlmans vägnar anmälda påståenden erinra följande, nem-

1:o att den pretention Enc Ahlman formerat sig att hälften i Stanke myntet, el-
ler ; R. G. T. med vanlig realisations uppgäld,
utgå det Legat som 3dje punkten i Ahlman-
ska Testamentet denne tillägger, blifvit af
Sällskapet redan den 2 Nov. 1801 besvarad, och
Enc Assessorskan genom utdrag af samma
dags Protokoll derom förständigad, att i sam-
delse Herr Lands Sekreteraren Dahlberg och
Bokhållaren Ahlman, emot förmodan, skul-
le, genom laga dom i sidsta instantien, vinna
sitt förut gjorda lika beskaffade påstående,
how utan rättegång skall utgå differensen
emellan 4166 Rikrd. 32 Sk. Banko och 4166
Rikrd. 32 Skill. Riksgälds myntat : Och sam-
driften emellan Dahlberg och Ahlman å ena
samt Sällskapet å andra sidan annu icke
vore ens i förSta instantien afgjord, så kunde
icke heller för närvarande dervid något
vidare åtgöras.

2:o att Enke Enc Ahlmans påstående
om delaktighet till hälften uti dess afledne
Mans Bos utestående fordringar icke vore
grundad i Testamentet, ~~svarefs Systrar~~
~~Stadgades~~ som väl i andra momentet tillad-
denne hälften af den lösa Egendomen, men
med tillägg att den andra hälften borde för-
säljas, hvilket icke lämpeligen kunde ske
om fordringarne. Men ännu tydligare vore
Testators mening uttryckt i 11te momentet,
som innehöll, att sedan alla i de föregående
punkterne disponerade legater, hvilka borde
tagas af den inflytande Köpeskillingen för
fasta och lösa Egendomen, blefvit från hela
Summan afdragne, skulle det öfverskjutande
Kapitalet, med hvad som af Testatorns
utestående fordringar, emår de indrefves, kun-
de öfverstiga hans skulder, att åtskra hän-
der förräntas, samt Interesset derföre att an-

vändas till de af honom åt Sällskapet
ålagd öfverlemnade anstalter : hvaraf
följder klarligen följde, att någon delaktig-
het i dessa fordringar icke kunde Enc Assessor-
skan tillerkännas.

3:o Sällskapet hade väl, såsom Protokollet
för den 15 Mars 1800 : § 11 äfven innehåller, ± till en del
åtagit sig ± att ansvara för kostnaden ej
mindre af Läkare anvodet under Assessor
Ahlmans sidsta sjukdom, än af hans begrafv-
ning m. m. hvilket likväl rättare hade bort
utgå af bo afskifto ; äfven som Sällskapet ut-
der den 15 Juni 1801 (Prot. § 18) tillagt Enc Assessorskan
sättning för åtskilliga under dennes besitt-
ning inträffade utgifter för Agodelnings-
Rätto Sammanträden m. m. men då Utskottet
nu med förundran fann, huru i den stridiga
kostnaden ränta blifvit fordrad äfven för dessa
mera af Sällskapets eftergifvenhet än af
dess plikt afstådda ersättningar, så ansåg Ut-
skottet denna pretention på ränta, hvilken
Rubricatorn med skäl gjort stridig, att
Enc Assessorskan, sig själf bemärkt, den vara så
orimlig och obefogad, att Enc Assessorskan,
sig själf lemnad, den samma vid närvarare
efterstående fallet lärer återkalla.

4:o Än vidare föreföll det Utskottet gan-
ska besynnerligt, huru Enc Assessorskan å det
denne i Testamentets andra moment tillagde
Legat, 8333 Rdr 16 Sk. stunnat fordra ränta i
från den 4 Aug. 1801. det inrop Herr Kommis-
sionen Landtmätaren Boeckers då gjorde af Hattar-
på Egendom, hade den 5 Okt. samma år blif-
vit uppsagt ; och Sällskapet hade redan 3 dagar
efter dereffen eller den 8 Oktober afslutat ett
nytt Köp med Herr Lefrén, hvarne Köpekontrak-
tet, i anseende till nödvändigheten att förnt
reglera åtskilliga af Köpevillkoren, icke för-
än den 2 Januari påföljande år kunde upp-
rättas. Dessutom bestämdes, att minst 15000 Rdr
skulle vara inbetalde den 15 i förstnämnde

månad, och emedan, enligt Ahlmanska Testamentets 11te numerum, Legaterne borde utbetalas af den inflytande Köpeskillingen, så tillades genom bref af den 2 Januari 1802 Jomfru Asessorskan Ahlman emottagit, men som tillhörde hennes enskilde: till hvilken ovanliga och lagstridiga pretention tillägget af den 4 Okt. 1799 icke ger minsta anledning.

Till bemötande af alla dessa och flera oefterlika och oefterfogade påståenden, hade vål Sällskapets Ombud, Herr Asessoren Bonsdorff, äfven å Sällskapets sida, uti den stridiga volumen upptagit rätta för åtskilliga Jomfru Asessorskan i förtid godtgjorda poster, med inalles 504 Rdr. 8 fk. 3 r. hvaremot Jomfru Asessorskans stridiga saldo, inberäknadt med de i tilläkning på det Testamentariska Legatets myntfot fordrade 2083 Rdr. 16 fk. utgjorde 3141 Rdr. 35 fk. 4 r. Men emedan Jomfru Asessorskan yrkat att till godo njuta räntan för alla de medel, hvilka henne enligt Testamentet tillkommua, ej mindre än för allt hvad hon å Stenbuskets vägnar utbetalt, så borde hon och, i fall hennes pretention af Sällskapet skulle bestridas, deremot godtgöra Sällskapet dess räntan för alla de medel hvilka hon ifrån Stenbuskets lyftat eller af dess fordringar inkasserat: i följe hvaraf räntan för de i Kredit pag. 3 upptagne 436 Rdr. 24 fk. borde åtgå med 38 Rdr. 18 fk. och räntan för de af Asessoren Hornborg under den 24 Apr. 16 Maj och 27 Aug. 1800 till Jomfru Asessorskan lefererade medel, hvilka tillsammans utgöra 2966 Rdr. 44 fk. skomma Sällskapet till gode ifrån betalningsdagarne till Likvidens datum. 26. Oct.

Denna anmärkning rahtade, och så vida det kvarken var Afskrifvet, eller Jomfrulikt kunde bliffva Sällskapet, fatt, att genom orimliga och obilliga pretentioner rätvisan och domstolarnes tålamod, samt erfarenheten (här) sätt, att en i laglig ordning upprättad likvid snera afslägsnab än förenat de lyckt likvid snera afslägsnab än förenat de lyckt likvideraude, utan att en ytterligare och förnyad likvid synter kunna förlika så stridiga intressen, var Afskrifvet af dem mera tanka, att Sällskapet heldre borde vidtaga en annan ännu oförsökt utväg. Denna utväg skulle nemligen bliffva, att Sällskapet genom sine dertill utsedde Ledamöter, hvilka, utom skämedom af lag och författningar vore öfvade i bok- och räkenskapsföring, lät författa en Räkning, som utvisade hvad Jomfru Asessorskan rättteligen och utan förtydning hade att fordra, hvilken Räkning sedermera skulle Jomfru Asessorskan tillsändas med anbud att † genast fälla lyfta den ostridiga summan, * hvarigenom, i fall anbudet antogs, Sällskapet och Enke Jomfru Ahlman vore skilda, utom hvad de i uppgåld å Legatet fordrade 2083 Rdr. 16 fk angick, men om tillbudet blefve förkastadt, † och bemna Sällskapet om hon den samma erkände,

hon hade öppet tillfälle, att både hon, kan och gitter, att i laglig ordning utföra emot Sällskapet som de förnäma posterne.

Justerat S. Wapr Gadelii

Den 4 Juni 1804 sammanträdde af det nya Ekonomi Utskottet Herr Assessoren Björkbom, Herr Akademi Sekreteraren Afzelius, Herr Theologiæ Adjunkten Bonsdorff, Herr Kamereraren Wachtlin, Herr Hofrättsnotarien Avellan, samt Herrar Handelsmännen Joh. Hjelmerus och Forsmer.

§ 1.

Emedan, då detta Utskott valdes, så många dess Ledamöter icke tillstädes voro, att af dem någon Ordförande för samma Utskott tillsättas kunde, och Utskottet Jedermera, innan de till föredragande i dag ämnade Handlingar kunnit cirkulera, icke vant: tillfälle att sammanträda, så företogs nu först det till i dag uppskjutna valet; och inhämtades, sedan valsedlarne blifvit öppnade, att fyra röster, eller pluraliteten af de väljande, fallat Herr Assessoren Björkbom till Utskottets Ordförande.

§ 2.

Under den 1 förl. Maj hade Herr Assessoren Nils Bonsdorff, såsom Fullmäktig för Ahlmanska ärenderne sedan den 15 Januari 1801, inlemnat en Liqvid emellan Sällskapet och sig öfver de af honom indrefne och bevakade fordringar i framledne Assessoren Ahlmans bo: hvilken Liqvid, åtföljd af 28 Bilagor, slutar sig Herr Assessoren Bonsdorff till förmån på 37 Rd: 45 fk. 9 rst. och tillvit förestående dag till detta Utskotts pröfning och utlåtande remitterad.

Utskottet påminte sig härvid, i anledning af de poster Herr Assessoren uti Credit upfört, att Herr Assessoren uti Memorial af den 2 Febr. 1801, emot 4 §: i den för honom utfärdade Instruktion, förbehållit, att utom den Lagstadgade uppbördsprocenten och utom den rådtegångs kostnad honom vid Lagsökningar af vederbörande skulle tillläggas, äfven så på förl. Sällskapet utläggningarne för stämpelpapper, postporto, kommunikations- och utslags- eller Protokolls-löser, samt att Sällskapet, enligt 2 §: dess Protokoll för nyssnämnde dag, detta Herr Assessorens förbehåll gillat och antagit, hvilket här tills vidare anteknades. Men hvad beträffade Hjelpredan, så som, ehuru den hos Utskottets Ledamöter cirkulerat, likväl icke hunnit af alla nog fullständigt genomgås och granskas, så utsåg Utskottet, genom val med slutna sedlar, till Ordförande Herr Assessoren Björkbom, att gemensamt med Herr Kamereraren Wachtlin den samma öfverse och, i fall den gåfve anledning till några anmärkningar, dem till Utskottets pröfning anmäla.

§ 3.

Sedan Sällskapet under den 15 Oktober sistl. år (Prot. § 2) för sin del gillat och antagit ett förslags formulär ej mindre till Köpebref emellan sig samt Herr Öfverstelöjtnanten och Riddaren Leijonancker om Hattula Egendom med derunder lydande lägenheter, än till den Revers som af Herr Öfverstelöjtnanten och Riddaren på den innestående och ännu obetalda Köpeskillingen kommer att afgifvas, och samma formulärer Jedermera

blifvit Herr Öfversten och Riddaren med-
delade, så Gade Herr Öfversten och Riddaren
uti Memorial af den 13 nästledne April vis-
dess formulärer gjort åtskilliga anmärk-
ningar, i afseende hvarpå Herr Öfversten
och Riddaren äfven upprätt 2ne nya Ut-
kast till ofvannämnde Köpebref och Re-
vers, samt i en bifogad Pro Memoria upp-
lyst anledningarne till de skiljaktigheter
som emellan Sällskapets och hans förslag
sig förete.

Hvad således först angick Köpebref-
vet, hvarutinnan, till undvikande af obetydliga
och onyttiga tvister, Utskottet gerna ville lemna rum
för en och annan af Herr Öfversten och
Riddaren föreslagen ord- eller bokstafs-
förändring, såsom af uti för i, berörde för
sagde, Köpekontraktets delar för punkter,
i öfrigt bibehållande för öfriga vilkor, till
alla delar för till fricka, och till och med
af ovärdelig för fullkomlig bebyggning, så-
antog dessutom Utskottet, såsom på goda skäl
grundade, följande dels förändringar dels
tillägg:

1:o att Herr Öfversten och Riddaren redan
afgifvit sin skriftelige förbindelse till fullgö-
rande af Köpekontraktet utaf den 2 Janu-
ari 1802;

2:o att jemlikt 4de punkten i nämnde
Köpekontrakt, Rustkållen som åtfölja köpet
blifvit, i afseende på Krigsmanshus afgiftens
beräknande ansedde till 11111 Rdr 8 Sk. 4 rst.

Utskottet kunde deremot icke finna sig
i följande af Herr Öfversten och Riddaren
proponerade ändringar och tillsatser eller
utelutningar:

1:o att Köpebrefvet, utöfver alla de öfver
Vrayptechningen upptagne och förteck-
nade Ahlmanska fasta Egendomar, äfven bor-
de sträcka sig till dem som till åtventyrs vid
Vrayptechningen af förseende eller glömska
blifvit förbigångne och icke specifice nämn-

de, men vid Assessoren Ahlmans dödsstim-
ma honom verkligen tillhört: ett förbehåll,
hvilket Herr Öfversten och Riddaren ansett
så nödigt, att han det samma i sitt Utkast
till Köpebref 3ne gånger förnyat. Utskottet
fann det samma likväl icke mindre ovanligt
och främmande än onyttigt, då ingen den
minsta anledning till misstanka under Her-
refrens redan länga besittning existerat, att
någon Ahlmansk fastighet vid Vrayptechnin-
gen skulle blifvit undandöljd eller förtegad,
och då Köparens rätt i alla fall vore öfver-
digt tryggad genom punkten i Ahlmanska
Testamentet, som stadgade att alla dess fasta
Egendomar borde af Sällskapet förvärfvas, hvil-
ket icke kunde visas någonsin hafva
skedt annorlunda än samfälldt; men
Utskottet ville icke dess mindre, med anled-
ning af 1 punkten i Köpekontraktet, intaga
i Köpebrefvet den mening, att Sällskapet till
Herr Öfversten och Riddaren förvärfvar alla de
fasta Egendomar som vid Assessoren Ahlmans
dödsstimma honom tillhört, sådana de efter
hans författningar Sällskapet tillfallit och
vid Vrayptechningen befunnos och anfägos.

2:o att i Köpebrefvets ingress, och i sam-
manhang med recitén om det emellan Säll-
skapet och Herr Refren upprättade Köpekontrakt
följande ord skulle utelutas: med löfte att
å Sällskapets sida, att ordentligt Köpebref skul-
le meddelas, så snart det uti 9de punkten
af Köpekontraktet förbehållne vilkor af
Köparen blifvit uppfyllt; hvilka ord, som
i sig sjelfva hvarken båta eller skada Herr
Öfversten och Riddaren, åtminstone upplysa
domstolarne och vederbörande Kronans Upp-
bördsmän, om orsaken till dröjsmålet med
Köpebrefvets utfärdande och till utdrägten
med Krigsmanshus afgiftens afbördande.

3:o att Sällskapet skulle garantera Herr
Öfversten och Riddaren all den rätt hvarmed

Assessoren Ahlman sina fastigheter ägt och innehaft, hvilket Utskottet trodde dess mindre kunna ske, som någon framtida rubbning i denna rätt icke lärer få anses vara önskelig.

4:o att Köparens accept å Köpebreferna vore onödig, öfverflödig och ovanlig, och derföre borde utelemnas. Denna tanka instående icke med häröfrig praxis; och då Herr Öfversten och Riddaren själf i sitt Utkast på sine ställen kallat det i fråga varande Dokumentet Köpe- och Salubref, visste Utskottet icke, hvarföre Köparens skriftliga bifall till afhandlingen endast skulle utlynchas genom dess anteckning på Köpekontraktet, som icke, lika med Köpebrefvet, kommer till domstolens kännedom.

I stället för dessa i Utskottets tanka dels onyttiga dels oländpeliga ändringar, ansåg Utskottet för egen del nödigt att göra en tillägg ning angående Ahlmans Stadsgården i Tammerfors. Genom vederbörande Lagmans häfty laga kraft vunnna dom af den 15 sistl. Februari hade den blifvit Sällskapet fränkänd, i anseende hvartill Herr Öfversten och Riddaren, eller rättare Herr Lefrén, jemlikt i punkten i Köpekontraktet borde få refusion för 500 Rdr R.G.S. hvarom Sällskapet denne fordrare jemväl under den 3 näst[illegible] April underrättat: Och ehuru Utskottet, till bibehållande af likhet ej mindre emellan Köpekontraktet och Köpebrefvet än emellan i beloppet af den uti hvardera utsatte Köpeskilling, ej kunde denna Stadsgård i Köpebrefvet vid uppräknandet af fränl. Assessoren Ahlmans fasta Egendomar förbigå, trodde dock Utskottet, på det Sällskapet icke nu mera måtte synas sälja en annans jord, vara nödigt att förklara hurusom Sällskapet, så det afhänder sig och tillegnar Herr Öfversten och Riddaren Leijonancker alla

Ahlmanska fastigheterne, i detta tillogrande icke inbegriper mera nämnde Stadsgård, och att det vid sådan beskaffenhet gifvit Köparen en deremot svarande förnöjelse öfverensstämmer erfattning.

I fråga om Reversen på den innestående obetalda delen af Köpesumman för ehuru förs den omständighet, att enligt 3dje punkten i Köpekontraktet, den bör gifvas på andra hälften af Köpeskillingen, eller 25000 Rdr Banko Specie, jemte den i Egendomen intecknade Bankoskulden, enligt hvilken vid tillträdesdagen, blifvit deriifrån afdragen, för betalningen hvarafr Köparen jemväl blifver så till tillfredsställelse som ränta ansvarig. Enär nu, jemte Bankens uppgift af den 8 Juli 1802 det utvisar, dels fordran den 14 Mars samma år utgjort i Kapital 1291 Rdr. 10 Sk. 10½ rst. och i till förstnämnde dag upplupen ränta 33 Rdr. 21 Sk. 7 r. eller tillsammans 1325 Rdr. 14 Sk. 5½ rst. och enär Sällskapet jemväl åtagit sig att then af den 1 Juni samma år återgå sig att den förfallna räntan 33 Rdr. 21 Sk. 7 r. afbörda, samt detta åtagande uti skrifvelse af den 1 derpåföljande sept. fullgjort, och derå under den 16 i samma månad undfått Bankens qvitto, så ansåg Utskottet beloppet af den Summa, hvarå Herr Öfversten och Riddaren Leijonancker borde afgifva sin skriftliga förbindelse, uti det härifrån meddelade Projekt till Revers rättteligen vara utsatt till 25674 Rdr. 33 Sk. 6½ r. Bankomynt, och att Herr Öfversten och Riddaren, som i sitt utkast velat förskrifva sig till 25700 Rdr, derigenom gjort sig sjelf orätt på 25 Rdr. 14 Sk. 5½ rst. Banko, hvilka desutom hvarken synas vara gifne i egenskap af present, eller såsom sådan kunna af Sällskapet antagas, och i följe hvaraf icke heller de öfriga 8 Rdr. 7 Sk. 1½ rst. Bankomynt behöfva Sällskapet godtgöras, eller den öfverbetalning Herr Lefrén, enligt Skattmästarens genom Sällskapet Herr Öfversten och Riddaren tillsände kvitto,

4 juni

för detta gjort, stor 57 Rd. 22 sk. 11½ Riksgäldsmynt, Sällskapet till förmån derföre förminskas, eller såsom Herr Öfversten föreslagit, till 45 Rd. 12 sk. 3¼ rst. nedsättas. Men för att få Reversen ställd på ett rundt tal 25700 Rd. tillstyrkte Utskottet, att 25 Rd. 14 sk. 5½ rst. Bankomynt må af Ahlmanska fonden till Herr Öfversten och Riddaren utbetalas, å den dag han sin Revers på den innestående Köpeskillingen afgifver.

Att för öfrigt Herr Öfversten och Riddaren i det af ~~sig~~ honom hitsände förnyade utkast till Revers föreslagit åtskilliga förändringar utaf hvad Sällskapets projekterade formulär i vissa delar innehåller, var en rättighet den Utskottet icke ville eller kunde betaga honom, så vidt den inskränktes endast till obetydliga eller mindre hufvudsakliga omständigheter. Utskottet hade således icke något deremot att Köpebrefvet icke genast i Ingressen åberopades; att ordet uppsägas om hufvudstolen blifvit tillsatt framför utkräfvas; att Sällskapets sednare särskilda begifvande i frågan om samma hufvudstols afbetalning i mindre poster, såsom lemnande debitorn mera frihet än 3dje punkten i Köpekontraktet gifver, uttryckeligen blifvit nämnt att orden: invertes värde blifvit utbytte emot intrinsekt värde och valör; och att en del uttryck blifvit dels närmare bestämde och jemkade, dels eljest, utan skada för saken, ändrade. Utskottet trodde sig äfven kunna utesluta det förut införda förbehåll, att säkerheten af inteckning och panträttighet, hvarom ~~förut förmäles~~, likväl i det föregående förmäles, blifver gällande så länge någon del af Hufvudstolen eller räntan är obetald, så vida, enligt hvad Herr Öfversten och Riddaren derom anmärkt, sådant ändock följer af lag och sakens natur; men deremot fann Utskottet någon ändring icke kunna i följande omständigheter beviljas:

1º att ordet ovilkorligen skulle gå ut der fråga är om Kapitalets betalning uti verkeligt Banko Specie;

2º att förbehållet om ersättning af all kostnad som uppgår, i händelse Sällskapet föranlåtes att sjelf besörja om inteckningstagande i f:d Ahlmanska Egendomarne, måtte uteslutas; ty Herr Öfverstens och Riddarens i sitt formulär införda påstående, att i dylikt fall undgå kostnaden för förskrifningens charterande, såsom hvilken Sällskapet i 4de punkten af Köpekontraktet sig åtagit, blir onödigt ~~i fall~~ och Sällskapet, enär förskrifningen skall utgifvas, låter ~~för~~ tillställa Herr Öfversten och Riddaren en så stor Charta, som författningen af den 10 Juni 1803 fordrar, och synes icke heller mera höra till Reversens väsende, än Köparens förbindelse att deltaga i Krigsmanshus afgiften och att med stämpladt papper belägga Köpebrefvet;

3º att förbehållet om vittnens närvaro vid Reversens afgifvande finge ~~på~~ utlemnas, hvartill Utskottet dess mindre kunde samtycka, som Skuldsedlar äfven på långt mindre summor ofta pläga af tillkallade vittnen bestyrkas.

Att vidare Utskottet i Ingressen af Förskrifningen önskade få utesluta den af Herr Öfversten och Riddaren införde tilläggning till de orden: Assessoren Ahlmans — — fasta Egendomar, hvilken tilläggning befanns vara så lydande: Hattanpää och Otavala berustade Säterier m. m. trodde Utskottet icke sakna tillräckelig grund. Att nämna endast Hattanpää och Otavala, ~~vore~~ om också med tillsats af med mera, vore en ofullständig och icke fyllest bestämd formel; och att

åter från den första till den sidsta uppräkna alla Fastigheterne, blefve att onödigt vis för länga Reversen.

~~Efter det nu Utskottet, på sätt som detta Protokoll af sig visar~~

Vidare hade Utskottet äfven, sedan Stadsgården i Tammerfors nu mera blifvit Sällskapet, och således jemväl ~~äfven~~ Herr Öfversten och Riddaren Leijonancker frånkänd, trott sig böra ur Skuldsedelns ingress utesluta de orden: i Tammerfors Stad, om hvilken ändring Utskottet förmodade ~~sig la~~ Herr Öfversten och Riddaren lätt kunna blifva med sig ense. Men efter det nu Utskottet, på sätt som detta Protokoll af sig visar, dels uppoffrat och öfvergifvit flere af Sällskapets förra påståenden eller uttryck, dels varit föranlåtit att ogilla en del af Herr Öfverstens och Riddarens föreslagne ändringar: syntes det Utskottet nödigt, att ett nytt projekt ej mindre till Köpebref än till Revers må uppsättas, och på en gång med Protokollet, till Sällskapets utlåtande föredragas.

§ 4.

Uti 2ne Memorialer, af hvilka det förra inkommit den 1 Maj och det sednare i dag, hade Herr Regements Kommissarien och Uppbörds Munsterskrifvaren Gustaf Henric Essbjörn anhållit om ett penninge lån af Ett Tusende Riksd. R. G. S. emot inteckning i dess ägande Skatte Nybygge Majaketo om 3/4 provisionelt Mantal, beläget i Ruovesi Socken af Wasa Län, till fullföljande af hvilket Nybygges odling han så mycket nödvändigare skall behöfva denna summa, som det, enligt domhafvanden Herr Häradshöfdingen Jacob Herman Gadds bevis af den 9 sidstl. Aprill redan är för 415 Riksd. Kapital inteckna dt, hvilken summa Herr Regements Kommissarien likväl lofvat med det erhållande lånet afbetala, och derigenom döda

de derföre tillkomna inteckningarne: hafvande Herr Regements Kommissarien tills vidare redan afgifvit sin Skuldsedel på halfva summan eller 500 R:dr, för hvilken, med derå upplöpande ränta Herr Kapitenen Gust. Uggla och Herr Regementsskrifvaren Aug. Andersin under de vilkor i borgen gått, att denna borgen gäller endast till dess inteckning för Sällskapets räkning hinner tagas i Majaketo. 4. Juni

Likaledes hade äfven Sadelmakaren här i Åbo Jonas Lindberg, uti Memorial af den 23 sidstl. Aprill, anhållit att till låns bekomma Tvåhundrade Riksdaler R. G. S. på 2ne år, emot inteckning uti sin ägande Stadsgård No. 25 i Norra Qvarteret, som enligt ~~den~~ samma dag utgifvit bevis af Herr Aktuarien A. Renfors är ograverad, och emot sådan borgen som af Sällskapet antagas kan.

Utskottet kände väl icke, huruvida af den Behållning Vilmarkska och Ahlmanska Fonderne den 1 nästvekne Maj ägde i sina Kassor, och som sammanlagd utgjorde 2457 R:dr 38 sk. 4 rst. någon större eller mindre del sedermera må vara använd till andra skulders afliqviderande, men Utskottet trodde dock, att vid denna tid det årliga intresset borde wara erlagt för den i Hattanpää Egendom innestående återstod af Köpeskillingen, och förmodade således utväg kunna blifva till någon utlåning. — Hvad likväl Herr Regements Kommissarien Essbjörns ansökning beträffade, så var Utskottet af den tanka, att Qvarken ett Nybygge i Ruovesi Socken, på 28 mils afstånd från Åbo och 24 ditto från Wasa, med säkerhet kunde tagas för swarande emot ett lån Kapital af 1000 R:dr med derå upplöpande ränta, eller att inteckning hos en Uppbördsman, hos hvilken Kronan vid uppkommen brist merendels är berättigad att först uttaga sin ersättning,

han medföra den trygghet vid lånets återbetalning som Sällskapet bör hafva sig förvarad, och var derföre nödsakadt att denna Regementets Kommissarien Ehrbjörnssons anhållning afstyrka.

Vidkommande deremot Sadelmakaren Lindbergs anhållan, så, ehuru hans ägande gård icke är brandförsäkrad, ansåg doch Utskottet den begärda lånesummans ej vara större än att Hjelfva Societeten derföre kunde tjena till säkerhet, helst enär Lindberg, utaun första Inteckningen, ställde för lånet antaglig borgen, den Utskottet sedan den blifvit ingifven, förbehöll sig att få närmare pröfva.

Justerad den 28 Juni 1804

Ygotius Björkbom

Den 28 Juni 1804 sammanträdde i Ekonomi Utskottet hvars Ordförande med Herr Akademi-Sekreteraren Klanus, Herr Kamereraren Wacklin och Herr Handelsmannen Joh. Hjelmeres.

§ 1.

Vid justeringen af Protokollet för den 4 i denne månad och dess 3 §, fann Utskottet sig, i afseende på det af Herr Öfversten och Riddaren Leijonancker hitsände förslag till Skuldsedel på återstående Köpeskilling för Kattaupås Egendom och öfriga derunder lydande lägenheter befogadt till ännu en anmärkning Herr Öfversten och Riddaren hade nemligen yttrat att samma Skuldsedel till Kongl. Finska Hushållnings Sällskapet eller Ordres: och ehuru, då med Skulden ändock skulle följa Inteckning och panträtthighet i Egendomen, tvangenom i alla fall Reversen förlorade så mycket af sin ovilkorliga natur, att Debitorn

alldrig kunde derföre i anseende till beramde betalning hegsättas, och således tillägningen af de orden: eller Ordres, med hvilka ändamålet åfven tyckes vara att gifva meranämnde revers en större vilkorlighet, icke egentligen kunde förminska Sällskapets ändock säkra rätt, trodde likväl Utskottet samma tillägning, såsom till en inbetvnad förskrifning icke lämpelig, rättast böra förswinna, helst den, om icke: Herr Öfverstens och Riddarens, dock möjeligen i någon dess efterträdares besittningstid kunde gifva anledning till obehagliga tvister. Och blef förordenat: det nya formulär till Revers, som, enligt # fattadt beslutet vid sednaste session, Sällskapets Secreterare upprättat, och som för öfrigt godkändes, samma tillägning utstruken: äfven som Utskottet fann det enligt nyssnämnde beslut upprätta nya Utkast till Köpebref vara med sina förut gjorda anmärkningar enligt, hvilka begge formulärer Utskottet således ville hafva till Sällskapets vidare pröfning öfverlemnade.

§ 2.

Förste Sekreteraren tillkännagaf sig hafva examinerat den räkning Herr Medicina Studiosus Zach. Topelius afgifvit öfver sin Vaccinations-resa i Österbotten, och funnit samma Räkning till alla dess poster af Skjuts, Dagtraktamente och Vaccinationserfordre richtig, hvilket af Utskottet jemväl nu befannades sig så förhålla: Och emedan Sällskapet, vid dess sammankomst den 15 i denne månad (Prot. § 8), bifallit, att samma Räkning, så snart den blifvit examinerad och godkänd, genast skulle utanordnas, så tillsades Förste Sekreteraren att deröm i vanlig ordning befordra, helst Herr Topelius icke lärer vara i tillfälle att här i Åbo till Sällskapets nästa sammanträde fördröja.

d

helst den omständigheten, att ett barn i Salo blifvit vaccinerad af Pedagogen Frosterus, så i Pudas jämväl af Klockaren Stenius och Drängen Anders Mannonen, ett i Simo af Kapellanen Kranck, och ett anmärkningsvärdt antal af Vaccinatorns broder Medicinae Gust. Topelius icke tjenade Sällskapet att med Vaccinatorn själf, som redan skall hafva öfverenskommit med nämnde personer, om allt saman, liquidera:

§ 3.

Sedan Ordinarie Kollegan vid Domskolan här i Åbo Herr Magister Georg Laurell innevarande år biträdt Sällskapet med finska öfversättningen af Herr Profes. Yxem Doktor Pippings uppsatta anvisning om Koppympningens och Vaccinationens anställande och skötsel, samt af Herr Hofjägmästaren von Greiffs beskrifning om Varggårdars inrättning, att nyttjas den förra för år 1805 och den sednare för något annat år finska Allmanack, hade Sällskapet, så vida Herr Magistern ej velat själf bestämma sitt arfvode, öfverlemnat åt detta Utskott att det samma föreslå. Och emedan Herr Kyrkoherden Hanchen för ett dylikt biträde under fått den 15 Januari 1802, 16 Rd. 32 Sk. och den 1 Juli 1803 en lika summa, samt de afgående lingar han tvardera gången öfversatt tvedes utgöra i vid nära dubbelt emot dem Herr Magister Laurell nu nyligare haft under arbete, så tillstyrktes att denne sednare måtte af Sällskapets enskilda medel tillägges ett arfvode af tio Riksd. R. G. S.

§ 4.

Under den 21 i denne månad hade Herr Öfverjägmästaren Samuel Swahn inlemnat en den 7 sistl. Maj utgående och på Sällskapet stäld Skuldsedel å 2000 Rd. Riksgälds mynt, hvilken Herr Öfverjägmästaren lätit vid laga Häradsting hinter ting med borgen och klen zelå Socknar den 11 i samma månad Sällskapet till säkerhet intecknas uti Bryggända Skatte Rusthåll i Särkjervi by och Brasthas Skattemans Gemman i Jordanbohle by af förstnämnde Socken, hvilka Egendomar, enligt domhafvandens, Herr Lagmannen Kulbergs den 29 Maj utgifne bevis, icke äro med annan intechning besvärade: hafvande Herr Öfverjägmästaren i stöd af dessa Dokumenter begärt att från någon Sällskapets Kas-

sa till läns erhålla ofvannämnde Summa: Och ehuru denna ansökning icke blifvit till Utskottets utlåtande remitterad; likväl, och då Utskottet, på undfången Remiss, redan den 4 i denne månad yttrat sig öfver tre andra förut inkomna lånansökningar, samt Utskottet förmodade, att Sällskapet, helst på en gång, ville taga alla dessa utlåningsfrågor under öfvervägande, så trodde Utskottet sig kunna, utan öfverträdelse af 33 § i Stadgarne, Herr Öfverjägmästarens anmälan i förtroende till yttrande företaga.

Utskottet hade, i denna fråga, icke någon egentlig invändning emot säkerheten af intechning i de till underpant erbudne Egendomarne, till hvilka Herr Öfverjägmästaren varit/ar fallen, och de desutom ogravade; men då Herr Öfverjägmästaren förmodligen icke ännu erhållit vederbörlig decharge för uppbörden vid sin nyligen afstädde Kronofogde syssla, kunde Utskottet, innan en sådan decharge uppvisas, eller för lånets återbetalning en prajerie borgen af tre vederhäftige män derjemte ställes, icke anse intechningen medföra all den trygghet Sällskapet för sina utlånta Kapitalen vanligen plägade fordra. —

§ 5.

I anseende till Utskottets Ordförandes på några dagar förestående bortresa, ut-jägs i hans ställe Herr Akademi Sekreteraren Alanus att detta Protokoll justera.

Åbo Herrdt d. 30. Juni 1804. Henr. Alanus

Den 20 Juli 1804 Närvarande i Ekonomi Utskottet dess Ordförande, och af Ledamöterne, Herr Akademi Sekreteraren Alanus, Herr Theologiæ Adjunkten Bonsdorff och Herr Handelsmannen Reinr Bremer.

§ 1.

Sällskapet hade den 2 i denne månad, på sätt Utskottet i 4 § af sitt Protokoll för den 4 sidstl. Juni tillstyrkt, lemnat sitt bifall till Sadelmakaren Jonas Lindbergs ansökning, att emot inteckning i dess gård No 25 i Norra Qvarteret, och emot sådan borgen som af Sällskapet antagas kunde, undfå ett lån på 200 Rdr R. G. S. sedan likwäl samma Borgen förut wore af Utskottet pröfvad och godkänd. Och emedan det befanns, att Herr Kommerse Rådet Michaël Rosendahl och Herr Hofrätts-Advokaten Joseph Rimelæus för lånet i full laglig Borgen gått, och Utskottet ansåg dem vederhäftige, samt säkerheten för återbetalningen, ehuru vid sådan Borgens beskaffenhet Låntagaren sjelf först borde sökas, genom första inteckningen i hans gård, pröfwades vara tillräckelig, så kunde Utskottet ej finna någon betänklighet att meranämnde Borgen godkänna: hvarom Skattmästaren genom Sekreteraren skulle underrättas.

§ 2.

I anledning af Sällskapets den 2 i denne månad gifne Remiss, borde Ekonomi Utskottet föreslå det arfvode som skulle tillkomma Herr Vice Häradshöfdingen Gustaf

Qvinhufvud för det han Sällskapet med fullmägtigskap i 3ne vid Härads Rätterne dels i Tammerfors dels i Kangasala handterade mål biträdt. I sådant ändamål upplystes nu af Sällskapets förste Sekreterare, att Herr Vice Häradshöfdingens uläggningar, ~~för Skjuts~~ dem han i Memorialet af den 15 sidstl. Juni icke till ziffran bestämt, uppgå i det närmaste till 110 Rdr, nemligen Skjutspenningar 6 Rdr 24 skill. Lösen för ett Protokoll 1 Rdr 12 sk. Vadpenningar 1 Rdr, och Postporto ungefär 1 Rdr 12 sk. Och då Herr Vice Häradshöfdingen till en del wid ~~[illegible]~~ särskilda ting ~~handterad~~ bevakat 3ne särskilda mål, af hvilka äfven ett 2ne gånger förekommit: så tillstyrkte Utskottet att arfvodet för 2ne af dessa mål, såsom vigtigare, måtte utsättas till 15 Rdr R. G. S. hvardera, och för det 3dje, såsom jemförelsevis mindre betydligt till 110 Rdr ditto mynt: hvarigenom, då 110 Rdr för utgifterne tilläggas, summan blifwer Femtio Riksdaler.

Insteradt den 1 Augusti 1804.

Ugoth, Björkbom

Den 29 September 1804 Närvarande i Ekonomi Utskottet dess Ordförande Herr Assessoren Björkbom, och af Ledamöterne Herr Theologiæ Adjuncten Bonsdorff, Herr Akademi-Sekreteraren Alanus, Herr Kamereraren Wacklin, samt Herrar Handelsmännerne Johan Hjelmerus ~~och~~ Bremer och Gestrin.

Till följe af Utskottets den 4 sidstl. Juni (§ 2) tagne beslut hade Herr Kamereraren Wacklin öfversett den af Ombudsmannen för Ahlmanske ärenderne Herr Assessoren Bonsdorff

den 1 föregående Maj inlemnade Liqvid emellan Sällskapet och sig om de af Herr Assessoren indrefne och bevakade fordringar i Ahlmanska Boet: hafvande Herr Kamereraren vid samma liqvid uppsatt några anmärkningar, dem Utskottets Ordförande Herr Assessoren Björkbom äfven för sin del antagit, och till Assessoren Bonsdorffs förklaring samt Utskottets yttrande nu öfverlemnade.

Alla dessa Handlingar blefvo nu, i närvaro af Herr Assessoren Bonsdorff, Utskottet föredragne, hvarvid först förekom den påminnelse, att i stället för det Ombudsmannen uti sin Liqvid salderat sig till godo, att af Ahlmanska fonden ersättas, 37 Rd. 45 sk. 9 r. skulle dock, såsom en af Herr Kamereraren uppgjord omständelig uträkning utvisade, icke allenast dessa 37 Rd. 45 sk. 9 r. komma att försvinna, utan och Herr Assessoren ännu utom dess blefva fonden skyldig 27 Rd. 36 sk. Och emedan Herr Assessoren, vid jemförelse af nyssbemälde uträkning med sin Liqvid, fann i denne sednare ett och annat misstag hafva influtit, men den förra deremot vara till alla delar välgrundad, så erkändes anmärkningens ~~[illegible]~~ riktighet: i följe hvaraf Herr Assessoren jemväl genast inlemnade 27 Rd. 36 sk. R. G. S. att i Ahlmanska Testaments-fonden insättas.

2o fanns wara anmärkt att „enligt Ahl-
„manska Boupptecknings-Instrumentet, wid Asses-
„soren Ahlmans död warit hos Herr Kamereraren
„Herman Julin i Stockholm nedsatte Utrednings-Kom-
„missionens Obligationer till ett belopp af 352 Riksd.
„24 skill. Deraf skulle, enligt Ombudsmannens
„Redovisning, influtit förr än dess befattning vid
„tog 262 Rd. 24 sk. och till honom 90 Rd. eller tillsam-
„mans 352 Rd. 24 sk. utan ett någon upplupen ränta
„syntes vara Sällskapet till godo beräknad„

Till upplysande af denna anmärkning anförde Sällskapets Förste Sekreterare, att enligt femte Årets Räkenskaper, och Herr Kammar-Rådet Winters Nota af den 12 Febr. 1802, Ahlmanska Boet ägt 19 stcn Utrednings Kommissionens Obligationer, inalles på 1175 Rdr, å hvilka wid Boupptecknings återstod i Kapital 352 Rd. 24 sk. Och hade Herr Kammarrådet, äfwen sedan han Skattmästerskapet nedlagt, fortfarit att om deras indrifwande besörja, samt nyssnämnde dag med Sällskapet liqviderat så väl om Kapital beloppet 352 Rd. 24 sk. som om den upplupne räntan 14 Rd. 5 sk. 4 r. ~~med Sällskapet liqviderat~~. De Nittio Riksdaler Assessoren Bonsdorff sig påfört, hade deremot tillhört Ekholmska Sterbhuset, uti hwilket Assessoren Ahlman i lifstiden varit förmyndare: warande af detta Utskotts Protokoll för den 13 Febr. 1800 § 1 att inhämta, det Obligationerne lydt på 300 Rdr men ~~[illegible]~~ af Sällskapets Protokoll för den 1 Juli 1801 § 16 att ej mera än 90 Riksd. i Kapital derå återstått. Under den 12 Mars 1803 hade Herr Assessoren Bonsdorff dessa 90 Riksdaler sig till last fört; men så wida ingen ränta derå finnes wara beräknad, så ehuru Herr Vice Pastoren Asp den 15 Maj 1802, Ekholmska arfsmedlen till fullo qwitterat, ansågs likväl denna anmärkning ännu tarfva af Herr Assessoren upplysas.

Hvad beträffade den 3dje anmärkningen, som jemte de öfriga skulle vid detta Protokoll biläggas, så fann Utskottet de i fråga satte posterne No 1, 4 och 26 vara verificerade genom Herr Auditören Idmans den 1 Febr. 1800 ingifne Pro Memoria, genom Herr Kammarrådet Winters aflefverering till nuvarande Skattmästaren år 1801, genom 12 § af Sällskapets Protokoll för den 1 Aug. 1800, för den ⚹ 15 Juni ~~1801~~ samma år § 12, den 15 Juli samma år § 7, den 1 Augusti samma år § 9, den 15 Mars 1802 § 8 och 9 och för den 15 Mars 1804 §§ 4 och 5. Af dem, som icke förut blifvit till afskrifnings åtnjutande föreslagne, återstodo då endast Herr Direktören Hall, som nu mera är död, och hvars Bok-

⚹ 16 Mars 1801 § 3,

skuld 32 skill. bestrides, Herr Assessoren Paul Meinander, såsom häftande för en 34 år gammal skuld 15 Rd. 16 sk. 8 rst. Herr Fändriken H. von Enanten, i hvars Konkurs Ahlmanska Boets fordran 68 Rd. icke blifvit bevakad, Herr Erie Pastoren Georg Voivalén, som enligt framledne Assessoren Ahlmans qvitto af den 31 Maj 1799 redan betalt åtminstone hufvudstolen af sin skuld, ehuru räntan och utsökningskostnaden då icke blifvit rätteligen utredde, hvilket nu mera än mindre låter sig göra, samt Torparen Henric Thelin för 1 Rd. 16 sk. Torparen Johan Formisto för 40 sk. Bonden Henric Carlsson för 21 sk. 4 r. och Dragonen Eric Vigilant för 1 Rd. 32 sk. hvilka fordringar dels genom panternes förlorande, dels genom vederbörandes obestånd och fattigdom icke möjligen kunna indrifvas: hörande äfven de fyra sidstnämnde till Ahlmanska godsens underhafvande, för hvilka Utskottet, så vida de icke redan dessförinnan något betalt, under den 12 sidstl. Mars (Prot. § 1) tillstyrkt en generel afskrifning.

Justeradt den 25 Oktober 1804.

Ugoth, v. Björkbom

Den 25 Oktober 1804 Närvarande i Ekonomi Utskottet Dess Ordförande Herr Assessoren Björkbom och af Ledamöterne Herr Akademi Sekreteraren Alanus samt Herr Handelsmannen Reinh. Bremer

§ 1.

Protokollet för den 29 sidstl. September upplästes och justerades.

§ 2.

Historiarum och Juris Naturæ Adjunkten Herr Magister Hans Henric Fattenborg, som förledit år 1803 tillhandlat sig gården No. 109 i Kyrkoqvarteret af denna Stad, och deruppå blifvit förre Ägaren Herr Biskopen och Procanzleren Doktor Tengström skyldig 900 Riksdaler R. G. S. på hvilken

25. Oct.

Summa, såsom återstående Köpeskilling, ~~Herr~~ Adjunkten den 1 Oktober samma år utgifvit sin Revers till återbetalning efter ett halft års uppsägning, och låtit sin gård Herr Biskopen till säkerhet den 19 i samma månad inteckna, hade, i anseende till nu redan fordrad betalning, anhållit, att Sällskapet, så vida i Dess Kassor tillgång vore till så stor utlåning, ville med Herr Biskopen liquidera om Kapitalet, och i följe deraf tillåta Skuldsedeln på sig transporteras.

Utskottet, som blifvit anmodadt att sig häröfver utlåta, inhämtade af nu förelagde Handlingar, och deribland af Stads Aktuarien Herr A. Renfors's den 10 innevarande Oktober utgifne bevis, att någon annan inteckning i Stadsgården No. 109 inom 10 år icke blifvit gifven, och att den samma är till 800 Riksdaler Banko brandförsäkrad; samt försäkringsafgiften för 12 år eller till fullo erlagd: wid hvilken beskaffenhet Utskottet ~~icke~~ för sin del icke fann något hinder för beviljandet af den sökte Transporten: Dock borde, efter vanlig praxis, Brandförsäkrings brefvet åt Sällskapets förvar öfverlemnas, och Herr Biskopen Doktor Tengström så väl Reversen som Inteckningsprotokollet med samma rätt han dem sjelf innehaft på Sällskapet öfverdraga.

Justeradt den 29 Oktober 1804.

Ugoth, v. Björkbom